

Tisoč pionirk iz vse Dolenjske izvaja vajo z obroči. „Kolikor nas, toliko ljubezni“, „Mladost pleše“, „Skupaj smo složni“, „Tistoč cvetov naše enotnosti“, „Na svidenje v Prijedoru 75“, to je nekaj naslovov vaj. z nedeljskega zletnega nastopa. (Foto: Janez Pezelj)

XII. JUBILEJNI ZLET V NOVEM MESTU POD POKROVITELJSTVOM STANETA DOLANCA

Ideja bratstva živi med našimi ljudmi

Zaključne prireditve XII. zleta bratstva in enotnosti na novomeškem stadionu so si ogledali tisoči Dolenjcev in gostov iz sodelujočih zletnih območij - Naslednji zlet bo prihodnje leto v Prijedoru

Dva dni je bil stadion med Krko in Portovaldom kot vzvalovljen travnik živobarvnega cvetja, pozibavajočega se v ritmu glasbe in vetra, dolenski metropola pa kot en sam dom gostoljubja s praznično pogrnjeno mizo. Vsakogar je to moralo prevzeti in še dež je bil očitno tako „obziren“, da je se ulil kasneje.

Tako bi lahko sporočil na razglednici svoja doživljaja prenekateri izmed tisočev gledalcev ali udeležencev sobotne akademije in nedeljskega množičnega nastopa mladih na XII. zletu bratstva in enotnosti, ki je bil po štirinajstih letih spet v Novem

mestu. Množici cicibanov, pionirjev, mladincev in vojakov iz zletnih območij Karlovca, Gospiča, Siska, Banjaluke, Bihaca, Prijedora in No-

pu Krkinega pevskega zbora, se je stopnjevalo od točke do točke, dokler se spored ritmičnih vaj, gimnastike in folklornih plesov po treh urah ni končal s skoraj četrturim ognjemtom. Tega enkratnega prizora ni hotel zamuditi nihče, tako so šli to soboto tudi številni otroci pozno v posteljo.

Pokal Avgusta Avbarja

V nedeljo dopoldne je predsednik inž. Seid Maglajlija v Dolenjski galeriji vodil slavnostno sejo stalnega sekretariata Zleta bratstva in enotnosti, ki se je udeležil tudi pokrovitelj XII. zleta Stane Dolanc, sekretar

izvršnega komiteja predsedstva ZKJ. Inž. Maglajlija je sporočil sklep delovne seje sekretariata, ki je bila v soboto na Otočcu, da bo prihodnji zlet leta 1975 v Prijedoru, sledil pa mu bo zlet leta 1977 v Gospiču. Magister Miško Juras, predstavnik Zveze telesnokulturnih organizacij Jugoslavije, je ob tej priložnosti izročil Avgustu Avbarju, predsedniku novomeškega zletnega odbora, pokal zveze. V zahvali je tov. Avbar med drugim poudaril, da odbor XII. zleta z manifestacijo na novomeškem stadionu dostojno zaključuje triletno obdobje medzletnih dejavnosti. Stane Dolanc pa je na slavnostni seji med drugim dejal, naj bi ideja takih zletov in sodelovanja oplemenitila vse naše narode in narodnosti. Po seji v galeriji so delegacije zletnih območij položile vence v obnovljeni spominski avli narodnih herojev pri Studijski knjižnici Mirana Jarca.

(Nadaljevanje na 4. str.)

V Gradcu praznik RK

V soboto in nedeljo osrednja proslava - Pokrovitelj je predsednik RK SZDL M. Ribičič

V juniju 1944 so v Gradcu v Beli krajini obnovili slovensko organizacijo RK. V spomin na ta dogodek bo 16. junija v Gradcu osrednja republiška proslava, nad katero je prevzel pokroviteljstvo predsednik republiške konference SZDL Mitja Ribičič.

Organizacija je bila pred tridesetimi leti ustanovljena na pobudo SNOS in Glavnega štaba NOV in POS. Kmalu po njeni ustanovitvi skupščini, ki je bila 18. junija 1944, so začele krajevne organizacije RK po številnih krajih. Ob jubileju so lahko vsi njeni člani in aktivisti ponosni, saj spada RK med pomembne družbene dejavnike naše skupnosti. Slavje se bo pričelo popoldne, v soboto, s tekmovanjem mladih članov RK iz vse Slovenije. Gasilska društva in enote civilne zaščite pa bodo ta dan izvedle praktično vajo. Naslednji dan se bo proslava pričela ob 10. uri, ko bo spregovoril tudi pokrovitelj Mitja Ribičič. Sledil bo bogat kulturni program.

B. P.

PESMI IN SLIKE

V ponedeljek, 17. junija, bodo nastopili učenci črnomalske glasbene šole na zaključnem koncertu ob koncu šolskega leta. Prireditve bo v Prosvetnem domu ob 20. uri. Ob tej priložnosti bodo v zgornji avli doma odprli razstavo slikarja Maria Mahničiča iz Seče pri Portorožu.

Dotok hladnega zraka od severa bo trajal še nekaj dni, zato bo ob koncu tedna hladno in suho vreme. Možne so manjše popoldanske plove.

1 DINAR

DBH

NOVO MESTO

JE VAŠA BANKA

Stane Dolanc: zahvala vsem sodelujočim

vega mesta oz. iz treh bratskih republik so se pri nastopu pridružili še mladinci in mladinke iz Bratislave v CSSR.

Na sobotni akademiji pod reflektorji je okoli 6.000 gledalcev zasedlo tribune že pol ure pred začetkom. Navdušenje, ki se je začelo po nasto-

Topničarji!

Borci I. SLOVENSKE ARTILERIJSKE BRIGADE se dobi 23. junija 1974 ob 11. uri na proslavi 30-letnice ustanovitve naše brigade na Jami pri Dvoru. Proslava bo združena s praznovanjem krajevnega praznika Žužemberk. Vabimo borce, naj se udeležijo proslave!

Pripravljalni odbor.

Škarje cen režejo dohodek

Kmetijci Dolenjske in Posavja o poslabšanem položaju kmetijstva - Zbor proti zavlačevanju gradnje nove kmetijske šole pod Trško goro

Srečanje članov dolenskega in posavskega društva kmetijskih inženirjev in tehnikov - bilo je 7. junija „na meji društev“ v Stari vasi pri Šentjernejju - je kljub pomirjajočim uvodnim besedam predsednika ZKIT Slovenije inž. Franca Goršiča izvenelo dokaj pesimistično. To-liko bolj, ker se je zaradi velikih podražitev gnojil, škropiv, kmetijskih strojev idr. ter hkratne krize v govedoreji gospodarski položaj kmetijstva vnovič zelo poslabšal prav v času, ko so znani sistemski ukrepi in odlo-

čitve že dajali kmetijcem mnogo upanja.

Del krivde zadene tudi kmetijske strokovnjake same. Ne znajo se dovolj povezovati, usklajevati akcije, se učinkovito dogovarjati v pokrajini in trdno, enotno nastopati navzven. Posledica tega je, da Dolenjski uhajajo iz rok možnosti, ki jih nekatere druge pokrajine, na primer Pomurje, znajo bolj izkoristiti. Društva bi kot stanovske organizacije lahko odločilneje posegla v pripravljane programov, sodelovanje in skupno nastopanje.

Na srečanju je bilo deležno zelo ostrih besed zavlačevanje gradnje novega kmetijskega šolskega centra pod Trško goro pri Novem mestu, ki bi se morala že začeti in katerega

dokončanje je po odlogu predvideno za leto 1976. Zbor je podprl odločno vztrajanje vodstva grmske kmetijske šole, da ne odstopi IMV Novo mesto niti pedu zemlje več, dokler ne bo šola preseljena pod Trško goro, tako kot je bilo določeno s trojno pogodbo. Dolenjsko društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov bo, zavedajoč se odločilnega pomena izobraževanja v kmetijstvu, posredovalo svoje stališče tudi novomeški občinski skupščini.

In slednjič: v Stari vasi so izročili inž. Janezu Gačniku (Metlika), inž. Francu Somraku (Novo mesto) in Martinu Cimermanu (Krško) moralna priznanja „Zasluzni član“, za kar jih je proglasil občni zbor ZKIT Slovenije 15. marca letos.

M. LEGAN

S sobotne akademije: z moderno gimnastiko so gostje iz Bratislave požele največji aplavz (Foto: Zvone Seruga)

Z dosedanjimi izkušnjami je mogoče ovreči trditev, da samoupravljanje ni sposobno zgraditi čvrstih okopov zoper inflacijsko plimo

Deseti kongres ZKJ je za nami in zdaj lahko proučujemo pomembna stališča kongresnih dokumentov o našem prihodnjem samoupravnem razvoju. Med drugim zlasti poudarjajo nujno okrepitev gospodarske stabilnosti. Slišali smo odkrite besede, da je velika zabloda misliti, da je samoupravljanje vzrok nestabilnih gospodarskih razmer in da se ni sposobno organizirano spoprijeti z inflacijo.

Menimo še več — da ne gre za zablodo, ampak za odkrito delovanje nasprotnikov samo-

upravljanja. Dejstvo je, da bo sam uspeh uresničevanja programa protinflacijske akcije najboljši odgovor vsem takim zlonamernim trditvam. Vendar pa tega ni mogoče pričakovati čez noč. Prvič — zato, ker živimo v sila nestabilnih razmerah svetovnega gospodarstva. Drugič — zato, ker morajo postati nosilci glavnih prizadevanj za stabilizacijo vsi delovni ljudje in to odgovornost lahko prevzamejo nase le, če bomo ustavna načela o organiziranju združene dela do kraja uresničili. Tega še nismo storili in zato tudi posebna kongresna resolucija o nalogah komunistov pri uresničevanju ustave. In tretjič — zato, ker so nekatere korenine gospodarske nestabilnosti zelo globoke.

Na drugi strani pa je mogoče že s samimi izkušnjami naše gospodarske prakse ovreči trditev, da samoupravljanje ni sposobno zgraditi čvrstih okopov proti inflacijski plimi. Odgovorimo naj z vprašanji.

TELEGRAMI

PARIZ — Francozi bodo v prihodnje lahko volili z dopolnjenim 18. letom. Vlada je sprejela osnutek zakona, s katerim je premaknila starostno mejo volivcev od sedanjih 21 na 18 let.

DUNAJ — Avstrijski zunanji minister in kandidat vladajoče socialistične stranke za avstrijskega predsednika dr. Kirchschaeller je izrazil globoko obžalovanje zaradi atentata z razstrelivom na Koroskem, do katerega je prišlo „prav v času, ko skušajo pomiriti duhove“, v kateri imata sedež velikonemški organizaciji Heimatinest in Abwehrkampfbund, so obsojili voditelji političnih strank in predstavniki slovenskih organizacij na Koroskem.

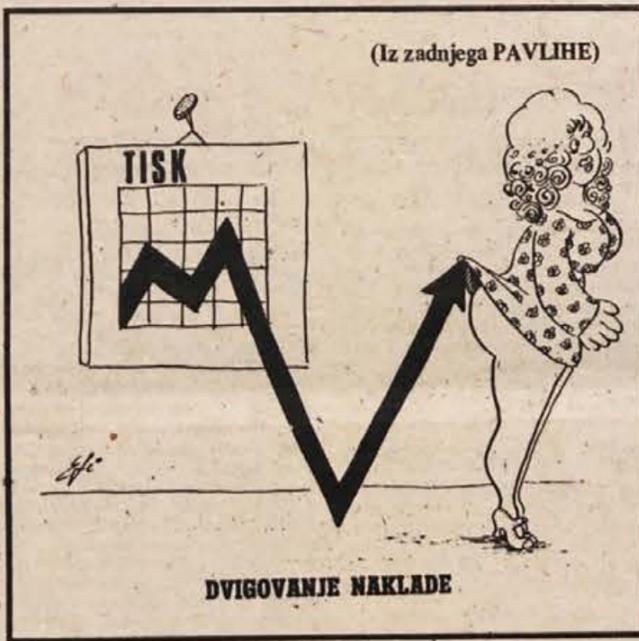
BRUSELJ — Belgija nima več manjšinske vlade. Premier Tindemans je namreč pregovoril manjšinsko valonsko skupnost, da se je pridružila vladajoči koaliciji liberalcev, s tem pa je svojemu kabinetu zagotovil večino v parlamentu.

KUNEITRA — Izraelske sile se v skladu z v Ženevi podpisanim dogovorom o razmiku sil umikajo z dela zasedenega ozemlja na Golanski visoki planoti. Ozemlje, ki so ga Izraelci izpraznili, bodo delno zasedle modre čelade, delno pa Sirci. Na sliki: Izraelci rušijo svoje utrdbe v mestu Kuneitra na Golanu. Zahodno od črte, do katere se morajo v skladu z ženevskimi sporazumi umakniti, pa gradijo novo obrambno črto. (Telefoto: UPI)

Ker bo v naslednjih nekaj dneh naš planet v znamenju svetovnega nogometnega prvenstva, je nemara prav, da današnja rubriko začnemo z dogodkom, ki ima sicer svojo politično poanto, je pa nedvomno povezan z nogometom. Zahodnonemški sodni senat je namreč osvobodil Palestinca, ki bi moral „odslužiti“ svojo zaporno kazen. Izpustili so ju zato, da bi si med svetovnim nogometnim prvenstvom zagotovili mir in nemoten potek brez incidentov. Bati se je namreč bilo, da bi Palestinci izrabili svetovno nogometno prvenstvo na podoben način kot so zadnje olimpijske igre v Muenchnu, ko so pobili več izraelskih športnikov, kar je izredno mučno odjeknilo v svetu. Oblasti so izpustile Ali Salema in Mohameda Zahira, obsojena na tri, oziroma štiri leta zapor zaradi tega, ker sta nameravala vreči v zrak predstavnstvo izraelske letalske družbe v Zahodnem Berlinu. Namerava so jima sicer preprečili, vendar pa sta bila kljub temu obsojena po hitrem postopku. Sedaj so ju izpustili in vkrkali na letalo, ki ju je odpeljalo v Kairo... tudi nogomet ima kdaj pa kdaj svojo „politično“ moč...

Medtem ko se bo ameriški predsednik Richard Nixon pogovarjal v Kairu s svojim gostiteljem predsednikom Sadatom o političnih in ekonomskih vprašanjih, bo njegova soproga Patricia, ki ga spremlja med sedanjo bližnjevzhodno turnejo, samo turist. Ogledala si bo piramide in druge zgodovinske znamenitosti ter obiskala nekatere „ženske“ objekte (vrtnice, šole in podobno), kar je povsem v skladu s protokolom za take prilžnosti. Ob tem pa velja omeniti, da je šef ameriškega protokola vsem ženskim osebam, ki spremljajo Nixona med sedanjo turnejo (mimogrede rečeno: spremlja ga okoli 700 ljudi, od tega 140 novinarjev, 450 tajnih agentov itd.) naročil, naj se oblačijo „konzervativno“. Tako ženske iz spremstva med obiskom v Saudski Arabiji nikakor ne bodo smele nositi kratkih kril in hlač in celo ne obleke, ki bi imele samo kratke rokave... neusmiljene določbe protokola...

Ali je moč tehnomenagerskih struktur v obdobju pred 21. sejo predsedstva ZKJ in pred Titovim pismom ob zapostavljanju pravic delavca v tem uspešna? NE! Prav narobe, neredko je želja po podjetništvu dobičku za vsako ceno pospeševala inflacijo. Ali je močna državna intervencija s splošnim zamrzovanjem cen in drugimi potezami rodila kaj boljše sadove? Odgovor je zopet NE! Če kdaj, se je v „ledeni dobi“ cen pokazalo, da so ostri etatiistični posegi nezdržljivi s samoupravnim gospodarstvom. In končno, ali je nekaj odstotkov nižja inflacijska stopnja kot pri nas v vrsti zelo razvitih kapitalističnih gospodarstev res tak uspeh? NI, pa čeprav imajo vlade na razpolago bogato orožarno instrumentov državnega intervencionizma.

Prav v neposrednem odločanju delovnih ljudi in njihovem samoupravnem sporazumevanju in dogovarjanju — seveda ob nujnih večjih delovnih naporih, čvrstejši delovni zavesti in disciplini ter borbi za hitrejšo rast storilnosti — imamo večje možnosti kot druga gospodarstva, da v stabilizacijskih prizadevanjih uspejo. Seveda v okvirih, ki jih dovoljujejo splošne gospodarske razmere v svetu.

TONE KRAŠOVEC

tedenski zunanjepolitični pregled

Po štirinadesetih urah počitka v Salzburgu, med katerim se je sestal tudi s svojim formalnim gostiteljem, avstrijskim kanclerjem Brunom Kreiskim, je ameriški predsednik Richard Nixon dopotoval na uradni obisk v Kairo.

Egipt je sprejel ameriškega predsednika izjemno gostoljubno in prisrčno. Prvi predsednik Združenih držav Amerike, ki je kdajkoli prišel na uradni obisk v Egipt, bo imel s svojim gostiteljem vsebinske razgovore, ki jih je mogoče tematsko vsaj v grobem opredeliti takole: izmenjava mnenj o dvostranskih odnosih in razgovori o utrditvi miru na Bliznjem vzhodu.

Do obiska prihaja v času, ki ga vsi kljub še nedvomnim težavam in nejasnostim označujejo izredno optimistično. Ta optimizem sloni predvsem na spoznanju, da so z uspešnim zaključkom (in tudi izvajanjem) razmika sirsko-izraelskih sil na Golnu dosegli osnovni nujni predpogoj za začetek razgovorov o miru na Bliznjem vzhodu.

Združene države Amerike imajo za to nesporno (po zaslugi neuničljivega dr. Kissingerja) zaslužno in prav to omogoča pravzaprav ameriškega predsedniku sedanjo turnejo po Bliznjem vzhodu, med katero bo obiskal poleg Egipta še Saudsko Arabijo, Izrael, Jordanijo in Sirijo.

Pred nekaj dnevi končani kongres palestinskega „parlamenta“ se je v Kairu sicer zaključil brez nekih dokončnih sklepov, kar priča o še vedno zelo različnih stališčih in mnenjih znotraj palestinske organizacije, toda to nikakor ne pomeni, da Nixon in Sadat ne bosta, pa čeprav morebiti po ovinkih, razpravljala tudi o Palestincih. Ti so namreč, kar spoznavata obe strani, eden izmed temeljnih kamnov bodoče bližnjevzhodne stavbe miru.

Toda kakšen naj bo ta kamen? Kje naj bo vzidan?

O tem še vedno ni doseženo nobeno soglasje — ne na ameriški in ne na egiptovski in ne na palestinski strani.

Kar zadeva dvostranske politične in ekonomske odnose med ZDA in Egiptom, je mogoče reči, da so v nenehnem vzponu, da se izboljšujejo skorajda dnevno. Ni treba dvomiti, da bo sedanji obisk ameriškega predsednika v Egiptu še dodatna orjaška spodbuda v tej smeri.

Nixonov obisk pa nima samo mednarodnih razsežnosti, marveč tudi izrazito domačo. Gre za znano watergatsko afero, ki vzbuja sicer v Evropi malo, onstran oceana pa bistveno večjo pozornost. Nixonov obisk ima zato tudi nemajhen namen popraviti slab okus zaradi te zloglasne afere doma.

PADEC

RUMORJEVE VLADE

Italija je zopet brez vlade, kajti premier Rumor je moral predsedniku republike ponuditi svoj odstop po predvčerajšnji izredno razburjivi seji vlade.

Rumorjeva vlada je padla zaradi nepremostljivih nesoglasij med posameznimi člani vlade glede mnogih ekonomskih in političnih dilem današnje Italije. Razlike so bile malone glede sleherne teme, o kateri je vlada zadnje dni razpravljala —

Nixon v Kairu

od tega, kako in s kolikšnimi sredstvi pomagati nerazvitemu trgu, pa do tega, ali naj v naslednjem obdobju obdavi vse enakomerno ali sedaj bogatejše sloje bolj kot revne.

Takšen razplet v Rimu nikakor ni neverjetno presenečenje kajti nekatera znamenja se ga napovedovala že pred časom. Italija ima namreč resda razmeroma ugleden položaj v svetu razvitih, toda temelji, na katerih počiva italijanska družba, niso v vseh primerih trdni.

Naši zahodni sosedejo očitno potrebujejo novih spodbud v obliki družbenih, političnih in ekonomskih reform, toda pred tem bi se morale različne smeri in politične partije vsaj v grobem zediniti, kako jih izpeljati.

Te nujno potrebne enotnosti ni in posledice — na zunaj najbolj vidne — so pogoste menjave vlad. Tudi Rumorjeva se je morala posloviti... kakor se bo verjetno še kakšna za njim.

TELEGRAMI

MILNOK — Sovjetski zunanji minister Andrej Gromiko je ocenil, da se mednarodni položaj nagiba k miru ne pa k vojni, čeprav je še nadalje naloga vseh mirolojubnih sil na svetu, da se borijo za proces popuščanja mednarodne napetosti. Gromiko je govoril v Minsku kot kandidat za člana vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze na volitvah, ki bodo 16. junija.

ALŽIR — Voditelj afriške stranke za neodvisnost Gvineje-Bissau Luis Cabral je v Alžiru izjavil, da se utegnejo pogajanja s Portugalsko o prihodnosti te afriške dežele nadaljevati prihodnji teden v Londonu. Cabral se je zadržal v Alžiru na poti v Mogadiš, kjer se bo začela afriška konferenca, na kateri bo zastopal Gvinejo-Bissau.

DIJAKARTA — Sporočili so, da bo cilj bližnjega obiska indonezijskega zunanjega ministra Adama Malika v Jugoslaviji, na Poljskem, v Sovjetski zvezi, Mongoliji in LDR Koreji razširitev sodelovanj med Indonezijo in temi socialističnimi državami. Minister Malik bo v Jugoslaviji od 1. do 3. julija.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Prejšnji teden (v torek) je bil na republiški ravni sklenjen izredno pomemben družbeni dokument, ki naj bi bistveno vplival na usklajen nadaljnji razvoj kmetijstva v Sloveniji za daljše prihodnje obdobje. Kmetijska razvojna skupnost Slovenije, republiška gospodarska zbornica, izvršni svet, vse slovenske občine in pet naših poslovnih bank so namreč podpisniki družbenega dogovora (podpisanega prejšnji teden) o uresničevanju dolgoročnega razvojnega programa za kmetijstvo v naši republiki. Ta program se nanaša na obdobje od leta 1974 do 1980.

Podpisniki tega dogovora bodo v prihodnjih letih usmerjali denarna sredstva predvsem v razvoj živinoreje, ribištva, sadjarstva, vinogradništva, hmeljarstva, v pridelovanje koruze, krompirja in zelenjave ter v gradnjo sojarne — torej v kmetijsko proizvodna področja, ki so za našo republiko in za pridelovanje hrane še posebej pomembna. Zlasti se bodo podpisniki tega dogovora zavzemali tudi za pridobivanje novih kmetijskih površin — bodisi da gre za osuševanje zemljišč ali pa za namakanje sušnih obdelovalnih področij. Tako naj bi v omenjenem dolgoročnem časovnem obdobju dosegli letno rast kmetijske proizvodnje, ki naj bi v povprečju znašala približno štiri odstotke vsako leto.

Republiški sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo inž. Milovan Zidar je ob podpisu tega družbenega dogovora poudaril, da se razvojni programi v kmetijstvu (in torej v vsej proizvodnji hrane) usklajujejo ter se vanje vključujejo v imenu porabnikov tudi občine in republika. Prek poslovnih bank prevzema posledje zelo velik del naložb za izpolnitev teh razvojnih programov združeno delo v gospodarstvu — to je tudi pot za izpolnitev tega družbenega dogovora.

Z družbenim dogovorom utrjeni dolgoročni razvojni načrti za nadaljnjo rast kmetijstva v naši republiki naj bi v prihodnje z-

gotovili ustrezno zaloganost našega trga z najpomembnejšimi kmetijskimi pridelki — še posebej s tistimi, ki nam jih na trgu že dolgo manjka v zadostnih količinah. Velja tudi poudariti, da bomo posledje kmetijske površine v naši republiki čim bolj izkoriščali.

Seveda vsega tega brez ustreznih denarnih sredstev, brez primernih vlaganj ne bi mogli doseči. Podpisniki družbenega dogovora za dolgoročni razvojni program v kmetijstvu so ob tem ugotovili, da bodo za uresničitev zastavljenih ciljev morali (po planski cenah)

Družbeni dogovor za kmetijstvo

zbrati v tem obdobju vsaj 5,4 milijarde dinarjev za vlaganja v osnovna sredstva in pa 1,34 milijarde dinarjev za trajna obratna sredstva v kmetijski proizvodnji. Prav to vprašanje pa je tudi eno najbolj poglavitnih, ki se s sklenitvijo tega družbenega dogovora dejansko urejajo.

Nasploh je bilo v dneh minulega tedna precej pozornosti posvečeno prav kmetijskim vprašanjem — in to lahko samo pohvalimo. Zvezni izvršni svet je na svoji seji prejšnji teden (v sredo) obravnaval več gospodarskih in drugih vprašanj in eno teh se nanaša prav na kmetijski razvoj. Na temelju soglasja republik so namreč opravili spremembe in dopolnitve medrepubliškega dogovora o skupnih osnovah za razširjeno reprodukcijo v kmetijstvu v obdobju do prihodnjega leta (gre za obdobje 1973—1975) ter o politiki

za spodbujanje proizvodnje na zasebnih kmetijskih posestvih. Te spremembe in dopolnitve se nanašajo na delitev kredita mednarodne banke za obnovo in razvoj.

ZIS je prejšnji teden sprejel tudi sklep o maksimalnih cenah za umetna dušikova gnojila. Po novem odloku se cene teh gnojil usklajujejo s ceno naravnega plina in to bo omogočilo — kot je navedeno v obrazložitvi novo sprejetega odloka — normalno poslovanje proizvajalcev umetnih gnojil (ki jih na trgu vseskozi primanjkuje) ter potrebno oskrbo kmetijstva s to proizvodno surovino.

Sklenili so še (da bi ublažili posledice novih, seveda višjih cen za dušična umetna gnojila), da bodo za letos predlagali primerno nadomestilo kmetijskim proizvajalcem za krjete razlik med starimi in novimi cenami teh gnojil.

Tudi republiški izvršni svet je imel sejo prejšnji teden (v četrtek) in je predvsem razpravljal o dopolnitvah zakona o elektrogospodarstvu. S temi dopolnitvami naj bi predvsem zagotovili kontinuirano financiranje za graditev elektroenergetskih objektov do sklenitve samoupravnih sporazumov interesnih skupnosti tega gospodarskega področja — saj te objekte v naši republiki življenjsko potrebujemo.

Na seji IS so ugotovili (po informaciji, ki jo je pripravil sekretariat za gospodarstvo), da bomo morali za dograditev teh objektov v naši republiki zbrati skupno blizu 9,6 milijarde dinarjev, razen tega pa še dodatnih 476,9 milijona dinarjev. Pri tem so poudarili, da so te zares velike — vendar tudi nujne — investicije obvezna naloga vse družbe, od organizacij združenega dela do občanov, saj bomo morali nositi to breme skupne investicije pač vsi.

Prejšnji teden so vidni revolucionarji in družbenopolitični delavci naše republike prejeli visoka odličja, s katerimi jih je odkloval predsednik Tito od njihovi 60-letnici. Odklovanja so prejeli Sergej Kraigher (ki je bil odklovan z najvišjim priznanjem, z redom junaka socialističnega dela), Vladimir Krivic, Viktor Repič, Peter Štante, dr. Božena Ravnikar in Franc Simončič.

S pesmijo in sprevodom po ulicah Novega mesta so dijakinje srednje medicinske šole proslavljale zaključek šolanja. Tako bo naše zdravstvo spet bogatejše za eno generacijo. Želimo ji obilo uspeha!

(Foto: Boštjan Krže)

7. junija se je s 3-tedenske delovne akcije na Kozjanskem vrnila Brigada Majde Šilc, sestavljena iz vrst delavske mladine pobratenih občin, ki je na Kozjanskem pomagala graditi cesto in vodovod. Več o delovni akciji v prihodnji številki Dol. lista. (Foto: S. Mikulan)

Sprevod nastopajočih na XII. jubilejnem zletu bratstva in enotnosti na poti skozi Novo mesto. Zatem se je na stadionu začel nedeljski del velike prireditve, ki je izvenela v spontan praznik mladosti, bratstva in enotnosti mladine iz treh republik. (Foto: Mikulan)

3. junija je v Dolenjski galeriji podelil Ivo Majdič, predsednik republiškega odbora RK, 21 zlatih priznanj RKJ in 39 srebrnih RKS, 10 krvodajalcev pa je prejel zlate plakete. Zatem je bila v domu kulture še akademija s kulturnim spredom. (Foto: S. M.)

LES PRIHAJA V JUGOTANIN

Delavski svet TOZD kemične industrije KONUS v Slovenskih Konjicah je na seji minuli teden sklenil nadaljevati odkup taninskega lesa za TOZD Jugotanin v Sevnici.

Proizvodnja so nameravali v začetku julija v glavnem ukiniti, kar je nalleto na ogorčenje v Sevnici. Organi upravljanja v KONUSU so se, kot kaže, odločili poiskati rešitev v TOZD Jugotanin v skladu s stališči izvršnega sveta Obs Sevnica in organov občinskega sindikalnega sveta. V torek so na drugi seji sevnice, predsednik družbenopolitičnega zbora Obs Maks Bilc, direktor OZD Jutrjanke Karel Vehovar in predsednik komisije za srednje-ročni in dolgoročni razvoj občine Franc Ogorevc. Ta komisija ima za nalogo tudi nadaljnjo strokovno pomoč pri razreševanju gospodarskih težav.

Vsem sposobnim odprta pot do znanja

Socialistično načelo, da je treba omogočiti šolanje vsakomur, ki je za to sposoben, se bo v naši republici v prihodnje uresničevalo z novim, enotnim sistemom štipendiranja, izhajajočim iz samoupravnega sporazuma.

Po novem bo štipendiranje imelo tako imenovani intervencijski značaj. Štipendije bodo

Otroci iz Velikega Gabra

odvisne od zmožnosti družine, iz katere otrok izhaja, in od življenjskih stroškov v času šolanja. Ne bodo vezane na usmeritev šole ali učni uspeh, kar pomeni, da se bo učenec lahko povsem prostovoljno odločal za poklic. Na to odločitev ne bodo več vplivale delovne organizacije.

Z izvajanjem solidarnostnega štipendiranja bodo prenehale dosedanje oblike pomoči, podpor, nagrad in posojil, pravi

samoupravni sporazum. Z drugimi besedami rečeno: sporazum želi izenačiti materialne možnosti za izobraževanje, kot je že velikokrat poudarjeno in zahtevano politično stališče.

Potreben denar se bo zbiral na podoben način, kot se že je pred leti. Vse organizacije združenega dela naj bi prispevale po 0,5 odst. od bruto osebnih dohodkov. Tako se bo nabralo toliko denarja, da bodo štipendije lahko dobivali vsi učenci, če dohodek na člana v njihovih družinah ne bo presegal 1.800 din na mesec, upoštevaje še kraj bivanja v času šolanja.

Po novem bo torej omogočeno nadaljnje šolanje otrokom revnejših delavskih in kmečkih družin, ki so ob dosednji politiki štipendiranja iz kakršnihkoli vzrokov ostajali odrinjeni.

Inž. Janez Penca, direktor GG Novo mesto: pomen gozdov presega poslovni interes gozdnega gospodarstva, zato je nujen vpliv občanov

Gozd po novem

Da so polovica vse Dolenjske gozdovi in da je v tem predelu kar 15.000 lastnikov gozdov (podatek za GG Novo mesto, ki obsega občine osrednje Dolenjske), ti dve dejstvi ilustrirata pomen gozdov za dolenjsko gospodarstvo. Toda pomen gozdov daleč presega neposredno gospodarsko korist, zato je mimo gozdarjev in lastnikov gozdov

še mnogo drugih zainteresiranih, kako bo z gozdarstvom vnaprej.

Tudi gozdarstvo se mora v skladu z novo ustavo samoupravno organizirati, ustanoviti samoupravne interesne skupnosti, kot določa novi gozdni zakon, ki je bil sprejet 26. maja. Kako bodo to storili na Dolenjskem, o tem so se posvetovali gozdarji in predstavniki kmetov-lastnikov gozdov 6. junija in določili, da se mora 15-članski iniciativni odbor (6 članov imenuje GG, 9 pa občinske skupščine) oblikovati do 15. avgusta, do konca novembra pa je treba sklicati skupščino samoupravne interesne skupnosti.

Bistvo nove ureditve v gozdarstvu je, da bo poslovna plat gospodarjenja z gozdovi še nadalje zaupana gozdnim gospodarstvom, ki bodo ohranila svoj obseg in svoje pravice kot vsaka organizacija združenega dela, širša biološka plat gozdov pa bo v pristojnosti samoupravne interesne skupnosti.

Posebne pozornosti bodo deležni obrati za kooperacijo, katerih član je lahko vsak lastnik gozda. Zakon izrecno določa, da so povsem enakopravni kmetje-lastniki gozdov in delavci gozdnega gospodarstva, navaja pa tudi, kakšnim zahtevam je treba ugoditi, da se ustanovi obrat za kooperacijo. Četrtekov razgovor je potrdil, da je celo med strokovnjaki še precej stvari nejasnih in da bo treba zavestno, prizadevno uresničevati nova ustavna zakonska določila.

M. L.

tivne ukrepe, upajo v dogovor o omejitvi uvoza tujih avtomobilov.

Logika te vrste je preizkušena, a ne daje pravih rezultatov, ker zanika zakone tržišča in konkurence. Res je, kar so navedli na nedavnem sestanku „grupacije industrije motorjev in motornih vozil“, namreč, da je domača proizvodnja občutno prevelika za domače potrebe. Toda na to naj bi proizvajalci mislili takrat, ko so investirali v nove proizvodne zmogljivosti. „Ekonomska politika“ piše, da lahko samo štiri največje tovarne avtomobilov, med katerimi je tudi novomeški IMV, letos naredijo 216.000 osebnih avtomobilov, kar je približno 100.000 več, kot jih lahko prodajo v Jugoslaviji.

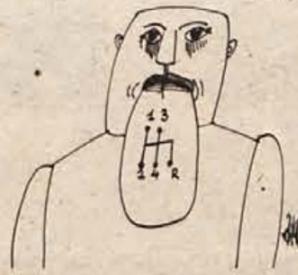
Zaradi presežka ne prihajajo tarjajoči glasovi iz IMV, marveč predvsem iz krajujevske Crvene zastave, ki je že pred leti zatrjevala, da je visoka zaščitna carina samo začasn ukrep, zdaj pa zatrjuje, da niti ta ne zadošča več. Resnici na ljubo pa je treba pristaviti, da to vlepodjetje ni edini krivec, da so domači avtomobili tako dragi in s tem malo konkurenčni.

M. L.

Otroški dodatki

Skupščina republiške skupnosti otroškega varstva je na zadnji seji dokončno določila nove otroške dodatke, ki so jih upravičenci že doslej zadnje mesece prejeli kot akontacije.

Po tem sklepu imajo pravico do otroškega dodatka družine, v katerih znaša lanski mesečni dohodek na družinskega člana do 1.200 din. V primeru, če imajo od 900 do 1.200 din dohodka na člana, imajo pravico do 95 din otroškega dodatka za prvega otroka ter po 150 din za drugega in naslednje. Če znaša mesečni lanski dohodek na družinskega člana od 700 do 900 din, dobivajo 130 din otroškega dodatka za prvega otroka ter po 200 din za drugega in naslednje. V primeru pa, da znaša lanski poprečni dohodek na družinskega člana manj kot 700 din na mesec, znaša otroški dodatek 160 din za prvega otroka ter 240 din za drugega in naslednje.

Vsakdanji pomenek

Avtokuhinja

Vre, nekaj se bo skuhalo na jugoslovanskem avtomobilskem tržišču. Niti visoka carinska zaščita ne zadošča več domačim proizvajalcem, da bi optimistično gledali v prihodnost. Ker ni več sodobno klicati na pomoč državo in njene administra-

- Kočljiva situacija

(Karikatura: Marjan Bregar)

credno je zapisati...

Industrija napravi v manj kot enem mesecu, kar je ustvarila industrija vse leto 1939.

Kmetijska proizvodnja na prebivalca se je potrojila.

Zgradili in modernizirali smo 30.000 km cest in železniških prog.

Nad 60 odstotkov zaposlenih ima srednjo, višjo ali visoko izobrazbo ali pa so kvalificirani in visoko kvalificirani delavci.

Vsaka tretja družina prebiva v stanovanju, sezidanem v zadnjih dveh desetletjih, vsako peto gospodinjstvo ima avtomobil, en zdravnik pride na 800 prebivalcev itd.

Problemi, ki jih moramo reševati, in naloge niso majhni. Smo pa veliko močnejši in sposobnejši. Največja naša moč je v zavesti delavskega razreda in delovnih ljudi, da vse, kar ustvarijo, služi njim, da vztrajajo v boju za nadaljnji napredek.

Pogled nazaj

Ena izmed pglavitnih nalog v naslednjem obdobju pa je hitrejšo povečanje proizvodnje in storilnosti. To zagotavlja večji standard, hitrejšo premagovanje razlik v razvitosti posameznih območij, širše vključevanje našega gospodarstva v mednarodno menjavo. Doseči moramo večjo gospodarsko stabilnost, obrzdati inflacijo, bolje izkoriščati tisto, kar imamo doma, in odstraniti neskladja v gospodarski sestavi.

To so nekatera dejstva in misli, ki jih je v svojem referatu navedel predsednik Tito na X. kongresu ZKJ. Nazorno ilustrirajo napredek, ki smo ga dosegli v povojnem času, pa ga včasih ne cenimo dovolj, ker pozabljamo, iz kako zaostalih razmer smo izšli in s kakšnimi problemi se je bilo treba spoprijemati v povojnih letih. Predsednik Tito je tudi, natančno kot malokdo, ugotovil, kaj je treba v prihodnje storiti, da se bo napredovanje družbe nadaljevalo.

Večji otroški dodatki - brezskrbnejša mladost

To pravico je treba uveljaviti, in to tako, da upravičenci do 15. junija predložijo izjavo in potrdila o vseh dohodkih družine strokovnim službam skupnosti zdravstvenega varstva in zavarovanja. To morajo storiti tudi vsi upravičenci, ki so že doslej dobivali otroške dodatke.

Skupščina republiške skupnosti je sklenila, da bo letos prejelo otroški dodatek tudi 25.000 otrok iz socialno ogroženih kmečkih družin, in sicer po 95 din na mesec. To pomoč bodo prejeli otroci kmečkih družin, ki jim je kmetijstvo glavni vir preživljanja in ki imajo do 2.000 din katastrskega dohodka oziroma do 600 din na leto na družinskega člana.

Sejmišča

NOVO MESTO: Zaradi deževnega vremena je bil ponedeljkov sejem slabo obiskan. Naprodaj je bilo le 237 prašičev, od tega 219 starih do tri mesece. Rejci so prodali 111 prašičev, mlajši so bili po 300 do 460 din, nad 3 mesece stari pa po 470 do 700 din. Cene so bile torej nižje kot prejšnji teden.

BREŽICE: Tudi na brežiškem sejmu je bila slaba prodaja; manjkalo je kupcev, saj so kmetje pripeljali v prodajo 417 živali, prodali pa so jih le 269. Do tri mesece stari pujski jih so veljali 22 do 23 din, starejši pa do 16 dinarjev za 1 kg žive teže.

Kmetijski kotiček

Botritis »dviga glav«

Zaradi pretiranega in enostranskega gnojenja z dušičnimi gnojili, ki trto silijo k bujni rasti in s tem slabijo njeno odpornost, se je zadnja leta v nekaterih vinogradniških območjih čezmerno pojavila siva grozdna plesen (Botrytis cinerea). V nevarnosti so zlasti občutljive sorte, ki jih je pred boleznijo treba obvarovati s škropljenjem in preprečevalnimi ukrepi.

Siva grozdna plesen se najprej naseli na ranjenih jagodah. Z njih se bolezen v obliki sive plesnive prevleke širi na sosednje jagode in grozde. Po toči je zato škropljenje nujno, da zaustavi njeno uničujočo pot. Plesen je tudi velika sovražnica trsnic in silnic, saj se prerada naseli na cepljenih mestih in uničuje cepljenke. V vlažnih pomladih je nevarna tudi kabrnkom; napadeni se posušijo in propadejo.

Praksa je pokazala, da je mogoče uspešno preprečevati bolezen, če vinograd usklajeno gnojimo, če ne pretiravamo z dušikom in če vestno opravljamo tako imenovana zelena opravila, kot so: trebljenje zalistnikov, vršičkanje in trganje listja v bližini grozdja. Zatirati jo je mogoče uspešno tudi s kemičnimi pripravki - euparenom, mycodifolom ali ortofaltanom v vinogradih ter kinosolom v trsnicah.

Vendar škropljenje ne daje vselej najboljšega rezultata. Ugotovili so, da je uspešnejše, če začnemo škropiti s pripravki zoper sivo grozdno plesen vsaj pri drugem škropljenju po cvetenju trte, še bolje pa prej. Enkrat ali dvakrat je treba dodatno škropiti še v avgustu.

Seveda mora vinogradnik upoštevati znano lastnost euparena in mycodifola, da zavirata vrenje. Ker sta precej obstojna (strokovno pravimo, da imata dolgo karenc), z njima ne sme škropiti prepozno. Zadnjič se sme škropiti dober mesec dni pred trgatvijo, sicer pride prevelika količina ostankov v mošt, tolikšna, da zavira vrenje.

Inž. M. L.

Zlet še tesnejša vez

Glavni in zaključni del XII. zleta se je začel ob 15. uri, ko so nastopajoči v povorki, ki je šla skozi mesto, prišli na stadion. Več kot 16.000 zbranim, obiskovalcem in nastopajočim, je najprej spregovoril predsednik odbora XII. zleta Avgust Avbar. Opisal je zgodovino zletov in še posebej pomen XII. zleta, ki je tudi jubilejen: podobna manifestacija je bila namreč že pred 30 leti v hrvaški vasi Trnovac — še sredi ogorčenih bojev za osvoboditev. Govornik je poudaril, da so delovni ljudje zletnih območij z dejanji dokazali, da zanje bratstvo in enotnost nista fraza, nova ustava in X. kongres ZKJ pa jih še ohrabrujeta, da bodo taka dejanja nadaljevali.

Zaključno prireditev je, potem ko mu je predstavnik iz Siska izročil prapor XII. zleta, odprl pokrovitelj Stane Dolanc. Dejal je, da je v bratstvu in enotnosti kot najpomembnejšima pridobitvama NOB najtrdnjeje poročilo za naš nacionalni obstoj in socialni razvoj naših narodov in narodnosti. „V duhu bratstva in enotnosti so tudi politika tovariša Tita, ZKJ, socialističnega samoupravljanja in politika neuvrščenosti. Želim, da bi ta prireditev še bolj poglobila našo svetlo idejo bratstva in enotnosti,“ je poudaril sekretar izvršnega komiteja predsedstva ZKJ Stane Dolanc.

Pozdravno pismo Titu

Veseli, sproščeni, igra, volja, mladost, predanost, ljubezen, bratstvo in enotnost, življenje — težko bi našli prave besede za vse, kar je imela ta nepregledna množica, ki se je od polnih tribun razlezla do Portovalda in po hribu do Drske, priložnost videti na stadionu od trenutka, ko so po otvoritvi nanj prišli novomeški cicibani z blazinicami, do zadnje točke, ko so vsi nastopajoči z vseh zletnih območij, ki se jim je pridružil tudi nekaj sto vojakov novomeške garnizije, leže s telesi izpisali jubilejno geslo „30 let bratstva in enotnosti“. Z zleta so poslali pozdravno pismo tovarišu Titu. V njem so poudarili zgodovinski razvoj zletov in njihov glavni namen: širjenje in utrjevanje bratstva in enotnosti kot največje pridobitve NOB med našimi narodi in narodnostmi. Na koncu so posebej poudarili, da so ponosni na to, da je bil tovariš Tito na željo vseh jugoslovanskih komunistov in delovnih ljudi na X. kongresu ZKJ izvoljen za predsednika brez časovno omejenega mandata.

„Na svidenje v Prijedoru“, je vabil transparent, ki ga je skupina mladincev iz tega kraja razvila po nastopu na XII. zletu. Zlet v Novem mestu je v vsem uspel, za kar gre zasluga odbora, ki ga je vodil Avgust Avbar, hkrati pa tudi vsem komisijam in številnim znanim in anonimnim posameznikom, ki so se trudili od začetka priprav do konca prireditve. Posebna zahvala gre JLA, ki je s pontonskim mostom čez Krko pri Novotoku omogočila hitrejši in nemoten prihod nastopajočih na stadion, kar je v prometnem vrvežu znatno razbremenilo najbolj prometne smeri v Novem mestu.

I. ZORAN

STANE ILC V BREŽICAH, ADAM VAHČIČ V KRŠKEM

V Krškem se je te dni konstituiral novi občinski sindikalni svet. Za predsednika je bil izvoljen Adam Vahčič, za poklicnega sekretarja pa so člani sveta imenovali Draga Škerbanca. Novi predsednik občinskega sindikalnega sveta v Brežicah je Stane Ilic, sekretar pa bo ostal še naprej Tone Jesenko.

560 PEVCEV V DOBOVI

Na občinski reviji šolskih pevskih zborov je v nedeljo, 9. junija, sodelovalo 5 otroških in 7 mladinskih pevskih zborov. Tokrat so bile zastopane vse šole v občini. Zbori so dobili za sodelovanje pismena priznanja, zborovodje pa simbolična darila občinskega sveta ZKPO. Letošnje srečanje je dokazalo razen množičnosti tudi razveseljiv napredek v kvaliteti.

PRIZNANJA V BREŽICAH

Na praznovanju dneva mladosti so dobili priznanja občinske konference ZMS Brežice mladi družbenopolitični delavci: Skvarč iz Velikega Obreža, Jože Blažič iz Dobre, Ivan Glas iz Brežic, Jože Pšeničnik iz Kapel in Božena Čeknovar iz Brežic. Za mentorsko delo v pionirski organizaciji pa so prejeli priznanja Anica Rožič, Jure Pestotnik in Vlado Podgoršek, vsi iz Brežic.

NA SREČO SAMO PLOČEVINA

V ponedeljek, 10. junija dopoldne se je na Ratežu zgodila prometna nesreča, ki pa je na srečo povzročila le precejšnjo gmotno škodo. Jože Medle z Vel. Brusnic se je v avtomobilu peljal proti mestu, ko je pri gostišču Mrak s stranske ceste zapeljal preden dostavni avto Stanko Klobučar iz Sentjošta in vozila sta močno trčili. Škode je za 10.000 din, voznika pa sta odnesla celo kožo.

SLOVENSKI GOZDARJI V DOLENJSKIH TOPLICAH

7. junija so se v Dolenjskih Toplicah zbrali gozdarski inženirji in tehniki na spomladanskem plenumu Zveze inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesarstva SR Slovenije. Na plenumu so pod predsedstvom predsednika zveze Marjana Šebenika pregledali potek delovanja od zadnjega plenuma, potrdili finančno poročilo in potrdili urednike revije Les in Gozdarskega vestnika. Obravnavali so tudi načrt praznovanja stoletnice gozdarskih in lesnoindustrijskih društev Slovenije, ki bo letos jeseni v Postojni. Odločili so se tudi za tiskanje propagandnih zastavic za varstvo gozdov in okolja.

V drugem delu srečanja, ki so mu posvetili največ časa, je bilo na vrsti posvetovanje na temo „Odkazovanje v privatnem sektorju. Da ali ne?“. Udeleženci so prebrali več referatov, v katerih so ugotavljali težave in probleme, ki se pojavljajo v praksi pri odkazovanju in sečnji lesa v gozdovih, ki so zasebna lastnina.

Emblem oz. značka VI. zbora šolskih zadrug Jugoslavija je delo akademskega kiparja Vladimira Štovička iz Leskovca.

NOVO MESTO — Danes ob 15. uri bo v Metropoli tiskovna konferenca, na kateri bo ZKPO seznanila novinarje s pripravami na „Srečanje okteta 74“, ki bo ob koncu tega meseca v Sentjerneju.

KRŠKO — Koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL bo danes obravnaval predloge kandidatov za stalne komisije občinske skupščine. Razpravljal bo o prijaviteljih za direktorja zdravstvenega doma Krško.

BREŽICE — Pod vodstvom občinske zveze PM bo v soboto zjutraj krenilo 50 pionirjev na zbor slovenskih pionirjev na Graški gori. To bo zaključek pohaoda po poteh XIV. divizije.

BREŽICE — V ponedeljek bo v prosvetnem domu posvetovanje o izvajanju zakona o gozdovih.

Veličasten zbor v Krškem

Srečali so se mladi zadružniki iz vseh republik

Osnovna šola Krško je bila v dnevi od 7. do 9. junija gostiteljica pionirjev zadružnikov iz vse Jugoslavije. Šestemu zboru šolskih zadrug, ki ga je organiziral Zavod za šolstvo SRS, je prisostvovalo 198 pionirjev iz 66 zadrug, 66 mentorjev in 80 drugih gostov. Na slovesnem začetku je ob spremljavi godbe na pihala zadonela pesem učencev domače osnovne šole „Lepo je v naši domovini biti mlad“. Zbor je odprla pokroviteljica, republiška sekretarka za prosveto in kulturo Ela Ulrih — Atena, ki je poudarila družbenovzgojni pomen šolskih zadrug. Med gosti na svečanosti sta bila še podpredsednik izvršnega sveta SRS dr. Avgustin Lah in direktor Zavoda za šolstvo SRS Boris Lipožič.

Na srečanju so se pionirji pogovorili o samoupravnih oblikah dela mladih zadružnikov in prikazali nekaj praktičnih dejavnosti. Program so v petek sklenili s kulturno prireditvijo, ki so jo udeležencem zborov pripravili domači pionirji. V soboto so si ogledali razstavo kmetijskih strojev pri Agrokombinatu, nasade v Leskovcu, tehnični muzej in Formo vivo v Kostanjevici ter muzej izgnancev v Brestanici.

J. TEPPEY

Peter Drakulič, predsednik pionirskega odreda Karel Destovnik — Kajuh v krški osnovni šoli: „Srečanja mladih zadružnikov so se udeležili tudi gostje iz tujih držav: iz Francije, Bolgarije, Romunije, NDR, SZ in Madžarske. Najbolj sem se spoznal s pionirjem Jurjem iz Sovjetske zveze. Za spomin mi je poklonil njihov pionirski znak.“

Park, ki so ga v petek, 7. junija, zasadili mladi zadružniki iz drugih republik na bregu nad osnovno šolo „Jurij Dalmatin“ v Krškem, se bo razrastle v trajen spomin in VI. zbor šolskih zadrug Jugoslavije, v spomin na prijateljstvo, skovano med tridnevним bivanjem pri vrstnikih v Sloveniji. (Foto: J. Teppey)

Dolenjcem polovica priznanj

Ponovni uspeh dolenjskih filatelistov

V počastitev dneva mladosti je bila v Slovenskih Konjicah organizirana IV. republiška pionirska filatelistična razstava pod geslom „Varujmo in lepšajmo naše okolje“. Odprta je bila od 24. do 29. maja. Njen pokrovitelj je bil republiški sekretariat za urbanizem.

Razstavljalo je 51 pionirjev in pionirk iz vse Slovenije. Mladi dolenjski filatelisti so razstavljali tako:

fil. krožek	št. listov	št. vitrin
Krško	126	14
Kostanjevica	54	6
Novo mesto	126	14
Kočevo	225	25
Skupaj	531	59

To pomeni, da je bilo kar 42,4 odstotka vsega razstavljenega materiala z območja Dolenjske.

Tudi uspeh ni izostal. Od skupno podeljenih 62 priznanj so jih prejeli dolenjski pionirji in pionirke 26 ali 41,95 odstotka, kar je vsekakor lep uspeh in je prav, da ga podrobneje razčlenimo. Priznanja so dobili:

ce in predsednik Filatelistične zveze Slovenije Franc Leskovsek.

Omeniti pa moramo, da iz večjih središč Slovenije pionirji sploh niso razstavljali. To pomanjkljivost opa-

fil. krožek	zlata	pozlačena	srebrna	posrebrna	bakrena	diploma	skupaj
Krško	1	1	—	2	2	—	6
Kostanjevica	—	—	—	1	2	1	4
Novo mesto	—	—	2	—	—	—	3
Kočevo	—	—	2	5	6	—	13
	1	1	4	8	10	2	26

Kakovost in sestava zbirk na razstavi je bila nad povprečjem ter strokovno precej izenačena, zato je bilo ocenjevanje precej težavno. Organizacija razstave je bila odlična. Priznanja in nagrade sta podeljevala predsednik občine Slovenske Konjice

žamo že več let. Letos je bil izjema Maribor z eno razstavljenjo zbirko. Zato velja vse priznanje filatelistom podeljati, ki skrbijo za razvoj filatelije med mladino predvsem na Dolenjskem in na osnovnih šolah občin Slovenske Konjice in Koper.

ANDREJ ARKO

Zvone Dragan:

Kaj bomo v Sloveniji gradili

Pripravljalna dela za gradnjo NE Krško tečejo zadovoljivo in tudi termini začetka obratovanja plinskih elektrarn Brestanica in Trbovlje v letu 1975 so zaenkrat ostvarljivi. Predhodna pogodba z glavnim dobaviteljem za TE Šoštanj IV bo predvidoma podpisana sredi tega meseca. Zagotovljen je tudi začetek prve faze gradnje 380-KV prenosnega omrežja. Na področju plinskega gospodarstva potekajo priprave za gradnjo plinovodnega omrežja vzporedno z ustanavljanjem samoupravne interesne skupnosti za nafto in plin. V okviru INE je sprejeta odločitev o povečanju zmogljivosti rafinerije nafte v Lendavi od 600.000 na 2.000.000 ton, medtem ko proučujejo možnosti za gradnjo večje izvozne rafinerije nad Črnomljem prižgali zadnjo soboto, ko se je pričel spuščati mrak. In okrog kresa razpoložljivimi sredstvi: Železniško gospodarstvo Ljubljana nadaljuje elektrifikacijo železnic Ponikve—Maribor, modernizacijo proge na odseku Divača—Hrpelje, Jesenice—Dobova in na raznični postaji Zalog. Letos je predvidena dograditev avtoceste Postojna—Razdrto, v prihodnjem letu pa Hoče—Levec. /Podpredsednik slovenskega izvršnega sveta v intervjuju za „Komunist“/

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, stare mame in prababice

MARIJE HÖFFERLE

se iskreno zahvaljujemo zdravniškemu in strežnemu osebju kirurškega oddelka Splošne bolnice Novo mesto ter hišnemu zdravniku dr. Živkoviću za skrb in nego bolnice, duhovščini za spremstvo, tovarišu Medletu in tov. Šporarjevi za lepe poslovilne besede ter vsem, ki so darovali vence in cvetje. Enako zahvalo smo dolžni vsem vaščanom, prijateljem in znancem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti ali nam pismeno izrazili svoje sožalje. Zahvaljujemo se tudi podjetju „Elektromedicina“ za izkazano pozornost.

Sinovi in hčere z družinami
Poljane, 3. junija 1974

ZAHVALA

Ob smrti drage mame, sestre, tete, babice, prababice in tašče

ANE KIREN

roj. Plavec, Plavčeve mame iz Mirne peči

se najiskrenejše zahvaljujemo vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v teh težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje. Najtopleje se zahvaljujemo družbenopolitičnim in delovnim organizacijam iz Novega mesta, Mirne peči in Slovenske Bistrice ter vsem, ki ste pokojnico v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: Plavčevi in drugo sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubelega moža, ata in starega ata

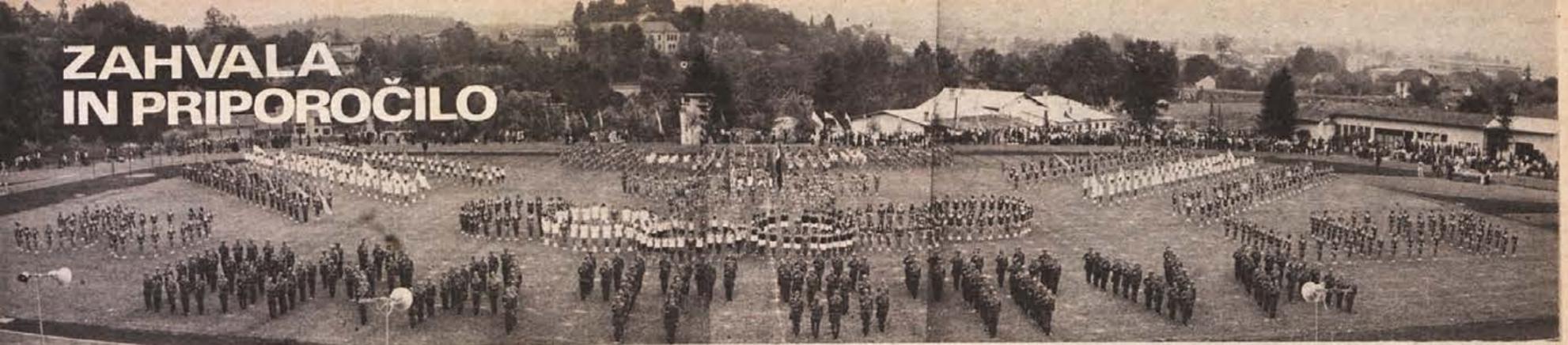
ANTONA LISCA

z Lukovca

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, in sedem, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč, izrazili sožalje, darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo za izkazano pozornost delovnim kolektivom, tov. Lisca za poslovilne besede ob odprtem grobu ter pevcem za zapeto žalostinko. Najlepša hvala tudi vsem ostalim, ki so ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: žena Marija, otroci Tone, Marija, Ivan in Geli z družinami, Nežka, Pavli z Boštjanom in Stanko

ZAHVALA IN PRIPOROČILO

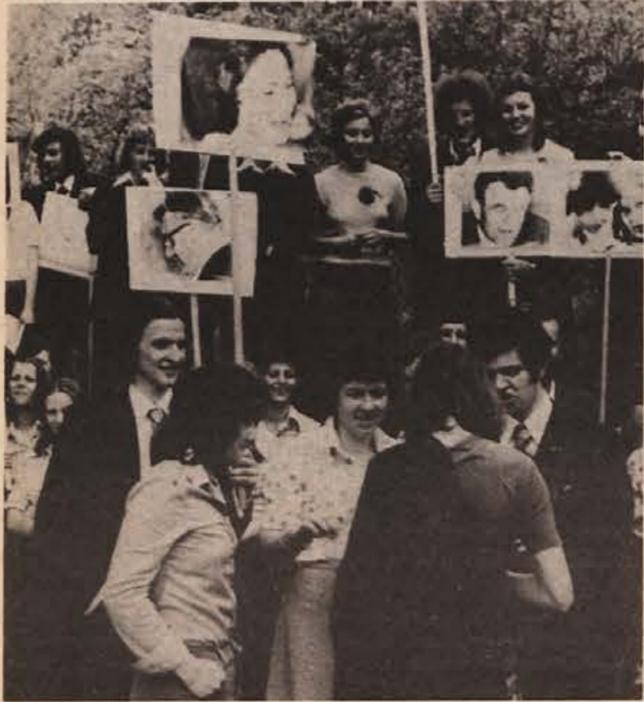

Zletni odbor XII. zleta bratstva in enotnosti v Novem mestu se tovariško zahvaljuje vsem delovnim organizacijam, ki so s svojimi prispevki omogočile izvedbo jubilejnega dvanajstega srečanja mladine in samoupravljalcev sedmih zletnih območij iz treh bratskih republik.

Na tej strani našeta podjetja in delovni kolektivi hkrati priporočajo svoje izdelke in usluge delovnim ljudem naše domovine in pozdravljajo svoje kupce, poslovne partnerje in vse sodelavce!

ZLETNI ODBOR XII. ZLETA BRATSTVA IN ENOTNOSTI NOVO MESTO

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO	lesni kombinat NOVO MESTO	Dolenjska banka in hranilnica NOVO MESTO	
farmacevtika, kemija, zdravilišča NOVO MESTO	Splošno gradbeno podjetje NOVO MESTO	labod tovarna perila NOVO MESTO	
DOLENJKA trgovsko podjetje na debelo in drobno NOVO MESTO	Novoteks tekstilna tovarna NOVO MESTO	GOZDNO GOSPODARSTVO NOVO MESTO	
ISKRA — ELA tovarna usmerniških naprav NOVO MESTO	MERCATOR TOZD STANDARD NOVO MESTO	NOVOTEHNA trgovsko podjetje na debelo in drobno NOVO MESTO	PODJETJE DOMINVEST Novo mesto
Zavarovalnica sava poslovna enota NOVO MESTO	ISKRA — IEZE TOZD UPORI ŠENTJERNEJ		
JUGOTEKSTIL IMPEX LJUBLJANA	Gorjanci Novo mesto — Straža avtopromet, gostinstvo in turizem	cestno podjetje novo mesto	
JUGOBANKA LJUBLJANA	PAPIROGRAFIKA LJUBLJANA	ljubljska banka LJUBLJANA	
Podjetje za PTT promet Novo mesto	KREMEN industrija in rudniki nekovin Novo mesto	ČASOPISNO ZALOŽNIŠKO PODJETJE DOLENJSKI LIST NOVO MESTO	
DELO časopisno in grafično podjetje Ljubljana	OPEKARNA ZALOG NOVO MESTO	Čevljarsko podjetje BOR Dolenjske Toplice	Hotel KANDIJA Novo mesto
Trgovsko podjetje HMELJNIK NOVO MESTO	Hotel Grad Otočec Otočec ob KRKI	Začasna skupnost zdravstvenega zavarovanja — Novo mesto	
KAVARNA Novo mesto	SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA NOVO MESTO	<i>beti</i> Belokranjska trikotajna industrija METLIKA	KMETIJSKA ZADRUGA »KRKA« Novo mesto
	KOVINAR splošno ključavničarstvo NOVO MESTO	Gradbeno podjetje NOVOGRAD Novo mesto	
KOMUNALNO PODJETJE NOVO MESTO	NOVOMONTAŽA NOVO MESTO	SLOVENIJA VINO LJUBLJANA	XII. ZLET BRATSTVA IN ENOTNOSTI
VODOVOD NOVO MESTO	COMMERCE — zastopstvo, izvoz-uvoz, servisi — konsignacija LJUBLJANA	UNITEX — Poslovno združenje tekstilne industrije LJUBLJANA	

Za maturantski ključ se ne bomo več poganjali, ker je predrag, so sklenili novomeški gimnazijci in pričeli licitacijo slik svojih profesorjev... (Foto: Z. Šeruga)

Začnimo pred svojim pragom

**Boj proti onesnaževanju okolja se naj začne v naj-
ožji okolici - Nemarnost stanovalcev**

V Dolenjskem listu sem z zanimanjem prebral članek, ki ga je ob tednu gozdov napisal ing. Černač. Članek me je spodbudil, da tudi sam napišem nekaj misli o onesnaževanju naravnega okolja, ki je zavzelo že takšen obseg, da mu moramo posvetiti vsjo pozornost, ako hočemo našim potomcem ohraniti zdrav življenjski prostor.

Ta problem ni pereč samo na Kočevskem, ampak povsod, kjer se razširjajo industrija in naselja. Če se bo tako nadaljevalo, potem že čez nekaj let ne bo našel delovni človek sprostitve v čisti naravi, ampak se bo sprehajal po smetiščih, ki rastejo vzdolž gozdnih poti. Namesto svežega in zdravega zraka zaradi nemarnosti in nepremišljenosti ustvarjamo pogoje za okuženje bližnje in daljne okolice. Odpadki, ki jih ljudje nenačrtno odlagajo v naravi, se iz dneva v dan kopičijo. Človek nehoti dobi vtis, da se to dogaja namenoma in da ni nikomur niti malo mar, kaj bo z našim okoljem.

Nobena skrivnost ni, da tudi v našem mestu Kočevje ni nič bolje. Posamezniki se ne morejo niti ne čutijo notranje potrebe po vključevanju v napore za čisto in zdravo okolje, saj celo lastnih dvorišč, vrtov in dovoznih poti ne čistijo in negujejo. Ta odnos do najožjega okolja daje slutiti, da gre za pravo neskrbnost in nemarnost.

Prav je, da se borimo za čist in zdrav gozd, ne smemo pa zanemariti tudi neposredne okolice, v kateri delovni človek vsak dan preživi največ časa. Boj proti onesnaževanju okolice bo uspešen le takrat, ko bo vsak posameznik čutil odgovornost in skrb za svojo neposredno okolico. Začeti je treba pri sebi, šele tako se

bo boj lahko razširil povsod, kjer je potrebno.

BORIS LINDIČ
Kočevje

Odprto pismo

**občinski skupščini in družbenopolitičnim
organizacijam v novomeški občini**

Na ustanovnem občnem zboru Društva za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam v Novem mestu smo 29. maja sklenili z odprtim pismom opozoriti širšo javnost, predvsem pa vas, na izredno pereče stanje v Posebni šoli Šmihel pri Novem mestu.

Šola bo prihodnje leto praznovala 20-letnico obstoja, opravila je pionirsko strokovno delo na Dolenjskem, vendar je danes v mnogo slabših pogojih, kot so posebne šole v drugih manjših dolenjskih občinah. Zaradi prostorske stiske ostaja veliko duševno prizadetih otrok doma, nekateri obiskujejo še redne šole, vse to pa škoduje prizadetim in učencem rednih šol ter s tem širši družbi.

Gradnja nove posebne šole je bila sprejeta na prvo mesto prioritete liste 7-letnega načrta gradnje osnovnošolskih ustanov. Za gradnjo posebne šole občani tudi prispevajo denar, zato postajajo nestrpni, ker se gradnja še ni začela.

V imenu staršev prizadetih otrok, članov društva in kolektiva posebne šole zahtevamo odgovor, kdaj bo zares nova stavba za posebno šolo zgrajena, oziroma kdaj se bo gradnja začela. Če menite, da nismo upravičeni do tako ostro postavljene zahteve, nas obiščite in se prepričajte, v kakšnih pogojih in prostorih delamo.

Za odbor:
VIKA AVSEC I.r.

Gozdovi so del našega življenja

Na rob razstave o gozdovih

V maju je bilo v Kočevju mnogo storjenega za varstvo narave. Zopet se je izkazala šolska mladina. Njenemu trudu pri urejanju mestnega okolja so se konec meseca pridružili še trije fotografijubitelji, naši priznani mojstri za umetniške gozdne posnetke: Peter Vovk, inž. Janez Černač in inž. Marko Figar.

Za teden gozdov so priredili od 31. maja do 7. junija v Likovnem salonu v Kočevju veliko, nadvse privlačno skupno razstavo pod geslom: „Gozdovi so naše življenje“. 41 velikih fotografij na enotnih belih kartonih je izpolnilo ves veliki razstveni prostor. Peter Vovk jih je razstavil 18. Janez Černač 13, Marko Figar 18,

»Dvakrat pogledj, preden ...«

**Pojasnilo k članku s tem naslovom, objavljenemu
v Dolenjskem listu 16. maja**

V članku „Dvakrat pogledj, preden kupiš!“ navaja pisec Tone Starc iz Impoljce, da je Elektrotehna iz Sevnice za 550,00 din dražja pri motorni kosilnici AL—ko uvoz Avstrija. Da bi si ustvarili pravo sliko o pogojih in načinu poslovanja v trgovini, je potrebna širša obrazložitev. V prodaji na drobno se uporabljajo absolutne marže iz leta 1971 ter procentualne marže, ki jih določa zvezni predpis. Z zveznim predpisom (Ur. list št. 12/67, 23/67, 40/68, 11/69, 15/70 in 20/71) veljajo procentualne marže za proizvo-

de. Absolutne marže se uporabljajo za vse ostale proizvode, ki so bili zatečeni v prodajalni na dan 26. 11. 1971. (Ur. list SFRJ št. 53/71). Navedene kosilnice AL—ko na dan 26. 11. 1971 nismo imeli na zalogi, zato se je obračunala absolutna marža, ki pripada sličnim proizvodom. Kosil-

nica je bila nabavljena pri grosistu Elektrotehna, Ljubljana, dne 5. 7. 1973 po nabavni ceni 1.600,00 din; pri tem znaša absolutna marža 221,60 din, prometni davek 360,00 din, kar znaša skupaj 218.160,00 din, in to je bila naša prodajna cena. Pisec članka je dobil v pogled celotno kalkulacijo v priložni pisarni Elektrotehne v Sevnici, česar pa v članku ni navedel. Trditve, da je bila kupcu Tonetu Starcu vsiljena prodaja, tudi niso resnične. To utemeljujemo tudi s tem, ker nam ni bilo potrebno pospeševati prodaje na tak način, saj sočasno nobena trgovina v Sevnici ni imela na prodaj takšnih kosilnic in je bila primerjava cen nemogoča. Namen našega pisanja ni v tem, da odgovorimo na članek, zakaj je nastala razlika v prodaji, saj za prodajno ceno odgovarjamo inšpekcijski službi, ki je bila o tem primeru podrobno obveščena, temveč ga dajemo zato, da javnost obvestimo o pravnem postopku poslovanja.

Upamo, da smo si pridobili s poslovanjem zadostno zaupanje pri kupcih, da to ne bo vplivalo na naš nadaljnji poslovni uspeh.

Kolektiv Elektrotehne
Sevnica

kar je bilo pravšno razmerje za presojo kakovosti fotografij in njihovih ustvarjalcev.

Izredna prvina vseh treh razstavljalcev je gozd s svojim rastlinskim in živalskim žitjem in bitjem. Pozoren opazovalec je zlahka zapazil vodilni motiv vseh treh umetnikov-iskalcev.

Peter Vovk je nenehno na lovu za čustvenimi doživetji. Začutiš, kot da nosi v sebi usodni delež zatrtga pesnika-slikarja. Njegove fotografije, dasi izdelane samo v črno-beli tehniki, so kot drobne umetne skladbe, ki ti potihoma pripeljejo ob gledanju čudežnega gozdnega sveta, ki ti ga v premmogh in ačih odkrivata ustvarjalcevo oko in njegova kamera.

Na fotografijah Janeza Černača prevladuje gozdna motivika nam vsem dobro poznane divjadi: divji prašiči, sme, skobec, lisica in medved so bili vse dni razstave prijetna očesna paša za naše lovce, zlasti pa za mlajše obiskovalce šolarje.

Marko Figar je podobno kot Peter Vovk neutrujen iskalec gozdne romantike, vendar dajo njegove fotografije slutiti, da so mu ljubši krepki in tršati motivi. Nekateri njegove posnetke sem osebno dojel kot naravne in rastlinske srhljivke.

F. CANKAR

ZAHVALA

Od borcev Gubčeve in Cankarjeve brigade smo dobili pozdrave s pohoda ob žici okupirane Ljubljane, kar nam pomeni zelo veliko. Vsakemu posebej se ne moremo zahvaliti, zategadelj se na tem inestu zahvaljujemo vsem skupaj, posebnost pa še naši rojakinji, pesnici Vidi Brest.

Pionirski odred
„Franci Lokar“
Sentrupert

Kako je mogoče?

Članek „Sumljivi prijatelji“, ki sem ga prebral v Dolenjskem listu z dne 9. maja, me je spodbudil, da tudi jaz napišem nekaj kritičnih misli. Ni moj namen spuščati se v problematiko naše zunanje trgovine, a vpričo tega, kar se dogaja, se moje razumevanje konča.

Uvažamo meso iz Italije, iz države, ki nam je z blokado našega izvoza mesa prizadejala veliko gospodarsko škodo na področju živinoreje. Kaj je to mogoče? Ali so naši zunanjetrgovinski predpisi tako širokogrudni, da jih lahko mirno obide, kdor hoče? Ali je morda dobiček nekoga več vreden kot škoda celotnemu gospodarstvu?

Če je res, da smo uvozili 38 ton najslabšega mesa, se vsemu temu še bolj čudim. Tako velika količina ni mogla biti uvožena naskrivaj v nahrbtnikih! Verjetno je uvoznik moral plačati tudi carino. Ali ni nobenega predpisa, ki bi obvezoval carinske organe, da obveste trgovinsko inšpekcijo v primeru sumljivega uvoza?

Tako početje štejem za gospodarski kriminal, ki bi ga bilo treba najostreje obravnavati, krivce pa kaznovati. Nekdo bi moral biti v takih primerih tudi osebno odgovoren. Potem bi do takih zadev ne prihajalo.

KAREL KOSEM
Loka pri Zidanem mostu

OGORČENJE

Še nikoli me ni nič tako prizadelo kot zapis v Dolenjskem listu, v katerem pišete o prepenem Albinu Pavliču. Postalo mi je skoraj slabo. Zaradi nekkih značk tako pretepsti otroka! Saj to je neverjetno! Dejanje zasluži vsjo obsodbo javnosti.

Ljubiteljica otrok
Silva

Z novo cesto - boljše življenje

Vaščani Male in Velike Hubajnice, Osredka, Prevol in Zavrata: »Obstali smo na pol poti do lepšega življenja, a z upanjem«

Minilo bo dve leti, odkar smo prebivalci Male in Velike Hubajnice, Osredka, Prevol in tudi Zavrata zbrali s prostovoljnimi prispevki toliko denarja, da smo lahko plačali buldozer ljubljanske Obnove, ki je naredil traso za cesto od prevolske kapelice do Zavrata.

Ker je zmanjkalo denarja za posipni material, je bila trasa prevozna le v suhem vremenu. Za pomoč smo zaprosili občinsko skupščino v Sevnici, ki nam po novem odloku ni mogla ustreči kljub temu pa smo se znašli. Na pomoč je priskočil še sevnški gozdni obrat, ves denar pa je zadostoval le za polovico cestnega odseka.

Sedaj smo pri starem, upamo pa, da na nas ne bodo pozabili takrat, ko bodo sestavljali občinski proračun. Vsi tukajšnji prebivalci si želimo, da občinske dotacije ne bi delili po stari praksi, kajti drugače bomo še vrsto let ostali brez prave ceste.

S podobnimi težavami se srečujejo tudi prebivalci Arta in Ponikev. Iz teh in okoliških vasi hodi na delo v Sevnico in Krško mnogo vaščanov in že zato bi morali na našem koncu problemu cest posvetiti več pozornosti. Morda bo sedaj, ko so že sprejeti dokumenti republiških ustav in zvezne ustave, kot tudi stališča kongresa slovenskih komunistov, kaj bolje. Ali bodo znali pristojni prisluhniti našim skromnim željam? Čim daj časa bomo namreč odlašali z gradnjo ceste, toliko večja gospodarska in politična škoda bo prizadela naše področje. Mladina odhaja, saj jo od vsepovsod vabi ugodnejše življenje, naše hribovske vasi pa bodo brez ceste še nekaj časa ostale kot odrezane od sveta.

Želeli smo si dobro. V novo cesto smo vložili skoraj milijon starih dinarjev in brez števila prostovoljnih

SOTESKA: USTANOVLJENO KUD „ZARJA“

Na pobudo KO SZDL Soteska so po daljšem premoru ustanovili KUD „Zarja“. Na ustanovnem sestanku se je zbralo veliko mladine, kar dokazuje, da je med mladimi precej zanimanja za kulturno delo. Sestanka so se udeležili tudi mnogi starejši kulturni delavci. Program društva obsega dramsko dejavnost, knjižničarstvo in obnovo dvorane, v kateri se bo zbirala mladina. Dramska sekcija je že pripravila komedijo „Pričarani ženini“, v načrtu pa ima tudi dela več slovenskih pisateljev. Društvena knjižnica deluje zlasti v zimskem času, ko je več časa za branje in izobraževanje. Težave so z ureditvijo dvorane, ki je edine v Soteski. Društvo samo ne bo zmoglo preurediti venih del, zato bi potrebovalo pomoč družbe.

T. V

delovnih ur. Obstali smo na pol poti, na pol poti v lepše življenje. Ali

V začetku tega meseca so dijaški dom Majde Šilc v Novem mestu obiskali mladinci iz dijaških domov v Gorici. V Novem mestu so prespali, nato pa so obiskali še Zagreb in Kumrovec. (Foto: foto krozek dijaškega doma)

Obiskali so nas rojaki

S pomočjo predavanj so mladi v dijaškem domu Majde Šilc v Šmihelu navezali stike z zamejci

Mladina dijaškega doma Majde Šilc v Novem mestu večkrat pravi predavanja, še posebej o življenju in boju naših rojakov v zamejstvu, v Italiji in na Koroškem.

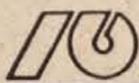
Prejšnji mesec so mladi povabili Bogdana Osolnika, ki jim je o življenju in delu naših zamejcev povedal veliko zanimivega, v pogovoru z njim pa se je videlo, da naša mladina redno spremlja dogajanja zunaj naših meja. Razen tega so si mladi zaželeli, da bi sodelovali z domsko mladino v Celovcu, Gorici in v Trstu, tovariš Osolnik pa jim je obljubil, da jim bo pomagal pri navezavi stikov. Tako so v začetku tega meseca prišli mladinci iz Gorice, ki so v dijaškem domu prespali. Naši vrstniki so jim pripravili zelo lep sprejem, pionirji iz osnovne šole v Šmihelu pa so jim podarili 40 slovenskih knjig kot darilo vseh novomeških pionirjev.

Po večerji so se mladi zabavali in

spoznavali na plesu, vzgojitelji obeh domov pa so si izmenjavali izkušnje. Gostje so potožili, da je delo pri njih sedaj še toliko težje, ker se je v Italiji ponovno prebujila fašistična klika.

Ob slovesu so si „domaši“ obljubili, da se bodo še srečali. Gostje so se pozanimali, ali bi se lahko tudi oni pridružili našemu izletu v neznanost, ko mladina doma z borci X. ljubljanske brigade odide po poteh njihovih junaških bojev. Ta predlog smo z navdušenjem sprejeli, kajti naša mladina bo tako še bolj krepila stike z zamejskimi Slovenci. Mladi se bodo na izletih v neznanost spoznavali med seboj in s prekaljenimi borci za našo svobodo.

MARJAN TRATAR—UČO

Ljubljanska banka

PODRUŽNICA CELJE

ŠTIPENDIJE!

razpisuje za šolsko leto 1974/75 naslednje štipendije:

- 4 štipendije za I. letnik ekonomske srednje šole
- 3 štipendije za IV. letnik ekonomske srednje šole
- 3 štipendije za III. letnik upravne administrativne smeri
- 3 štipendije za VEKŠ ali ekonomsko fakulteto I. stopnje bančne, finančne in zunanjetrgovinske smeri
- 2 štipendiji za VEKŠ II. stopnje

Kandidati naj do 30/6—1974 osebno dostavijo službi poslovne koordinacije naslednje dokumente:

- vlogo za dodelitev štipendije s kratkim življenjepisom
- dokazilo o premoženjskem stanju — obr. DZS 1,65 (potrdilo o povprečnem osebnem dohodku ali pokojninah staršev in potrdilo o katastrskem dohodku)
- zadnje šolsko spričevalo ali potrdilo o opravljenih izpitihih.

Pri dodelitvi štipendij in višini štipendij bodo upoštevali kriterije, ki so dogovorjeni z družbenim dogovorom o štipendiranju in kreditiranju v SRS.

Magistrala - pomnik partizanom

Počitek, nekaj dni brez borb, hrana pri prijaznih ljudeh. Na to so pomislili partizani vedno, kadar so zvedeli, da odhajajo v Belo krajino, to prijazno in od 1943 dalje svobodno deželo. In zelo redki so bili borci s peterokrako zvezdo na kapah, ki med vojno ne bi vsaj skrat obiskali Bele krajine. Tja pa so prihajali po lepi, med vojno vihro skoraj vedno svobodni dolini, ki jo varujejo strma pobočja Roga in Gorjancev. Podturn - Poljane - Stare žage - Črmošnjice - Semič - Lokve - Adlešiči, to so kraji, skozi katere so pogosto hodili partizani. Zato ni čudno, da so že oni cesto, ki vodi skozi, poimenovali s „partizansko magistralo“.

In od konca vojne je doslej v glavah nekdanjih borcev ostajal načrt o gradnji resnične magistrale skozi omenjene kraje neizpolnjen. Sedaj pa kaže, da se bo nekdanjim borcem in vsemu prebivalstvu od Podturna do Bele krajine, želja, ki ni le želja, pač pa tudi obveznost celotne slovenske skupnosti, le izpolnila. Celotna partizanska magistrala, ki je od Podturna do Adlešičev, kjer se konča, dolga 43 kilometrov, - od tega je 16 kilometrov ceste že asfaltirane - naj bi bila do konca 1976 modernizirana in asfaltirana.

Beg pred noži

Pa ne le zgodovinski, tudi gospodarski razlogi govorijo v prid gradnje magistrale. Z njo se bodo ti kraji povežali z osrednjo Slovenijo. In Bela krajina ter kraji, ki jih bo povezovala moderna magistrala, doslej niso čakali pomoči s prekrizanimi rokami. Ljudje so si prizadevali in tudi napredovali. Vendar so bili ti predeli ob koncu vojne docela osiromašeni. Prebivalci so ponudili svoji partizanski vojski poslednji košček kruha, živina se je razredčila, gospodinjje so s poslednimi drobtinami kruha nahranile razen borcev še hrvatske otroke, ki so pribežali na to stran Kolpe pred noži ustašev. Po vojni pa so ostali mnogi Belokranjci v novoustanovljeni JLA in tako je bil ta del Slovenije, kot je poudaril Franc Leskošek - Luka, osiromašen še kadrovsko. In v svojem razvoju za drugimi predeli Slovenije je toliko zaostal, da ga še zdaj uvrščamo med manj razvita slovenska območja. Zato mu je potrebna pomoč. Pomoč vse slovenske skupnosti. In izgradnja partizanske magistrale naj bo del te pomoči.

Lepši jutri

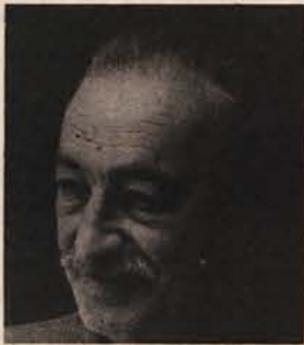
Moderne partizanske magistrale se najbolj veselijo seveda prebivalci v krajih, ki jih bo povezovala. Takole menijo:

JOŽE URBANČIČ, Poljane: „Zares je prav, da partizansko magistralo moderniziramo. Iz te doline so vodile kurirske poti po vsej Sloveniji in tudi k hrvatskemu glavnemu partizanskemu štabu. Spominjam se, da je vodila kurirska pot iz Starih žag

do Murske Sobote tri dni... Prebivalci v teh krajih bomo mnogo pridobili. Svet se nam bo približal, mi pa njemu. Kopanje v Dolenjskih Toplicah, smučanje v Črmošnjicah, lov v Beli krajini.“

FRANCI JERINA, Opčice: „Vsa dolina in vsi kraji ob partizanski magistrali so bili izrazito partizansko ozemlje. Tu so bili partizani doma, tu so se dogajale pomembne stvari. To potrjujejo številna obeležja iz NOV. Sam sem se boril v 13. proletarski brigadi Rade Končar. S to brigado sem med vojno pot-

Ob partizanski magistrali je mnogo spomenikov. Na sliki: spominska plošča v Starih Zagah, kjer se je „rodila“ „Iskra“.

val skozi te kraje. Marsikateri kraje sem prepotoval kot borec, toda tako lepo, kot so nas sprejeli prebivalci ob partizanski magistrali, nas niso nikjer. Vse so žrtvovali, da so le nas, borce, nahranili.“

MIRKO ŠKRINJAR, Gaber nad Semičem: „Tam, kjer je asfalt, tam je lepše in lažje živ-

val skozi te kraje. Marsikateri kraje sem prepotoval kot borec, toda tako lepo, kot so nas sprejeli prebivalci ob partizanski magistrali, nas niso nikjer. Vse so žrtvovali, da so le nas, borce, nahranili.“

MIRKO ŠKRINJAR, Gaber nad Semičem: „Tam, kjer je asfalt, tam je lepše in lažje živ-

ljuje. In če si ga je zaslužil kdo, potem so to prebivalci ob naši, partizanski magistrali.“

ALOJZ CVITKOVIČ, Adlešiči: „V našem kraju se bo magistrala končala, čeprav bi bilo prav, da bi se končala na hrvatski strani Kolpe, saj je med vojno potekala do tja. Kurirske zveze so med vojno potekale preko naših krajev od hrvatskega do slovenskega glavnega štaba partizanske vojske. Med vojno so delovale vse institucije karlovskega vojnega okrožja tu, v Adlešičih. Pri nas je bila zibelka partizanov Gorskega

Besedilo in slike: BRANKO PODOBNIK

Pomoč pozabljenim

In Belokranjci so pritrdili Avgustu Avbarju, predsedniku izvršnega sveta v Novem mestu, ko je dejal: „Predel, ki ga bo povezovala partizanska magistrala, je eden redkih, če ne edini v Sloveniji, ki je ostal vedno zvest našemu medvojnemu in povojnemu boju. Hkrati pa je ostal tako dolgo pozabljen, ko smo se odločali za širšo družbeno pomoč raznim krajem. Cesta bo prebivalcem odprla okno v svet, z njo se bo slovenska skupnost tem krajem vsaj delno odolžila. Povsem pa nikoli, saj se z denarjem ne da poplačati tistega, kar so ljudje teh krajev žrtvovali. Cesta bo prvi korak k uresničitvi načrta, da bi živeli prebivalci ob njej vsaj približno tako dobro, kot živijo drugod po naši republiki.“

Med Rogom in Gorjanci

svojimi delavnicami, skritimi v sebi, oskrbovala, je bila edinstvena v takrat zasluženi Evropi. Zato ni čudno, če skorajda in vsakem koraku po tej prelepi soteski naletimo na spominsko ploščo, ki s svojim napisom opozarja mlade rodove na dogodke iz NOV. Naj naštejemo le nekatere: v Črmošnjicah je po leti 1944 deloval glavni štab NOV in POS, v Srednji vasi so delovali strokovni organi predsedstva SNOS, v Starih žagah se je „rodila“ „Iskra“, tu so bile tudi vse partizanske delavnice; v Lokvah je pokopan legendarni partizanski komandant Stane Rozman, pa tudi v drugih krajih, skozi katere bo tekla magistrala, so se med revolucijo in NOV zgodili pomembni dogodki. Preveč jih je, da bi jih lahko zabeležili ob tej priložnosti.

Dela vodi poseben odbor, ustanovljen na pobudo republiškega odbora ZZB NOV, ki mu predseduje Franc Leskošek - Luka, predsednik je Vladimir Logar, podpredsednik skupščine SRS, tajnik pa znani belokranjski prvoborec in dolgoletni direktor semiške „Iskre“ Franc Košir. Cesta bo imela veliko zgodovinsko vlogo, Belokranjecem in drugim prebivalcem krajev, skozi katere bo potekala, pa bo omogočila lepše jutrišnje življenje.

Dolina med Rogom in Gorjanci, ki je med vojno vodila partizane v Belo krajino, jim nudila varno zatočišče in jih s

Izpoved zdravljene alkohola

Koliko srečnih družin je razdril alkohol, koliko gorja povzročil, koliko bolečin je vnesel v srca otrok, ki so z grozo v očeh gledali, kar bi jim moralo biti prihranjeno.

Za ljudi, ki so vdani pijači, pravimo, da so bolniki. Eden takih je bil tudi Martin Bec. Doma je iz Sentjanža pri Krmelju, že več let pa živi v Novem mestu. Najprej je delal na železnici, sedaj je zaposlen v Novoteksu. O svojem življenju, ko je še bil vdan pijači, je povedal naslednje:

„Pravzaprav niti ne vem, kako sem začel piti. Vem le to, da sem najprej pil občasno, po delu, med malico, v gostilno pa nisem zahajal. Nato sta se pitje in količina zaužite pijače stopnjevala. K pitju je pripomoglo tudi nerazumevanje v zakonskem življenju. In potem se je začelo: pil sem tudi po tri, štiri dni skupaj, zanemarjal službo in sebe in vse bolj ostajal sam. Kadar sem imel kaj denarja, so se vedno našli prijatelji, toda ob pitju po novomeških gostilnah je bila denarnica kmalu prazna. Po mestu sem hodil kot obnemogel starec. Ne morem trditi,

da so me v pijanem stanju okradli, vem le to, da sem večkrat ostal brez dežnika, klobuka, plašča. Takega življenja si ne želim več in ne privoščim niti najhujšemu sovražniku. Najbolj pa so me boleli očitajoči pogledi ljudi. Do vseh sem čutil sovraštvo, kajti mislil sem, da me tudi oni sovražijo. In še bolj sem se vdajal pijači. Tako se spominjam, da sem na dan spil tudi do dva litra žganih pijač! Nekega dne, ko sva se srečala z bratom, me niti ni spoznal. Takrat sem videl, da je moje sovraštvo brez smisla, da me ljudje ne sovražijo, da sem si vse to le domišljjal.

Tako sem se znašel na novomeškem Centru za socialno delo in tam so me z razumevanjem sprejeli. Rekli so mi, da sem bolnik. Dolgo tega nisem mogel razumeti, potem pa se mi je zdelo, da imajo prav.

Klub je nepogrešljiv

No in tako sem naletel na ljudi, ki so naši zame lepo, pa tudi trdo besedo, ki me je zadela. Ali verjamate, da sploh nisem

vedel, da se grem lahko zdraviti? Tako sem se pred dobrim letom znašel na Škofljici, kjer sem preživel dva meseca in pol. Zdravil sem se. Takoj ko sem se vrnil v Novo mesto, sem pričel obiskovati klub zdravljenih alkoholikov. Prav gotovo je klub nepogrešljiv. Če ga ne bi bilo, bi marsikateri od zdravljenih alkoholikov ponovno zavil na stara pota, kajti alkohol, ki je enkrat zasušil človeka, nanj vedno preži. Jaz ga nisem pokusil že več kot leto dni in šele sedaj se zavedam, kakšno bomo življenje sem imel. Tega ne morem primerjati s hudimi sanjami, kajti bilo je še veliko veliko huje. Pravzaprav sploh nisem vedel, da obstajam. Bil sem kot bilka v vetru, uboga para, ki se je vsak izogibal. Sposojal sem si denar - za pijačo, se obnašal neprimerno in zaradi pijače bil celo zaprt.

Kako mi je žal za vsa tista leta! Kako sem preklinjal to hudičevo pijačo, že naslednji trenutek pa sem jo s tresočimi se rokami pogljal po grlu in zopet zahteval nov kozarec. Spominjam se nekaterih gostilniških ur in mojih bednih prijateljev. Kako

smo se tolažili in verjeli v te slepe tolažbe, si z njimi pomagali. Včasih sem mislil, da sem zapornik, zapornik v gostilni, kajti večino dneva sem preživel po zakajenih lokalih, ob mizi, kjer so se gostje menjavali. Le jaz sem sedel, sedel in žulil kozarec. Kako hudo mi je bilo včasih, kako sem v treznem stanju zavidal vsem tistim veselim ljudem, ki so s prožnim korakom in zvonkim smehom hiteli po ulicah! Vsakdo je imel neki cilj: tega je čakala žena, onega otrok, drugega zopet družba prijateljev. Kako sem jim zavidal! In če me je takrat ogovoril neznanec in me povprašal za kakšno ulico, sem bil sovražen in najraje bi ga bil udaril, tako udaril, da bi iz mene splavala vsa slaba volja, vse tisto mrko razpoloženje, ki me je davilo, morilo in nagnalo v - gostilno. In takrat sem še bolj pil, še bolj razgrajal.

Večkrat nisem imel sobesednika. Ko sem govoril sam s seboj, so me ljudje najprej začudeno, nato pa pomilovalno gledali. Jaz pa sem govoril, govoril, samo da sem nekoga slišal.“

V začetku je Martin Bec, ki je reden obiskovalec novomeškega kluba zdravljenih alkoholikov, zlił potok besed. Strmel sem nad njegovo željo, naj bi vse to zapisal. Mislim, da ni človeka, ki bi bil pripravljen, da bi ljudje brali o njegovem začetnem delu življenja. Večkrat sem ga povprašal, če res želi, da bi objavili vse to, in vedno mi je odločno potrdil.

Preveč alkohola je bilo v meni

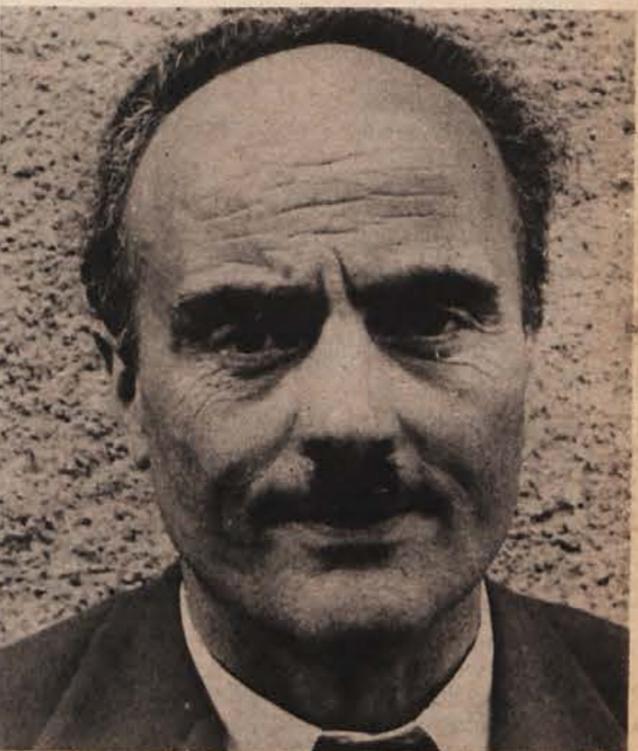
Ob koncu pogovora sem Bec povprašal, kakšno razliko čuti med sedanjim in prejšnjim življenjem. Zdelo se mi je, da se mu je moje vprašanje zazdelo

smešno, kljub temu pa mi je odgovoril: „Prej sem na primer denar nosil v gostilno in se počasi zastrupljal, sedaj ga hranim za stanovanje. Kako si želim svojega stanovanja! Verjemite mi, imel ga bom. Našel sem si žensko, ki ve za mojo preteklost in ki me razume in ki mi pomaga pri zdravljenju, kajti oba natančno veva, da se še nisem pozdravil in da se še ne bom tako kmalu. Preveč alkohola je bilo v meni. Sedaj sem na najboljši poti, da zaživim srečno. Sicer pa tako in tako mislim, da sem bil deset let mrtev, kajti vseh tistih dejanj, ki sem jih storil pod vplivom alkohola, ne bi v treznem stanju NIKOLI storil. In prav zato želim, da bi bralci moje zgodbo

spoznali. Predvsem tisti, ki se prav tako, kot sem se jaz, še naprej zastrupljajo s pijačo, misleč, da je v njej rešitev. Tem še zlasti kličem: Še vedno je čas! Oglasite se na Centru za socialno delo, pridite obiskat klub zdravljenih alkoholikov, kajti tam je veliko takih, ki so morda živeli še slabše kot vi. Pridite, ne bo vam žal!“

Tako Martin Bec, zdravljeni alkoholik, ki ni okusil alkohola že več kot dvanajst mesecev. In kaj naj ob tem zapiše novinarsko pero? Ni kaj, takemu človeku lahko krepko sezemo v roko. Obenem pa v imenu nešteto nesrečnih družin želimo, da bi bilo še več tako pogumnih ljudi, kot je Martin Bec!

J. PEZELJ

PROSTA UČNA MESTA!

KOMISIJA ZA SPREJEM IN ODPUST DELAVCEV PRI

HOTEL GRAD OTOČEC

Otočec ob Krki

razpisuje

v letu 1974/75 prosta učna mesta za izučitev poklica

- KUHAR
- NATAKAR
- RECEPTOR

Stanovanje in hrana sta v sami delovni organizaciji. Učenci prejema ves čas šolanja nagrado, s katero pokrivajo vse stroške šolanja – stanovanja in prehrane. Prošnje naslovite na upravo podjetja, personalna služba.

ŠTIPENDIJE!

Občinska skupščina Metlika in temeljna organizacija združenega dela ter temeljna izobraževalna skupnost v Metliki

razpisujejo

za šolsko leto 1974/75 naslednje štipendije

I. SKUPŠČINA OBČINE METLIKA:

na ekonomski fakulteti	1 štipendija
na pravni fakulteti	1 štipendija
na višji upravni šoli	1 štipendija
na višji šoli za socialne delavce	1 štipendija
na sred. ekonomski šoli	1 štipendija
na sred. administrativni šoli	1 štipendija

Kandidati naj vložijo prošnje na obrazcu 1,65 v 15 dneh po razpisu občinske skupščine Metlika.

II. TRANSPORTNO GRADBENO PODJETJE METLIKA:

na ekonomski fakulteti	1 štipendija
na ekonomski fakulteti za komercialno smer	2 štipendiji
na gradbeni fakulteti	3 štipendije
(gradb. inž. II. stop., I. stop. komunalna smer)	
na strojni fakulteti	2 štipendiji
(diplomirani II. stop., strojni I. stopnje)	
na pravni fakulteti	1 štipendija
na višji upravni šoli	4 štipendije
na srednji gradbeni šoli	3 štipendije
na administrativni sred. šoli	2 štipendiji

Kandidati naj vložijo prošnje na obrazcu 1,65 v 15 dneh po razpisu pri Transportno gradbenem podjetju Metlika

III. „KOMET“ METLIKA:

na ekonomski fakulteti	1 štipendija
na srednji ekonomski šoli	2 štipendiji
na sred. šoli za oblikovanje	1 štipendija

Kandidati naj pošljejo prošnje z ustreznimi prilogami v 15 dneh po razpisu na naslov podjetja „KOMET“, Metlika.

IV. KMETIJSKA ZADRUGA METLIKA:

na ekonomski fakulteti	1 štipendija
na kmetijski sred. šoli	2 štipendiji

Prošnje dostavite v 15 dneh po razpisu Kmetijski zadrugi Metlika

V. NOVOTEKS NOVO MESTO – OBRAT METLIKA:

na srednji ekonomski šoli	1 štipendija
na srednji tekstilni šoli	2 štipendiji
na srednji tehnični šoli – elektro, šibki tok	1 štipendija

Prošnje na predpisanem obrazcu pošljite v roku 15 dni po objavi razpisa Novoteksu, Novo mesto TOZD – predilnica Metlika.

VI. TEMELJNA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST METLIKA

Na višjih in visokih šolah	6 štipendij
matematika na PA ali FNT	
fizika na PA ali FNT	
slovenski jezik na PA ali FF	
angleški jezik na PA ali FF	
pedagogika na FF	
psihologija na FF	
glasbeni pouk na PA	
telesna vzgoja na PA ali VSTK	

Zaželene so kombinacije (dvopredmetni študij) samo iz navedenih skupin

Na srednjih šolah

vzgojiteljska šola	3 štipendije
gostinska šola	
gimnazija ali pedagoška gimnazija	

Prijave na obrazcu 1,65 z vsemi prilogami predložite Temeljni izobraževalni skupnosti do 26. junija 1974

VII. MERCATOR LJUBLJANA, TOZD METLIKA:

na ekonomski srednji šoli	1 štipendija

Prošnje na predpisanem obrazcu pošljite v 15 dneh po objavi razpisa Mercatorju Ljubljana, TOZD Metlika.

Beti Metlika bo razpisala večje število štipendij raznih strok. Razpis bo objavljen posebej.

beti beti beti beti beti beti beti ŠTIPENDIJE!

Belokranjska trikotna industrija
„Beti“,
Metlika

RAZPISUJE

za šolsko leto 1974/75 štipendije za študij na visokih, višjih in srednjih šolah, in to:

I.

- eno za ekonomsko fakulteto ali visoko ekonomsko-komercialno šolo (finančne smeri),
- dve za ekonomsko fakulteto ali visoko ekonomsko-komercialno šolo (organizacijska smer),
- štiri na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo – oddelek za tekstilno tehnologijo,
- dve na fakulteti za naravoslovje in tehnologijo – kemijska tehnologija,
- eno za filozofsko fakulteto – slavistika – germanistika.

II.

- šest za I. stopnjo visoke tehniške šole v Mariboru – odsek za tekstilno tehnologijo,
- šest za višjo tekstilno konfekcijsko šolo,
- eno za višjo pravno šolo,
- eno za višjo šolo za organizacijo dela – kadrovska smer
- eno za VEKŠ – organizacijska smer
- eno za višjo šolo strojne stroke.
- pet za ekonomsko srednjo šolo,
- enajst za srednjo tekstilno tehniško šolo (5 pletilska smer, 3 predilska smer in 3 kemijsko-tekstilna smer).

Pogoji za pridobitev štipendije so:

- najmanj dober učni uspeh v zadnjem letu šolanja.
- Ob enakih učnih uspehih imajo prednost socialno šibkejši prosilci.
- Prednost imajo prosilci s stalnim bivališčem v občinah, kjer imajo sedeže TOZD „Beti“ Metlika.

Prosilci naj pošljejo prošnje Kadrovskemu in splošnemu sektorju podjetja na predpisanem obrazcu (DZS – 1,65). Vlogi naj priložijo overjen prepis ali fotokopijo zadnjega spričevala in drugo potrebno dokumentacijo.

Podjetje bo štipendiralo dijake in študente po merilih družbenega dogovora o štipendijski politiki v SR Sloveniji.

Rok prijave je 10 dni po objavi tega razpisa.

ŠTIPENDIJE!

Odbor za medsebojna razmerja

KOPITARNA SEVNICA

razpisuje
naslednje štipendije:

- 1 NA SREDNJI TEHNIŠKI ŠOLI – LESNI ODDELEK
- 1 NA SREDNJI TEHNIŠKI ŠOLI – KEMIJSKI ODDELEK
- 1 NA EKONOMSKI SREDNJI ŠOLI
- 1 NA ADMINISTRATIVNI SREDNJI ŠOLI

Interesenti naj pošljejo pismene prošnje na podjetje v roku 15 dni po objavi tega oglasa. Prošnji priložite prepis zadnjega šolskega spričevala. Prednost imajo dijaki višjih razredov.

PROSTA UČNA MESTA!

Prav tako sprejmemo v uk učence za naslednje poklice:

- 3 za modelne mizarje (modelar kopit)
- 1 za obratovnega elektrika
- 1 za sušilničarja
- 1 za ključavničarja

Pogoji: uspešno končana osemletka in zdravstvena sposobnost za izbrani poklic.

Pismene prošnje s prepisom spričevala o končani osemletki naj interesenti pošljejo na naslov podjetja v 15 dneh po objavi tega razpisa.

POSAVJE,
trgovsko gostinsko podjetje,
Brežice

objavlja prosto delovno mesto
za TOZD II trgovina na malo, Market Brežice

MESARJA – SEKAČA

Pogoj: KV mesar – sekač s triletnimi izkušnjami.
Nastop dela po dogovoru. Osební dohodki po pravilniku o delitvi OD. Prijave sprejema DS TOZD II Brežice do 20. 6. 1974 oz. do zasedbe delovnega mesta.

in

DVEH VAJENCEV ZA MESARJE – SEKAČE

Pogoj: končana osemletka.
Nastop učenja: 15. 7. 1974. Prošnje sprejema DS TOZD II do 30. 6. 1974.

DIMNIK SCHIEDEL
JE OKROGEL, KAR DAJE TELE PREDNOSTI:
– odličan vlek zaradi najmanjše prostornine sten
– varnost obratovanja zaradi najmanjše kurilne površine
– enostavnost pri čiščenju

SCHIEDEL YUKAMIN

DIMNIK SCHIEDEL
IMA ŠAMOTNI VLOŽEK, ODPOREN PROTI KISLINI,
ZATO JE:

- odporen proti ognju, ker je izdelan iz visoko kvalitetnih glin in šamotov,
- odporen proti kislini, ker šamotni vložek propuša kislino pod 2,5 %
- varen pred zasajevanjem in zakislevanjem, ker je šamotna cev odporna proti kislini in vlagi,
- temperaturno obstojen, odporen proti pritiskom in plinotesen, ker je sistem izredna konstrukcijska rešitev.

DIMNIK ŠT.1

DIMNIK SCHIEDEL

S ŠAMOTNIM VLOŽKOM JE MONTAŽNI DIMNIK IN JE:

- varčen zaradi hitre in enostavne montaže,
- varen pred ognjem, ker je večplastne konstrukcije s tesnilnimi fugami,
- varčen pri prostoru, ker je natančno izmerljiv in funkcionalen
- varčen pri ceni, ker je trajen in ga je mogoče hitro montirati in ima do 40 % boljše izgorevanje.

V EVROPI

SCHIEDEL-YU-KAMIN
PROIZVAJA, PRODAJA, MONTIRA, UVAŽA in IZVAŽA
GRADBENO PODJETJE „GRADNJA“, ŽALEC, v kooperaciji s
CINKARNO Celje, telefon 71-783, 72-227.

Prodajna mesta:

- KZ KRKA NOVO MESTO
- MERCATOR-TRGOPROMET KOČEVJE
- TRGOVSKO PODJETJE SEVNICA
- PRESKRBA KRŠKO
- TRGOVSKO PODJETJE RADEČE
- GG BREŽICE
- JELKA RIBNICA
- GIP Beton – Zasavje, Zagorje
- trgovina z gradbenim materialom na veliko in malo
- Prodajalna SEVNICA v Sevnici
- Prodajalna LITIJA v Litiji.

PROSTO DELOVNO MESTO

RAZPISNA KOMISIJA DELAVSKEGA SVETA OZD
PROIZVODNEGA IN TRGOVSKEGA PODJETJA
AGRARIA export-import BREŽICE razpisuje v skupnosti
Skupnih služb delovno mesto

GLAVNEGA RAČUNOVODJE

Poleg splošnih pogojev mora kandidat za to delovno mesto izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima priznano najmanj srednjo šolsko izobrazbo – ekonomsko finančne smeri,
2. da ima najmanj 15 let delovnih izkušenj na ustreznih vodilnih delovnih mestih.

Osební dohodek po pravilniku o OD podjetja.
Stanovanje ni zagotovljeno.
Rok za vložitev pismenih ponudb je 15 dni po objavi oglasa v časopisu.
Ponudbe pošljite na naslov: Proizvodno in trgovsko podjetje Agraria Brežice – razpisna komisija.

CENTER POKLICNIH ŠOL KOČEVJE

razpisuje
za šolsko leto 1974/75 sprejem učencev v:

POKLICNO KOVINARSKO ŠOLO – 90 učencev

- KLJUČAVNIČARJI
- STROJNI KLJUČAVNIČARJI
- STRUGARJI
- ORODJARJI
- REZKALCI

POKLICNO OBLAČILNO ŠOLO – 30 učenik
– KROJAČICE ZA MOŠKE OBLEKE
– ŠIVILJE ŽENSKIH OBLEK

Ob vpisu morajo kandidati predložiti:
– prijavo (obrazec 1,20), kolkovano z 2,00 din
– spričevalo o uspešno končani osnovni šoli
– izpisek iz rojstne matične knjige
– zdravniško spričevalo

Redni rok za vpis je od 20. 6. do 5. 7. 1974, izredni pa med 15. in 31. 8. 1974.

Izpolnjene prijave in ostalo dokumentacijo sprejema tajništvo Centra poklicnih šol Kočevje vsak dan od 7. do 12. ure ali pisмено priporočeno po pošti na naslov:
CENTER POKLICNIH ŠOL, KOČEVJE Ljubljanska c. 12.
Učenci CPS lahko dobijo stanovanje in oskrbo v Domu Dušana Remiha, Kočevje, Prešernova 9.

PROSTA DELOVNA MESTA

Svet osnovne šole Grm,
Novo mesto,
Trdinova 7,

razpisuje za nedoločen čas delovna mesta:

- 1 UČITELJA ZA MATEMATIKO – PRU ALI P
- 1 UČITELJA ZA KEMIJO IN BIOLOGIJO – PRU ALI P
- 1 UČITELJA ZA TEHNIČNI POUK – PRU
- 1 ADMINISTRATORKE – NIŽJA ALI SREDNJA IZOBRAZBA

Šola zahteva od kandidatov:

- da so samoupravno socialistično usmerjeni in družbeno-politično aktivni;
- da so zainteresirani za lastno strokovno izpopolnjevanje;
- da so pripravljeni delati v hospitacijskem delu;
- da so zadnja 3 leta poučevali na osnovni šoli in se v delu vsestransko izkazali.

Prijave z ustreznimi dokazili pošljite v 15 dneh po objavi razpisa. Kandidati bodo obveščeni o izidu razpisa v 8 dneh po izteku roka za vlaganje prijav.

PROSTA DELOVNA MESTA!

„NOVOTEHNA“,
trgovsko podjetje,
Novo mesto

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

- 1) VEČ KNJIGOVODIJ – SALDOKONTISTOV
- 2) PERSONALNEGA REFERENTA

Pogoji:

Pod 1) srednja šola ekonomske smeri ali nepopolna srednja šola z nekaj leti delovnih izkušenj v knjigovodstvu

Pod 2) srednja ekonomska ali administrativna šola ali nižja administrativna šola z nekaj leti delovnih izkušenj. Obvezno znanje strojepisja.

Vse zainteresirane vabimo, da oddajo pismene vloge splošnemu sektorju podjetja do 22. 6. 1974.

Podrobne informacije dobite na željo v splošnem sektorju podjetja, lahko tudi po telefonu 21-737.

VSAK ČETRTEK BOLJŠI

DOLENJSKI LIST

PROSTO DELOVNO MESTO!

GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE
TOZD GOZDNI OBRAT PUŠČAVA

razpisuje prosto delovno mesto

OBRČUNSKEGA KNJIGOVODJE

Nastop službe je možen takoj.

Pogoji: srednja ekonomska izobrazba ali nepopolna srednja šola s 4-letno prakso. OD po pravilniku podjetja.

Vloge sprejema TOZD GOZDNI OBRAT PUŠČAVA, 68230 MOKRONOG, do zasedbe delovnega mesta.

IZOBRAŽEVALNI CENTER SAVA KRANJ

Izobraževalni center industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov SAVA Kranj

razpisuje
za šolsko leto 1974/75

- 60 mest za šolo za gumarske delavce (enoletna),
- 30 mest za poklicno gumarsko šolo (dvoletna),
- 6 mest za poklicno šolo kovinarske stroke (strugar, ključavničar),
- 4 mesta za poklicno šolo elektro stroke.

POGOJI ZA VPIS

- a) v šolo za gumarske delavce se lahko vpišejo učenci:
 - z najmanj 6 razredi osnovne šole,
 - v starosti do 18 let,
 - ki bodo uspešno opravili test ročnih spretnosti in zdravniški pregled v ambulanti SAVA;
- b) v poklicno gumarsko šolo in poklicne šole ostalih strok pa se lahko vpišejo učenci:
 - z 8 razredi osnovne šole,
 - v starosti do 18 let,
 - ki bodo uspešno opravili test ročnih spretnosti in zdravniški pregled v ambulanti SAVA.

UGODNOSTI V ČASU ŠOLANJA

Učenci prejmejo:

- mesečno nagrado, ki je odvisna od učnega uspeha in znaša za prvi razred najmanj 500 din (za pozitiven uspeh),
- povračilo prevoznih stroškov nad 40 din, če se učenec vozi v šolo,
- delovno obleko in čevlje,
- topel obrok (malico),
- učne pripomočke (skripta, šolske zvezke),
- učencem v dijaškem domu pa podjetje prispeva še polovico stroškov za vzdrževanje v domu.

Po končanem šolanju se učenci takoj zaposlijo v podjetju.

Izobraževalnemu centru SAVA Kranj, Medetova 1, Kranj (64000), predložite:

- prošnjo za sprejem v šolo,
- zadnje šolsko spričevalo,
- izjavo staršev, da bo učenec ostal v delovnem razmerju po končanem šolanju toliko časa, kolikor bo trajalo šolanje.

Učenci, ki bi želeli stanovati v dijaškem domu, naj pošljejo prošnjo v Dijaški dom, Kranj, Kidričeva ulica 2.

Prošnje s prilogami pošljite najkasneje do 25. junija letos.

ZA STANOVANJA

V zvezi z zakonom o programiranju in financiranju graditve stanovanj, družbenim dogovorom o vezavi sredstev pri poslovnih banki za kreditiranje graditve stanovanj in 7. členu pravilnika o gospodarjenju z družbenimi sredstvi za organizirano in usmerjeno stanovanjsko izgradnjo in z namenom, da se pospeši gradnja najemnih stanovanj za delavce, razpisuje Samoupravna stanovanjska skupnost občine Črnomelj – enota za graditev stanovanj

I. NATEČAJ

A. za posojila za nakup najemnih stanovanj v razpisni vsoti din 1.600.000.– za delavce organizacije.

Posojilo za nakup najemnih stanovanj za delavce, ki nimajo stanovanj ali imajo premajhna stanovanja, lahko najemajo TOZD, OZD, DPS in ostale organizacije (v nadaljnjem besedilu: organizacije), ki združujejo sredstva za stanovanjsko graditev po družbenem dogovoru.

Pogoj za pridobitev kredita je 50-odst. lastna udeležba k zaprošenemu znesku. Prednost pri dodeljevanju posojila pa imajo organizacije, ki bodo s posojilom in lastnimi sredstvi rešile več stanovanjskih problemov svojih delavcev.

Odplačilna doba za posojila bo določena po kreditni sposobnosti organizacije, vendar ne more biti daljša od 20 let.

Obrestna mera je 4 %.

Posojiljemalec začne posojilo vračati takoj po izkoriščenju, najpozneje pa v enem letu od sklenitve pogodbe.

B. za posojila za dograditev individualnih stanovanjskih hiš v razpisni vsoti din 400.000.–

Natečaja se lahko udeležijo tisti individualni graditelji, katerih gradnja je v zaključni fazi in zanje niso zagotovljena sredstva za dokončanje.

Posojila bodo odobrena v primerih, kjer bo stanovanjska hiša sposobna za vselitev do 31. 12. 1974 in sproščeno družbeno stanovanje. Za gornje namene dobi lahko občan največ din 40.000.– kredita z rokom vračila do 20 let oz. po kreditni sposobnosti posojiljemalca. Obrestna mera je 4 %.

Vsa podrobnejša pojasnila v zvezi s pogoji natečaja lahko dobijo interesenti na sedežu Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Črnomelj v Črnomlju, Mirana Jarca 3, kjer se tudi zbirajo prošnje.

Natečaj traja do 5. julija 1974. Kasneje dospele vloge ne bodo upoštevane.

Samoupravna stanovanjska skupnost občine Črnomelj
Enota za gradnjo stanovanj

PROSTA UČNA MESTA!

**industrijsko
montažno
podjetje**

LJUBLJANA, Titova 37

objavlja
naslednja prosta učna mesta:

ZA TEMELJNE ORGANIZACIJE ZDRUŽENEGA DELA V LJUBLJANI

monter centralne kurjave	30 učnih mest
vodovodni instalater	20 učnih mest
monter klimatskih naprav	25 učnih mest
elektroinstalater	66 učnih mest
ključavničar	30 učnih mest
kovinostrugar	9 učnih mest
izolater	5 učnih mest
trgovec tehničnih strok	8 učnih mest
kovinoličar	7 učnih mest
RTV mehanik	7 učnih mest
kovinobrusilec	2 učni mesti
rezkalec	2 učni mesti
strojni ključavničar	2 učni mesti
pleskar	1 učno mesto

ZA TEMELJNO ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA V MARIBORU

monter centralne kurjave	15 učnih mest
vodovodni instalater	10 učnih mest
monter klimatskih naprav	10 učnih mest

ZA TEMELJNO ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA V KOPRU

monter centralne kurjave	20 učnih mest
vodovodni instalater	5 učnih mest
monter klimatskih naprav	2 učni mesti

ZA TEMELJNO ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA V IDRJI

ključavničar	6 učnih mest

ZA TEMELJNO ORGANIZACIJO ZDRUŽENEGA DELA „LIVARNA“, IVANČNA GORICA

livar	4 učna mesta
ključavničar	4 učna mesta

Kandidati, ki želijo postati naši učenci, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da so dopolnili 14 let, vendar ne smejo biti starejši od 18 let,
- da bodo dokončali osemletko,
- da so duševno in telesno zdravi ter sposobni za izučitev poklica, ki so si ga zbrali.

V času učne dobe prejema učenci nagrado, ki znaša za:

I. letnik	650.– din
II. letnik	800.– din
III. letnik	950.– din

Poleg redne mesečne nagrade dobijo učenci še gibljivi del nagrade, do katerega so upravičeni, če so v šoli ali pri delu dosegli:

za odličen uspeh	še 40 % od osnovne nagrade
za prav dober uspeh	še 30 % od osnovne nagrade
za dober uspeh	še 20 % od osnovne nagrade

Učencem, ki niso doma iz Ljubljane ali iz bližnje okolice in nimajo možnosti stanovati pri svojih ali znanih v Ljubljani, preskrbi podjetje oskrbo v enem izmed internatov v Ljubljani. Razliko med polno ceno vzdrževalnine v internatu in med osnovnim delom učenčeve nagrade krije v celoti podjetje.

Po uspešno opravljenem zaključnem izpitu zagotavlja podjetje vsem prizadevnim učencem redno zaposlitev za nedoločen čas.

Prijave sprejemamo:

Za TOZD v Ljubljani in TOZD „Livarna“, Ivančna gorica: Kadrovski oddelek podjetja, Ljubljana, Titova 37

Za TOZD v Mariboru:

„IMP“ – TOZD „PMI“, Maribor, Ljubljanska 9

Za TOZD v Kopru:

„IMP“ – TOZD „PM“, Koper, Ul. 15. maja 4

Za TOZD v Idriji:

„IMP“ – TOZD „TIO“, Idrija, Vojkova ul. 4

PROSTA DELOVNA MESTA! ISKRA VIŠNJA GORA

ISKRA IEZE – TOZD AVTOMATIKA,
OBRAT VIŠNJA GORA,
vabi k sodelovanju

VEČ NEKVALIFICIRANIH DELAVK

ZA PRIUČITEV V MONTAŽI TV SESTAVNIH DELOV.

Delo je čisto, fizično lahko, zahteva se ročna spretnost. Interesentke naj se zglase osebno ali pošljejo pismene ponudbe na zgoraj navedeni naslov.

kultura in izobra- ževanje

Za konec: oktet

Več kot 5.000 poslušalcev je obiskalo koncerte in recitale, ki jih je v tem šolskem letu priredila Glasbena mladina Bele krajine. To gibanje je letos zajelo okoli 2.000 belokranjskih solarjev. Več prireditelj je bilo v Beli krajini, nekaj pa so si jih Belokranjci ogledali v Ljubljani in Zagrebu.

Po uspelem nastopu Tria Oman - Gregorac - Zupan (klavir, bariton, klarinet) je sledil ogled filma „Večni mornar“, nato Smetanove „Prodane neveste“ v Ljubljani. V Zagrebu so mladi Belokranjci poslušali troje koncertov v znameniti dvorani Vatroslava Lisinskega. V Beli krajini je nato gostoval igralec Boris Kralj, prisluhnili so Triu Lorenz pa spet koncertu elektronske glasbe iz Utrehta na Nizozemskem. Prejšnji teden je prireditelj v tem šolskem letu sklenil z gostovanjem Slovenski oktet.

S starim milijonom, ki ga je Glasbena mladina dobila od črnomaljske kulturne skupnosti, je bilo veliko narejenega. Pri izvedbi koncertov so gmotno pomagale tudi šole.

KOČEVJE:

Uspeh z lutkami

Člani lutkovnega gledališča v Kočevju so 5. junija odigrali že šesto predstavo lutkovne igrice „Tonček-partizan“, katere avtor je Danilo Škulj, član in mentor lutkovnega gledališča. Igrico je zrealiziral Matija Glad, ki je izdelal tudi lutke zanjo. Vse predstave so bile v Domu Jožeta Šeska v Kočevju. Ogledalo si jih je veliko otrok iz vrtcev in šol, pa tudi nekaj odraslih občanov.

Otroci so zelo doživeto spremljali dogajanja v igrici, ki v treh dejanjih prikazuje pomembno vlogo otrok, kakršen je bil tudi Tonček, ki je kot prvi partizan prispeval svoj delež za osvoboditev domovine ter maščeval očeta, ki so ga ubili nemški okupatorji.

Igra je bila živahna, razgibana. Posrečene so bile tudi lutke. Igralci pa so včasih premalo razločno in nekoliko prehitro izgovarjali besedilo. Prav bi bilo, da bi organizirali še posebne predstave za otroke iz okolice Kočevja, Stare cerkve, Želj in Livolda, lahko pa bi gostovali še v drugih krajih izven občine.

VILKO ILC

ŠTOVIČKA RAZSTAVLJATA

V celjskem likovnem salonu razstavljata te dni likovna umetnika iz Krškega - Vladimir in Vladka Štoviček. Plakete in plastike teh avtorjev bodo razstavljene do 28. junija.

KONCERT GIMNAZIJCEV

Za občane Kočevja so člani gimnazijskega pevskega zbora priredili pod vodstvom prof. Miloša Humeka 3. junija koncert narodnih in umetnih pesmi. Prireditev je bila v dvorani gimnazije.

V. I.

Mali kulturni barometer

NEUSPEŠEN NATECAJ - Z natečajem je želela Mohorjeva družba v Celju spodbuditi pisatelje ljudskih povesti, z obžalovanjem pa je sporočila, da je bil odziv majhen in da ni prispelo niti eno delo, ki bi ga lahko nagradili.

RAZSTAVA ORNAMENTIKE - V Petkovi galeriji v Ribniškem gradu so odprli ob koncu minulega tedna razstavo „Uporabna slovenska ornamentika“ avtorja Ivana Razborskega. Odprta bo do 23. junija. Ob delavnih bo galerija odprta od 16. do 19. in ob nedeljah od 9. do 12. ter od 16. do 19. ure.

MARLJIVO PERO ROJAKA - Mariborska Obzornja so izdala te dni dvojico del, ki ju je napisal vodilni angleški slavist prof. Janko Lavrin, belokranjski rojak. Gre za dve novi Lavrinovi monografiji iz ruske literature: „Lermontov“ in „I. S. Turgenjev“.

TONE KRALJ SPET USTVARJA GUBCA - Kipar Tone Kralj se je spet nastanil v Kostanjevici. Med zidovi tamkajšnjega samostana kleše nov kip Matije Gubca, ki ga bodo na pobudo občinske konference SZDL postavili v Krškem.

PONOVLJENA RAZSTAVA - Narodni muzej v Ljubljani je ponovil razstavo „Kmečki punti na Slovenskem“. Prvo postavitev si je ogledalo nad 30.000 ljudi. Razstava je gostovala v nekaterih slovenskih mestih in na Koroškem v Celovcu.

GROHARJEVA KOLONIJA LETOS V SRBIJI - 39 učencev višjih razredov osnovnih šol iz raznih krajev Slovenije se je udeležilo male Groharjeve slikarske kolonije, ki letos ni bila v Škofji Loki kot običajno, marveč v srbski Smederevski Palanki. S tem so se bolj okrepili vezi med pobratenima občinama.

Razstavo del akademskega slikarja Marijana Pliberskega v Lamutovem likovnem salonu, ki bi se morala izteči danes, so zaradi izrednega zanimanja obiskovalcev podaljšali. Razstava obsega pretežno krajine in več portretov znanih osebnosti. Objavljamo Pliberskov portret našega znanega basista in prvaka ljubljanske Opere Ladka Korošca.

10 DOLENJSKI LIST

Stran uredil: IVAN ZORAN

St. 24 (1299) - 13. junija 1974

Tradicionalni likovni manifestaciji, po katerih je šlo ime Trebnjega po svetu, sta pred vrati: 7. tabor likovnih samorastnikov, na katerem se bo zbralo 19 ustvarjalcev iz vse Jugoslavije, se bo začel 27. junija, 3. salon likovnih samorastnikov Jugoslavije, na katerem bo z 90 deli sodelovalo 49 slikarjev in kiparjev, pa se bo začel dva dni kasneje. Na sliki: delo „Mir v ravnini“ Franja Mraza, eno od mnogih, ki smo jih videli na uvodni razstavi v trebanjski galeriji.

UMETNOST Z ONSTRAN KARAVANK PRI NAS:

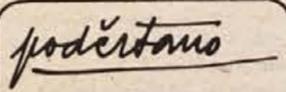
Koroški večer v Kostanjevici

V soboto, 15. junija, v Lamutovem likovnem salonu razstava del sodobnega avstrijskega likovnika in literarni večer slovenske in nemške pesniške besede na Koroškem - Recitatorji: dramski umetniki

„Zakaj pričakuješ, da se vrne ptica, če si razdril njeno gnezdo?“ Tako poezijo piše sodobni pesnik Koroške, avtor zbirke „Zemlja molči“, „Ura vesti“, „Čujte, zvonovi pojo“ in „Onemelo jutro“, Andrej Kokot. In to poezijo bomo spet slisali v Kostanjevici 15. junija, ko bo v tem mestecu ob Krki likovno-razstavna prireditev „Koroški večer“.

Poleg Kokota bodo na literarnem večeru, na katerem bo imela pozdravno besedo slovenska pisateljica Mira Mihelič, sodelovali še trije sodobni avstrijski pesniki: Hans Renger, Walter Novotny in Hans Gigacher. Vsak pesnik bo po eno pesem prebral sam v izvirniku, nato pa bodo njihova dela recitali dramski umetniki iz Ljubljane, Rengerejeve in Novotnyjeve pesmi v Kokotovem, Gigacherjeve pa v Šmitovem prevodu. Tako bodo obiskovalci prisluhnili hkrati nemški in slovenski umetniški besedi, to pa je predsednik Dolenjskega kulturnega festivala Lado Smrekar takole komentiral: „S tem imamo na-

men povedati avstrijski javnosti, da nas na domačem odru prav

Gledališka sezona se pravkar vizteka, zategadelj ne bo odveč nekoliko besed o dveh najbolj očitnih vprašanjih pri delovanju novomeških gledaliških amaterjev; še posebej ob dejstvu, da je amaterska gledališka dejavnost ponekod na Dolenjskem ena vidnejših oblik kulturno-umetniškega delovanja, v Novem mestu in še kje pa nikakor ne zna preseči ožjega, zgolj krajevnega pomena.

Najprej se zastavlja vprašanje, do kod so pripeljali pogovori o tesnejši povezanosti in sodelovanju dolenjskih amaterskih skupin, kajti gotovo je, da so bili omenjeni pogovori prepozno. Temu primerne so tudi posledice, to je, kar zadeva Novo mesto, ni bilo mogoče izvesti izmenjave predstav, zakaj že kronična bolezen novomeškega amaterizma je v tem, da pripravi prve predstave šele v času, ko se drugod gledališka sezona že izteka, zato se tudi ne more potegovati za nastop na kakšnem pomembnejšem srečanju.

Takemu stanju botruje precej vzrokov, zato je nujno, da novomeški gledališki delavci čimprej spoznamo svoje delovanje, še posebej zdaj, ko bo za kulturo več denarja; zato bi morali vsaj del nameniti tudi za vzgojo igralskega in režiserskega kadra. Ob urejanju tekočih problemov v zvezi z gledališčem bi morali Novomeščani tvorno sodelovati tudi z amaterskimi gledališkimi skupinami na Dolenjskem. Za to pa so najprej potrebne pravočasno pripravljene in kvalitetne gledališke predstave. In še: čas je že, da v Novem mestu nehajo segati po precej okostenelih dramatikih z Zahoda in se ozrejo tudi po kakšnem sodobnem slovenskem dramskem tekstu.

D. RUSTJA

V počastitev 20-letnice prve mature po drugi svetovni vojni v Kočevju so v likovnem salonu odprli razstavo del akademskega slikarja Jožeta Cente, nekdanjega kočevskega maturanta. Na sliki: po sobotni otvoritvi (Foto: F. Brus)

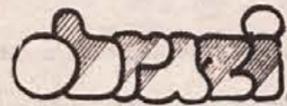
Nova Jarmova iskanja

Akademski kipar Stane Jarm iz Kočevja se tokrat predstavlja z deli krškemu občinstvu

Jarmovo kiparsko dleto, ki je do zdaj ustvarilo tolikšno galerijo ekspresivnih podob drvarjev, vdov in otrok, je začelo zarezovati v les nova spoznanja, nove razsežnosti. Umetnik se vrača v prejšnja obdobja, zamikala ga je pravilčnost gozda, prevzel ga je gozd sam, da ga vidi zdaj kot gotoko katedralo, zdaj kot staroslovansko svetišče. „Ali gre za velike spremembe v opusu Staneta Jarma?“ se sprašuje Sandi Sitar v katalogu za najnovejšo Jarmovo razstavo, ki so jo predčerašnjim odprli

spet izkazujejo ponosno monumentalnost ali pa izpevajo neponovljivo otroško vitalnost, kajti „otroci rastejo, pojejo in kričijo“, kot je nekdo sam pripomnil.

Jarmova ustvarjalna moč je neizmerna. Svočas so umetnika med delom prikazali v likovnem nočurnu na ljubljanski televiziji in se je občinstvo lahko približe seznanilo z njim. Njegovo kiparsko delo je predvsem v lesu, čeprav so iz njegovega

v krški galeriji. Vsekakor je srečanje z umetnikom v takšnem prelomnem trenutku še posebno zanimivo, Krško pa je lahko ponosno, da se to dogaja prav v njegovem hramu umetnosti.

Jarm kot sin znanega obkolpskega rezbarja iz Osilnice, ki je svoje rezbarsko in podobarsko znanje spet dedoval od svojih prednikov, je v slovenski likovni umetnosti svojevrsten pojav. Ni ga prevzel akademizem, ni se pustil zavesti salonskemu ustvarjanju, ampak je svoje kiparsko dleto precej zasadil v les - tvarino, ki mu je bila najbolj pri roki. V tem plodovitem obdobju, od leta 1960 pa čez leto 1970, je ustvaril iz razklanih polen nepretrgano množico obravov, ki zdaj obtožujejo, zdaj

zgodnjega obdobja znani tudi figuralni kipci v mavcu, poleg tega pa goji risbo in grafiko. V nobenem primeru ni vase zaprt umetnik, saj je ves čas tudi vztrajen likovni pedagog v Kočevju, kjer se je bil nastanil, bil pa je tudi med tistimi, ki so v tem mestu povzdignili likovni salon in z njim postavili temelje, da se tudi v mestu s simbolom roškega medveda likovno življenje smiselno razvija.

I. Z.

Generaciji odpreti vrata

Zdaj tudi republiško spoznanje, da lahko vzgojno-izobraževalna dejavnost napreduje le z izdatnejšimi denarnimi »injekcijami«

Zdaj je tudi z vrha zavel optimizem: o tem, kako naj bi že v tem letu izboljšali možnosti za vzgojnoizobraževalno dejavnost, so prejšnji teden zavzeto spregovorili v republiški izobraževalni skupnosti.

Kaj torej lahko pričakujemo? Kot je bilo možno izluščiti iz razprave, so se člani skupščine RIS zavzeli, da bi več denarja dobilo srednje šolstvo, ker bo le tako lahko sprejelo več mladine. Poudarili so, da s to „injekcijo“ ne kaže odlašati, saj potrebujejo srednje šole pomoč takoj.

Skladno s samoupravnim sporazumom je nujno zagotoviti šolam sredstva za valorizacijo osebnih dohodkov v prvem polletju, nekaj več sredstev kot lani dati za materialne izdatke šol in podobno. Nedokončana pa je ostala razprava o merilih za financiranje vzgojno-izobraževalne dejavnosti v letošnjem letu. Kljub temu bodo predlog teh meril poslali šolam s pripombo, da veljajo začasno.

Glede na dolenjske razmere bi kazalo podčrtati zlasti tista opozorila republiške izobraževalne skupnosti, ki se nanašajo

na srednje šolstvo. O tem, kako grozi sedanji generaciji osnovnošolcev, da se bo znašla pred zaprtimi vrati srednjih šol, če ne bo učinkovite pomoči, so na Dolenjskem in še posebej v Novem mestu govorili na mnogih posvetih. Novomeško srednje šolstvo kliče pomoč tudi zategadelj, ker je z njim neposredno povezana usoda celotnega srednjega šolstva na Dolenjskem.

Kako nujno je dobiti denar za valorizacijo osebnih dohodkov, dokazuje novomeški primer iz tekočega šolskega leta, ko je nekaj časa celo grozilo, da bodo učitelji ostali brez plač. Seveda bi radi to vsi čimprej pozabili, saj taki spodrsrljaji, ki zrastejo tudi na republiškem zeleniku, nikakor ne sodijo v prakso novega samoupravnega sporazumevanja.

I. Z.

pedagoški kotiček

PREDEN OTROKA KAZNUJEMO

Pri vsakem kaznovanju... moramo premisliti, kje so vzroki prekrška, preden izrečemo kazen. Morda je vzrok v našem nepravilnem ravnanju. Če je tako, moramo najprej izboljšati svoje ravnanje in smemo uporabljati kazenske ukrepe le, če se prekrški še ponavljajo. Kazen uporabimo šele, če opozorila in opomini niso zalegli. Prav tako je dobro, da pred izreko strožjih kazni poizkušamo izboljšati otrokovo ravnanje in vedenje z blažjimi oblikami kaznovanja.

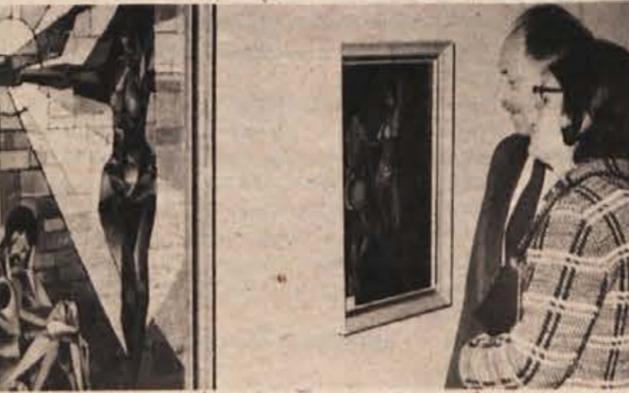
Zoran Jelenc: Otrok in denar, str. 63.

Z DENARJEM VELIKOKRAT LE RAZVAJAMO

V pomanjkanju osebnostne trdnosti in vzgojiteljske moči starši in vzgojitelji često uporabljajo denar in materialne dobrine, da bi dosegli svoj namen: da bi brez težav izvedli svojo zahtevo ali pa pridobili otrokovo naklonjenost. Poznamo tudi starše, ki otroke preveč občudujejo in so v svoji pretirani ljubezni in navdušenosti nad otrokom pripravljani ugoditi vsaki otrokovi želji.

Denar je prikladno sredstvo za razvajanje. Na noben drug način ne zadovoljiš otrokove želje tako hitro in tako brez truda kot z denarjem, če ga imaš. Ni treba drugega kot seči v denarnico in dati. V današnjem času je ta nevarnost še večja, kot je bila v prejšnjih časih; starši imajo večinoma malo časa, da bi se drugače posvetili otroku. Kot vemo, se nam razvajanje hudo maščuje. Namesto pričakovane ljubezni in naklonjenosti nam otrok našo popustljivost vrača s čedalje večjo zahtevnostjo in izkoriščanjem naših slabosti.

Zoran Jelenc, navedeno delo, str. 52-53

V počastitev 20-letnice prve mature po drugi svetovni vojni v Kočevju so v likovnem salonu odprli razstavo del akademskega slikarja Jožeta Cente, nekdanjega kočevskega maturanta. Na sliki: po sobotni otvoritvi (Foto: F. Brus)

Stran uredil: IVAN ZORAN

St. 24 (1299) - 13. junija 1974

Stotici Beti in Novoteksa

V 1. slovenski košarkarski ligi A dobri igri Novoteksa in Beti

Po devetem kolu v 1. SKL A so Metličani z veliko zmago na domačem igrišču na vrhu lestvice zaradi odlične razlike v koših, Novomeščani pa so z osmimi točkami in neodigrano tekmo na sedmem mestu. V II. SKL so igralci Kočevja doma izgubili z majhno razliko, Trikonove košarkarice pa so zabeležile drugo zmago.

KOVINOTEHNA – BETI
83:86

V izenačeni tekmi so košarkarji Beti v Celju zasluženo zmagali. Vodili so večji del tekme, domačim igralcem pa je le enkrat uspelo izenačiti in povesti za tri točke, a vodstva niso obdržali dolgo. Tokrat se je razigral Medek, dobro pa je zaigral tudi Dautovič, ki se je izkazal predvsem z odličnimi skoki pod košema.

Beti: Murko 17, Kosovac 11, Ž. Vergot 3, Jezerinac 4, Dautovič 12, Rožič 2, Medek 30 in Arbutina 6

BETI – RADENSKA
106:67

Gostje so bili enakovredni nasprotnik domačim igralcem samo nekaj prvih minut, nato pa so se zaradi odlične igre Metličanov popolnoma zmedli. V drugem polčasu so igralci Radenske ves čas zavračevali, kljub temu pa so jih igralci Beti močno porazili. V deveti prvenstveni tekmi sta najbolje igrala Medek in Dautovič, ki sta sama dosegla več kot polovico zadetkov.

Beti: T. Vergot 2, Ž. Vergot 2, Murko 1, Kosovac 8, Jezerinac 6, Lalič 12, Dautovič 31, Rožič 4, Medek 33 in Arbutina

NOVOTEKS – MARLES
106:73

Novomeški košarkarji so brez težav zmagali proti Mariborčanom, čeprav ne igrajo v lanskim formi. Kljub temu imajo zaradi ugodnega razporeda tekem lepe možnosti, da se še obdržijo v vrhu lestvice in se borijo za najboljša mesta, ker igrajo zdaj kar trikrat doma in samo še enkrat v gosteh. Kajpak bodo morali zaigrati bolj zbrano kot doslej in predvsem bolj natančno. Marles je bil v soboto slab nasprotnik, zlasti v obrambi, tako da je Novoteks s polovico moči zlahka polnil njihov koš.

KOČEVJE – MENGEŠ
72:74

Košarkarji Kočevja so po dramatični igri izgubili srečanje z ekipo Mengša, ki je vodila vso tekmo za točko ali dve. Pri domačih sta dobro zaigrala samo Kersnič (29) in Smole (31).

(Z. F.)

TRIKON – TRIGLAV
64:30

Trikonove košarkarice so dosegle svojo drugo zmago. Potem ko so v zaostalem srečanju premagale Domžale s 65:61, so po odlični igri nadigrale vrstnice iz Kranja. Največ zadetkov je dosegla Vanda Oberstar (26), izkazali pa sta še Cigličeva in Levstikova. Z.F.

DERBI – LOKI 74

Naslov spomladanskega prvaka v dolenski košarkarski ligi bo skoraj zanesljivo pripadel novomeški Loki 74, ki je edina še neporažena ekipa. V derbiju prvga dela prvenstva je namreč v Črnomlju premagala tamkajšnjo ekipo 74:62. Sentyernej je doma premagal Semič, Metlika Dolenske Toplice, Straža pa je na svojem igrišču izgubila z Žužemberkom. Vrstni red po sedmih kolih: Loka 74 12 točk, Črnomelj 10, Žužemberk 8, Bršljin, Sentyernej in Metlika po 6, Straža 4, Semič in Dolenske Toplice po 2 točki.

Na treninge karateja novomeškega karate kluba, ki jih vodi mojster tega športa Krčan Stane Iskra, pride vedno do 50 članov kluba, med njimi pa je vse več deklet. Na sliki so članice, ki jih vodi že izkušena karateistka Dimitričeva.

Dolenjci brez zveznih ligašev?

Rokometaši Ribnice so na domačem igrišču premagali republiške prvake

Kot kaže, v naslednji rokometni sezoni ekipi Brezic in Sevnice ne bosta več nastopili v drugi zvezni rokometni ligi. V Ribnici so domači igralci z odlično igro premagali nove republiške prvake in se tako zopet vrtili na drugo mesto.

SEVNICA – MEHANIKA
27:32

Smerkolj 2, V. Mišič 1, Toplak 6, Grmovšek, Zakšek in Rožman.

Domači rokometarji, ki so se v zadnji tekmi na domačem igrišču pomerili z ekipo Mehanike, so zamudili priložnost, da bi osvojili 15. par prvenstvenih točk. V drugem polčasu so gostje vodili že z 20:16, domači pa so zmanjšali razliko na 21:20. Nato sta sodnika izključila igralca Mehanike kar za pet minut, in če bi Sevnici igrali bolj zbrano, bi lahko zabeležili zmago.

Za Sevnico so nastopili: Sirk, Simončič, Šumej 1, Jurišič 2, Radič 4, Koprivnik, Štojs 2, Šilc 2, Trbovc 13, Bizjak 1 in Možic.

OLIMPIJA – BREŽICE
10:10

V prvenstveni tekmi druge zvezne rokometne lige so igralke Brezic gostovale v Ljubljani pri Olimpiji. Tekma je bila ves čas izenačena, k odmoru pa so igralke odšle z neodločenim rezultatom. Podobno kot v prvem polčasu so igralke nadaljevale tudi v drugem in tekma se je končala neodločeno – 10:10.

BREŽICE: Hribernik, Balon, Molan, Štauber, Bah, Mišič 1.

RIBNICA – PIRAN
20:16

V izredno borbeni tekmi, ki je bila včasih tudi preostra, so se do-

SREČANJE VETERANOV

Jutri ob 19. uri se bosta na rokometnem igrišču „Na bazenu“ v Krškem pomerili ekipi veteranov iz Brezic in Krškega. V tradicionalni prijateljski tekmi se bodo srečali nekdanji asi brežiškega in krškega rokometarja: Šetinc, Rovani, Sulc, brata Iskra in drugi.

TURNIR ZA VETERANE KRMELJA

Letos poteka že 20 let, odkar igrajo v Krmelju rokomet. V počastitev tega jubileja so rokometni delavci v Krmelju pripravili turnir, na katerem so se pomerili razen domačih veteranov veterani iz Trbovelj in mlada ekipa Krmelja. V zanimivih tekmah so nastopili nekdanji slovenski in državni rokometni reprezentante, prvo mesto pa so po odlični igri zasluženo osvojili domači veterani, pred svojimi nasledniki in gosti iz Trbovelj.

Rezultati: „V. Rudar“ – mladi Krmelj 12:12, „V. Krmelj“ – mladi Krmelj 15:15 in „V. Krmelj“ – „V. Rudar“ 12:10. Najuspešnejša strelca na turnirju sta bila Damjan z 10 in Zorc z 8 zadetki.

B. DEBELAK

Najprej športna igrišča

Na skupščini TTKS Trebnje: premalo denarja

Na drugi letni skupščini temeljne telesne kulturne skupnosti Trebnje so se delegati skoraj dve uri ustavili ob predlogu finančnega načrta za letošnje leto.

Predstavniki z Mirne je poudarili, da s predlogom izvršnega odbora TTKS Trebnje tamkajšnji nogometaši niso zadovoljni, kajti s tako majhnimi denarnimi sredstvi klub ne more delati. Razen tega se tudi njihova pionirska ekipa ne bo mogla

udeležiti predpisanega tekmovanja. Verjetno zato je prišlo do burne razprave, v kateri so prisotni podprli predlog, da bi morali sistem slovenskih lig in tekmovanja korenito spremeniti. Nekateri ekipe namreč potujejo na prvenstvene tekme preveč daleč, ob tem pa trpijo klubske blaginje. Drugi večji problem na Mirni je bazen, ki ima premalo vode, denarja za nakup potrebnih črpal pa ni dovolj. Razen tega so nekateri delegati predlagali, da bi pretok vode v bazen uredili drugače, saj so črpalke predrage.

Spregovorili so še o športnih igriščih v posameznih večjih krajih, ki jih še nimajo. Razen v Velikem Gabru, na Mirni in v Mokronogu bodo morali graditi še v Šentrupertu in v Trebnjem, kjer je skoraj polovico šoloobveznih otrok v občini in je zato tam igrišče še toliko bolj potrebno. Da bi bila TTKS Trebnje v nadaljnjih letih čim bolj učinkovita pri gradnji športnih objektov, je izvršni odbor TTKS predlagal skupščini, naj izdela srednjeročni program gradnje športnih objektov v občini za obdobje od 1974 do 1978. V ta program se naj vključijo vsi že sedaj predlagani programi in novi predlogi krajevnih skupnosti.

Na skupščini so prav tako sprejeli predlog, da bi morala komisija za tekmovanje in vrhunski šport pri TTKS spremljati športno dejavnost in finančno poslovanje športnih klubov v občini.

odbojka

ŽUŽEMBERK – SALONIT
3:1

Žužemberčani so v 14. kolu slovenske odbojkarke lige dosegli pomembno zmago. Po dobri igri v prvih dveh setih so domači igralci popustili, v četrtem setu pa so ponovno dobro zaigrali, kar je zadostovalo za zmago. Na lestvici je žužemberški Partizan s štirimi zmagami na sedmem mestu. (S. P.)

ŽUŽEMBERK – MOKRONOG
3:2

V prvem kolu tekmovanja za „Jugoslovanski odbojkarški pokal“ je ekipa Partizana iz Žužemberka po izenačeni igri premagala Mokronog 3:2. (S. P.)

»Razplesana mladost«

13. zlet bratstva in enotnosti bo v Prijedoru

Dvanajsti Zlet bratstva in enotnosti je za nami. V nedeljo popoldan je več kot 15.000 gledalcev zadovoljnih zapuščalo Stadion bratstva in enotnosti, kjer se je z množičnim nastopom zaključila največja prireditev v naši občini.

Zletni nastop so začeli novomeški pionirji, ki so s pristrčno vajo, ki je ni zmotila niti ploha, navdušili številne gledalce in tudi nastopala

joče, ki so se čakali na svoj nastop. Za njimi so pred tribune prišle pionirke iz vse Dolenske, ki so vajo z obroči izvedle brezhibno, prav tako tudi dečki z žogami, ki so pokazali obilo spretnosti in športne nadarjenosti.

„Koliko nas, toliko ljubavi“ je bila naslednja točka. Gledalci so jo viharno pozdravili. Postavne mladince iz Bihaca so svojo točko „odplesale“ brez napake, gibanje teles pa so popestrile z belimi rozetami. Prav nič slabše se niso odrezali mladeniči iz Siska. Njihova vaja je bila manj elegantna, zato pa je izražala več moči, trdnosti, zaključili pa so jo tako, da so s stisnjenimi pestmi v zrak simbolično pokazali, da le složni lahko kljubujemo vsem težavam.

Naslednja vaja, „Mladost v igri“, ki so jo zelo lepo izvajali mladinci in mladinke v rdečih in belih dresih, je dlan gledalcev še bolj ogrela, zlasti ob koncu točke, ko so nastop zaključili s kozarčkim kolom in so jih gledalci s ploskanjem pospremlili s stadiona. Prav tako uspešna je bila vaja z blazinami, ki so jo brez napake izvajali pionirji iz Karlovca. Za njimi je prišlo na stadion 900 mladincev in mladink iz Banjaluke, ki so se prav tako kot njihovi vrstniki pred njimi izkazali z lepo naučeno vajo, ki je prikazala lepoto človeškega telesa v plesu. Podobno pa je bilo tudi v naslednji točki – „Vaje z rutami in zastavami“, kjer so se pred domačimi gledalci izkazali mladinke in mladinci iz Novega mesta.

Prav gotovo je bila zadnja točka („Ritem mladosti“), v kateri se je predstavilo 300 novomeških in 60 karloviških mladink, med najboljše izvedenimi. Postavne mladince so v zahtevni ritmični vaji dokazale, koliko smisla imajo za ritmiko.

V zaključni točki so nastopili vsi udeleženci iz celotnega zletnega območja s predstavniki JLA, ki so s svojimi telesi izpisali – „30 let bratstva in enotnosti“.

Uspeli obvezujejo

Vivoda Marjan, osnovnošolec iz Metlike, pred nekaj leti ni vedel, kaj je to košarka. Sedaj redno obiskuje košarkarske treninge in je eden najboljših pionirjev pri mladih metliških košarkarjih. O delu v klubu je Marjan povedal naslednje:

„Za drugo leto redno treniramo in prav veseli smo, ko je naša tovarna Beti začela skrbeti tudi za pionirke. Vseh petnajst, kolikor nas prihaja na treninge, se košarkarjem članske vrste Beti zahvaljujemo, ker prav radi svoje znanje prenašajo na nas. Tako je v Metliki vse več zanimanja za ta šport, ob igriščih pa se ob vsaki tekmi nabere veliko dobrih navijačev. Člani igrajo zelo dobro, pionirski pa vestno vadi, in če bo šlo tako naprej, bomo tudi mi v republiškem menilu kmalu nekaj pomenili.“

Na sestankih kluba se večkrat pogovarjamo o svoji bodočnosti. Takrat se vedno ustavimo pri največji težavi, pri telovadnici. Kolikokrat smo se o njej že pogovarjali, kolikokrat napisali protestno pionirsko pismo, a vedno zastoj. Zato si vsi pionirji in ostali občani želimo le, da bi kar se da hitro dobili veliko in moderno telovadnico. Pozimi so namreč treningi vseh metliških športnikov okrnjeni in v času, ko naši vrstniki drugod po Sloveniji resno in redno trenirajo in napredujejo, mi „počivamo“. Spomladi pa moramo zamujene treninge „loviti“. Vsi pa vemo, da tako ne bo dolgo. Uspeli članovi, mladincev in nas bodo odgovorne prisilili k razmišljanju, ali je športna dvorana pri nas potrebna ali ne.“

NOV DRAGAŠEV REKORD

Na letošnjem republiškem finalu za atletski pokal Slovenije, ki je bil v Celju, je nastopilo več kot 300 atletov iz 13 slovenskih klubov. Med njimi so tekmovali tudi člani novomeškega kluba, vendar so zaradi Zleta bratstva in enotnosti nastopili samo prvi dan in dosegli nekaj dobrih rezultatov.

Tako je Dragaš v teku na 400 metrov s 50,9 dosegel nov novomeški rekord, Keržan in Simunič pa sta na 100 metrov dosegla 11,2 in se uvrstila na 3. in 6. mesto. V metu kopja je sodeloval veteran novomeške in slovenske atletike Marjan Špillar, ki se posveča v glavnem trener-skemu delu, orodje pa je zalučal 67,18 metra.

Novomeški atleti so kasneje nastopili še na zletu. Tekmovali so v teku na 1500 metrov in v balkanski štafeti. V teku na 1500 m je zmagal Ezič iz Bihaca s časom 4:04, 3. Novomeščana Kovačič in Bučar pa sta zavzela četrto oziroma šesto mesto. V balkanski štafeti so zmagali Novomeščani v času 3:27,3.

KAJ, KJE, KDO?

Rokometaši Sevnice gredo v goste k ljubljanskemu Slovanu, ki bo prihodnjo sezono nastopal v družbi najboljših jugoslovanskih rokometarjev, Brežičanke pa bodo igralce doma z najboljšimi igralkami v ligi, vrsto Trogira.

Novomeški košarkarji bodo odšli v Celje, Beti pa bo igrala doma z neposrednim kandidatom za vrh, z ekipo Fručala. Nogometaši Brezic bodo v vzhodni conski nogometni ligi igrali doma z enajsterico mariborskega Branika, ki jih je jeseni gladko premagala s 3:0.

Šolsko športno društvo osnovne šole na Mirni je že dalj časa med najbolj delavnimi društvi v občini Trebnje. Na šolskih tekmovanjih mladi športniki dosegajo lepe rezultate, še najbolj pa so košarkarji in košarkarice. Na sliki: vrsta dečkov, ki je na občinskem prvenstvu brez težav osvojila prvo mesto. (Foto: Zdravko Kramar)

ŠPORTNI KOMENTAR

»Pionirske brigade«

Izvršni odbor temeljne telesne kulturne skupnosti v Trebnjem je v programu in načrtu TTKS občine Trebnje v eni izmed točk poudaril: „Mislimo, da je najbolj nujno zgraditi športna igrišča v posameznih večjih krajih... Med drugimi tudi v Trebnjem, ki šteje polovico šoloobveznih otrok v občini, pa takega igrišča sploh nima.“

Za Dolensko velja splošna ugotovitev, da je glede telesnokulturnega prostora in koristnih površin, za telesnokulturno dejavnost uencev in občanov izredno revna. Problematika tega področja je pri nas že pereča in obsežna, redno spremljanje gradnje takih potrebnih igrišč pa pove, da bi pri nas lahko več naredili. Ravno zato je toliko bolj razveseljiv načrt TTKS občine Trebnje, ki bo podprl gradnjo šolskih športnih igrišč v Velikem Gabru, na Mirni, v Mokronogu, Šentrupertu in v Treb-

njem. Sploh pa bodo posledje posvečali več pozornosti gradnji takih igrišč po vsej občini.

Pri tem se lahko spomnimo na nekatere osnovne šole, ki taka igrišča že imajo, pri delu pa so zelo veliko pomagali sami učenci. Tak primer imamo v Stopičah, kjer že nekaj časa otroci ne utrudno odnašajo „goro“ za šolo, kjer bo kmalu stalo lepo igrišče. Ne bi bilo napak, ko bi si osnovne šole, pravzaprav člani šolskih športnih društev, pri gradnji igrišč pomagali, in sicer z delovnimi akcijami. Že v začetku poletja naj bi organizirali delovne brigade, ki bi s prostovoljnimi delom pomagale svojim vrstnikom, ki še nimajo urejenih športnih igrišč. Tako bi lahko novomeške šole organizirale akcije za Stopiče, podobno pa bi si lahko člani SSP pomagali tudi drugod.

J. PEZELJ

TRICKEL „APE CAR“ ZA DINARJE

- Ekonomično, praktično in zanesljivo vozilo za prevoz tovora do 610 kg
- Idealno dostavno vozilo v mestnem prometu
- Neslutene možnosti za kmetovalce pri prevozu pridelkov na tržnice
- Za vožnjo zadostuje izpit „A“ kategorije

TOMOS KOPER uvaža ta iskana vozila kot dopolnitev asortimaju izdelkov za jugoslovansko tržišče in jih dobavljajo po „Splošnih pogojih prodaje“, ki jih na željo pošlje zainteresentom.

TOMOS KOPER sprejema naročila kupcev, ki so vplačali minimalno akontacijo 30.000,00 din na žiro račun:

TOMOS 51400-601-10066 SDK KOPER — ZA APE CAR

Orientacijska cena 33.000,00 din. Dobavni rok tri do šest mesecev od dneva vplačila akontacije.

Vse informacije: TOMOS KOPER — Prodaja APE CAR vozila, telefon: 21-760.

TOVARNA MOTORNIH VOZIL TOMOS KOPER

Dolenjski list pred 20 leti Neomejene možnosti

V NAŠI DRŽAVI ima mladina neomejene možnosti za izobraževanje, tako v vsakovrstnih solah, kot v obrtnih in industrijskih panogah. Naglo razvijajoča se industrija in celotno socialistično gospodarstvo potrebuje iz leta v leto več strokovnjakov vseh strok. Vsakemu, ki ima voljo in željo, da se izobrazi v eni ali drugi stroki, je to omogočeno. Socialistična družba skrbi zlasti za izobražbo otrok padlih borcev in žrtv NOB, eno in dvostranskih sirot, ter jim omogoča v okviru razpoložljivih sredstev potrebno izobražbo. Skrb za te otroke in otroške socialno ogrožene staršev je vsako leto večja.

V PODALJSKJU PARKA na Titovem trgu v Novem mestu so izročili otrokom novo otroško igrišče, ki je bilo za mesto že več kot potrebno. Skromne, pa pristrčne slovesnosti so se udeležili stariši, zastopniki mestne občine in okrajnega odbora ter seveda malčki, ki so najbolj nestrpno čakali, da bodo lahko zasedli vrtiljakček in gugalnice. Igrišče je posuto s peskom, okrog so klopi, na igrišču pa dve večji in dve manjši gugalnici. Je majhno, toda na zelo lepem kraju.

STRAŠNA POVODENJ, kakršne zgodovina še ne pomni, je pretok petek v Celju in okolici povzročila ludo razdejaje in veliko škodo. 31 ljudi je izgubilo življenje ali so pogrešani, okrog 1400 družin pa je brez stanovanja in najosnovnejših sredstev za življenje. Skupna škoda je ocenjena na več deset milijard dinarjev.

O BELOKRANJSKIH vodovodih je bilo v razdobju zadnjih štirideset let mnogo govora in pisanja. Oskrb belokranjskih vasi z vodo je eden glavnih problemov, ki so ga v predvojni Jugoslaviji razni politični spekulant izrabljali za lovljenje glasov ob volitvah. Bela Krajina pa je iz leta v leto, brez večjih sprememb, imela še vedno več vina kot vode, zlasti v višje ležečih predelih in v vaseh odmaknjenih od Kolpe in Lahinja.

(IZ DOLENJSKEGA LISTA 11. junija 1954)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Vže nam bije poslednja ura

(Nevarnost, ki) preti od dne do dne bolj naši domovini, nevarnost namrec, da se zareديو med nami židje, stli človeku pero v roke, da bi napisal resni opomin do svojih rojakov, naj se prebude k zavesti, kaka nesreča se bliža nam vsem, ako pride žid v obilnem številu v našo deželo, in da se naj odklenejo sredstva, kako zabraniti to nesrečo, ki je hujša nego toča in požar, dokler ne pride v tako silo, da se ji ne bo mogoče več ubraniti. Kajti vže nam bije poslednja ura; sovražnik, ki nam uniči vse, kar nam je drago in ljubo, ki nam uniči imetje in dušni mir, je že pred durmi, vže trka na vrta in, ako se mu ne odpro radovoljno, pripravljen je se sili ulomiti in potepetati vse, kar se mu je storilo v bran.

(Res, prav veselo) je bilo videti, kako je prvič prisopihal hlapon, in tudi je bilo veselo v drugič, ko so prišli iz Ljubljane sokolci. Sedaj se je svet bolj približal eden k drugim. Tudi za poljedelca se bo bolj skrbelo, ker bode lažje spečal trud svojih rok. Mi v Sent-Jermeju

imamo kmetijsko podjetništvo, ki skrbi, da se kmetijstvo povzdigne. Halpon bo pomagal tudi nam.

(Dan es) je bil v Trebnjem prvi somenj, odkar je dolenjska železnica stekla po naše doline. Živine in kupcev je bilo na tem semmji toliko, da še nikdar povpreč tolikšno število. Zaradi tega je bila kupčija toliko živahna, da se je vse razprodalo, karkoli je bilo le količjak rejene živine. Za trgovce iz Ljubljane in drugod je vožnja po tej progi posebno ugodna, zato se najdamo, da bodo somnji ob železnici vse bolj živahni.

(Lepa k.) Skropilnica Candeo se prebije kakor škarpje, zato vinorejci, ako hočete roso (peronosporo), kupite to skropilnico, napravljeno iz same lite kovine, obdarovane s 16 tu in inozemskimi svetinjami. Stane s tremi sikalnimi in gumino cevjo samo 10 goldinarjev.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC 15. junija 1894)

Smeh je zdravje

Smeh čuva naše srce

„Zgodilo se je...“

PO NAROČILU — Nekemu novinarju v južnoameriški državi Kolumbija se je utrlila pametna domisljaja; ustanovil je „narodno tovarno političnih in drugih govorov“, v kateri nekaj deset mojstrov peresa sestavlja govore za govornike vseh mogočih strank. Tudi čeprav v tovarni niso nastušene govore o trdnosti domačje valute, mora naročnik narejeni govor plačati kar v dolarjih.

KJE GA NAJTI? — V svetu je zavladala moda snemanja filmov o velikih državnikih našega časa. V teku so snemanja filmov o Churchillju, Edenju, Chamberlainu, Stalinu in drugih. Še največ težav pa ima režiser, ki hoče posneti film o umrlem francoskem predsedniku De Gaulleju, a nikakor ne more najti igralca primernih telesnih razmerij. De Gaullovih nosov je malo!

REVEZ — Po Angliji se širijo govorice, da se bo princ Charles verjetno oženil, ker bo tako prišel do večjega stanovanja. Če bi fant ostal samski, bi mu pripadel dvorec s „samo“ 72 sobami.

PA DRUGAČE — Nedavno odpušeni ameriški podpredsednik Spiro Agnew se je lotil dela, ki mu bo po predračunih vrigo čedno vsotko denarja. Bivši politik se je odločil za pisateljski poklic in že vneto klepaje po pisalnem stroju in ustvarja roman. Pravi, da pri pisanju nima nobenih težav, razen pri opisih ljubzenskih prizorov, ker na tem področju nima dovolj izkušenj. Kaže, da mu izmišljanje drugače kar dobro leži.

TRDOKSRČNEŽA — Bruce Stewart in Robert Argus sta dokazala svojo močnatost in postavila novo svetovni rekord v medsebojnem klofutaju. Celih 31 ur sta si „mazala“ ušesa, ne da bi potočila najmanjšo solzo. Po doseženem rekordju sta vsa nedeča v obraz in ušesa izjavila, da bosta prav srečna, če se ne bosta nikoli več videla.

NETOČEN IZRACUN — Sovjetski astronomi so s pomočjo računalnikov izračunali, koliko je zvezd na nebu, ki jih človek s prostim očesom. Račun je pokazal 3790 zvezd. Astronomi najbrž niso upoštevali tistih zvezd, ki se prikazujejo ob tirkih s cestnimi svetilkami, ter neštete zvezde, ki se krečejo v pretepih.

SO Z NIMI — V borbo za ženske pravice v Franciji se bodo za dva dni vključile tudi prostitutke. Ta dva dneva, ko bodo proteste francoske žene možem v znak protesta odklele zakonsko ljubezen, ne bo mogoče najti nadomestila v hišah z rdečimi lučkami. Umetnice ljubezni bodo sodelovalno odklele svoje ustuge v Franciji, tej deželi ljubezni, bo zavladal seksualni mrk.

TOČEN ODGOVOR — Po končanem konjski dirki je neki novinar vprašal v Angliji dobro poznanega jockeyja, zakaj je prišel na cilj šele četrta. Jockey mu je kratko odgovoril: „Ker so pred menoj že trije.“

MOČ NAVADE — Japonci so vneti turisti in množično obiskujejo razna mesta na Vzhodu. Da bi uvedli red, so turistični vodiči začeli nositi zastave, turisti pa tem zastavam sledijo. Kakor je stvar dobro zamisljena, pa prihaja tudi do nesporazumov. Tako je neka skupina Japonk sledila vodiču, ki je pozabil sneži zastavo in je z njo zavil v moko stranice, da bi se odtekal. Japonke pa lepo za njim.

Slavko Mlakar v „arhivu“ vonjev.

Dišeče življenje

Slavko Mlakar iz Celja razlikuje 2000 vonjev

„Dišeča industrija“ mila, kozmetike, alkoholnih in brezalkoholnih pijač, kolonjskih stvov za mir in prijateljstvo med plemeni in narodi. Nobeno odkritje ni smeh tudi za zdravnike v umobolnicah, kjer bolnika, ki se lahko odkrito nasmeje, veliko lažje pomagajo, saj je na najboljši poti, da ozdravi.

Dojenček se prične smejati že četrta dan po rojstvu, po tridesetih do štiridesetih dnevih pa njegovi nasmeški preidejo že v pravi smeh. Ko je otrok star pet mesecev, se pri smehu že tudi glasno oglašajo. Otroci smeh je v glavnem izraz ugodja in šele kasneje se pri človeku razvije humor in smeh kot izraz zadovoljstva, ki ni pogojeno samo fiziološko. Lahko pa je smeh sredstvo, s katerim si človek sprosti živčno napetost ali pa z njim rešuje razne neugodne situacije. Posebno značilen smeh te vrste je mladeniški smeh, s katerim odraščajoči sproščajo občutek manjvnosti in podrejenosti.

Povsem napačno je mišljenje, da človek lahko od smeha umre, čeprav se vsako leto dogajajo primeri, da sredi največjega krohotu posameznik zadene kap. V takih primerih ne gre za smrt zaradi anehea, ampak sta kapi kriva ravno zadrževanje smeha in napor, da bi se izbruh nenadne veselosti obvladala. „Prospustite se smehu in zadovoljni boste bli skozi vse večje življenjske težave!“ je priporočila ameriški zdravnik Wilson Chamberlain.

Po takem „dišečem“ delu Slavko Mlakar rad odide do 15 kilometrov oddaljenega doma kar peš, da se lahko navzgor svežega zraka in mimogrede povonja še kakšno cvetlico, ki vsej industriji navkljub ohranja najlepši in najčistejši vonj.

Lubi Slovenci!

Skoraj petsto let je tega, kar se je na Raščici v Tenkovem mlinu rodil Primož Trubar. Odsel je v svet, se izsolal in se odrasel vrnil v domače kraje ter začel pridigati o novi veri. Zavoľjo tega se je mnogim zameril, pa so ga podili in preganjali, da je komaj ušel na Nemško.

Akoravno je dolga leta živel med tujci, ni pozabil na svoje domače. Skrbelo ga je za vse Slovence, ki so našli brez knjig kot jurčki za gromovjem. Še pisati in brati niso znali, kar zna dames vsak šolar, kajti dolga leta so trepetali pred božjo, pred Turki, ki so potigali, morili in vodili ljudi v sužnost.

Primož Trubar je imel rad naše ljudi, ki jih je imenoval „lubi Slovenci“. Zanje mu ni bilo žal ne truda ne novcev, kajti tezel jih je naučiti branja in pisanja. Še knjige jim je pošiljal v sodih domov, da so imeli kaj prijeti v roke.

Toliko dobrega je storil za

Slovence, da ga ne bi smeli nikdar pozabiti, vendar je videti, da človeka ravno domači najmanj cenijo. Lansko leto so v njegov spomin priredili na Nemškem, kjer je živel na stara leta, veliko slavje. Vse polno ljudi se je zbralo, le njegovih „lubit Slovencev“ je bilo bolj malo. Komaj za dobro pošto kočijo se jih je nabralo, pa še ti so bili večinoma rojaki z Raščice. Menil sem, da so se zballi dolge poti, a se je tudi letos go-dilo takisto, ko so prejšnji teden v Bazovici na Tržaškem odprli šolo z njegovim imenom. Vendar, čemu bi se čudil temu, ko na vsakem koraku vidim, da dandanes Slovenci ne skrbijo niti za svoje starše, ki so jim dali življenje in jih spravili h ktnihu. Ždaj, na starost, pa od vseh pozabljeni starši čakajo, kdaj jih bo pokrila rodna gruda, kjer se bodo na zapuščenih gomili razrasle pekoče koprive. MARTIN KRPAN

Roparski turisti

Dobro organizirane skupine ropajo zaklade z našega morskega dna

Poletje je tu, z njim pa tudi turistična sezona. Cele kolone vozil s tujo registracijo se valjajo po naših cestah proti morju, proti soncu, k lepotam naše domovine in k bogastvu našega morja. Med temi ljudmi, željnimi morja, pa jih je precej, ki so željni tega, kar se v Jadranskem morju skriva: potopljenih amfor, kovancev, svečnikov in drugih antičnih predmetov. Vsako leto izgine iz našega morja na stotine teh zgodovinskih predmetov, katerih vred-

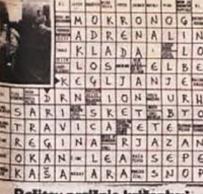

Dviganje amfore z morskega dna.

nost se giblje od tisoč nemških mark do 300.000 italijanskih lir.

Roparske skupine delujejo po zelo dobro organiziranemu načinu. Najprej se pojavi na naši obali „raziskovalna“ ekipa. Lažni turisti se potapljujejo in iščejo potopljene ladje. Ko tako mesto odkrijejo, ga na kartah skrbno zabeležijo, potem pa je na vrsti „delovna“ skupina. Ljudje-žabe iz te ekipe dvigajo z morskega dna razne starinske predmete, od topov do svetilk, skratka vse, kar gre dobro v promet med bogatimi zbiratelji starin. Predmete poskrbijo na lahko dosegljivih mestih, da jih člani „gibljive“ skupine hitro najdejo, vkrcajo na gilese in prepelejo čez mejo. Potem starine, ki bi morale stati na polici naših muzejev, krasijo kajnane in prostore snobov, ki zanimajo odstejajo precejšnje denarce.

Jugoslovanska milica in vojna momarica ob pomoči lovita roparske turiste, vendar kljub temu dno našega morja izgublja svoje dragocenosti. Zeleni, letos pa še bolj pospešeno, pričele delovati domače podvodne arheološke skupine, ki dvigajo potopljene starine. Te ekipe so ugotovile, da je približno 320 potopljenih ladij, a da je velika večina že izropana. Rešili bodo, kar se še rešiti da.

Retivc prinja krlanhe.

A tako, zdaj boš posvinjal še novi pepelnik!

Nov žarek v temo zgodovine

Ob Rudolfvem jezeru v Keniji so izkopalii lobjanjo človeka, ki je živel pred skoraj tremi milijoni leti - Najstarejši ostanek človeka

Poreklo človeka leži daleč v preteklosti in je zavito v trdo temo, ki jo modri človek počasi, a zanesljivo razsvetljuje. Izkopanine po vseh predelih sveta mečejo svetlobo vse globlje v temo, zgodovina človeka pa tako postaja vse daljša.

Pred dvema letoma je moderna znanost odkrila v sivo rjavci puščavski zemlji ob velikem kenjskem Rudolfvem jezeru lobjanjo, ki je tisočletja čakala, da nam izda

Richard Leakey in njegov pomočnik Bernard Ngeneo pri sestavljanju najstarejše znane človeške lobjanje. Njena starost je ocenjena na 2,8 milijona let.

novu skrivnost našega porekla. Sin znanega antropologa Louisa Leakeya, Richard Leakey, je s svojo ekipo ob vzhodnem delu jezera izkopal drobno lobjanjo, katere starost so v laboratorijih ocenili na skoraj tri milijone let. To je torej fosilni ostanek najstarejšega človeka do zdaj.

Kolica Rudolfovega jezera že dolgo velja za tisto področje, ki je dalo največ presenetljivih odkritij. Arheologi so izkopalii na tem po-

dročju več ostankov tako imenovanega pračloveka avstralopiteka, razno grobo obdelano kamenito orodje, zdaj pa še najstarejšega zemljana. Starejši od njega je sicer Keniapitek, vendar zanj ne moremo trditi, da je bil že človek, medtem ko je dovolj dokazov, da je novo odkrita lobjanja pripadala že pravemu človeku. Med drugim dokazuje to že sama prostornina lobjanje, ki znaša 800 kubnih centimetrov, torej samo 600 manj od lobjanske prostornine modernejšega človeka in kar 400 več od Keniapiteka, ki ni pozval nobenega orodja.

Izkopavanja so se začela v mesecu avgustu, ko je Leakeyev pomočnik Bernard Ngeneo našel fosilne ostanke. Še isti dan so izkopalii 30 drobnih koscev, ki jim jih je 6 tednov kasneje z na novo izkopačnimi ustoli postavili v lobjanjo. Tudi presenečenje se je nadaljevalo: našli so tudi ostanke nožnih kosti, po katerih so sestavili okostje noge, ki je dalo množico novih podatkov. Toda šele letos, po podrobnih raziskavah, so lahko z gotovostjo zatrdili, da je fosilno okostje pripadalo ženski.

PARADIŽNIK V STAREM RIMU

28. Čestitali so imenitniku Paradižniku za uspeš „ognjemet“ in vzeli so mede Paradižnika in njegovo Klaro. In sele zdaj si je Klara polno ogledala to toliko pevažno Kleopatru.

„Tudi jaz bi bila lahko mis svetovni, če bi imela na sebi toliko — šminke!“ je ugotovila. „Medtem so se prizibali v Kleopatrin palačo. Ta pa ni bila od muh: presejala je vse, kar smo kdaj ali se

bomo kdaj opisovali. In Kleopatra je v tej palači prid-edila slavje, ki mu ni para nobena veselica na svetu. Modri, bogati, lepi z vzhoda, zahoda, severa in juga so se gnetli drog, se mastili z bananami in kokosovimi orchi. In niso bile le afriške zvezde in lampiončki, ki so svetili v noč — bili so to tudi dragulji na toaletah imenitnikov. Kar malce nerodno je bilo Klari in Paradižniku v rimskem „Varteksu“. In ko je bučno veselje popustilo, ko so gostje sedli

pod palme, se niso premlevale prazne čečnje. O zad-njih vprašanih sveta je tekla beseda! In spet se je izkazal naš Paradižnik. Strmečim gostom je zdrdlav svo zgodovino za dva tisoč let naprej!

Majali so z glavami mogočniki, stari U-giba, največji modrec in jasnovidec tega časa, pa je dejal: „Prav ima mozi! Vse bo držalo — tudi fisto o atomski bombi in vročih hlačkah!“

PROSTO DELOVNO MESTO!

„Varnost“, Ljubljana Razpisna komisija TOZD VAROVANJE PREMOŽENJA NOVO MESTO na podlagi 50. čl. statuta TOZD

RAZPISUJE prosto vodilno delovno mesto VODJA TOZD (ni reelekcija)

- Pogoji:
1. Kandidat mora biti državljan SFRJ in mora izpolnjevati splošne, a zakonom določene pogoje ter splošne, s samoopravnimi sporazumi in družbenimi dogovori določene pogoje;
 2. imeti mora srednješolsko izobrazbo ekonomske, upravne, tehnične, ali splošne smeri s 5 leti prakse na istih ali podobnih delovnih mestih pri zavarovanju družbenega premoženja ali na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu; ali nepopolno srednješolsko izobrazbo ekonomske, upravne, tehnične ali splošne smeri z 10 leti prakse na istih ali podobnih delovnih mestih pri zavarovanju družbenega premoženja ali na odgovornih delovnih mestih v gospodarstvu;
 3. vozniški izpit A ali B kategorije in lastno vozilo;
 4. stanovanje in Novem mestu ali bližnji okolici;
 5. mora biti moralno in politično neoporečen. Osebn dohodek po praviniku.
- Pismene prijave z dokazili o izpolnitvah razpisnih pogojih sprejema RAZPISNA KOMISIJA TOZD VAROVANJE PREMOŽENJA NOVO MESTO
- Novo mesto, Cesta herojev št. 8.
Rok prijave je 15 dni po dnevu razpisa

SCHIEDEL — YU —

Kamin, dimnik št. 1 v Evropi

PGP

GRADNJA ŽALEC

PROSTA DELOVNA MESTA!

Modna konfekcija KRIM, Ljubljana obrat NOVO MESTO

potrebuje več

KVALIFICIRANIH, POLKVALIFICIRANIH in PRIUČENIH KROJAČEV, KROJAČIC ali ŠIVILJ

Osebn dohodek od 1300 — 2400 din, plačan prevoz na delo, dodatek na leta službe, delo samo v eni izmeni.

DARUJTE KRI — REŠUJTE ŽIVLJENJA SAMO KRI NADOMESTI KRI

Objavljamo seznam krvodajalskih akcij v juniju 1974, da bi se občani nevadenih občin in krajev lahko čimprej prijavili občinskim odborom Rdečega križa, kateri dan želijo priti k odvzemu krvi.

Kar samo kri nadomesti kri, je razumljivo, da si jo z derovanjem zagotovimo tudi sami in svojim najbližjim, če bi jo potrebovali.

Dolžnost zdravih prebivalcev je, da kri darujejo vsaj nekajkrat v življenju, saj je nehumano zanašati se samo na solidarnost drugih. Dajanje krvi je dokaz človečnosti, zato Rdeči križ pričakuje na odvzem krvi vse zdrave občane.

JUNIJ	11., 12., 13.
Kočevje	18.
Senovo	19.
Brestanica	20.
Kostanjevica	21.
Krško	25., 26., 27.
Sevnica	28., 29., 30.

REPUBLIŠKI ODBOR RKS
OBCINSKI ODBORI RK

PREBIVALCI BELE KRAJINE, KUPUJTE VOZILA

ZASTAVA V PRODAJALNI NOVOTEHNA V METLIKI!

O zenski, ki je obesila otroka

Da se je strašen zločin zgodil nekje pod Gorjanci konec maja, se govori povsod, vendar so govorice povsem izmišljene

Kamorkoli si zadnja dva tedna prišel, so se pogovarjali o hudobni materi in ljudje so se pridušali, da bi takim že pokazali, če bi imeli na sodišču kaj besede. Vsak je vedel povedati, da se je zgodilo tole:

Ko so šli otroci iz Štajerske na izlet, je avtobus nekje pri Šentjernejem ustavil in neka deklica je v bližnji hiši prosila za stranišni ključ. Pri tem da je videla na vrvi obešeno deklico. Zakričala je, štiriletnega otroka so sneli še živega, ga prepeljali v

bolnišnico in ga čez dva dni poslali domov. Še to so ljudje ve-

deli, da je dekletce, ko je spet videlo mamo, zbežalo in reklo: „Mama, saj si rekla, da ne bo nič bolelo!“

Kako je do teh govoric prišlo, še ni ugotovljeno, pač pa so nam pristojni na upravi javne varnosti v Novem mestu povedali, da so govorice raziskovali in ugotovili, da gre za izmišljotino od prve do zadnje črke. Podobne govorice so se lani ob istem času pojavile na Štajerskem, zdaj pa jih je menda svež poletni vetrček prinesel na Dolensko.

R. B.

Roko ima v povoju

5. junija popoldne so bili domači iz hiše Martina Blažiča v Ždinji vasi na travniku, med tem pa je domačijo prebrskal vlomilec. Skoz okno je vdril v kuhinjo in prišel v poslopje, kjer je očitno iskal denar in vrednejše predmete. Odsel je 550 din, zlato verižico, zapestno uro in dva otroška hranilnika ter tako oskodoval domače za okrog 1.500 dinarjev.

Vloma je osumljen 20-letni Jože Rolih iz Golušnika, ki ima za seboj že več takih kaznivih dejanj. Odkar je konec aprila Rolih prišel iz zapora, se zadržuje v okolici Novega mesta, predvsem okrog Grčevja, Rateža in Otočca. Pri vlamu v Ždinji vasi se je storilec porezal po roki in ima zavito. Kdor bo videl osumljenca, naj to sporoči najbližji postaji milice ali na Upravo javne varnosti Novo mesto.

Milorad Draganič je dobil zelo hude poškodbe, ko ga je zbil Kavranov avto. Na sliki: Milorad z mamo. (Foto: J. Prime)

DVORCE: MIMO ZNAK „STOP“

7. junija ob 15.10 se je peljal s Čateža proti Prilipam Anton Eres iz Brežic. V Dvorcah je s stranske ceste, mimo znaka STOP pripeljal Anton Potokar iz Cerine. Prišlo je do trčenja, pri katerem se je Eres lažje poškodoval. Škode je za 12.000 dinarjev.

MRAŠEVO: V KOSILNICO

4. junija zjutraj je v Mraševem kosil po bankini s kosilnico Martin Gramc iz Podbočja. Takrat je naproti pripeljal Jože Selan z Dol. Prekople; oplazil je kosilnico in s kolesom zadel Gramca v desno nogo. Poškodovanca so odpeljali v novomeško bolnišnico.

VLOMILEC NA RIGLJU

V noči na 8. junij je bilo vlomljeno v gostilno Marije Gril v Poljanah. Prostori gostišča so vsi prebrskani, zmanjkalo pa je 150 din drobiža. Vse kaže, da je isti storilec to noč deloval tudi na Velikem Riglju. Tu je bilo vlomljeno kar v 6 zidanic, v eno pa je skušal vlomiti. Iz zidanice Stifana Bobaša s Podtuma je vlomilec odnesel 9 litrov žganja, odejo in žensko jopo. Iz lesene letne hišice Ljubljanačana Matjaža Brišnika pa je zmanjkala ležalna blazina. Drugod se vlomilcu nič ni zdelo vredno odnesti.

Devet mesecev za Kavrana

Dve leti brez vozniškega dovoljenja - Senat ugotovil, da je zakrivil hudo nesrečo

Anton Kavran iz Rimskega pri Kočevju je bil 13. maja obsojen pred občinskim sodiščem v Kočevju na 9 mesecev zopora in odvzem vozniškega dovoljenja za dve leti. Sodba še ni pravomočna. Javni tožilec in

zagovornik sta že vložila pritožbe: tožilec zaradi prenizke kazni, zagovornik pa zaradi vprašljive krivde in previsoke kazni.

Sodni senat je na razpravi ugotovil, da je Anton Kavran kriv, ker je 5. novembra 1973 ob 17.50 na Reški cesti v Kočevju zadel z avtom mladotnega kolesarja Milorada Draganiča, ki si je ob trčenju zlomil lobanjo in lobanjsko dno, desno ključnico in desno lopatico ter desno senčno kost. Razen tega zaradi nesreče ne sliši na desno uho, dobil je tudi parezo (lažjo obliko ohromelosti) desnega živca.

Kavran je po ugotovitvah sodišča vozil ob nesreči vinjen, s preveliko hitrostjo in po levi strani ceste. To je imelo za posledico hudo nesrečo, ki je močno odjeknila med prebivalci Kočevja.

J. PRIMC

JEDINŠČICA: NEIZKUŠENOST JE KRIVA - Novomeščan Aleksander G. je 5. junija podil ami 8 proti Metliki, a ga je že pri Jedinščici zaradi neizkušnosti in prevelike hitrosti zaneslo s ceste. Trčil je v napis, nato v betonski kamen, ob tam pa je avtomobil zasakalo in vrlo na cesto. Voznik se je pri nesreči poškodoval, nekaj odrgnin pa je dobil tudi sopotnik. Aleksander G. nima vozniškega dovoljenja, povzročil pa je za 15.000 din škode.

Milorad Draganič je dobil zelo hude poškodbe, ko ga je zbil Kavranov avto. Na sliki: Milorad z mamo. (Foto: J. Prime)

Dežurni poročajo

KURJI TATOVINA DELU - V noči na 3. junij je po 7 kur zmanjkalo Kastelčevim in Čanžljevim v Mimi peči. Naslednjo noč pa je iz kurnika Marije Oven iz Martinje vasi zmanjkalo 13 kur.

OBISK V VIKENDIH - V začetku junija je bilo na Semiški gori vromljeno v vikend Ignaca Bavdaša iz Novega mesta. Vlomilec je odnesel nekaj jstvin in tranzistor, skušal pa je vlomiti še v vikend Jožeta Lavrina z Broda, a mu to ni uspelo.

ČOLN SO UKRADLI - V začetku junija je nekdo ukradel čoln, last novomeške bolnišnice, vreden okrog 1.300 din. Kdo se z njim vozi, ugotavljajo miličniki.

PRAZNA DENARNICA - Stane Perše iz Brezovice je 5. junija v Šmarjških Toplicah izgubil denarnico. Pozneje jo je našel, vendar jo je neznanbi tat izpraznil, tako da je Perše ob 1.000 dinarjev.

KJE JE PONI - V noči na 7. junij je neznan tat ukradel Novomeščanu Dragu Lesu pony ekspres, vreden 3.200 din.

LJUBITELJ STARIN - 8. junija je nekdo iz šmihelske cerkve ukradel medeninat svečnik, ki ga cenijo na 250 din.

MED ZLETOM VSE MIRNO

Čeprav se je v soboto in nedeljo v Novem mestu trlo mladih ljudi iz različnih krajev naše države - bilo je tudi na stotine vozil - miličnikom ni bilo treba posredovati. V obeh zletnih dneh ni bilo v mestu nobene prometne nesreče, ne vinjenih razgrajevčev in ne tatvin.

VRČICE: PRECEJSNJA ŠKODA - 9. junija zvečer je voznik osebne avtomobila iz Karlovca vozil ob Planine proti Vrčicam, ko mu je naproti pripeljal z avtom Čedo Ivančević s Planine. Vozili sta trčili in imata za 8.000 din škode. Ivančević je vozil brez dovoljenja.

Da je v novomeški občini domala porazno stanje cest, mostov in cestne signalizacije, je ugotovila spomladni komisija, ki jo je sklical oddelek za notranje zadeve občinske skupščine Novo mesto, medtem ko je tak pregled zahteval svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Ugotovljeno je, da je posebno v večjih središčih prometna signalizacija pomanjkljiva, dotrajana ali je sploh ni. Prav tako so leseni mo-

vozni, občani pa zato kar prečkajo magistralo in se izpostavljajo nevarnosti.

Komisija je dalje s pomočjo zastopnikov krajevnih skupnosti ugotovila, da so nekatera avtomobilsna postajališča na neprimernem kraju in bi jih morali urediti. Kričeč primer sta Kronovo in Draga, je pa še več drugih.

Vse te stvari je svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu že obravnaval, vendar cele gore zapisnikov in priporočil osta-

jajo neuresničene. Temu ni toliko vzrok pomanjkanje denarja, kot to, da v občini nimamo organa, ki bi skrbel za tehnično plat urejanja prometa. V tej pomanjkljivosti je iskati tudi vzrok, da se prehodi za pešce ne obnavljajo redno, da so vse ceste v Novem mestu brez vzdolžnih, prečnih in drugih označb, da ostajajo poškodovani prometni znaki itd.

Imamo torej zapisnik, napake so znane, denar, pravijo, da ni ovira - manjka torej le ljudi, ki bodo poskrbeli za tehnično izvedbo. Upajmo, da na tak tehnični organ ne bomo čakali pre dolgo.

R. B.

Ne ostati pri zapisniku

stovi preko Krke pri gradu Otočec, v Dragi in v Mršiči vasi nujno potrebni obnove. To velja posebno za mršički most, saj je popolnoma dotrajan in brez zaščitne ograje.

Ker vse te stvari ogrožajo varnost v cestnem prometu, bi bilo nujno prepovedati težji promet preko obeh mostov pri otoškem gradu, promet na podhodu magistralne ceste pri Otočcu pa urediti s pločnikom za pešce vsaj na eni strani vozišča. Nevarnost za ljudi in promet pa predstavljajo še podvozi pod magistralo Ljubljana-Zagreb v vasi Otočec, v Dragi, Ruhnji vasi, v Grmovljah, ker so v deževnem vremenu nepre-

O prodiranju narkomanije iz večjih mest v manjša in o nevarnosti, ki s tem preži zlasti na mlado generacijo, je slišati resna

med **paragrafi**

Mamila: strah ali naslada?

svarila strokovnjakov. Starši se boje za svoje doraščajoče otroke, ti pa šušljajo o drogah in zvedavo poslušajo govorice. Nevarnost je torej med nami, vprašajmo pa se, kako smo pripravljeni, da bi se ji postavili v bran. Kaj mladi vedo o mamilih, koliko so poučeni o tem zlu, ki se hrusta spremeni v razvalino, so povedali:

MAJDA NOVAK, frizerska vajenka iz Trebnjega: - O mamilih sem precej slišala in brala, ampak vseeno o tem ne vem nič določnega. Jaz se mamil bojim. Povsod piše, da so škodljiva. Če bi meni kdo ponudil tako cigareto, je ne bi vzela. Bojim se, da bi postala suženj za vse življenje.

ZDRAVKO AVSEČ, klepar iz Novega mesta: - Če uživaš mamila, postaneš živčen in razvalina. Jaz že ne, brez skrbi, ne bi poskusil! To je za take, ki imajo denar. Jaz moram zaslužek porabiti za hrano in obleko. Moja želja je priti do avtomobila, in če hočem to doseči, bom moral varčevati. Prepričan sem, da nikdar ne bom narkoman.

BORIS KRANJC, dijak gradbene srednje šole, iz Novega mesta: - Posledice uživanja drog so hude. Če enkrat s tem začneš, menda ne moreš odnehati, in to ne pelje nikamor. Vsi življenjski cilji se podro. Mislim, da sem toliko močan, da bi odklonil mamilo, tudi če bi mi ga kdo ponudil. Res pa je, da mladi bolj malo vemo o tem, razen kar tu in tam preberemo v časopisih. Strokovnih predavanj o tem doslej nisimo imeli, pa bi nas zanimalo. Škoda, da se nihče ne spomni na kaj takega.

R. B.

KRONIKA NESREČ

NOVO MESTO: OD ZADAJ ZADETA - Ko je 7. junija popoldne Novomeščanka Janja Zorc ustavila avto v bršlinskem križišču, da bi dala prednost vozilom, je v zadnji del njene avtomobila trčil avtomobilist Božo Cavič iz Novega mesta. Škode je za 3.000 din.

MAČKOVEC: Z GLAVO V STEKLO - Ko je 9. junija ponoči vozil iz Novega mesta proti Mačkovecu Alojz Junc z Otočca, je v svetlobi žarometov opazil na levi strani česte pešca. Prav pri srečanju je pešca zaneslo, da je omahnil in padel ter z glavo zadel v vetrobransko steklo. Pešca Milana Suštarsiča iz Smolenje vasi so odpeljali v bolnišnico, ugotovili pa so, da je laže poškodovan.

LOKVE: Z MOPEDA NA TLA - Janez Suštarsič iz Zg. Pake se je 8. junija zvečer na mopedu peljal iz Črnomlja proti domu. Med potjo je iz neznanega vzroka izgubil ravnotežje in padel. Odpeljali so ga v bolnišnico.

SKRLJEVO: V NESREČO BREZ IZPITA - Jože Zaplatar iz Okroga je 9. junija popoldne vozil avto iz Sentruperta proti domu, čeprav nima vozniškega dovoljenja. Ko je v nepreglednem ovinku naproti pripeljal mopedist Franc Mavec iz Rakovnika, je trčil v avto. Mavec in njegova sopotnica sta se laže poškodovala.

SMUKA: OZKA CESTA - Ko je Franc Boštjančič iz Kočevja 9. junija popoldne vozil avtobus z Dvora proti Kočevju, je pred Smuko v ovinku pripeljal naproti z avtom Ivan Ogrinc iz Kočevja. Med srečanjem na ozki cesti sta vozili trčili in imata za 8.500 din škode.

NOVO MESTO: NA SREČO LE STRAH - 2. junija zvečer je v križišču na Partizanski cesti pri bolnišnici pripeljal iz Šmihela osebni avto, ki ga je vozil Ivo Vencelj. Pri zavijanju na levo je avto zaneslo na pločnik. Pri tem je oplazil Dragomirko Lučkovič, nato pa je zdrknil preko žive meje. Lučkovičeva se ni poškodovala, pač pa močno ustrašila. Škoda znaša 1.500 din.

MIRNA: PRISTAL V OGRAJI - Janko Koščak iz Mokronoga je 3. junija popoldne vozil z avtom proti Trebnjemu, na Mirni pa ga je zaneslo v ograjo, nato v levo stran. Ker je tedaj naproti pripeljal z avtom Danijel Gačnik iz Mokronoga, sta trčila. Škode je za 8.000 din.

SKOCJAN: IZGUBIL RAVNOTEŽJE - Ko se je Viktor Hočevar iz Stare vasi 3. junija zvečer na kolesu peljal od Goriške vasi proti Skocjanu, je med vožnjo izgubil rav-

notežje in padel. Hočevar se je tako poškodoval, da so ga morali odpeljati v bolnišnico.

SUHOR: TRČIL IN POBEGNIL - 4. junija popoldne je neki ford na Suhorju trčil v vrtno betonsko ograjo, jo poškodoval, nato pa odpeljal naprej proti Metliki. Metliški miličniki so ugotovili, da je nesrečo povzročil Drago Ribič, ki je prišel na počitnice iz ZDA k domačim v Karteljevo. Škode je za 3.000 din.

ČRNOMELJ: MOPEDIST V BOLNIŠNICO - Ivanka Pešelj iz Črnomlja je 4. junija popoldne zapeljala avto s parkirnega prostora in zavila proti Kolodvorski cesti, ko je mimo pripeljal mopedist Ivan Zalokar iz Črnomlja. Vozili sta trčili, mopedist je padel na tla in se hudo poškodoval. Zalokarja so odpeljali v bolnišnico, gmotna škoda pa znaša 2.000 din.

MOKRONOG: VLAK V MOPED - Ko je 5. junija popoldne Ivan Horvat iz Hrastovice vozil z mopedom proti domu in zapeljal na nezavarovan železniški prelaz, je iz trebanjske smeri pripeljal tovorni vlak. Zadel je moped in ga odbil tako, da sta voznik in moped obležala v jarku. Horvat se je poškodoval in je moral v bolnišnico, medtem ko je gmotne škode le za 1.000 din.

PREČNA: DEKLICA PRED AVTO - Ivan Parkelj iz Prečne je 5. junija zvečer vozil skozi vas, ko je pri hiši št. 6 nenadoma stekla čez cesto 3-letna Jolanda Kožlevar. Avtomobilist je zavril in zavil v levo, kljub temu pa otroka zbil. Jolanda so odpeljali v bolnišnico.

NOVO MESTO: ZADETA NA PREHODU - 6. junija popoldne je 69-letna Jožefa Gazvoda iz Koroske vasi prečkala prehod za pešce na Cesti komandanta Staneta, ko je z Glavnega trga pripeljal z avtom Franc Zupančič iz Gotne vasi. Voznik je Gazvodo zbil na tla, tako da so jo močno poškodovano odpeljali v bolnišnico.

ČE JE OTROK SAM

Otroška igra z vžgalicami je bila spet vzrok požara, ki je 3. junija dopoldne izbruhnil na gospodarskem poslopju Antona Kregarja v Gor. Straži. Ostrešje je kljub pomoči gasilcev zgorelo, škoda pa znaša okrog 50.000 dinarjev. Zgodilo se je, ko se je predšolski otrok sam igral na podstrešju.

Izza volana direktor

Štefan Galič: »Enkrat za vselej sem se odločil za to podjetje in v njem bom ostal«

Kadar delavci izbirajo človeka za direktorja, običajno ne gledajo okoli sebe; mora že biti vsaj na visokem položaju, še bolje pa je, da je zunanji. Da bi šel kdo na direktorski položaj kot neposredni proizvajalec — kje pa! In vendar se je tako zgodilo pri „Gorjancih“. Ko so zabredli

kov. Kajpak to ni vsa dejavnost „Gorjancev“, o čemer bomo tudi prihodnjič obširneje spregovorili.

V podjetju priznajo, da so „Gorjanci“ pod Galičevim vodstvom skokovito napredovali. Sam direktor trdi, da tega ne bi mogli napraviti, če ne bi bili složni. „Ob pomoči in razumevanju kolektiva sem ostal to, kar sem, moram pa pripomniti, da sem imel ob prvem imenovanju za direktorja hude pomisleke. Najbolj sem si ubijal glavo s tem, ... sem mogel predvideti, kako me bodo poslej sprejeli delavci, iz katerih sem izšel, da ne bi mislili, da mi je položaj preveč stopil v glavo. No, ta bojazen je bila odveč, kar se je pokazalo vsa leta do tega jubileja.“

Sicer pa — kaj bi: tako ali drugače so napredovali vsi, ki so v podjetju od ustanovitve. Kajpak so sklenili: če hočeš postati vodilni ali vodstveni, se moraš primerno izobraziti. Tako tudi Štefanu Galiču ni ušla diploma na srednji prometno-tehniški šoli. Danes je hrbtnica podjetja kader, ki so ga vzgojili doma.

Direktorjevanja se je Galič naučil še, ko je vozil avtobus. Takrat je bil v podjetju predsednik delavskega sveta. Njegovo ime je vtakano tudi v vse samoupravne organe, ki so jih kasneje volili. Naučil se je samoupravljati in ob samoupravljalnih izkušnjah tudi upravljati. „Vselej je bilo naše skupno vodilo, da rešujemo svoje probleme znotraj naše ograje, da storimo, kar je v naši moči, da izrabimo svoje rezerve, in tem načelom bomo zvesti tudi poslej,“ pravi Štefan Galič: odločanje po sporazumevanju.

I. ZORAN

Štefan Galič: odločanje po sporazumevanju

v kadrovske težave, so vrgli oči na Štefana Galiča, vozniaka avtobusa. To je bilo leta 1961. Pod Galičevim vodstvom je to strašno podjetje slavilo 10-letnico, ta mesec pa se pripravlja na proslavo 20-letnice ustanovitve.

Čeprav bomo o jubileju še pisali, ne bo odveč že tokrat omeniti, da so „Gorjanci“ nastali 1945 z združitvijo nekdanjih GAP, OKAP in novomeške poslovalnice SAP. Danes je realizacija podjetja 35-krat večja od tiste ob ustanovitvi, vrednost osnovnih sredstev se je povečala za 13-krat, število zaposlenih za štirikrat itd. Danes potuje po jugoslovanskih in evropskih cestah 245 tovornjakov s prikolicami, s skupno nosilnostjo 2.650 ton, 50 avtobusov pa prevozi na leto 3,5 milijona kilometrov in prepelje 3,6 milijona potni-

195 novih članov ZK, sprejetih v 28 osnovnih organizacij, ki so jim podelili članske izkaznice na Bazi 20, je znatno okrepilo partijske vrste v novomeški občini. Sklepi slovenskega in zveznega kongresa ZK zahtevajo od komunistov še večjo pripravljenost za reševanje odgovornih nalog, kar je na Bazi 20 poudaril tudi sekretar izvršnega komiteja CK ZKS Franc Šetinc (na sliki v pogovoru z novim medobčinskim sekretarjem — Lojzeto Šterkom — na levi in sekretarjem občinskega komiteja Janezom Slapnikom — na desni). (Foto: I. Zoran)

Tudi novomeška »vlada« v celoti

Profesionalni del izvršnega sveta bodo izvolili na seji občinske skupščine 18. junija, ko bo sprejet tudi dvomesečni delovni načrt

V torek, 18. junija, bo v celoti znana novomeška „vlada“. Na seji občinske skupščine, ki se bo ta dan drugič sestala, bodo izvolili še tako imenovani profesionalni del izvršnega sveta. Predloge smo v prejšnjih razpravah sicer že slišali, vendar bo mandat Avgust Avbar kot predsednik izvršnega sveta prišel z dokončnim seznamom manjkajočih izvršnikov na dan šele na sami seji občinske skupščine.

Suhokrajinski drobiž

CESTA AJDOVEC-BREZOVA REBER, ki so jo pred nedavnim uvrstili med lokalne ceste, bo odsej redno vzdrževana. Cesta je bila letos v obupnem stanju, sedaj pa so jo že dokaj usposobili in je zanjo nameščen stalni delavec, ki dela na odseku lokalne ceste Dvor-Ajdovec. Prav tako bodo v kratkem uredili še cesto z Ajdovca na Frato.

V PRAPREČAH PRI ŽUŽEMBERKU bodo v kratkem imeli del opreme za civilno zaščito. Zaenkrat so nabavili opremo za dva hidranta, ki jo bodo namestili s cevni vred v stavbi v sredi vasi. Vsi odrasli moški se bodo usposobili za gašenje požara.

ODBORI ZA PREUREDITEV ELEKTRIČNEGA OMREŽJA na Rebrju, v Križih pri Žužemberku in

na Laščah zelo pridno delajo. Povsod so že pripravili električne drogove za nov daljnovod, zbrali pa so tudi precej denarja za udeležbo pri preureditvi električnega omrežja, ki jim v sedanjem stanju dela velike preglavice in skrbi, saj je oskrba z električnim tokom tako slaba, da ne morejo priključiti gospodinjstkih strojev.

PRIPRAVE ZA PROSLAVO 30. obletnice ustanovitve I. SLOVENSKE ARTILERIJSKE BRIGADE in praznika krajevne skupnosti Žužemberk, ki bo 23. junija na Jami pri Dvoru, so v polnem teku. Na proslavi bo imel slavnostni govor dr. JOŽE BRILEJ — BOLKO, govoril pa bo tudi predsednik občinske skupščine Novo mesto JAKOB BERČ. Na proslavi bodo razvili prapor I. SAB, ki jim ga bo podelil pokrovitelj SGP „PIONIR“ Novo mesto. V kulturnem programu bo sodelovala dramska igralka VLADOŠA SIMČIČ — TIRAN iz Ljubljane, razen tega pa bodo nastopili šolarji iz žužemberške in prevolske šole ter pevski zbor iz Žužemberka. O proslavi bomo še pisali.

M. S.

GLASBENI VEČER V DOLENJSKI GALERIJ

Zaključni nastop učencev glasbene šole Marjan Kozina 7. junija zvečer v Dolenjski galeriji je obsegal bližje trideset točk. Začel ga je zbor cicibanov, končala pa otroški pevski zbor in orkester z izvedbo Kozinove „Kekčeve pesmi“. Sodelovali so učenci od prvega do šestega razreda glasbene šole: kitaristi, flavtisti, harmonikarji, violončelisti, pianisti in klarinetisti, harmonikarski zbor, orkester glasbene šole ter že prej omenjena otroški zbor in zbor cicibanov. Obiskovalci, ki so spet napolnili veliko dvorano galerije, so z odobravanjem pozdravili mlade glasbenike.

R. BAČER

IZLET NA MORJE

Društvo upokojencev — podružnica Novo mesto prireja izlet na morje. Izlet bo v torek, 9. julija, prijave pa sprejemajo do 3. julija. Za 90 dinarjev si bodo udeleženci izleta ogledali več krajev na naši obali: Motovun, Pazin, Plomin, Opatjio in Reko.

Glasbena šola Marjan Kozina se je ob koncu šolskega leta spet predstavila javnosti. Nastop njenih učencev je občinstvo lepo sprejelo. (Foto: S. Mikulan)

MINI ANKETA:

„Pasji“ poletni dnevi so vse bližje, delovni vsakdan ljudi je vse daljši v pomenu utrujenosti in prepotenosti, zategadelj mnogi že razmišljajo, kje bojo odvrgli s sebe navlako preteklega leta in si nabrali moči za naprej. Kakšne so (ne)možnosti za odih in rekreacijo delovnih ljudi v širšem pomenu, smo lahko prebrali v zadnji Prilogi Dol. lista, kam pa so usmerjena „dopustniška hotenja“ posameznih občanov, je razvidno iz njihovih izjav:

Dopust

BRANKO MALEŠIČ, delavec: „Oddiha sem gotovo potreben, toda vse kaže, da z njim ne bo nič, kajti letni dopust bom izkoristil za dograditev hiše. Mogoče pa si bom kljub temu vzel kakšen dan in skočil v Koper, da bom spral s sebe prah.“

AVGUST ŠIVAK, ambulantan administrator: „Denar mi ne daje večjih možnosti za letovanje, zato sem bom potepal okoli toplic, ob Krki in po hostah, kar pomeni, da se ne bom izmikal vodi in soncu, ob tem pa bom že ribaril in nabiral gobe.“

VERA MIKALIČ, prodajalka v MK: „Že pred časom sem si hotela zagotoviti prostor kje ob morju, pa je bilo že vse zasedeno, zato sem se morala odločiti za t.i. „novomeški“ Poreč. Kljub temu da denar ni problem, bom tam samo deset dni.“

MILAN BADOVINAC, dijak TKŠ: „Za prijetno bivanje ob morju, na primer za kakšnih 15 dni, ni potrebno veliko denarja in kaj vem še kakšne navlake, ki jo vlačijo s seboj vrli Slovenci, dovolj je šotor in kolegica pa lepo vreme.“

IZTOK PEROZZI, študent: „V lastni režiji bom prebil pod šotorom najmanj en teden ob morju. K temu me ne sili denar, ampak geslo: Nazaj k naravi! Kaj je lepše, kot svobodno, po lastni presoji preživeti teden ob morju?“

BRANE PETROVIČ, vodja mladinske turistične poslovalnice: „Preko naše poslovalnice se odloča kar precej ljudi za razne oblike dopusta in izletov, to pa predvsem v tiste kraje, za katere lahko nudimo kar najbolj ugodne pogoje. Veliko imamo skupinskih izletov za šole in delovne organizacije. Sam bom zaradi prezaposlenosti odšel na dopust verjetno šele po sezoni, kar bo navsezadnje kar ugodno po denarni plati.“

D. R.

V SKLADU 500.000 VEČ

Novomeški oddelek za finance je sporočil, da se je sklad za gradnjo šol v občini maja povečal za 500.718 din. Od tega so delovne organizacije vplačale 97.841 din, krajevne skupnosti pa: Novo mesto 252.638 din, Sentjerneje 31.838, Prečna 2.119, Brusnice 6.782, Žužemberk 18.950, Stopiče 7.626, Orehovica 2.421, Straža 28.903, Birčna vas 3.442, Bučna vas 4.984, Gabrje 1.707, Dolenjske Toplice 27.536 in Otočec 13.931 din.

Grozijo tudi z odpovedjo

Ker so v Novem mestu morali zavrniti kar 280 prošenj za sprejem otrok v vrtnice, so starši obupani, jezni - Vsa kdan intervencije

Komisija za sprejem otrok v vzgojnovarstveni zavod Novo mesto je zasedala dva dni in pretresala več kot 400 prošenj za sprejem otrok, med katerimi so morali odbrati samo 120 najbolj potrebnih varstev.

Teško in naporno, predvsem pa nevhvalno delo so člani komisije opravljali po vnaprej določenih merilih. Prednost so dali otrokom samohranilk, otrokom iz socialno ogroženih ali neurejenih družin, otrokom iz slabih stanovanj, otrokom iz družin z več otroki ter otrokom delavcev iz neposredne proizvodnje, ki imajo manjše osebne dohodke.

Ker pa so morali hkrati upoštevati še starost otrok in prosta mesta v posamezni starostni skupini, se je kljub temu lahko zgodilo, da je še kakšen otrok iz socialno ogrožene družine ostal

brez varstva. To v primeru, če so bila mesta v skupini zasedena.

Starši so dobili pred kratkim pismena obvestila o zavrniti oziroma ugodni rešitvi prošnje, a se s tem ne zadovoljijo. Medtem ko so prejšnja leta hodile prosit predvsem matere, prihajajo zdaj očetje. Izsiljujejo, grozijo z odhodom iz službe, iz Novega mesta. Prav tako je hud telefoničen pritisk na upravo vrtnice. Oglašajo se celo direktorji, posredujejo in prosijo, ker strokovnjaki grozijo z odhodom, če varstva za otroke ne bo.

„Ni mogoče, ni prostora,“ pojasnjujejo vsem. Skupine otrok v vrtnicah so že tako večje, kot bi smele biti, in do gradnje novih varstvenih ustanov ni mogoče misliti na sprejem večjega števila otrok. Stvar je tako pereča, da bolj ne more biti. Če bi se tri leta ne rodil niti en interresent za vzgojnovarstveni zavod, bi komaj spravili pod streho te otroke, ki so zdaj prijavljeni. Očitno je, da bo stiska s

prostori v prihodnje še hujša, če ne bo prišlo do pospešene gradnje vrtnic!

R. BAČER

OBISK „KOZJANCEM“

Letošnje zvezne mladinske delovne akcije „Kozjansko 74“ se je udeležilo več kot 70 mladincev in mladink iz novomeške, črnomaljske, trebanjske in metliške občine. Mlade brigadirje so prejšnji torek obiskali družbenopolitični delavci iz novomeške občine in se seznanili z delom in načinom življenja kozjanskih brigadirjev.

Odgovornost na prvo mesto

Sindikalne organizacije morajo same uveljaviti svoj položaj v kolektivih

Komaj zadostna udeležba za sklepčnost in malo spontane razprave sta značilnosti četrtkovega občnega zbora občinskega sindikalnega sveta v Brežicah. Za molčečnost so nekateri dolžili soparico v dvorani. Toda pripravljeni diskuranti so kljub temu vztrajali in prebrali svoje prispevke. V referatih in razpravah so samokritično načeli dosedanje pomanjkljivosti sindikalnega dela in nakazali naloge, ki čakajo organizacijo v novem obdobju.

„Delavci, uresničimo sklepe IX. kongresa ZKJ!“ je bilo geslo tokratnega zbora, ki ga je vodil Franci Volčanšek, dosedanjí predsednik ObSS.

Iz besed sekretarja Toneta Jesenka smo med drugim zvedeli, da je bilo težišče akcije za novo organiziranost sindikata v občini v osnovnih organizacijah. Nekatere od njih so se tudi že utrile kot temeljne celice. Žal si niso povsod prizadevali, da bi bile dovolj zastopane

v statutih in tako niso izkoristile ustavnih možnosti za uveljavitev položaja organizacije v samoupravnih aktih OZD in TOZD. „Premalo je odgovornosti in na to kažejo med drugim tudi današnji izostanki,“ je dejal tov. Jesenko. Omenil je, da pri ustanavljanju aktivov mladih delavcev prav tako ni bilo čutiti dovolj zavzetosti.

TRI SAMOUPRAVNE ENOTE V ENI SKUPNOSTI

Stanovajska skupnost Brežice bo imela tri enote, in sicer: enoto za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, enoto za usmerjeno stanovanjsko graditev in enoto za gospodarjenje s stanovanjskim skladom. Skupščino bodo ustanovili po delegatskem načelu. Štela bo 45 delegatov, po deset iz vsake samoupravne enote, ostala mesta pa bodo zasedli delegati samoupravne komunalne interesne skupnosti, poslovne banke, delegati zborov stanovanjcev krajevne skupnosti, delegati ZB NOV, Zveze mladine, invalidov in upokojencev.

J. TEPPEY

V DOBOVO REDNO ZOBOZDRAVSTVO

Prebivalci Dobove in okoliških vasi želijo v svoji krajevni skupnosti urejeno zdravstveno službo vključno z zobozdravstveno ambulanto. Prostore za ambulanto predvidevajo v bodoči stolpnici, ker sedanji prostori niso najbolj primerni za te namene. V novi stanovanjski zgradbi nameravajo urediti tudi trgovino.

O NAGRAJEVANJU

V torek je izvršni odbor občinskega sveta Zveze kulturno-prosvetnih organizacij razpravljaj o sklepih letnih konferenc, o delegatskem sistemu ter o kriterijih za dokončno oblikovanje pravilnika o nagrajevanju skupin in posameznikov.

Za leta se ne zmeni

Pujski pa le rastejo

Veronika Čermelič iz Arnovih sel se pri sedemdesetih letih še navdušeno ukvarja s svinjerejo. Svoji sedmih krizev prav nič ne kaže, tako urna in živahna je.

Z možem gospodarita na poldrugem hektaru zemlje. Otrok nimata. Mož skrbi za dve kravi, ona za prašiče. Tudi električni mlin jima prinese kak dinar v hišo.

— Kakšno sorto prašičev pa redite?

— Holandsko, — je brž pojasnila in dodala, da je to dobra sorta, saj je farma v Dubravici drugače ne bi žigosala.

Ponosna rejka je nato odprla svinjak in poklicala zarod na plan. Odrasle svinje in pujski so se v hipu zgrnili okoli nje in požrešno pobirali koruzo, ki jim jo je natrosila po tleh.

Gospodinja je medtem povedala, da vse pujske proda na Hrvaško na farmo v Dubravici in da je zadnje čase cena nekoliko padla.

Potem mi je razkazala še sadovnjak. Vse drevice z redkimi izjemami je vzgojila sama tako, da je posadila pečke in drevesca nato cepila.

— Kje ste se pa naučili tega? — Na Grm sem hodila v tečaj, potem sem pa cepila po banovinskih trtnicah, v Crnomlju, v Leskovcu in drugod.

— Se je morda oče ukvarjal s sadjarstvom?

— Viničar je bil in zato se je spoznal na te stvari. Tako sem dobila veselje še jaz in se izpopolnila. Vrsto let sem hodila iz kraja v kraj in cepila. Pred vojno sem celo sama vodila tečaje za cepljenje v Metliki, Kostanjevici in Leskovcu. Svinjereji se posvečam šele zadnja leta. Lotila sem se je s prav takim veseljem kot cepjenja in posrečilo se mi je.

J. TEPPEY

Udeleženci VI. zbora šolskih zadrug Jugoslavije sledijo pogovoru o samoupravnih oblikah delavskih zadrug v osnovnih šolah. Srečanju v Krškem je prisostvovalo 198 pionirjev iz 66 zadrug. Pristojna prisrčni manifestaciji preberite na četrti strani. (Foto: Jožica Teppey)

5 vagonov rdečih jagod zori

Na posestvu Agrokombinata iz Krškega so letos zelo lepo obrodile dnevi, ko jih naberejo tudi po štiri tisoč kilogramov in več

Na posestvu Leskovec že drugo leto rdečijo jagode, najbolj zaželeni sadeži v tem letnem času. Nabirajo jih tretji teden in ne bo jih še zmanjkalo. Jagode utrčajo in jih nato sproti zlagajo v lične bele košarice, v kakršnih jih prodajajo kupcem po zagrebških trgovinah. Tako prispeje do kupca naravnost izpod rok obiralca, saj se jih nihče več ne dotika. Po načrtu naj bi jih letos nabrali pet vagonov, vendar kaže, da jih bo celo več. Koliko, bomo zvedeli konec prihodnjega tedna, ko bo obiranje zaključeno.

Med nasade jagod v Leskovcu me je popeljal delovodja Jože Plankar. Sproti je opisoval lastnosti treh različnih sort, ki jih gojijo. Jagode so zasajene v ozkih vrstah med mladimi breskovimi drevesci. Vse tri sorte (senga, burela in fanil) zorijo in

jih obirajo že tretjič. Tako bo breskov nasad dal dvojni pridelek.

BRESTANIČANI V SAMOBORU

Moški pevski zbor DPD Svoboda iz Brestanice je v soboto uspešno zastopal krško občino na reviji v Samoboru in se tako vključil v program kulturnega sodelovanja obmejnih slovenskih in hrvaških občin.

ZAKLJUČEK NA LIBNI

Organizacijski odbor letošnjega republiškega pionirskega tekmovanja „Kaj več o prometu“, je minuli teden pripravil pri lovski koči na Libni tovariško srečanje. Udeležil se ga je tudi predsednik republiškega sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, tovariš Boris Čizmek-Bor. Uspešni organizatorji, mentorji prometne vzgoje na osnovnih šolah in drugi, ki so omogočili doslej najbolje pripravljeno tekmovanje in imajo zasluge za še eno uspešno leto uveljavljanja prometne vzgoje po šolah, so prejeli priznanja.

Delavska kontrola, na svetlo!

Sindikati ji bo stal povsod ob strani - Zahteva po čistih računih v stanovanjski politiki

Delavci pričakujejo od sindikalne organizacije vsak dan več. Ugotovitve jih ne zadovoljujejo in na svoja vprašanja zahtevajo jasne odgovore. To je zelo dobro pokazal zadnji občni zbor, predvsem razprava o stanovanjih. „Tu je izvor največjih socialnih razlik,“ je izjavil Božo Gelb. Zahteval je, naj se dejavnost sindikata razširi na to področje. Veliko delavcev je brez stanovanj, medtem ko zasedajo družbena stanovanja z majhno najemnino taki, ki bi si s svojimi dohodki lahko priskrbeli lastno streho. Nekateri pa celo odlagajo s selitvijo, čeprav imajo dokončane svoje hiše.

Tudi Mirko Avenak je zastavil vrsto vprašanj s tega področja in tako nakazal novoizvoljenemu svetu, na kaj vse mora biti pozoren in kje mora uveljavljati svoj vpliv v korist delavcev.

O delavski kontroli je spregovoril Stanko Kunej in pri tem opozoril, da je njeno delovno področje mnogo širše, kot si ga običajno predstavljamo. Delavska kontrola se bo morala osredotočiti na skrb za temeljito in nepristransko obveščanje delavcev, ker je to pogoj za uspešno samoupravljanje. Na njeno področje sodi ugotavljanje individualne odgovornosti za poslovne odločitve, preprečevanje dvomljivih pojavov nagrajevanja, ki sicer niso protizakoniti, so pa družbeno škodljivi. Ta organ bo moral sodelovati z vsemi družbenopolitičnimi organizacijami v OZD in v občini. Zbor je te misli potrdil s sklepom za njihovo uresničenje.

Inž. Niko Kurent se je obrnil na sindikat z željo, da bi ta podprl inter-

gracijske procese v občini. V času, ko se mnoge panoge v Sloveniji združujejo, je vsako odlaganje škodljivo. Pozneje se bo vedno težje vključevati v že integrirane skupine. Sekretar komiteja občinske konference ZK Stane Drobnič je predlagal, naj bi v Krškem ponovno oživili družbeno politično šolo, saj se je krog tistih, ki odločajo, zelo razširil. Brez vsestranskega izobraževanja pa ni dobrega odločanja.

J. T.

KRŠKE NOVICE

JARM V KRŠKEM — Kipar Stane Jarm je drugi razstavljaev v krški galeriji to likovno sezono. Obiskovalcem se predstavlja s 26 deli, nastalimi pretežno v 1971. letu in kasneje. Razstava bo odprta do 25. junija.

VRTEC PRED ROKOM — Brestanica bo verjetno dobila novo vzgojno-varstveno ustanovo že pred predvidenim rokom, to je julija. Gradnja vrta hitro napreduje, v postopku pa bo prostora za 64 malčkov. Denar za novo pridobitev prispeva sklad za otroško varstvo pri temeljni izobraževalni skupnosti.

PRVIČ SKUPAJ — Pred odhodom na skupno delovno akcijo „Kozjansko 74“ se bodo posavski

— Koliko površin žanjnih z jagodami? — zanimala.

— Za zdaj uspešno hektarih. Tukaj med hektar v Stari vasi onstran same samostojna kultura obilnice.

— Dobite dovolj obilnice? — Pomagamo si s samodelavci, ker je domača delo. V nasadih dela vsaj 60 ljudi. Sezonske delavce mo iz okolice, pa tudi s škega Zagorja nam pomagat.

— Ali natrgane jagode dišite v hladilnici, čakajo na kuce? — V hladilnico jih vozimo. Ves pridelek damo podjetju Žitnjak.

— In po čem jih pritrjujejo med osmi in desetimi dinarji za kilogram? — Jasnil tovariš Plankar.

DVAJSETLETNICA

V petek in soboto krški roketaši pripravljajo setletnico delovanja. Šču pri bazenu v petek ob 19. uri veterani Krškega in v soboto bo pod teljstvom Zita-Tuzar Krško I. mešični turnir, na katerem stopali razen domačih igralci Brezic in Novega mesta ter kluba „Posavci“ in „Wollishofer“. Ob jubileju bodo domači izdali brošuro, metaši izdali brošuro.

PONOVO CELULOSNO daljevanju občinskega športnih iger se so merile v odbojki. Zmagovalci „Djura Salaja“ iz Agrokombinata.

IZLET V POSAVJE

Združenje borcev in pododbor turističnega društva iz Dravelj sta za borce priredila izlet v Posavje. Udeleženci izleta so si ogledali več krajev v Posavju in kulturne ter zgodovinske znamenitosti. Obiskali so tudi Čateške Toplice, kjer so si ogledali gojišče rož, in Kostanjevico. Preko Sentjerneja in Novega mesta so se vrnili v Ljubljano. Izlet je bil za vse udeležence poučen in jim bo ostal v prijetnem spominu.

S. SKOČIR

DIJAKI V ZK

V Šolskem centru v Brežicah so minuli teden sprejeli v Zvezo komunistov 23 dijakov in enega profesorja. V prisotnosti sekretarja medobčinskega sveta ZK Mirka Kambača, sekretarja občinske konference ZK Miha Halerja, članov profesorskega zbora in delegata na X. kongresu ZKJ Milana Lokarja so mlade komuniste obdarili s knjigami.

PO ASFALTU V ARTIČE

Cestni odsek od Spodnje Pohance do Artiče so začeli pripravljati za asfaltiranje. Del ceste bodo speljali po novi trasi. Delo je prevzel občinski cestni sklad s svojimi delavci. Rok za dokončanje je 22. julij.

Mentorji prometne vzgoje so bili v četrtek na obisku v Celju. Ogledali so si pripomočke za prometno vzgojo v vrtcu, nato pa so se s kolegi pogovorili o problemih prometne vzgoje v osnovnih šolah. (Foto: Zupančič)

NOVO V BREŽICAH

PRAVNA POSVETOVALNICA. — Pri občinskem sindikalnem svetu Brežice občani pravno pomoč vsako sredo. Ta služba se je v Brežicah močno uveljavila. Po nasvete prihajajo delavci, upokojenci, gospodinjice, kmetje, obrtniki, invalidi, pa tudi vodilni delavci. Najpogosteje se obračajo za pomoč v zadevah iz delovnega razmerja, invalidskega in pokojninskega zavarovanja, zdravstvene varstva, obrti, zemljiških odnosov, pa tudi zaradi stanovanjskih razmerij, družinskih težav, odškodninskih in drugih zadev. Pravne nasvete dobijo brezplačno.

KDO BO ŠEL LETOVAT? — Vsako leto znova se začne finančne težave, ko je treba poslati otroke na morje. Občinska Zveza prijateljev mladine zbira prispevke na poseben račun in pričakuje, da se bodo delovni kolektivi kolikor toliko rado darno odzvali prošnji za pomoč. Na počitnice v Savudrijo bodo šli predvsem otroci, ki bolehalo za bronhi-

tisom, kožnimi boleznimi ter boleznimi nosu, ust in grla. Letovanje bodo priporočili tudi slabotnim otrokom.

RIBIČI BODO TEKMOVALI. — Ribiška družina Brežice je sklenila organizirati republiško tekmovanje za člane in za mladince. Prijave bo zbiral do 20. junija, tekmovanje pa napoveduje za 30. junij. Pričakujejo, da se ga bo udeležilo približno 150 ribičev, od tega kar 40 mladincev. Ta tekmovalna prireditev bo na Cerini, kjer ima družina svoj ribnik.

ZADOVOLJNO OBČINSTVO. — V četrtek zvečer so napolnili dvorano prosvetnega doma starši učencev glasbene šole in drugo občinstvo. Na zaključnem koncertu so se predstavili učenci oddelka za ritmiko in ples, pianisti, harmonikarji, pihalci, kitaristi in pevci. Na prireditvi so sedmim učencem šestih razredov podelili najvišja priznanja šole: zlate lire.

BREŽIŠKE VESTI

KRŠKI TEDNISI

NOVA ŠOLA, ZGLED UREJENOSTI

nedeljo ob 9. uri bodo v Boštanjju izročili namenu novo osnovno šolo, ki je bila pripravljena s samopriskom občanov - Povabljenih skoraj 200 gostov

...meti cvetijo rože, koder se razteza asfaltna ploščad in ...
...sta se lani rasla koruza in krompir. Nista ...
...letu od referenduma, ko se je prav na jutro pred ...
...pod razredom, kjer so bile glasovalne skrinjice. ...
...bilo treba hitro, kljub vsemu pa je stara šola le vzdržala. ...
...nima treba seveda po- ...
...nim s samopriskom, ne bi ...
...mogli pričeti graditi že lani, ker

Meta Androjna na gredi in vaja mladink. (Foto: ...)

je bilo denar treba šele zbrati, zato so prišla prav posojila republiške izobraževalne skupnosti in mariborskega Marlesa, izvajalca gradnje. Čas torej ni bil naklonjen gradnji stavbe, ki bi bila spomenik že na zunaj, kot pa pravi ravnatelj šole, se objekta ni treba sramovati.

„Ni monumentalna, na zunanost je skromna, znotraj pa izredno bogata, prepolna toplote, svetlobe in zraka,“ se veseli ravnatelj, ko govori o objektu, ki so ga dolgo čakali. Pripravna je v kar največji meri zato, da bodo lahko učitelji ob prizadevanju učencev mnogo uspešnejše kot doslej opravljali svoje poslanstvo. Šola se ponša tudi z urejeno okolico, kar je redkost pri novih gradnjah. Po ravnateljevem mnenju je namreč tudi zunanost del učilnice. Zaradi tega so pri urejanju okolice pritegnili prof. Vardjana iz Leskovca. V notranjosti se ponša s izredno funkcionalno opremo LIK Kočevje, ki je na beograjskem sejmu doživela mednarodna priznanja. Posebno pozornost vzbujajo mize za pouk kemije in biologije.

Za kulturo življenje kraja bodo pomembni skupni prostori, ki jih je mogoče na mah dobiti iz učilnic. Na pogled majhna stavba skriva 1.200 metrov talne površine. Asfaltirano igrišče za rokomet in košarko pred šolo bo lahko koristilo razmahu športa med mladino. Nova šola je prestala 5. junija tudi izredno strog glavni tehnični prevzem z zelo ugodnimi ocenami.

A. ŽELEZNIK

LOVSKI DOM NA SELIH
Člani lovske družine Bučka so pričeli na Selih nad Raduljami graditi svoj lovski dom. Do kraja, kjer bo stal dom, so z buldožerjem zgradili cesto, tako da bo do kočice mogoče z avtomobili vse leto. K. Z.

...odbor Rdečega križa priredil na Lisci tradicionalno srečanje krvodajalcev. Iz ...
...peljali s tremi avtobusi. Letošnja krvodajalska akcija v občini bo 25. in 26. junija v Krmelju. (Foto: Železnik)

NIČKE IN STUDENCA

NA SUHO - Od ...
...gostišča v ...
...prene ...
...med Logom, ...
...ni gostilne. Ga- ...
...denarnih težav ...
...da bi se lotili ...
...vendar ni posa- ...
...med lastnico ...
...dom tega pro- ...
...Zadevo sedaj ...
...slovenskega ...
...sodebe pa še ni.

KLJUČI ZA NEPRAVA VRA- TA - Nova cesta od Prevala vrta do Lepe gore do Zavrata, ki bi skrajšala pot vaščanom iz obeh Hubajnic, Osredka in Zavrata, je še vedno do polovice brez gramoza. Toliko se je dalo narediti s 1.500 dinarji pomoči študentske krajevne skupnosti in 2.000 dinarji gozdnega obrata. Za buldozer so naprosjali po hišah. Da bi vse skupaj lahko vendarle že dokončali, bi potrebovali 15.000 dinarjev. Za pomoč so se obrnili na študentsko krajevno skupnost, ki ljudem teh krajev ne bo mogla kaj prida pomagati, če bodo delili denar po številu vasi in številu prebivalcev, ne pa po programih.

Po sliki sodeč, gradnja dobro uspeva, saj je znak pred gradbiščem sevniškega mostu že kar pognal. Vseeno so graditelji mostu pridni. Priključek gradi celjsko Cestno podjetje, znake pa so postavili iz novomeškega podjetja. Za cesto proti Krškemu le-tem niti ni treba iskati vrbovih palic, saj traja modernizacija te ceste toliko časa, da bi lahko pribijali znake že kar na drevesa!

ŠTUDENT - delegat

Za nerazvito občino je kadrovska vprašanje še posebno težko. Trebanjci skušajo za razvoj vpreči vse sile. Zato ni naključje, da najdemo med delegati družbenopolitičnega zbora občinske skupščine tudi študenta Marka Borštnarja. Z delom v mladinski organizaciji - do lani je bil tudi predsednik Goliovega akademskega kluba - je povezan z domačo občino. Konec koncev se bo vanjo tudi slej ko prej vrnil, saj je kot vzoren študent, študent TRIMA, že v četrtem letniku ekonomske fakultete.

„Zaenkrat še ni bilo časa, da bi se v kaj poglubil,“ je izvenelo skoraj kot opravičevanje molka med sejo. Prva delovna skupna seja vseh zborov nove delegatske skupščine je namreč pokazala izredno zavzetost delegatov. Tudi midva sva za pogovor izkoristila odmor, ki je nastal zato, ker so ravno delegati nagnali občinsko vladno na izredno sejo, da uskladi stališča.

Po kar treh otvoritvah, stadiona ob mirenski šoli, kluba društva upokoencev in novih prostorov ljudske tehnike, je bilo minulo nedeljo še zborovanje, na katerem sta govorila inž. Marko Bulc in komandant 3. bataljona vojske državne varnosti Marko Sodja. Mirenski kulturni delavci so nato pripravili pester kulturni spored. (Foto: Železnik)

Solidarnost naj bo res za delavce!

Delegati zaenkrat le za kreditiranje družbene gradnje stanovanj. O zasebni gradnji uskladiti stališča do prihodnje seje - Na voljo 14,5 milijona dinarjev

Obračajmo kakorkoli, prvo delovno zasedanje delegatov vseh treh zborov občinske skupščine skupno z delegati samoupravne stanovanjske skupnosti minuli četrtek je navkljub dobronamernim željam vlade iskalo rešitev, ki bi bila kar najbolj v prid občanom. Šlo je za izredno občutljivo vprašanje stanovanjske politike v občini do prihodnjega leta.

Čeprav se že močno mudi, si delegati niso mogli kaj, da ne

bi pokazali dobre mere previdnosti. Občinski izvršni svet je namreč želel, da bi tudi občinski solidarnostni sklad namenil 20 odst. denarja poleg denarja iz združenih sredstev za kreditiranje tistih zasebnih graditeljev, ki bi že devet mesecev po podpisu kreditne pogodbe izpraznili družbeno stanovanje. Na ta način bi naj v občini že v kratkem času prišli do osmih stanovanj, kar bi rešilo nekatere težke probleme. Delegati so predvsem izražali bojazen, da ne bi zaradi prelabo opredeljenih kriterijev prišli do teh posojil ljudje z boljimi prejemki, delavci pa bi spet ostali praznih rok. O tem je tekla večurna, mestoma ostra razprava, dokler se niso odločili za odmor, med katerim so vladi dali možnost, da se posvetuje.

Na kraju je zmagala kompromisna rešitev, ki zagotavlja, da predvsem družbena gradnja, s katero so že itak močno v zamudi (denar je naložen, vse se draži, solidarnostni sklad pa se ne more pohvaliti niti z enim novim stanovanjem!), ne bo še nadalje v slepi ulici. Za družbeno gradnjo naj bi šla tudi večina denarja (14,5 milijona dinarjev), 10 odst. denarja solidarnostnega sklada (750 tisočakov) pa naj bi bilo namenjenih tudi za zasebno gradnjo. Seveda pa se bodo delegati odločali o kriterijih za dodeljevanje tega denarja šele po temeljitih posve-

tovanjih na prihodnji seji. Prva delovna seja delegatske skupščine pa je nauk tudi za nekaj drugega. Delegati so se ob inačici, ki jim je bila ponudena šele na seji večkrat spraševali, ali kaže o njej sploh govoriti, ker se o njej niso mogli posvetovati z delegacijo. Zaradi tega je bilo na seji tudi nekaj „poučevanja“ iz poglavij novega občinskega statuta in ustava o samostojnosti delegata ob glasovanju, kar pa ni moglo zabrisati vtisa, da je vendarle bolje delegacije pravočasno seznaniti z vsemi inačicami rešitev, saj je tako več možnosti za tehtno razpravo in predvsem lažje opredeljevanje.

GASILCI SLAVILI
V nedeljo, 2. junija, je Trebanjski vrh slavil. Tamkajšnje gasilsko društvo, ki bo prihodnje leto slavilo 20-letnico obstoja, je v prisotnosti številnih prebivalcev in gostov izročilo namenu nov gasilski avtomobil, kombi z zastavo 1300. Novi avtomobil je imel kar sto botrov. Z njim bo gasilsko društvo iz Trebanjskega vrha lahko hitreje in bolj uspešno pomagalo okoliškim prebivalcem v primeru nesterče. Na prireditvi so pogrešali predstavnike ostalih gasilskih društev iz trebanjske občine, saj so prišli samo predstavniki petih gasilskih društev. J. K.

TREBNJE: SLOVENSKI FILM
Novi slovenski film Let mrtve ptice režiserja Zivojina Pavlovića bodo predvajali v trebanjskem kinu 15. in 16. junija. Film je v osnovi ljubezenska drama, okoli katere se prepleta življenje sedanjega Prekmurja, problem izseljenstva in propadanja vasi. Film si je vredno ogledati.

Marko je prepričan, da strokovnjaki, ki izhajajo iz domače sredine, z večjo zavzetostjo bdijo nad tem, kako napredujejo kolektiv, domači kraj in vsa občinska skupnost. Tudi delegatski sistem daje študentom lepo možnost, da se še tesneje povežejo z dogajanjem v občini. S svojimi mnenji bodo lažje prodrli, če jih bodo pred občinsko sejo vsestransko pretehtali v svoji delegaciji. A. Z.

IZ KRAJA V KRAJ

STANOVANJSKA KMALU NA SVOJEM - Stanovanjsko podjetje Trebnje ne bo več dolgo povečevalo stiske v zgradbi doma družbenopolitičnih organizacij. Pred nedavnim so podrlj stavbo, kjer je bila cvetličarna nad železniško postajo, sedaj že rastejo temelji novih prostorov. Sedanji prostori so za dejavnost, ki jo opravlja podjetje, že zdavnaj pretreni, saj gre le za dve majhni pisarni.

NASITILI 700 UST - Na vojaške starešine iz trebanjske občine je ob obisku enoti JLA v Cerkljah naredila izredno dober vtis gostoljubnost, s katero so bili sprejeti. Z dovoljnimi so bili s strokovnim ogledom naprav in orožja, ravno tako pa tudi s kuhinjo. V tako kratkem času namreč ni malenkost poskrbeti za toliko ust. Tudi šolarji so bili zadovoljni z ogledom in pojasnili o možnostih za vojaške poklice.

NAJBOLJŠI ŽAGARJI V MOKRONOGU - Na tekmovalju gozdnih delavcev brežiškega Gozdnega gospodarstva v Kostanjevici so dosegli lepe uspehe tudi delavci TOZD Puščava. Martin Janc, motorni žagar je bil prvi pri zadevanju v piko, Anton Ajdišek pa je bil prvi med tekmovalci v zlaganju prostorninskega lesa. Uspehi na tekmovalju so še toliko bolj razveseljivi, saj je bila huda konkurenca.

KRUH SE PONUJA - V minulem tednu so na vseh treh šolah v Mokronogu, na Mirni in v Sentrupertu, prikazovali poučne filme o delu v gozdu. Predvsem je šlo za prikaz sodobnega dela v gozdu s številnimi stroji, ki jih je vse več tudi pri naših gozdnih organizacijah. Največ zanimanja je med otroki vzbudila žaga za žaganje vej na nepodrtih drevnih.

TREBANJSKE NOVICE

Vsakdo naj varuje zakonitost

Kaj vse so obravnavali ribniški miličniki lani?

Občinska skupščina Ribnica bo v kratkem obravnavala poročila javnega tožilstva Kočevje, občinskega sodišča Kočevje, občinskega javnega pravobranilca Ljubljana in postaje milice Ribnica. Najboljši pregled o raznih prekrških in postopkih na območju občine Ribnica daje prav poročilo postaje milice za lani, zato ga preglejmo nekoliko podrobneje.

datne kazni v skupnem znesku 12.510 din.

Največ pretepačev

Na področju javnega reda in miru je bilo lani največ kršitev, in sicer 49 v skupini „pretepi“, vanje pa je bilo vpletenih kar 109 pretepačev, oziroma kot se strokovno reče, „kršiteljev“. Za njimi so se nedostojno vedenje (39 kršitev in 50 kršiteljev), držno vedenje (20 in 38), omalovaževanje uradnih oseb (14 in 14), sovražni izpadi (9 in 9), hazardiranje (6 in 29), kršitev predpisov občinskega odloka o javnem redu in miru (5 in 5) itd. Skupno je podala postaja milice 166 predlogov zaradi kršitev javnega reda in miru, v katerih je zaje tih 328 kršiteljev. Veliko teh dejanj je bilo storjenih v vinjenosti.

gosto pa jih tudi starši slabo vzgajajo. Zato postaja milice tesno sodeluje s socialnim delavcem pri občinski skupščini.

Lani štirje mrtvi

Na področju prometnih zadev je postaja milice obravnavala 101 primer prometnih nesreč, katerih posledice so bili 4 mrtvi, 35 hudo in 26 lažje poškodovanih ter 521.520 din materialne škode. Najpogostejši vzroki nesreč so neprimerna hitrost (39 primerov), vinjenost (11), vožnja po levi (7), nepravilno prehitvanje (6), izsiljevanje prednosti (5), vožnja po sredini ceste (5), nenaden prihod na cesto (6) itd. Največ nesreč se je zgodilo na naslednjih cestah: Ribnica-Ortnik (21 nesreč), Ribnica-Jasnica (20), Zlebič-Nova vas (20), Sodražica-Loški potok (15) itd.

Javnemu tožilstvu so odstopili 54 prometnih nesreč, 46 pa sodniku za prekrške. V upravno kaznovanje je bilo predlaganih 292 občanov, 532 kršiteljem pa so bile izrečene man-

Vsak naj več stori za varnost

Miličniki ugotavljajo, da je potrebno nadaljevati že uspešno začeto delo na področju družbene samozastite. To pomeni, da je vsak občan, ne le organi javne varnosti, sodišča, tožilstva, milice, inspekcij itd., dolžan varovati sebe in druge, premoženje skupnosti, družbo, kratka vse, kar imamo, zato temu tudi na kratko rečemo družbena samozastita.

Družbena samozastita se že dokaj uspešno uveljavlja na področju prometa, kjer občani prijavljajo kršitelje. Nekateri uspehi so bili doseženi na področju gospodarskega kriminala, pa tudi drugod. Občani pravilno ugotavljajo, da bo družba najbolj zaščitena, če jo bodo varovali sami, pri tem pa jim bodo v pomoč tudi ostale službe, ki smo jih že našli in ki se vse bore s šibko kadrovsko zasedbo, zaradi česar ne zmorejo same vsega dela.

J. PRIMC

Več denarja za kmetijstvo

Kako bo porabljen pospeševalni denar

Lani je sklad za pospeševanje kmetijstva občine Ribnica uspešno izpolnil naloge, ki jih ima pri posodabljanju kmetijstva. V sodelovanju s pospeševalno službo pri KZ je bilo preusmerjenih 10 kmetij v pašnoski sistem oziroma mlečno in mesno proizvodnjo. Lani je imel sklad okoli 317.000 din dohodkov in izdatkov.

(10.000 din), odplačilo posojila za vodovod Gornje in Dolnje Podpoljane (24.000 din), nerazporejena sredstva (22.000 din). Ostalo so administrativni in bančni stroški.

J. P.

Letos so potrebe sklada zaradi načrtovane hitre rasti kmetijstva še večje. Sklad je predvidel 421.900 din dohodkov (130.000 din dotacija iz občinskega proračuna, 267.300 din prispevki gospodarskih organizacij in 23.800 din obveze KZ od lani).

Sklad bo letos predvidoma finančno naslednje zadeve: izobraževanje kmečke mladine in odraslih (10.000 din), regresiranje obrestne mere od najetih posojil (40.000 din), sodelovanje z znanstvenimi ustanovami (Kmetijski inštitut, Biotehnična fakulteta - 9.000 din), načrti za gradnjo hlevov za najmanj 15 glav živine (30.000 din), za bika v naravnem pristupu (2.400 din), pomoč za sprejem krav v rodovnik (150 krav po 300 din - 45.000 din), soudeležba za nakup dobrih plemenskih krav, kupljenih izven občine (10 glav - 10.000 din), poravnava obveznosti socialnega zavarovanja za kmetije, ki se preusmerjajo (43.000 din), ogled živinorejskih razstav (5.000 din), regres za umetna gnojila (84.000 din), kemične analize zemlje (6.000 din), najetje prostorov za strokovna predavanja (1.000 din), sofinansiranje pospeševalne službe (42.000 din), nagrada za plemenske telice, katerih matere imajo najmanj 4.000 l mleka

ZAHVALA IN PROŠNJA

Društvo za pomoč duševno nezadostno razvitim osebam Kočevje in Ribnica se je pred kratkim zahvalo za pomoč in darila vsem TOZD in ostalim organizacijam v ribniški in kočevski občini ter jih povabilo med podporne člane. Hkrati jim je zaželelo: „Želimo, da delate in ustvarjate srečno, brez nesreč, ki ustvarjajo delovne invalide. In če pride od tega, ne pozabimo, da invalid je in ostane naš delovni tovariš.“

BORCI NA LETOVANJE

Na predlog komisije za zdravstveno in socialno varstvo borcev NOV pri občinskem odboru ZZB NOV Ribnica naj bi letos napotili na klimatsko toplotsko zdravljenje 24 članov, ki imajo status borca pred 9. septembrom 1943. Krajevne organizacije Zveze borcev so že določile imena borcev, ki naj bi šli letos na zdravljenje. Razen tega pričakujejo borci, da bo tudi občinska skupščina namenila nekaj denarja za zdravljenje borcev letos, in sicer za tiste, ki so stopili v NOV po 9. septembra 1943.

LESAR PREDSEDNIK, DROBNIČ TAJNIK

Upravni odbor krajevne organizacije Zveze borcev Sodražica je za predsednika ponovno izvolil Janeza Lesarja, za tajnika pa Venceta Drobničiča. Oba tovariša sta prizadevna družbenopolitična delavca v krajevnih in občinskih organizacijah. Med članstvom in ostalimi občani sta priljubljena.

V okviru tedna mladosti je osnovna šola v Kočevju organizirala športni dan s pohodom v bližnjo okolico. Kakih 70 učencev sedmega in osmega razreda se je napotilo 23. maja na Fridrihštajn, od koder je tudi posnetek. (Foto: F. Brus)

Gospodarstvo zaostaja za načrtom

Vendar bi ob največjem prizadevanju vseh zaposlenih nadoknadili zamujeno, meni novi občinski IS - Kaj je zapisano v načrtu 1971/75?

Izvršni svet občinske skupščine Kočevje je pripravil za prihodnjo sejo občinske skupščine, ki bo 20. junija, poročilo o problemih v občini in stališčih izvršnega sveta do njih. O tem poročilu in o razpravi na seji skupščine bomo poročali v nekaj sestavkih. Danes objavljamo prvega.

V srednjeročnem družbenem načrtu razvoja občine od leta 1971 do 1975 so predvideni naslednji ukrepi in politika, ki naj bi dajali najboljše rezultate:

Delavske organizacije (gospodarske in negospodarske) se bodo prizadevale za hitro gospodarsko rast, pri čemer bodo zaposlovale vedno več kvalificiranih delavcev. Hitrejši, skladnejši in uravnotežen razvoj bo dosežen ob večjem uveljavljanju tržnih zakonitosti, sodelovanju znotraj občine in zunaj nje, predvsem na kočevsko-ribniškem območju. Procesi sodelovanja in združevanja naj bi v tem obdobju zajeli predvsem območje občin Kočevje in Ribnica.

K napredku bo pripomoglo tudi varčevanje in pametno izkoriščanje materialnih in umskih virov, denarja, naravnih bogastev, kvalificiranega dela in smotno gospodarjenje z zemljišči. Občina bo ohranjala tudi zdravo okolje, storila ukrepe za okrepitev kmetijstva ter zagotovila smotno gospodarjenje z gradbenimi zemljišči in disciplinirano izvajanje urbanističnega reda.

Nadalje je predviden hitrejši razvoj turizma, gostinstva, obrti,

prometa in kmetijstva, k čemer bo pripomogla tudi primernejša davčna politika.

Načrtovana je tudi pospešena gradnja stanovanj za delavce in mlade družine. Socialne razlike je treba odpravljati in ustvarjati enake možnosti pri izobraževanju, socialni varnosti, stanovanjskih zadevah in drugod. Izboljšati je treba pogoje otroškega in šolskega varstva, osemletno izobraževanje mladine in delavcev, pa tudi zdravstveno varstvo.

Umske delavce je treba pridobivati tudi od drugod. Zato je treba izboljšati pogoje za razvoj duhovne in telesne kulture ter razgibati družbeno in politično življenje.

Odpraviti je treba vsako razločevanje, zapiranje, izključne pravice

posameznikov ali skupin pri odločanju in uveljavitvi načela samoupravnega odločanja.

Vsi ti ukrepi so bili sprejeti zato, da bi občina dosegla ponovni gospodarski in socialni vzpon, da bi družbeni proizvod naraščal hitreje od republiškega povprečja in da bi dosegli v občini tak narodni dohodek, kot je povprečje v republiki. Vendar predvideni rezultati niso bili doseženi. Rast družbenega proizvoda je leta 1971 zaostajala za 4,2 odstotka za republiško rastjo, leta 1972 pa celo za 5,1 odstotka, medtem ko je bila lani za 2 odstotka nad republiško rastjo.

Tako podatki povedo, da je kočevska občina v občutnem zaostanku pri izvajanju srednjeročnega načrta. Vendar je mogoče ob največjem prizadevanju vseh zaposlenih zamujeno nadoknaditi.

J. P.

Dvesto novih mladincev

Na dan mladosti so v Kočevju svečano sprejeli 225 pionirjev osnovne šole Kočevje v Zvezo mladine. Sprejem je organiziral aktiv mladincev osnovne šole v sodelovanju z občinsko konferenco ZMS. Svečanosti je prisostvoval tudi se-

kretar občinske konference ZKS Jože Novak. Član ZZB France Ožbolt je mladini pripovedoval spomine na NOB. Sekretar občinske konference ZMS Kočevje Rudi Mueller je novim mladincem izročil članske izkaznice. Na slavlju so mladince sprejeli tudi v organizacijo RK Slovenije.

Po sprejemu so mladince pogostili pripadniki JLA iz ribniške enote z vojaško posebnostjo „srbskim pasuljem“, uprava šole pa je priskrbelo sadni sok.

Sprejem so predvideli v Konca vasi pred hišo, kjer so fašisti med vojno ujeli narodnega heroja Jožeta Šeška, zaradi slabega vremena pa je bila svečanost v avli nove kočevske osnovne šole.

Posebna delegacija mladincev, ki so jo izvolili na sprejemu, je odšla v spremstvu vojakov in z zastavami v park narodnih herojev Kočevske, kjer so položili cvetje.

VILKO LJC

Šolsko leto se bliža koncu. Učenci osnovne šole Kočevje so imeli pred kratkim literarno popoldne z naslovom „Pisana beseda“. Na njem so se učenci višjih razredov predstavili s svojimi spisi. Program je bil poplavljen z glasbenimi točkami, ki so jih izvajali učenci glasbene šole. (Foto: J. Podržaj)

DROBNE IZ KOČEVJA

PRIMERJAVA — Govorjenje o povišanju stanarin se kar ne poleže. Iz nekega poročila za drugo polovico lanskega leta je razvidno, da je povprečna jugoslovanska štiričlanska družina porabila za stanovanje 4,7 odstotka, za pijačo in tobak pa 4,8 odstotka skupnega mesečnega osebnega dohodka. Zaključek bi bil, da veliko pijemo in kadimo ter prepoceni stanovanje. To naj bi bil tudi vzrok, trdi poročevalec, da v Jugoslaviji še 800.000 družin nima ustreznega stanovanja. Zanimivo bi bilo vedeti, kaj bi pokazala podobna analiza za samo Kočevje.

skupine, katero bi morala mladina sama onemogočiti, da ne bi še nadalje počenjala stvari, ki kvarijo ugled ostali, dobri kočevski mladini. Kriminalna dejanja ta skupina stopnjuje: razbite so tribune, uničuje pozno v noč. V zadnjem obdobju prihaja pogosto celo do nasilja. Če bi ta del mesta ponoči večkrat. Rakor se temu pravi, temeljito „prečistili“ in odločno pozvali na odgovor tudi starše, bi končno le zaleglo, ker bi izgređniki in starši videli, da ne ostaja vse samo pri besedah.

— Predstavniki Združenega KGP opozarjajo, da bi hrup iz „Agroservisa“ lahko motil stanovalce bodočega naselja ob Mahovniški cesti.

— Ne bo tako hudo. Bomo pa gradbene parcele oddajali le tistim, ki bodo prinesli potrdilo, da slabše slišijo.

UREDNIKOVA POŠTA

V pretekli številki je tiskarski škrat k sliko ó delih v Colnarskem klancu na cesti Kočevje-Brod dal podpis, ki sodi k sličici o propadajočem nekdanjem župnišču v Mozlju. Sličico o tej stavbi, ki jo je posnel France Brus, objavljamo danes.

KOČEVJSKE NOVICE

Ribniška občina je „priljubljena“ med krivolovci iz Ljubljane in drugih krajev. Posebno razmeroma čiste vode, polne plemenitih rib, privabljajo ribje tatove. Tele palice, puško in osti so ribniški miličniki zaplenili med nedavno „racijo“ trem ljubljanskim krivolovcem. (Foto: J. Primc)

RIBNIŠKI ZOBOTREBCCI

HLADNO OROŽJE — Sezonski delavci radi nosijo hladno orožje, se pravi nože. Zato se pogosto znajdejo pred sodnikom za prekrške. Nože jim odvzamejo in jih še kaznujejo.

DRUŽBENI NADZOR — V novo komisijo za družbeni nadzor pri občinski skupščini Ribnica so predlagani Alojz Marolt, Stanka Ilc, Tomislav Lukič, Jože Marolt, Ivan Gradič, Franc Petek in Jože Mohar.

MLADI PRED SODNIKOM — Kar 75 mladoletnikov je bilo lani pred sodnikom za prekrške. Od teh je bilo 43 kaznovanih z denarnimi kaznimi, 30 jih je dobilo opomin, zoper dva pa so postopek ustavili.

— So pa učinkovite ribniške družbenopolitične organizacije, saj jim celo trava raste na asfaltu pred pisarnami...

— Politični delavci so skromni. Pravijo, da oni za to nimajo nobenih zaslug, ampak izključno gozdarji, ki imajo tudi tu svoj glavni stan.

REŠETO

V vročih dneh se senca na vrtu Gradu zelo prileže, še bolj pa vrček hladnega piva... (Foto B. Podobnik)

Le solidarnost lahko pomaga

Občinski proračun »pod streho« - Krajevne skupnosti bogatejše, kot so bile lani - Če solidarnosti ne bo, se bo proračun »podrl«

Kljub temu da je iz letošnjih občinskih proračunov izločeno financiranje šolstva, socialnega zavarovanja, kulture in telesne kulture, je število porabnikov proračuna še vedno tolikšno, da vsem ni mogoče v celoti ustreči. Kajti za dejavnosti, ki se odslej financirajo na osnovi sklenjenih samoupravnih sporazumov, se v proračunu tudi denar ne zbira več. Proračun, ki so ga na zadnji seji sprejeli delegati vseh zborov občinske skupščine, pa je zadovoljil predvsem tiste porabnike, ki živijo izključno z njegovo pomočjo.

Letošnja proračunska poraba v občini bo za 22 odstotkov večja od lanske. V to porabo niso všeti šolstvo, socialno zavarovanje, kultura in telesna kultura. Tako naj bi se zbralo v proračunski blagajni skupno 13.559.000 dinarjev. Od tega denarja naj bi zbrali v občini 8.452.000 din, od republike naj bi dobili iz solidarnostnega sklada, v katerega naj bi po družbenem dogovoru prispevale najrazvitejše slovenske občine, 4.046.000 din, iz dopolnilnih virov republiškega proračuna

pa naj bi v črnomaljski občini dobili še 1.061.000 dinarjev, ki bi jih porabili za družbeno denarno pomoč, za priznavalnino nekdanjim borcem ter za otroški dodatek socialno ogroženim otrokom iz kmečkih družin.

Ker tedaj, ko so črnomaljski delegati sprejemali proračun, katerega predlog je izdelal občinski izvršni svet, še ni bila znana točna delitev dopolnilnih virov iz republiškega proračuna niti se še ni »ujeljavila« solidarnost bogatejših slovenskih občin, so delegati menili, da bo verjetno potreben še rebalans proračuna, ki bo začel veljati v začetku julija, ko bo izgubil veljavnost občinski odlok očasne financiranja proračunskih porabnikov. Če pa do konca junija solidarnost še ne bo pričela veljati, bodo morali delegati v občini sprejeti rebalans proračuna, še preden bo sploh pričel veljati. Seveda bodo morali v tem primeru mnogim porabnikom vzeti del sedaj dodeljenega denarja.

Če pa se proračun vendarle ne bo bistveno spremenil, bodo porabili za kulturno-prosvetno dejavnost 136 tisočakov, za socialno skrbstvo 1.845.200 dinarjev, krajevne skupnosti pa bodo dobile iz proračuna 800.000 dinarjev, kar je znatno več kot lani. Tistim, ki bi bili upravičeni do proračunskih dinarjev, pa jih zaradi premalo denarja ne bodo dobili, bo skušala občinska skupščina pomagati pridobiti denar iz drugih virov, ne iz proračuna.

B. PODOBNIK

Inšpektorji v zasedah

Zasebni avtoprevozniki so zviti, inšpektorji in miličniki pa včasih še bolj. Prvi so spoznali, da je nadzor v sosednji Ozeljski občini milejši kot na cestah metliške in črnomaljske občine, drugi pa so sklenili, da ji bodo »porezali peruti« metliške in črnomaljske občine, drugi pa so sklenili, da jim bodo »porezali peruti«.

Pa so jim pred dnevi vse dopoldne nastavliali pasti v obliki zased. Miličnika iz ozeljske in črnomaljske občine, medobčinski tržni in cestni inšpektor, davčni inšpektor iz Metlike in načelnik črnomaljske davčne uprave Ivan Hrustek. In ne zaman. Razen kršiteljev so si pridobili »ljudje v zasedah« še eno bogato spoznanje: spoznali so še nekaj zvičaj zasebnikov, ki tako radi tarnajo o izgubah v svojem poklicu.

Od 38 ustavljenih zasebnih avtoprevoznikov in šoferjev vozil raznih podjetij jih je bilo kar 36 kršiteljev. Če zanemarimo razne tehnične

pomanjkljivosti tovornjakov, so bile najtežje kršitve naslednje: zasebnih tovornjakov niso vozili lastniki oziroma imetniki obrtnih dovoljenj, pač pa njihovi šoferji, kar pa je prepovedano; nekateri so vozili z vozili, registriranimi za določeno tonažo, po dvakrat več; vozila so »krasile« tablice »Preizkušnja«, ki so si jih avtoprevozniki dobili v drugih občinah; vozniki v svojih »listinah« niso imeli vpisane relacije, blaga, ki ga prevažajo, itd... Enostaven način goljufanja davkarjev je to. Na tržniški tovornjak naložiš še enkrat več. Dokler te ne dobijo!

Za nameček akcije, katere bodo inšpektorji nadaljevali, pa so jim v obeh gostilnah v Nerajcu postregli s takim vinom, da so ga inšpektorji nekaj vzeli še s seboj. Za analizo namreč.

B. PODOBNIK

„NAJ BO PETEK ALI SVTEK“

Silvester Mihelčič, znani solist na harmoniki, je zelo delaven in uspešen. Za prireditve »Vesela jesen« so izbrali tudi njegovi pevki »Ključek« in »Naj bo petek ali svetek«. V ponedeljek, 10. junija, pa bo ljubljanska RTV posnela petje otroškega pevskega zbora glasbene šole, mešanega gimnazijskega pevskega zbora in ženskega pevskega zbora iz Črnomlja. Vse tri pevске zборе vodi Silvester Mihelčič.

ČRNOMALJSKI DROBIR

KNJIGA ZA PRAZNIK - Knjiga o zgodovini Belokranjskega odreda, ki jo piše Radko Polič, bo izšla še to jesen. Ko bo ta znani odred proslavil obletnico ustanovitve, bomo lahko tudi v knjigi prebrali njegovo bogato zgodovino.

OBRTNIKI PREDLAGAJO - V občini je 113 rednih obrtnikov, ki nameravajo ustanoviti poseben denarni sklad. Razen tega so obrtniki zahtevali, naj davčna služba v občini posveti več pozornosti tistim, ki se z obrtništvom ukvarjajo popoldne, pa svoje dejavnosti sploh nimajo prijavljene. Tako na nepravilen način bogatijo.

KAJ BO Z GLASBO? - O uspešnih črnomaljske glasbene šole ni potrebno izgubljati besed. Znano je, da se je šola v zadnjih letih močno razvila, število učencev v njej se povečalo, pa tudi kvaliteta te dejavnosti se izboljšuje. Prav zato bodo morali v Črnomlju kmalu resno razmisliti o prostorih, v katerih šola deluje, saj postajajo sedanji kar pretesni.

SLOVESNOST
Osrednja republiška proslava ob 30. obletnici ustanovitve slovenske organizacije RK bo 16. junija v Gradcu. Pokrovitelj proslave je Mitja Ribičič, ki bo ob tej priložnosti tudi spregovoril. Prebivalci belokranjskih krajev, ki nimajo rednih avtobusnih zvez, se bodo v Gradcu lahko pripeljali s posebnim avtobusom. Podrobna navodila lahko dobe pri krajevnih organizacijah RK.

Pot razvoja - načrtovanje

Kriza, v kateri se je lani znašla »Beti«, ni bila le posledica zaostrenih tržnih pogojev, težje ga in dražjeje nakupa uvoznih surovin, pač pa tudi pomanjkljivega načrtovanja v preteklih letih. Tako je povedal delegat omenjene delovne organizacije na zadnji seji metliške občinske konference ZKS. Ni pa se nam treba bati, da bomo širili nerresnico, če zapišemo, da »Beti« v tem primeru ni osamljena. Pa ne le v metliški občini. Slabo načrtovanje v preteklih letih sedaj že marsikoga tepe, še bolj pa nas bo čez leta, če sedaj te pomanjkljivosti ne bomo odpravili.

Načrtovanje bodočega razvoja pa se mora pričeti že v vsaki TOZD in OZD posebej. Načrte posameznih delovnih organizacij je potrebno uskladiti najprej v okviru posamezne občine, občinske načrte pa v okviru dolenjske regije. Le taki razvojni načrti posameznih regij, v katerih bodo svoj razvoj in svojo perspektivo našle vse občine določene regije, bodo uspešni.

Žal doslej pogosto Dolenjci nismo nastopali enotno na tistih mestih, kjer bi morali biti najbolj enotni. To se ne bo smelo več dogajati, saj nas lahko neenotnost predrago velja.

Mnogo je problemov, ki jih bo treba kar najhitreje rešiti v okviru celotne Dolenske. Srednje šolstvo, na primer. Sedaj je na psu. Če ga bo vsaka občina reševala le zase, uspeha gotovo ne bo kmalu.

B. PODOBNIK

POTRDI TEV USTAV

Volitve v občini so bile dobro organizirane in so uspeli. S številno udeležbo so volilci potrdili, da sprejemajo novo zvezo in republiško ustavo in nov, delegatski skupščinski sistem. Prav zato bo treba sedaj zastaviti vse moči za to, da bo delegatski skupščinski sistem zares prav zaživel in tako upravičil konec odborniških in začetek delegatskih skupščin.

PRAZNIK RK

Na nedavni občinski proslavi organizacije Rdečega križa, ki je bila v Metliki, je predsednica občinskega odbora RK Anica Molek spregovorila o delovanju te humane organizacije v zadnjih 30 letih ter o njenem pomenu, podelila pa so tudi več značek, plaket in priznanj Rdečega križa. Spominske značke RK je dobilo 84 krvojadalcev, ki so darovali kri najmanj petkrat. Med njimi je bil tudi kmet Ivan Pezdirc iz Slamne vasi, ki je daroval kri že dvajsetkrat. Zvezno priznanje (zlati znak RK) je dobilo sedem, republiški srebrni znak pa 15 aktivistov RK. Diplome, priznanja OO RK, je dobilo 14 aktivistov, štirje pa so dobili praktična darila.

B RATSTVO VEŽE MLADE

V okviru praznovanja dneva mladosti so metliške mladince obiskali vrstniki iz Karlova. Delegaciji mladincev obeh mest sta najprej položili venec pred spomenik NOV in obiskali Belokranjski muzej, nato pa so priredili kulturni program ter nekaj športnih srečanj. Ob obisku mladih Karlovanov so podpisali tudi listino o pobratenju mladih iz obeh mest. Nato so se pogovarjali o nadaljnjem sodelovanju. Pogovorov so se udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij in občinskih skupščin karlovske in metliške občinske skupščine. Dogovorili so se, da bodo poslej bolj sodelovali med seboj posamezni mladinski aktivni. Ob koncu so poslali čestitko svojemu dragemu maršalu Titu.

IZLET UPOKOJENCEV

Društvo upokojencev iz Metlike prireja v soboto, 22. junija, za svoje člane izlet. Vse informacije o izletu daje tajnik društva. Prijavite se lahko najkasneje do 19. junija.

Cene krojijo mesarji

Živinorejci se jezijo nad nizkimi odkupnimi cenami živine - Pustil bom kmetijo in šel v službo

Metliški živinski sejem velja za največji tovrstni sejem v naši republici. Trgovci z vseh vetrov prihajajo sem kupovat živino in še pred časom je kupčija dobro cvetela na zadovoljstvo vseh: kmetov, ki so prodajali, in mesarjev. Sedaj pa so že nekaj časa zadovoljni le zadnji. Zaradi znanih dogodkov je cena živine padla. Kmetje tarnajo, da so močno oškodovani, in se čudijo, zakaj morajo oni prodajati živino sedaj ceneje, ko pa v mesnicah ne kupujejo mesa za nič manj denarja. Pet prodajalcev na sejmu pa je takole povedalo:

JOŽE KOFALT, Krvavčji vrh: »Živinoreja je poglaviti dohodek moje kmetije. Sedaj, ko se je živina pocenila, sem zato zares prizadet. Na sejmu sem sicer prodal teličko, vendar po ceni, ki mi jo je mesar ponudil. Sedaj prodajalec sam ne more nič odločiti. Prodaj po ponujeni ceni ali pa pelji domov! ti rečejo. Izbire nimaš.«

JANEZ KRAŠEVEC, Bušinja vas: »Danes sem prišel na sejem le pogledat. Vidim, da se ne splača prodajati. Stroški krmiljenja so mnogo večji, kot pa je cena živine. Cena krmilom raste, zato hranim svojo živino le s senom. Tako je pri prodaji manj izgube. Mislim, da se kolikor toliko splača prodajati le še teleta.«

ANTON PEZDIRC, Boršt: »Nič nisem prodal! Junca bom odpeljal nazaj domov in počakal na boljše čase. Da bo imela živina vsaj tolikšno ceno, kot nas, živinorejce, velja vzreja. Moram pa reči, da smo kmetje s padcem odkupnih cen živine močno prizadeti. Mnogo nas je, ki nam je živinoreja poglaviti vir dohodkov.«

JANEZ KONDA, Gradnik: »Vidite, če bi tole kravo, ki je danes nisem prodal, ker zanjo ne bi dobil več kot 5 tisočakov, prodal pred tremi meseci, bi za njo z lahko iztržil vsaj 8.000 dinarjev. Slabo je to. Živina mi je poglaviti vir dohodkov kmetije, saj mleka pri nas, ker ni urejen prevoz, ne odkupujejo.«

ANTON DRAGOVAN, Križevska vas: »Doma imam par juncev, pa sem prišel na sejem pogledat, kakšne so kaj cene. A vidim, da je slabo, saj še za porabljen krmila ne dobiš nazaj, ko prodaj živino, kaj šele, da bi dobil plačano delo! Cene določajo mesarji. Tako ne bo šlo več, vidim, da bom moral tudi jaz v službo.«

BESEDILO IN SLIKE: BRANKO PODOBNIK

SPREHOD PO METLIKI

VODSTVO MLADIH - Na pobudo občinske konference ZM je bila 7. junija v mladinskem klubu ustanovljena konferenca mladih delavcev, na kateri so sprejeli poslovnik ter izvolili predsedstvo, predsednika in sekretarja konference.

bolj vročekrvni si upajo namočiti se v Kolpi, čeprav je še precej hladna.

DELO - Organizacijsko-tehnični odbor za pripravo centralne proslave ob 30-letnici ustanovitve RK Slovenije - proslava bo 16. junija v Gradcu - je izdal prvo številko biltena, ki govori o nalogah odborov in posameznikov ter o programu proslave. Bilten so pripravili Anica Molek, Martin Molek in Egon Petric.

NA TV - Radiotelevizija Ljubljana je v sodelovanju z Ljubljansko banko pripravila na Suhorju in v Metliki prireditve Koncert iz naših krajev. Suhorsko oddajo so poslušali lahko poslušali prejšnjo nedeljo, metliška pa bo na sporedu jeseni.

POGUMNI - Prvi toplejši dnevi v juniju privabljajo na kopalnice v Metliki predvsem mlade ljudi. Naj-

KAM NAPREJ? - Konec šolskega leta je pred vrati in učenci osmih razredov osnovne šole se morajo odločiti za poklic. Da bi bila njihova odločitev lažja, so imeli v šoli vrsto predavanj o poklicih, a tudi več ekskurzij po podjetjih in šolah. Poklicnemu usmerjanju posvečajo na osemletki veliko pozornost.

Bratske želje

Poročali smo že, da so se pred kratkim spet sestali predstavniki pobratene občine Dolina pri Trstu in Kočevje ter izrazili skupno željo, da bi bila taka srečanja pogostejša, zajela pa naj bi čimveč prebivalcev obeh občin, tudi žena in mladine. Doslej so se namreč srečevale predvsem uradne delegacije in kulturne ter športne skupine.

Eno takih, neuradnih srečanj je bilo tudi predlansko taborjenje zamejskih slovenskih tabornikov v Mahovniku pri Kočevju. Vendar, žal, do večje poglobitve stikov med taborniki ali mladino obeh občin ni prišlo.

Med zadnjim obiskom pri rojakih v Dolini pri Trstu so domačini iskali stika z gosti iz Kočevja in se radi zapletli z njimi v pogovor o vsem, na kar so ponosni, kar jih teži, pa tudi o vsem, kar jih zanima. Tako so z veseljem pripovedovali o uspehu pri glasovanju o razvezi. Zaskrbljeni so zaradi dvigajoče se glave fašizma. Zanimajo pa jih dogajanja pri nas, v njihovi matični domovini.

Za vse take pogovore so tiste redke ure uradnih srečanj premalo, saj takrat niti ni časa zanje, ker so na programu druge zadeve. Zato je treba najprej iskati razne oblike za medsebojne stike, predvsem pa preučiti možnosti, da bi na primer prebili letni dopust nekateri Dolinci sami ali z družinami pri družinah v kočevski občini, kočevske družine pa pri njih.

Za taka srečanja niti niso nujni veliki stroški, saj obe strani želita le prostor za bivanje in domačo hrano. Ni potrebno pretirano razkošje, ki je gostu lahko celo nadležno, saj se potem čuti dolžnega, da se tudi sam oddolži bolj, kot mu dopuščajo možnosti.

J. PRIMC

ŠOLNIKI NA DUNAJU

Izvršni odbor sindikalne podružnice osnovne šole Kočevje bo 14. in 15. junija organiziral za vse delavce šole dvodnevni poučni izlet na Dunaj.

V. I.

Kadar obiščejo predstavniki kočevske občine pobratene rojake iz Doline pri Trstu, se vedno ustavijo tudi pri bazoviškem spomeniku in se poklonijo ustreljenim junakom. (Foto: J. Primc)

Za kulturo letos 1,6 milijona

Kako bodo letos porabljeni kulturni dinarji?

Temeljna kulturna skupnost (TKS) Kočevje je pred kratkim obravnavala program dela in finančni načrt za letos, ki predvideva 1.627.845,82 din dohodkov in izdatkov.

Največ denarja je v finančnem načrtu predvidenega za poklicne kulturne ustanove oziroma dejavnosti, in sicer 780.525,82 din, za amatersko dejavnost 219.820 din, za neposredno dejavnost TKS 173.000 din, za izredne izdatke 88.500 din in za Kulturno skupnost Slovenije 366.000 din.

Med poklicnimi ustanovami naj bi dobila največ Ljudska knjižnica, in sicer 271.180 din, ostalo pa Pokrajinski muzej (90.000 din), Zgodovinski arhiv v Ljubljani (69.870 din), Ljubljanski regionalni zavod za spomeniško varstvo (40.000 din), Delavska godba Kočevje (20.000 din), SAZU (za izkopavanje v Željskih jamah) 5.000 din, Inštitut za narodopisje (1.500 din), Delavska univerza Kočevje (20.000 din) in Seškov dom (262.975,82 din).

Pri amaterski dejavnosti oziroma Zvezi kulturno-prosvetnih organizacij je predvidenih razen 219.820 din dotacije TKS še 70.000 din lastnih dohodkov. Ta denar pa bo predvidoma porabljen za koncerte, gostovanja Mladinskega gledališča iz Ljubljane in Mestnega gledališča ljubljanskega, lutkovno srečanje, dota-

cijo umetniškimi društvom v občini in kulturnimi skupinam, za Filatelistično društvo, Likovni salon, najemino dvoran itd.

V skupini izdatkov za neposredno dejavnost TKS so predvideni izdatki za domače lutkovno gledališče, izdajo Lovšinovih „Preprostih pesmi“, sprejem kulturnih delavcev, za anketno o kulturnem standardu v občini, štipendiji (knjižica, muzej), osebne dohodke, honorar, pismenske stroške in rezervo.

Med izrednimi izdatki pa so letos predvideni: plačilo 23.000 din za tiskanje Bernikove knjige Arhitekturni oris Kočevja, sofinanciranje raziskav Kostela in dovršitev obnove cerkvice v Ribjeku.

J. P.

Zavoženi turizem

Lepi načrti, narejenega pa malo — Turističnega društva ne upoštevajo

V srednjeročnem družbenem načrtu občine Kočevje za obdobje od 1971 do 1975, ki je bil sprejet na seji občinske skupščine Kočevje 10. junija 1973, je upoštevan tudi turizem. Pretekla je že polovica obdobja, ki ga zajema načrt, narejenega pa ni dosti. Turizem v Kočevju zaostaja za potrebami časa in za ostalimi kraji.

Na zadnjem občnem zboru turističnega društva (TD) je bilo nanizano veliko bodočih nalog, h katerim so prispevale tudi gospodarske organizacije levji delež. Vsi so bili prepričani, da je prišlo do velike prelomnice. Ne bi ponavljal tega, o čemer smo se dogovarjali. To vsi vedo, vedo pa tudi, kakšno je dejansko stanje po dveh letih dogovorov. Veliko obljubljenega podjetja niso naredila, nekaj že napravljenega pa so kljub začetnemu zagonu opustila.

Misljenja in pripomb amaterskih turističnih delavcev, izraženih na občnem zboru, niso upoštevali. Bilo nas je tam nekaj ustanovnih članov turističnega društva, torej takih, ki smo že 25 let delali v kočevskih razmerah. Počutili smo se kot revna skupinica amaterjev, ki jo je povozil valj turizma željnega kapita-

la. Kljub temu smo pozdravili tak razvoj turizma. Ko smo videli, da ni bilo enotnosti zainteresiranih podjetij, smo si bili takoj na jasnem.

Turistično društvo Kočevje je takoj po občnem zboru prišlo v težak položaj, ker ga ni nihče upošteval ali z njim sodeloval. Zastopniki podjetij niti niso hodili na seje TD in so vsak po svoje razvijali turizem. V TD je prišlo v začetku do zastoja.

Od vseh načrtov podjetij so ostali samo gostinski objekti; le-ti pa, naravno, živijo predvsem od turizma, za katerega bi bilo treba vzporedno pripravljati vse, kar bi turista pritegnilo v kraj in ga v njem čim dalj zadržalo. To, glavno, pa je pri vseh štirih načrtih odpadlo.

Zašli smo v slepo ulico, zastali ali celo nazadovali. To ni krivda TD, še manj pa turističnih delavcev-amaterjev. Kljub temu se predsednik TD Stane Jajčić trudi, da bi delo društva poživil in ga spravil na pot napredka. TD bo mujno moralo sodelovati s krajevno skupnostjo in doseči, da bo TD zopet postalo vodilni usmerjevalec turizma, kot je bilo do zadnjega občnega zbora.

ANDREJ ARKO

Pisatelja B. Jurca in J. Potrč v Fari

Branka Jurca odgovarjala na vprašanja značkarjev, Ivan Potrč pa je govoril šolarjem o vtisih s VII. kongresa ZKS in X. kongresa ZKJ

1. junija je bilo v osnovni šoli Vas-Fara prirčno srečanje, ki so se ga udeležili mladinska pisateljica Branka Jurca, pisatelj Ivan Potrč ter urednik Naših razgledov Bogdan Cepuder. Učenci so namreč priredili zaključno proslavo Levstikove bralne značke.

Program srečanja je bil zelo pester. Najprej so se člani literarnega krožka predstavili s svojimi pesmicami in zgodbicami, nato pa so spraševali pisateljico Branko Jurca o njenem življenju in njenih delih. Zelo zanimivo je pripovedovala in učenci so bili z njenim nastopom navdse zadovoljni.

Pisatelj Ivan Potrč pa je vse posebno presenetil, ko je povedal, da se je bil udeležil najprej VII. kongresa ZKS, nato pa še X. kongresa ZKJ. Učenci so pisatelja pozdravili z burnim aplavzom in ga prosili, naj jim pove vtise s kongresa. Rad jim je ustregel in poudaril predvsem, da je na kongresih spoznal, kako enotna je danes ZKJ in da se tudi v literaturi z zdravim kritiko raziščujejo pota. Naša literatura postaja torej

vedno bolj odsev naše nove stvarnosti. Vse, kar je v literaturi dobrega,

bo ostalo; vse, kar je brez prave cene, bo propadlo.

Na srečanju smo izvedeli marsikaj novega. Spoznali smo izredne ljudi, ki so potrdili tudi pravilnost našega dela na šoli.

Ob zaključku je pisateljica Branka

Jurca razdelila bralne značke učenecem, ki so tekmovali prvič, in knjižne nagrade tistim, ki so tekmovali drugič.

Čeprav je pot do Fara danes zaradi gradnje ceste zelo težka, se je Branka Jurca s tovariši ni prestrašila. Zato smo ji še pravi od srca hvaležni za obisk in za nepozabno srečanje.

MARIJA VOLF

SAVA: STALNO DEŽURSTVO

Predstavnštvo zavarovalnice SAVA v Kočevju se je pred kratkim preselilo iz stavbe družbenih organizacij v prostore Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje. Novost je tudi, da so dobili novo uslužbenko in tako je zdaj med uradnimi urami stalno nekdo v pisarni. Prej so namreč sprejemali stranke le ob določenih dneh, zaradi česar so občani negotovili.

Po kongresih dopolniti programe ZK

Vse novosti zahtevajo tudi novo, poglobljeno znanje, zato je dan poseben poudarek izobraževanju delegatov in komunistov

O nalogah komunistov po obeh kongresih smo se pred kratkim pogovarjali s sekretarjem občinske konference ZK Kočevje Jožem Novakom.

DL: — Ste tudi X. kongres ZKJ počastili podobno kot republiški, se pravi s sprejemom novih članov?

ODG: — Da. Tokrat smo na svečani seji komiteja sprejeli 45 novih članov, ki smo jim podelili izkaznice ZK, značke X. kongresa in knjigo. Brzojavno čestitko kongresu. Podobne brzojavke in čestitke so poslale kongresu brzojavno čestitko kongresu. Podobne brzojavke in čestitke so poslale kongresu še osnovne organizacije (OO) ZK Rožni teren in MELAMIN, v Stari cerkvi in Fari pa so poslale čestitke z zborovanjem vseh družbenopolitičnih organizacij.

DL: — Kako bodo OO ZK, pa tudi občinsko vodstvo ZK uresničevali stališča in sklepe obeh kongresov ZK?

ODG: — Materiale, predvsem stališča in sklepe, obeh kongresov so dobile vse OO ZK. Občinsko vodstvo jim je naročilo, naj svoje akcijske (delovne) programe dopolnijo in uskladijo s sklepi obeh kongresov.

To pa velja tudi za občinsko konferenco ZK, ki bo prav tako dopolnila svoj program.

Najpomembnejše novosti

DL: — Katera področja so tista, ki jih bo treba dopolniti oziroma uskladiti?

ODG: — To velja predvsem za uresničevanje novih ustav. Zaživeti morajo delegatski sistem in delegacije. Tudi samoupravljanje mora napraviti korak naprej. TOZD so ustanovljene, zdaj pa je treba samoupravljanje v njih dopolniti v duhu ustave, se pravi doseči, da bo o sredstvih odločal res tisti, ki jih ustvarja, se pravi delavec.

Ustanovitvi bomo morali samoupravno interesno skupnost na področju otroškega varstva in samo-

upravno stanovanjsko skupnost. Ostale skupnosti pa je treba organizirati v duhu nove ustave.

Krajevne skupnosti so z ustavo dobile tudi novo vlogo in mesto. Uresničevati morajo skupne interese in potrebe, opravljati nove naloge in odločati o vrsti novih zadev.

Posebno pozornost bo treba posvetiti nekaterim drugim novostim. To sta na primer samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje.

DL: — Katere pa so posebne pokongresne naloge na ozemju partijskem področju?

ODG: — To je seznanjanje z novima statutoma ZKJ in ZKS, sprejemanje v ZK in delavska večina, organizacijsko utrjevanje, zaostrovanje odgovornosti, izobraževanje itd.

Brez znanja ni napredka!

O nalogah komunistov v sedanjem obdobju se bomo več pogovorili na seminarjih za člane občinske konference in sekretarje OO ZK. Ta razprava bo tudi osnova za do-

polnjevanje programov dela organizacij ZK.

DL: — Novi ustavi, kongresa, delegatski sistem, poglobljeno samoupravljanje in vse druge novosti zahtevajo novo znanje. Kako ste zastavili izobraževanje delegatov in komunistov in koliko jih bo zajetih z izobraževanjem?

ODG: — Izobraževanje delegatov in delegacij so organizirale vse družbenopolitične organizacije, izvaja pa ga Delavska univerza. Trajalo bo do zime, zajelo pa bo 469 delegatov. V tej številki niso všteti člani tistih TOZD, ki štejejo do 30 članov in ki jih bo po nekaj iz vsake tudi zajetih z izobraževanjem, v sen volilcev v občini je 11.555.

Razen tega so po liniji ZK zajeti v izobraževanje vsi komunisti; teh je nad 900. V vseh OO ZK bodo letos predelali 7 tem: tri so že („Slovenski komunisti pred obema kongresoma“, „Od diktature proletariata do asociacije svobodnih proizvajalcev“ in „Družbeno bistvo delegatskih razmerij“), štiri pa bodo še („Zgodovinski pomen boja ZK s tehnokratizmom“, „Problemi stabilizacije gospodarstva“, „Politika socialističnih sil do religije, cerkve in klerikalizma“ in „Neuvrčenost v sodobnem svetu“). Nekateri OO ZK, na primer prosveta, imajo še posebna predavanja.

Druga oblika izobraževanja komunistov so seminarji za sekretarje

OO ZK. Letos bosta še dva. Tretja oblika pa je izobraževanje vseh na novo sprejetih članov.

ZK v TOZD in KS

DL: — Katere pa so prav dolocene naloge, ki ste se jih v sedanjem trenutku lotili ali pa se jih boste?

ODG: — Prizadevali si bomo, da bomo ustanovili OO ZK ali vsaj aktiv ZK v vsaki TOZD in krajevni skupnosti. V zadnjem obdobju smo

Jože Novak: „Ni dovolj ustanoviti TOZD, ampak je treba doseči, da bo z rezultati delo odločal delavec, se pravi tisti, ki ustvarja.“ (Foto: J. Primc)

RAZPISUJE
vpis v prvi razred

POKLICNE KOVINARSKÉ IN POKLICNE AVTOMEHANIČNE ŠOLE

Kandidati morajo predložiti prijavo na obrazcu DZS 1,20.

Prijavi morajo priložiti:

- originalno spričevalo ali fotokopijo o uspešno opravljenem 8. razredu osnovne šole,
- učno pogodbo,
- zdravniško spričevalo (spodobnost za kovinarski ali avtomehanični poklic).

PRIPOROČILO!

delovnim organizacijam, članicam Gospodarske zbornice Slovenije

Upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije poziva vse organizacije združenega dela, ki so po zakonu dolžne obvezno združevati sredstva za modernizacijo železniških prog v SR Sloveniji, (2. člen zakona o samoupravni interesni skupnosti za železniški in luški promet – Ur. list SRS številka 18/74), naj do 15. junija 1974 sprejmejo samoupravni sporazum o združevanju v samoupravno interesno skupnost za železniški in luški promet SR Slovenije, izvolijo pooblaščenca osebo za podpis samoupravnega sporazuma, izvolijo delegata oziroma delegacijo za skupščino.

Gradivo je bilo objavljeno v posebni publikaciji, ki jo je izdal Vestnik Gospodarske zbornice Slovenije. V dveh brošurah so ga sprejele vse organizacije združenega dela in skupnosti, ki so aprila 1974 dobile tudi osnutek samoupravnega sporazuma.

Predsedstvo Gospodarske zbornice Slovenije

ŠOLSKI CENTER BREŽICE VPIS V ŠOLE

ŠOLSKI CENTER BREŽICE
Trg. dr. Ivana Ribarja 14
BREŽICE

RAZPISUJE
vpis učencev za šolsko leto 1974/75 v

- I. RAZRED GIMNAZIJE
- I. RAZRED PEDAGOŠKE GIMNAZIJE
- I. RAZRED ŠOLE ZA PRODAJALCE

GIMNAZIJA IN PEDAGOŠKA GIMNAZIJA

V I. razred gimnazije bo sprejetih 90 učencev, v I. razred pedagoške gimnazije pa 30 učencev.

Sprejeti bodo učenci, ki so končali osnovno šolo z najmanj dobrim uspehom in so pozitivno ocenjeni iz tujega jezika ter niso starejši od 18 let.

Učenci se bodo učili naslednjih tujih jezikov:

prvi tuj jezik – angleščina

drugi tuj jezik – francoščina ali nemščina.

Vpisovanje učencev bo do 26. 6. 1974 vsak dan od 8. do 12. ure. Prijavi za vpis (obrazec DZS 1,20), kolkovani z 2,00 din, priložite originalno spričevalo o dokončani osnovni šoli. Vse informacije dobite vsak dan od 8. do 14. ure na šoli ali po telefonu 72 234.

ŠOLA ZA PRODAJALCE

V prvi razred šole za prodajalce bo sprejetih 190 učencev. Šolanje traja tri leta. Učenci obiskujejo med šolanjem polovico šolskega leta teoretični pouk v šoli in polovico šolskega leta praktični pouk v trgovinski delovni organizaciji.

Vpisni pogoji so naslednji:

- končana osnovna šola (najmanj dober uspeh) z oceno iz tujega jezika;
- starost do 18 let;
- zagotovljeno učno mesto za praktični pouk.

Kandidati si zagotovijo učno mesto za praktični pouk tako, da predložijo izjavo (obrazec DZS 1,95), ki ga izpolni trgovska delovna organizacija.

Pri vpisu morajo učenci do 15. julija 1974 vložiti:

1. prijavo za vpis (obrazec DZS 1,20), kolkovano z 2,00 din;
2. spričevalo o dokončani osnovni šoli (original);
3. zdravniško spričevalo;
4. izjavo (obrazec DZS 1,95).

Vse dokumente oddajte v trgovinski delovni organizaciji, kjer boste sklenili učno pogodbo.

DOM UČENCEV

Dom učencev Šolskega centra Brežice bo v šolskem letu 1974/75 sprejel 120 učencev (40 fantov in 80 deklet). Za sprejem v dom učencev morate oddati do 15. 8. 1974 naslednje dokumente:

1. vprašalno polo za sprejem gojencev (obr. 1,74);
2. potrdilo o premoženjskem stanju;
3. potrdilo o osebnih dohodkih zaposlenih staršev;
4. prošnjo, kolkovano z 2,00 din;
5. dopisnico s točnim naslovom.

POSLOVODSKA ŠOLA (oddelek za odrasle)

V prvi razred poslovodske šole – oddelek za odrasle bo sprejetih 30 kandidatov.

Pogoji za vpis so:

- uspešno končana šola za prodajalce,
- najmanj tri leta dela v trgovini,
- priporočilo trgovske delovne organizacije.

Pri vpisu, ki bo od 20. 6. do 30. 6. 1974, morajo kandidati predložiti:

1. prijavo za vpis, kolkovano z 2,00 din (prijavo dobite v tajništvu Šolskega centra);
2. priporočilo trgovske delovne organizacije;
3. spričevalo o zaključnem izpitu;
4. potrdilo o plačevanju šolnine;
5. dopisnico s točnim naslovom.

Pri vpisu mora kandidat plačati vpisnino 20,00 din.

Šolanje traja dve leti, pouk je 4-krat na teden v popoldanskem času.

O višini šolnine in programu bodo kandidati obveščeni na skupnem sestanku po izvršenem vpisu.

RAVNATELJSTVO

Kvalitetno PIVO pivovarne LAŠKO

TUDI NAGRAJUJE

8 zamaškov s črkami

Z L A T O R O G

pošljite na naslov:
PIVOVARNA LAŠKO

Zbirke zamaškov pošiljajte posebej! Kolikor zbirk, toliko vaših srečk.

Čim več osmic, tem več uspeha pri žrebanju, ki bo:

13. aprila v Mariboru

11. maja v Ptuj

29. junija v Celju

Nagrade:

9

6

18

9

30

60

Vsakokrat trije avtomobili, tri motorne žage, dve kosilnici itd.

Uživajte pri zbiranju, ob pričakovanju nagrad
in z laškim pivom ZLATOROG!

Na vsako vašo kuverto z osmimi zamaški - vaš naslov!

DELO NA ŽELEZNICI!

PROMETNA SEKCIJA NOVO MESTO

sprejme takoj v redno delovno razmerje

VEČ DELAVCEV ZA KRETNIKE,
ZAVIRAČE in SPENJAČE

na postajah od Metlike do Ljubljane, od Sevnice do Trebnjega in Grosupljega do Kočevja.

Pogoj je starost od 18 do 35 let in po možnosti odslužen vojaški rok.

Prošnje sprejema Prometna sekcija Novo mesto,
Kolodvorska 1, 68001 Novo mesto, pp 75

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

TEDENSKI KOLEDAR
Četrtek, 13. junija - Anton Petek, 14. junija - Metod Sobota, 15. junija - Vid Nedelja, 16. junija - Beno Ponedeljek, 17. junija - Lavra Torek, 18. junija - Marko Sreda, 19. junija - Julijana Četrtek, 20. junija - Silverij

KINIO

BREŠTANICA: 15. in 16. 6. jugoslovanski barvni film „Ziveti od ljubezni milosti“.
BREŽICE: 14. in 15. 6. ameriški barvni film „Petero v akciji“.
16. 17. 6. ameriški barvni film „Sito mesto“.
18. in 19. 6. ameriški barvni film „Plamen nad Smirno“.
CRNOMELJ: 14. 6. angleški barvni film „Čarovnica iz Vraje Hoste“.
16. 6. ameriški barvni film

„Detektiv Klut“. 19. 6. jugoslovanski barvni film „Fazanovo popolne“.
KOSTANJEVICA: 15. 6. ameriški barvni film „Herbi ah, ta čudoviti avto“.
16. 6. španski barvni film „Štiri dolarje za maščevanje“.
19. 6. ameriški barvni film „Sanje zločina“.
KRŠKO: 15. in 16. 6. ameriški barvni film „Dolarji“.
19. 6. italijanski barvni film „Sanje zločina“.
METLIKA: Od 14. do 16. 6. ameriški barvni film „Slačenje“.
19. in 20. 6. francoski barvni film „Ubi-jalec v imenu zakona“.
MIRNA: 15. in 16. 6. „Dinamitaš Djo“.
NOVO MESTO: 16. in 17. slovenski film „Vesna“.
Od 18. do 20. 6. kanadski barvni film „Prostitutka ali svetnica“.
RIBNICA: 15. in 16. 6. ameriški barvni film „Kje je pot na fronto“.
SENTJERNEJ: 15. in 16. 6. „Robin Hood, ognjeni lokostrelci“.
TREBNJE: 15. in 16. 6. romunski barvni zgodovinski film „Hajduško maščevanje“.
19. 6. švedski barvni ljubzenski film „Strast“.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

TAKOJ SPREJMEM dva mizarja za pohištvo. Nudim lepo plačo in delo na učinek. Stanovanje zagotovljeno. Lado Lipar, Senčur 39, Kranj, delavnica Lahovca, telefon 41-098.
TAKOJ SPREJMEM frizersko vajenka. Salon Jurij Pestner, Novo mesto, Kandijška 5.
ELEKTROINSTALATERSTVO ALBERT JORDAN, Kom. Staneta 13, Novo mesto, sprejme v uk dva vajenca. Prošnje za sprejem pošljite na gornji naslov.
TAKOJ ZAPOSLEM enega ali dva monterja, sposobna za samostojno napeljevanje centralne kurjave. Plača dobra, samsko stanovanje v Kranju. Andrej Maček, Mlakarjeva 66, Senčur, telefon 064-41-013.
NATAKARICE, kvalificirane ali priučene, sprejme takoj Gostinsko podjetje „Zelenice“, Trzič. Samsko stanovanje in hrana zagotovljena.
PLANINSKO DRUŠTVO „BOHOR“ sprejme zakonski par (prednost imajo upokojeenci) za vodenje planinske kočice na Bohorju. Pismene ponudbe sprejema Upravni odbor Planinskega društva „Bohor“, Senovo, do 1. julija 1974.
TAKOJ SPREJMEM vajenka v uk za pletilstvo. Nudim tudi hrano in stanovanje. Krašna, Škocjan 22.
TAKOJ sprejem kvalificiranega slikopleskarja in vajenca. Tone Mustavar, slikopleskar, Trebnje, Paradiž 1, telefon 83-284.
IŠCEM DEKLE za delo v kuhinji. Stanovanje in hrana zagotovljena. Javite se na telefon 068-71-345, gostilna „Majolka“, Krško.

STANOVANJA

NUJNO potrebujem opremljeno sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Plačam dobro. Naslov v upravi lista (1500/74).
MLADOPOROČENCA iščeta stanovanje ali večjo sobo v Novem mestu ali okolici. Naslov v upravi lista (1504/74).
IN ZENIR IŠČE opremljeno sobo s souporabo kopalnice. Prednost center, yendar ni pogoj. Naslov v upravi lista (1507/74).
ODDAM OPREMLJENO sobo s kopalnico dvema fantoma. Naslov v upravi lista (1513/74).
ODDAM sobo solidnemu moškemu. Naslov v upravi lista (1514/74).
IŠCEM opremljeno ali neopremljeno sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (1472/74) ali telefon 21-996.
IŠCEM opremljeno sobo, po možnosti s posebnim vzhodom in kopalnico, v bližini Novega mesta. Ponudbe pošljite na upravo-lista pod „SOBA“.
IŠCEM sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (1476/74).
ODDAM dve opremljeni sobi dekletom. Naslov v upravi lista (1478/74).

Motorna vozila

PRODAM FIAT 750 po delih, letnik 1964. Franc Murn, Podgora 6, Straža.
PRINZ 1200, letnik 1970, ugodno prodam. Ogled popolne. Jože Semenič, upokojenec, Jesenice na Dol. 7.
PRODAM eno leto staro kosilnico BCS 127. Franc Retelj, Vrh-trebnje 4, Trebnje na Dol.

PRODAM FIAT 850 special, letnik 1969, dobro ohranjen, prevoženih 53.000 KM. Ragovska 30, Novo mesto.
UGODNO PRODAM fiat 850 special, letnik november 1970. Dušan Lazar, podružnica Dnevnika, Novo mesto.
WV 1300, novejši, odlično ohranjen, poceni prodam zaradi selitve v svojo hišo. Naslov v upravi lista (1485/74).
UGODNO PRODAM ford taunus 17 M, letnik 1963, motor brezhiben. Marko Klinc, Kom. Staneta 5, Novo mesto.
UGODNO PRODAM osebni avto DKW F 11, dobro ohranjen. Ivan Zagorc, SOP, 68322 Kostanjevica na Krki.
POCENI PRODAM tovornjak-kiper mercedes, tip 1620, letnik 1966, v dobrem stanju in z novim motorjem. Smiljanič, Zagreb, Alea Bologna 60.
UGODNO PRODAM osebni avto LADA, letnik 1972. Pavlič, Nadmilini 37, Novo mesto, telefon 22-018.
PRODAM FIAT 750, letnik 1969, po ugodni ceni. Janko Vovk, Potov vrh 37, Novo mesto.
PRODAM AVTO Fiat 750, letnik 1968, registriran do aprila 1975. Alojz Kavšek, Gimnazija, Novo mesto.
PO UGODNI ceni prodam zastavo 101, letnik 1972. Telefon Primc 22-543.

PRODAM

POCENI PRODAM seno na rastilo. Odvoz dober. Marija Sušteršič, Škrjanec 10, Novo mesto.
V ODLIČNEM stanju prodam vprežne grablje in obračalnik za seno. Jože Gregorčič, Dol. Kronovo 20, Šmarjeta.
PRODAM šest metrov dolge škarje za ostrže. Stanislav Udovč, Črmošnjice 43, Stopiče.
PRODAM hidrofor (110 litrov-eno-fazni), zelo dobro ohranjen, za polovično ceno. Ignac Ferkoj, Dobravica 23, 68310 Sentjernej.
ZARADI boleznih v hiši prodam krmivo, brejo 7 mesecev. Franc Košir, Gor. Laze 1, Semič.

PRODAM hrastove plohe. Alojz Potočar, Dol. Kamenca, Novo mesto.
KINOKAMERO Canon (super 8 film) ugodno prodam. Informacije dopolnite na telefon 84-530, interna 50. Eržen.
PRODAM puhalik. Premera cevi 50 cm, dolžina 9 m. Jože Bašelj, Gor. Kamenje 5, 68000 Novo mesto.
UGODNO PRODAM italijanski obračalnik - zgrabljajnik SONCE, gumi voz (15 col), 2 toni in koso Original za traktor Fiat (gosti greben, primerna za peščen teren). Vse novo. Krašna, Škocjan 22.
UGODNO PRODAM enosno traktorsko prikolico nosilnosti treh ton, velikost kasona 1,7 m3. Prikolica ima tudi diferencial za pogon, ki se ujema s pasualijem italijanskega tipa. Ogled vsak dan. Alojz Mešiček, Armeško 37, Breštanica.

PRODAM PRIKOLICO za prevoz živine in električni štedilnik z dvema ploščama in pečico. Janko Košak, 68322 Sentrupert 71.
NOVO dvodelno opero in več metrov sivega novega podolida prodam. Tudi za vino. Ločna 14, Novo mesto.
ZARADI BOLEZNI prodam žitni kombajn Zmaj 630 S. Ogled vsako nedeljo. Martin Komljanec, Malo Mraševo 16, Podbočje.

SLUŽBO IŠČE

AVTOMEHANIČ s štiriletno prakso, voznik B kategorije, išče primerno zaposlitev za julij, avgust in september v okolici Brežic. Naslov v upravi lista (1508/74).

KUPIM

KUPIM suhe hruškove plohe. Sporočite količino in ceno na naslov France Merjasec, aranžer-mojster, Ljubljana-Sentvid, Strukljeva 17, telefon 51-641.
KUPIM ovčarja z rodovnikom ali brez njega. Cena od 500,00 do 1.000,00 din. Miro Bobnar, Gor. Globodol 40, Mirna peč.

POSEST

HIŠO IN KOZOLEC na Mirni poceni prodam. Vseljiva soba, souporaba kuhinje, možna nadzidava. Janez Vidmar, Ljubljana, Jamova 60.
PRODAM enostanovanjsko hišo z vrtom v Straži pri Novem mestu. Naslov v upravi lista (1497/74).
PRODAM hišo z vrtom v centru Novega mesta. Ponudbe pod „Center“. Informacije tudi na telefon 22-178 od 19. do 20. ure.
PRODAM MANJŠI vinograd s hramom, lepa razgledna točka v Mirenki dolini. Dostop z vozili. Informacije: Strojari, Muljava 36.

RAZNO

FANT, prost vojaščine, gre pomagati na kmetijo, kjer bi imel vso oskrbo. Možna tudi zaposlitev. Naslov lahko dvignete pod šifro „Priden in pošten“.
PRODAM enodnevne piščance po 4,00 din in 3 do 4 tedne stare. Ob sobotah. Dol. Podšumberk 8, Žužemberk.

OBVESTILA

GOSTILNA CUGELJ, Odrga pri Trebnjem, prireja 16. junija 1974 VRTNO VESELICO. Igrali bodo Veseli Zasavci. Postreženi boste z domačimi specialitetami in jedmi na žaru. Vljudno vabljeni!
OBVEŠČAM vse stranke, da bo mlini pri Ignacu Kušljanu iz Sentjerneja zaprt od 1. julija do 1. avgusta 1974 zaradi nujni popravil. Mlinar Anton Mostek.
KRAJEVNA SKUPNOST Orehoviča pri Sentjerneju išče solidnega zidarstva ponudnika, ki bi prevzel popravilo pokopališkega obzidja. Oglasite se v pisarni KS Orehoviča.
INICIATIVNI ODBOR MATURANTOV novomeške gimnazije sklicuje srečanje maturantov letnika 1964 ob 10. obletnici mature v soboto, 29. junija, ob 20. uri na „Bregu“ v Novem mestu.
OBVEŠČAM CENJENE stranke, da bo frizerski salon v Straži v bodoče odprt nepretrgoma od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 17. ure, ob nedeljah od 6. do 11. ure, ob ponedeljkih zaprto. Priporoča se Jožica Darovic, Gor. Straža.
POROČNI PRSTANI! Poroka - spomin nanjo naj bo lep in trajen! Zato izberite sodoben poročni prstan pri zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

SPECIALIZIRANA servisna delavnica za pralne stroje: CANDY, REX, NAONIS, ZANUSSI, ZOPPAS, CASTOR, INDESIT, IGNIS IN GORENJE (Gorenje izven garancije) ponovno obratuje. Elektromehanika, Metlika, telefon 77-179.

ČESTITKE

DRAGEMU nečaku Srečku Ostrovrniku in njegovi ženi Mariji iz Novega mesta, Nadmilni št. 34, iskreno čestitajo za 10. obletnico poroke in jima želijo, da bi še dolgo let živela v zdravju, sreči in zadovoljstvu, teta Boga iz daljne Cosenze v Italiji, sestrična Breda, Lilijana s Pinom, Majda s Tomažem. - Mali Tobio, Mirko in Debata pa jima pošiljajo koš poljubčkov. 6. junij 1974-6. junij 1974.
DRAGI MAMI ANI KAVŠEK iz Gotne vasi želimo za sedemdeseti rojstni dan vse najboljše, veliko zdravja in še na mnoga leta. Otroci: Marjana, Ema, Stane, Elka, Franc, Slavi z družinami.

ZAHVALA

Ob izgubi mojega dragega moža
MIHAELA PETANČIČA
iz Pišec št. 11/a

se zahvaljujem vsem, ki so mi pomagali v teh težkih dneh, predvsem pa sestri Vidi, bratu Bernardu, nečakinja Anki Petančič, drugim sestram in sorodnikom, sosedom Sušinovim, Pšeničkovim; Dirnbekovim, Marjanci Ogorevc ter vsem drugim sosedom, govornikom Cizlu in Molanu za poslovlilne besede, moškemu pevskemu zboru iz Pišec, organizaciji ZB Pišec in praporščakom sosednih organizacij ter vsem darovalcem vencev in cvetja. Prav lepa hvala vsem za tolažilne besede in izrečena sožalja.
Žaljujoci: žena Tonka in hči Cvetka z družino

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame

ANTONIJE ILENIČ
iz Velike Lahnje

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in vaščanom, ki so jo spremili na njeni zadnji poti in ji darovali vence in cvetje.
Posebna zahvala zdravnikom in osebju interne klinike iz Novega mesta za skrb in pomoč ter župniku za opravljeni obred.
Žaljujoci: sin Alojz z družino Črnemelj, 27. maja 1974

Po hudi boleznih in trpljenju nas je v 84. letu starosti za vedno zapustila naša draga mama, stara mama in babica

NEŽA BLATNIK

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, podarili pokojnika nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje, ter pogrebnikom in župniku za opravljeni obred.
Žaljujoci: hčerki Marija in Lojzka z družinama

Ob nenadomestljivi, boleči izgubi našega očeta, starega očeta in brata

JANEZA GREGORČIČA
iz Družinske vasi 16

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam izrekli sožalje, podarili pokojnika vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala kolektivu in sodelavkam Dolenjke, UJV Novo mesto, IMV Novo mesto in NOVOLES Straža. Hvala župniku iz Otočca za opravljeni obred. Se enkrat vsem skupaj in vsakemu posebej iskrena hvala.
ŽALUJOČI: žena Ančka in otroci z družinami ter drugo sorodstvo
Družinska vas, 31. maja 1974

Ob boleči in teži izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

JANEZA TOMAŽINA
iz Podgorja 15

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so pokojnega spremili na zadnji poti in darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se trgovskemu podjetju Sevnica in poslovalnici 9 za podarjene vence. Posebno zahvalo dolgujemo dr. Šmitu iz Planine pri Sevnici za obiske na domu, župniku za pogrebni obred in poslovlilne besede ter tov. Oblaku za poslovlilni govor na domu.
Žaljujoci: žena Alojzija, sinova Franc in Alojz z družino, hčerke Julci, Rezika in Anica z družinami.

Ob boleči in tragični smrti dragega moža, očeta, sina in brata

FRANCETA STRNIŠE
z Vrbovca pri Dobrniču

ki je umrl star komaj 42 let, se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom za pomoč, njegovim kolegom in prijateljem za vence in izrečeno sožalje, gasilskemu društvu Dobrnič, Občine in Vrhe, lovskega društva Dobrnič in Ivančica gorica ter obema govornikom. Zahvaljujemo se tudi vsem sorodnikom in znancem za podarjene vence, učencem in učiteljem osnovne šole Dobrnič za podarjeni venec in župniku za opravljeni obred in govor. Se enkrat iskrena hvala vsem, ki ste našega atka spremili do mnogo preranega groba.
Žaljujoci: žena Anica s štirimi otroki, ata, mama, brat in sestre z družinami.

Ob nenadni smrti strica

RUDIJA ROMBA
s Tolstega vrha

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na njegovi zadnji poti. Najlepše se zahvaljujemo družini Putiš, gasilskemu društvu Orehoviča, tov. Janezu Šiški za poslovlilne besede ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.
Žaljujoci: družina Božič s Tolstega vrha.

Ob nenadni in boleči izgubi naše drage mame, stare mame in tašče

MARIJE SMUKOVIČ
iz Podbočja

se iskreno zahvaljujemo vsem vaščanom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so pokojnico spremili na njeni zadnji poti, darovali vence in cvetje ter nam ustno ali pismeno izrekli sožalje. Posebna zahvala Splošnemu mizarstvu Krško.
Žaljujoci: sinova Martin in Alojz z družino.

ZAHVALA

Ob nepričakovani in nenadomestljivi izgubi naše drage žene in mame

VIKTORIJE PLANINŠEK
roj. Rogelj, iz Velike Loke

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam pomagali v teh težkih trenutkih, kolektivoma Motvoz in platno v Grosupljem, Mercatorju Trebnje, Gasilskemu društvu Velika Loka, MA ZMS Velika Loka in kmetijski šoli Grm. Posebno zahvalo smo dolžni pevčemu, duhovniku za opravljeni obred, vsem, ki so nam ustno ali pismeno izrekli sožalje, darovalcem prelepega cvetja in vsem, ki ste našo drago mamo v tako velikem številu pospremili do njenega preranega groba.
Žaljujoci: mož Jože, hčerke Marija, Viktorija, Jožica in Urška

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

DARKA-IVANA KASTELCA
iz Novega mesta, Pugljeva 5

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na zadnji poti, mu darovali vence in cvetje ter nam ustno ali pismeno izrekli sožalje. Posebna zahvala velja zdravnikom in zdravstvenemu osebju interne in kirurške novomeške bolnišnice, kakor tudi duhovnikom za opravljeni obred. Iskrena zahvala kolektivu „Iskra“ Novo mesto, pevskemu zboru „Dušan Jereb“, Društvu upokojevcem in tov. Rudiju Mrazu za poslovlilne besede.
Žaljujoci: žena Pavla, sin Janez in hčerka Pavli z družinama in sorodstvo

ZAHVALA

Ob boleči in nepričakovani izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

MARIJE GRABNAR
z Gor. Kamenja 1

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so pokojnico spremili na zadnji poti, nam izrekli sožalje in darovali vence in cvetje. Najlepše se zahvaljujemo Novoteksu in ZB za podarjeni venec ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.
Žaljujoci: hčerki Fani in Anica z družinama, Pepca s sinom, sinovi Stanko, Polde in Jože z družinami, vnukinje, vnuki in pravnuki

ZAHVALA

Ob boleči in teži izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

JANEZA TOMAŽINA
iz Podgorja 15

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so pokojnega spremili na zadnji poti in darovali vence in cvetje. Zahvaljujemo se trgovskemu podjetju Sevnica in poslovalnici 9 za podarjene vence. Posebno zahvalo dolgujemo dr. Šmitu iz Planine pri Sevnici za obiske na domu, župniku za pogrebni obred in poslovlilne besede ter tov. Oblaku za poslovlilni govor na domu.
Žaljujoci: žena Alojzija, sinova Franc in Alojz z družino, hčerke Julci, Rezika in Anica z družinami.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi naše drage mame, stare mame, prababice, sestre in tete

MARIJE GRABNAR
z Gor. Kamenja 1

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki so pokojnico spremili na zadnji poti, nam izrekli sožalje in darovali vence in cvetje. Najlepše se zahvaljujemo Novoteksu in ZB za podarjeni venec ter župniku za opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala.
Žaljujoci: hčerki Fani in Anica z družinama, Pepca s sinom, sinovi Stanko, Polde in Jože z družinami, vnukinje, vnuki in pravnuki

ZAHVALA

Ob boleči in tragični smrti dragega moža, očeta, sina in brata

FRANCETA STRNIŠE
z Vrbovca pri Dobrniču

ki je umrl star komaj 42 let, se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom za pomoč, njegovim kolegom in prijateljem za vence in izrečeno sožalje, gasilskemu društvu Dobrnič, Občine in Vrhe, lovskega društva Dobrnič in Ivančica gorica ter obema govornikom. Zahvaljujemo se tudi vsem sorodnikom in znancem za podarjene vence, učencem in učiteljem osnovne šole Dobrnič za podarjeni venec in župniku za opravljeni obred in govor. Se enkrat iskrena hvala vsem, ki ste našega atka spremili do mnogo preranega groba.
Žaljujoci: žena Anica s štirimi otroki, ata, mama, brat in sestre z družinami.

ČETRTEK, 13. junija: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Iz glasbenih šol. 10.15 Po Talijinih poteh. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Trtovšek: Problemi varstva gozdov. 12.40 Igrajo pihalne godbe. 14.10 Popoldne za mladi svet. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Petnajst minut za EP. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 22.15 Popevke in plesni ritmi.

PETEK, 14. junija: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Jugoslovanska narodna glasba. 10.15 Sedem dni na radiu. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Lea Milharčič: Ali je uporaba herbicidov tvegan neracionalen ukrep? 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Operni koncert. 18.15 „Signalni“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Burnika. 20.00 Stop-pops 15. 21.15 Oddaja o morju in pomorsčakih. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 15. junija: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Studio za najdene skladbe. 10.15 Glasbeni drobci od tu in tam. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Nevenka Cmok: Kakšne šole imamo za kmete živinorejce. 12.40 Čez travnike in polja. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Kitara v ritmu. 18.15 Dobimo se ob isti uri. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Privška. 20.00 Radijski radar. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 16. junija: 8.07 Radijska igra za otroke - Frane Puntar: „Gosli“. 9.05 Se pomnite, tovariši... 10.05 Koncert iz naših krajev. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20-14.00 Naši poslušalci česti-

tajo in pozdravljajo. 14.50 Humoreska tega tedna - L. Piran dello: Zaupna prijateljca. 15.10 Nedeljska reportaža. 16.00 Radijska igra - Karol Szakony: „Kdo govori“. 17.05-19.00 Nedeljsko športno popoldne. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 Jazz za vse.

PONEDELJEK, 17. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.20 Pesmice na potepu. 10.15 Za vsakogar nekaj. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 11.20-12.30 Z nami doma in na poti. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Miljeva Kač: Dopolnitev seznama učinkovitih pesticidov in varstvo okolja. 12.40 S tujimi pihalnimi godbami. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 Listi iz pop albumov. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Maks Kuma. 20.00 Stereofonski operni koncert. 21.30 Zvočne kaskade. 22.15 Popevke se vrstijo.

TOREK, 18. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Mali pevski sestavi pojo. 10.15 Promenadni koncert. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Dušan Modic: Novejšje vzgojne oblike krošenj pri breskvah. 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 „Na poti s kitaro“. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Zveneča imena. 18.15 Z majhnimi zabavnimi ansambli. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Francija Puharja. 20.00 Lahka glasba slovenskih avtorjev. 20.30 Radijska igra - Ivan Potrč-Vladimir Frantar: „Na verne duše“. 22.15 Od popevke do popevke.

SREDA, 19. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovedneže. 10.15 Urednikov kotichek. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Vengust: Kakšen je letošnji program oskrbovanja poljedelstva s stroji v Sloveniji? 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Slo-

venske narodne v raznih priredbah. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Loto-vrtljak“. 17.10 Operni koncert. 18.20 Zvoki današnjih dni. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana. 22.15 S festivalov jazza.

ČETRTEK, 20. JUNIJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Potujmo z glasbo. 10.15 Po Talijinih poteh. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Resnik: Rezervne čebelne družine porok za uspešno čebelarjenje. 12.40 Pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Domače in tuje popularne zborovske skladbe. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 Vrtljak. 18.15 Tipke in godala. 18.35 Iz kastele produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Petnajst minut za EP. 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov. 22.15 Nočni koncert.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK - 13. junija: 16.00-16.15 - Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki - 16.15-17.00 - Nove plošče RTB, Aktualnost tedna, Mala šola avtomobilizma, obvestila in reklame - 17.00-18.00 - glasbena oddaja Izbrali ste sami

SOBOTA - 15. junija: 16.00-16.30 - Pol ure za pop glasbo - 16.30-17.00 - Radijska univerza, Jugoton vam predstavlja - 17.00-17.30 - Kronika, Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil, reklam in Melodija za vas, Za naše najmlajše, Iz naše glasbene šole - 17.30-18.00 - Domače zabavne na valu 92 m

NEDELJA - 16. junija: 10.30 - Domače zanimivosti - Kako se pripravljamo na družbeni sporazum o štipendiranju - Za naše kmetovalce: ing. Alojz Pirč: Uporabljajmo zaščitna sredstva in herbicide po po-

trebi. Nedeljska reportaža s srečanja šol bratov Ribarjev v Makedoniji - obvestila, reklame in spored kinematografov - 12.00-15.00 - Občani čestitajo in pozdravljajo **TOREK - 18. junija:** 16.00-16.15 - Napoved programa in srečanje z Ivanko Kraševac 16.15-16.50 - Poročila, Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista, Novo v knjižnici, Tedenski športni komentar - 16.50-17.00 - obvestila, reklame in filmski pregled - 17.00-17.30 - **MLADINSKA OD-DAJA - 17.30-18.00 - MALO ZA VAS - NEKAJ ZA VSE**

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 16. JUNIJA: 10.30 Reklame, oglasi in obvestila - 10.50 Po domače - 11.05 Osebnost in enakopravnost dekleta - žene - 11.20 Kviz VI IN MI NA VALU 213,8 M - 11.50 Nedeljski intervju - 12.00 Za vsakogar nekaj - 12.30 Poročila - 12.45 Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 14.30 Zaključek programa.

SREDA, 19. JUNIJA: 16.00 Poročila - 16.10 Reklame, oglasi in obvestila - 16.30 Po domače - 16.45 Kotichek za soferje: Steklo proti očem - 16.55 Disko klub brez imena - 17.30 Vesele in žalostne zgodbe iz naše vzgoje - 17.40 Slovenska popevka 74 - 18.00 Zaključek programa

SOBOTA, 22. JUNIJA: 16.00 Sobotni vrtljak - 16.15 Pet minut za... - 16.20 EPP I. del - 16.30 Poročila - 16.35 EPP II. del - 16.45 Mini anketa - 17.00 Zaključek sobotnega vrtljaka in napoved sporeda za nedeljo.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Anica Koščica iz Braslovja - dečka, Terezija Planinc iz Pesjega - dečka, Jožica Srpič iz Vrhovske vasi - deklico, Rozalija Deržič iz Bukoška - Liljano, Veronika Kovač iz Zasapa - Natašo, Desanka Klemenčič iz Kerestince - deklico, Karolina Lekše iz Senuš - deklico, Karolina Krošelj iz Pesja - deklico, Viktorija Jug iz Strmca - Tihomira, Ana Bošnjak iz Bistraca - dečka, Barica Vlašič iz Strmca - deklico, Terezija Colvar iz Dol. Leskovca - Draga, Jovanka Desančič iz Brežic - Bojana, Jožica Komatar iz Cerkelj - Jožico, Olga Travnikar iz Srednje Bele - Sonjo, Frančiška Domitrovič iz Stare vasi - Bojana. - Čestitamo!

BREŽIŠKA KRONOKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Julijana Bohorč je padla na dvorišču in si poškodovala desno nogo; Marjan Stipčić je padel na poti in si poškodoval desno nogo; Jožefa Strašek si je na postelji poškodovala levo nogo; Franca Kosa je pes ugriznil v desno nogo; Urška Gračner se je zastropila s tabletami; Janez Kostevc je padel po stopnicah in si poškodoval glavo; Ana Kresnič je padla s kolesom in si poškodovala desno nogo; Alojz Piltaver je padel z mopedom in si poškodoval glavo.

LJUBEZENSKÉ ZGODBE

POSEBNA IZDAJA

144 strani 5 dinarjev

IZBOR SE NEOBJAVLJENIH ZGODB, KI JIH JE NAPISALO ŽIVLJENJE

ŠOPEK RESNIČNIH DOŽIVETIJ, KI SO BRSTELA V NAŠEM VSAKDANJEM OKOLJU. PRED KRATKIM, VČERAJ

IZBOR JE PLOD NATEČAJA, KI GA JE ANTENA OBJAVILA V ZAČETKU LETA

ZGODBE SO ZELO ODKRITVE, VČASIH BREZOBZIRNO ISKRENE. JIH JE PAČ NAPISALO ŽIVLJENJE

TELEVIZIJSKI SPORED

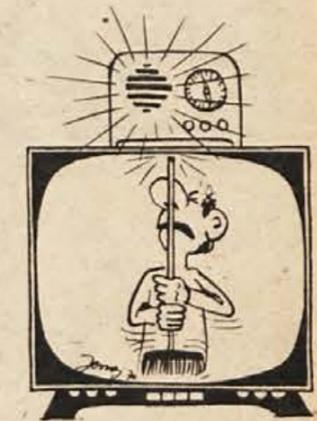
ČETRTEK, 13. junija: 14.55 Propagandna oddaja (Lj). 15.00 Frankfurt: Svetovno prvenstvo v nogometu - barvni prenos slavnostnega začeta (EVR-Lj). 16.50 Frankfurt: Svetovno prvenstvo v nogometu - barvni prenos srečanja Jugoslavija - Brazilija (EVR-Lj) - v odmoru Propagandna oddaja (Lj). 18.50 Propagandna oddaja (Lj). 18.55 Poročila (Lj). 19.00 Junak mojega otroštva (Lj). 19.45 Barvna risanka (Lj). 19.50 Cickak (Lj). 20.00 TV Dnevnik (Lj). 20.25 Kam in kako na odih (Lj). 20.40 Lebovič-Krvavac: Valter brani Sarajevo, barvna TV nadaljevanka (Lj). 21.25 Četrtekovi razgledi: Borec danes (Lj). 21.55 TV Dnevnik (Lj). 22.10 Nogomet Jugoslavija - Brazilija, barvni posnetek iz Frankfurta - vmes Propagandna oddaja (Lj).

PETEK, 14. junija: 15.50 Berlin: svetovno prvenstvo v nogometu - barvni prenos srečanja ZRN - Čile (EVR-Lj) - v odmoru propagandna oddaja (Lj). 17.50 Obzornik (Lj). 18.05 Veseli tobogan: Kobarid II. del (Lj). 18.35 Risanka (Lj). 18.45 Mozaik (Lj). 18.50 Atletika: Skok ob palici (Lj). 19.15 Pet minut za boljši jezik: Container (Lj). 19.25 TV Kazipot (Lj). 19.45 Barvna risanka (Lj). 19.50 Cickak (Lj). 20.00 TV Dnevnik (Lj). 20.25 Tedenski gospodarski komentar (Lj). 20.30 3-2-1 (Lj). 20.40 39 stopnic - celovečerni film (Lj). 22.05 TV Dnevnik (Lj). 22.20 Filmski pregled s svetovnega prvenstva v nogometu (Lj).

SOBOTA, 15. junija: 15.50 Hannover: Svetovno prvenstvo v nogometu - barvni prenos srečanja Urugvaj - Nizozemska (EVR-Lj) - v odmoru propagandna oddaja (Lj). 17.50 Mozaik (Lj). 17.55 Obzornik (Lj). 18.10 Kje izvira Nil - serijski barvni film (Lj). 19.15 Rezerviran čas. 19.45 Barvna risanka (Lj). 19.50 Cickak (Lj). 20.00 TV Dnevnik (Lj). 20.25 Tedenski notranje-politični komentar (Lj). 20.30 3-2-1 (Lj). 20.40 4 asi - 4. oddaja (Lj). 21.20 Barvna propagandna oddaja (Lj). 21.25 Cannon - serijski barvni film (Lj). 22.15 TV Dnevnik (Lj).

NEDELJA, 16. JUNIJA: 9.20 W. S. Reymont: Kmetje - barvna TV nadaljevanka (Lj) - 10.15 Kmetijska oddaja (Sa) - 11.00 Mozaik (Lj) - 11.05 Otroška matineja: Beli kamen, Na daljnem severu, barvna filma (Lj) - 12.00 Poročila (do 12.05) (Lj) - Nedeljsko popoldne (Jurjevanje v Beli krajini, Filmski pregled s svetovnega prvenstva v nogometu) - 17.40 Propagandna oddaja (Lj) - 17.45 Poročila (Lj) - 17.50 Retrospektiva jugoslovanskega filma: Mirno poletje (Lj) - 19.45 Barvna risanka (Lj) - 19.50 Cickak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 Tedenski zunanje-politični komentar (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.40 V gosteh pri Nušiču (Lj) - 21.30 Borec včeraj in danes (Lj) - 21.58 Propagandna oddaja (Lj) - 22.00 Športni pregled (Lj) - 22.20 TV dnevnik (Lj).

PONEDELJEK, 17. JUNIJA: 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) do 17.05 (Bg) - 17.50 A. Papler: Hudobni graščak - I. del (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Ali rastline čutijo - barvni film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Mladi za mlade (Bg) - 19.30 Kaj hočemo - aktualna oddaja (Lj) - 19.45 Barvna risanka (Lj) - 19.50 Cickak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Sodobna oprema - barvna oddaja (Lj) - 20.40 M. Majstorovič: Sosedje - drama TV Beograd (Lj) - 21.50 Kulturne diagonale (Lj) - 22.20 TV dnevnik (Lj).

TOREK, 18. JUNIJA: 15.45 Madžarski TV dnevnik (Pohorje, Plešivec do 16.05) (Bg) - 17.20 Poročila (Lj) - 17.25 Prigode neke kaplje (Lj) - 17.35 Mozaik (Lj) - 17.40 Jazz na ekranu: Kvintet Terumasa Hino (Lj) - 18.10 Marksizem v teoriji in praksi: Mednarodna dogajanja in zunanja politika v SFRJ (Lj) - 18.30 Barvna risanka (Lj) - 18.35 Cickak (Lj) - 18.45 TV dnevnik (Lj) - 19.10 3-2-1 (Lj) - 19.20 Gelsenkirchen: Svetovno prvenstvo v nogometu - barvni posnetek - srečanja Jugoslavija:Zaire (EVR-Lj) - v odmoru Propagandna oddaja (Lj) - 21.20 Propagandna oddaja (Lj) - 21.30 W.S.Reymont: Kmetje - barvna TV nadaljevanka (Lj) - 22.25 TV dnevnik (Lj) - 22.40 Nogomet Škotska:Brazilija - barvni prenos iz Frankfurta (Lj).

SREDA, 19. JUNIJA: 14.40 Madžarski TV dnevnik (Pohorje, Plešivec do 15.00) (Bg) - 16.15 Filmski pregled s svetovnega prvenstva v nogometu - barvna oddaja (Lj) - 17.35 Beli kamen - serijski barvni film (Lj) - 18.05 Obzornik (Lj) - 18.20 Mozaik (Lj) - 18.25 Zabavno glasbena oddaja (Sk) - 18.45 Prišleki - reportaža TV Beograd (Lj) - 19.15 Ne prezrite - Gremo v kino (Lj) - 19.45 Barvna risanka (Lj) - 19.50 Cickak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.40 Film tedna: Ujmite naju, če morete! (Lj) - 22.10 TV dnevnik (Lj) - 22.25 Svetovno prvenstvo v nogometu: barvni posnetek srečanja Argentina:Italija (Lj).

BULJANIK

PRENOSNI TRANSFORMATOR ZA VARJENJE

TBH 140 Bantam

Za varjenje kosov tanke pločevine ali za nje no obdelavo je najidealnejše orodje BANTAM transformator: ker tehta le 20 kg, je zelo primeren za delo v delavnici ali na potovanju. Z njim lahko varite navadno mehko jeklo, nerjavna jekla in jekla ki so odporna proti kislinam. Moč je variti lito železo ali obnoviti izrabljene površine z elektrodami za trdo varjenje. Stroj je možno priključiti na enofazni priključek 220 ali 380 V.

Za BANTAM velja garancija leto dni. Če se pokvari v garancijskem roku, bo kupec dobil v zameno nov aparat. Če pa se stroj pokvari po garancijski dobi, lahko kupec BANTAM zamenja za novega - po zelo nizki ceni.

Brodgradilište, tvornica dizel motorov i tvornica električnih strojev i uredaja - Pula

P. P. ŠTEV 208 TELEFON: CENTRALA (052) 22-322
TELEX: 25 252 YU ULJTES

PROSTA DELOVNA MESTA!

„Surovina“, Maribor - TOZD Celje, Mariborska 63,

objavlja prosta delovna mesta za POSLOVNO ENOTO BRESTANICA:

- 1) BLAGAJNIČARKA, ZASEDBA 1
- 2) SORTIREC PRI TRANSPORTU, ZASEDBA 2

Pogoji:

Pod 1: administrativna šola ali druga ustreza izobrazba z dvema letoma delovnih izkušenj na ustreznih delovnih mestih, poizkusno delo 2 meseca.

Pod 2: PK delavec, poizkusno delo 2 meseca.

Objava velja do zasedbe delovnih mest. Stanovanja ni. Osebnih dohodki se formirajo po pravilniku o delitvi dohodka in osebnih dohodkov TOZD Celje. Prijave pošljite na zgornji naslov komisiji za sprejem in odpust delavcev, „Surovina“ TOZD Celje, Mariborska 63. Osebnih informacij o delovnih mestih lahko dobite vsak delovni dan, razen ob sobotah.

TRGOVSKO PODJETJE TEHNO-MERCATOR CELJE

Globalji pomen bratstva

Prekaljenost komunista, znanje in topla človeška čustva lahko zaslediš v dr. Peče — Jančičjevičevi iz vsakega izgovorjenega stavka. Ko se je s prižgano cigareto zamislila za hip, sem takoj dobila vtis, da ji je življenje naklonilo težke preizkušnje, da pa je previharila viharje neomajna in vselej prepričana o uspehu svoje poti.

Izbrali smo jo za delegatko v zvezni skupščini in za delegatko na nedavnem kongresu Zveze komunistov Jugoslavije.

Politično delo jo spremlja od rane mladosti, pa je vseeno to le del prave notranjosti dr. Jasne Peče. Kot zdravica splošne prakse, ki je začela študij v Ljubljani, je z vsem srcem zapisana bolnikom. Celih petnajst let je v Beogradu in kasneje v Novem mestu zdravila železničarje. Se zdaj, ko so njeni pacienti zdraviliški gostje v Smarjeških Toplicah, se rada spominja dela na železnici.

Kakor sama pravi, pa najlepše trenutke svojega življenja preživlja doma z otrokoma. Biti dobra in vestna mati je doraščajočima hčerki in sinu po njenih lastnih besedah njena glavna skrb.

Toliko odgovornih bremen dr. Pečetova vsaj na videz zlahka prenaša. Mladostna, živahna in prijetna sobesednica je. Njeno politično delovanje sega v dobo okupacije, v takrat nemški Maribor, ki je pod streho Pečetovih skrival partizansko tiskarno, ona pa je kot 13-letno dekletce že bila sprejeta v SKOJ.

„Ta doba me je utrjevala, vcepila spoznanja, ki so nas mlade takrat gradili. Pozneje sem sodelovala tudi v petih mladinskih brigadah, kar je prav tako na meni pustilo pečat,“ je rekla.

RIA BAČER

Ne čudim se, da je osnovna organizacija Zveze komunistov v novomeški tovarni zdravil KRKA pod njenim enoletnim vodstvom uspela v tako težkih nalogah, kot so bile lanske: začetek sodelovanja kemične industrije v Sloveniji, začetki integracije znotraj farmacevtske stroke in začetki praktičnega uresničevanja nove ustave z organiziranjem TOZD.

Njeni vtisi s kongresa so prečiščeni in urejeni, čeravno sva se srečali, ko je šele dodobra odložila potovalno torbo. Lahko bi o kongresu pripovedovala ure in ure, zna pa bistveno povedati tudi v nekaj stavkih:

„Ganila me je popolna enotnost vseh delegatov, ki smo bili zbrani v Beogradu. Prav v tem vidim jamstvo za uspeh naše nove akcije. Če bi le malo popustili v revolucionarnosti, se naša prizadevanja lahko zavlečejo in oslabijo. Tega pa ne smemo dovoliti! Komunisti moramo biti v akcijah kot en mož, dobro oboroženi z znanjem, vedeti, kaj hočemo. Potem moramo vztrajati pri svojih stališčih neomajno in do konca. Prepričana sem, da ima tovariš Tito še kako prav, ko znova in znova poudarja pomembnost bratstva in enotnosti med našimi narodi. Imejmo se radi med seboj, pa bomo imeli svetlo prihodnost...“

Kot me je prevzela njena politična odločnost, pa moram reči, da bi se ji že po najinem prvem daljšem pogovoru popolnoma zaupala tudi kot zdravnici. Zlahka pa si jo zdaj predstavljam še v veseli družbi, kjer se poje, doma s kuharico v roki ali pa ob večerih, ko sklene dan v ožjem družinskem krogu.

»Ki za kolo, naj gre z nami!«

Več kot 300 narodnih noš in nekaj tisoč gledalcev na jurjevanju

Visoko pod nebo so švignile iskre kresa, ki so ga v Dolinici nad Črnomljem prižgali zadnjo soboto, ko se je pričel spuščati mrak. In okrog plesa so zaplesale kresničke, zavriskali so kresovalci, številni radovedni gledalci so si potem ogledali obred semiške kmečke ohceti, vse skupaj pa je napovedalo velik dohodek, pričetek dvajsetega jurjevanja.

Vso noč so se veselili okrog kresa, še bolj pa ob dobro založenih pultih z jedaçami in pijaçami. In hitro je minila noç, kolone vozil, ki so drvele proti Črnomlju, pa so v nedeljo dopoldne napovedale, da je tistih, ki radi gledajo stare narodne obiçaje, še veliko.

Folklorne skupine iz Črnomlja, Starega trga, Metlike, Bojancev, Preloke, Vinice, Adlešičev, Semiça in madžarske narodne skupine iz Vinkovcev jih s svojim nastopom niso razočarale. »Ki za kolo, naj gre z nami v kolo, ki ni zato, naj od strani gleda...« se je razlegla pesem. Gledalci so uživali ob pogledih na pisane noše ter poskočne narodne plesne, škjloc, škjloc, so peli svojo pesem fotoaparati v rokah profesionalnih in amaterskih reporterjev...

Dobro so organizirali jurjevanje v Črnomlju. Kakšnega kulturnika pa

čaka naloga, da bo napisal besedila in glasbo pesmi, ki jih pojejo po Beli krajini. Prevelika kulturna škoda bi bila, če bi se vse to pozabilo. Pa še kaj drugega bi lahko napisal. To na primer, da nastopajo v folklorni skupini iz Preloke razen enega sami Sta-rešiniçi.

B. PODOBNIK

Zeleni Jurij se je le za hip prikazal gledalcem. Potem so ga dekleta osmukala, fantje pa so ga polili z vodo.

KJE JE SRNJAČEK?

V ponedeljek, 10. junija, so v Smarjeških Toplicah ugotovili, da jim je nekdo iz parka ukradel srnjačka. Dosljej je ljubka živalica razveseljevala zlasti otroke, verjetno pa je ni odpeljal ljubitelj živali, temveč nepridiprav, za katerim miličniki poizvedujejo.

ČATEŽ: MRTEV MOPEDIST

7. junija zvečer se je s kolesom s pomožnim motorjem peljal po avtocesti proti Zagrebu Martin Cirenški iz Prilip. Na Čatežu je zapeljal na neutrujeno bankino in padel. Vtem je za njim pripeljal tovornjak s prikolicco Uzeir Vila iz Mušičev. S tovornjakom se je uspel ogniti Cirenškemu, žal pa ga je povozil s prikolicco. Mopedist je bil takoj mrtev.

KOZOLEC JE ZGOREL

Hud ogenj je 7. junija popoldne izbruhnil na kozolcu Janeza Bambiça v Šmalçji vasi. Kozolec je popolnoma zgorel, z njim pa tudi nekaj voz sena in smrekovih desk. Nastalo je za 40.000 din škode, čeprav so pri gašenju pomagali prostovoljni gasilci iz Šentjermeja in Maharova. Tudi ta požar je nastal ob otroški igri z vzgigalicami.

RIBNICA — V soboto, 15. junija, priredi OBZTK Ribnica v Sodržiçi tradicionalno tekmovanje za najhitrejšo pionirko in pionirja v občini. (F.L.)

Srebrno Gallusovo priznanje naj bo spodbuda za nadaljnje delo. Na sliki: vodja zbora inž. Jože Fajfar sprejema priznanje (Foto: Železnik)

MRTEV ŠOFER OB AVTU

V torek zjutraj so našli pod avtomobilsko cesto pri Poljanah razbit fiat 850, poleg njega pa mrtvega voznika, 25-letnega Silva Papeža iz Gornjih Vodal v sevniški občini. Ugotovljeno je bilo, da je nesrečni voznik vozil skoraj 50 metrov po bankini, potem pa trčil v betonsko ograjo prepusta tako močno, da je avto in voznik vrglo več kot 20 metrov daleč od mesta trčenja.

„ROMI KRADEJO SENO“

Občan z Mačkova je 10. junija obvestil postajo milice v Novem mestu, da so se v bližini vasi utaborili Romi z osli in konji ter da kradejo seno in deteljo. Miličniki so takoj odšli tja in dobili na paši še dva konja, Romi pa so jo že popihali v neznanost.

BROŠURA

V brošuri, ki je izšla ob desetletnici boštanskega pevskega zbora, niso pozabljeni niti številni umetniki, ki izhajajo iz Boštana: pesnik Anton Umek-Okiški, slikar Franc Klemenčič, kipar Anton Stefič, medaljer Vladimir Štoviček in kipar samouk Rudi Stopar. Sobotna prireditev je bila uvod v slavnosti ob otvoritvi nove osnovne šole v Boštanju, ki bo to nedeljo.

Boštanj: pesem kot še nikoli!

Oktet »Boštanski fantje« dobili Gallusovo srebrno priznanje - Ob desetletnici zbora so nastopili oktet Gallus, Pirnati in Šentjernejčani

Deset let je minilo, odkar se je osem fantov, potem ko so zapeli »Kaj bi te vprašal?«, dogovorilo, da bodo ustanovili oktet. Po 10 letih so to pesem ponovno zapeli na slavnostnem koncertu. Večina fantov je medtem že stopila med može. Čeprav si služijo kruh vse od Ljubljane, Dobove in Velenja, jih pesem še vedno redno vabi v domaçi kraj.

Na slavnostni koncert, ki je potekal v prenapolnjeni dvorani TVD Partizan, so se pripravljali že od zime. Poseben pripravljalni odbor je za pokroviteljstvo zaprosil CZP Dolenjski list. Pripravil je 18 strani obsegajočo brošuro o zgodovini kraja, njegovi kulturni dedišçini in seveda oktetu. Pred koncertom je Milan Kokalj v imenu Zveze kulturno-pro-

svetnih organizacij Slovenije podelil zboru še srebrno Gallusovo priznanje, predsednik posavske pevske zveze Adolf Moškon pa priznanje za desetletno delo. Člani zbora so se predsedniku pripravljalnega odbora proslavili desetletnice Rudiju Stoparju oddolžili s častnim članstvom.

Posebno doživetje so bili seveda nastopi vseh štirih oktetov. Občinstvo je izredno toplo sprejelo petje svetovno znanega okteta Gallus iz

Ljubljane, ki je znan po svojih interpretacijah starih mojstrov in udi sodobnih umetnih pesmi. Sprejem občinstva je dokaz, da je ljudem blizu tudi taka glasba, če pridejo umetniki mednje. Dvorana ni z nič manj šim navdušenjem sprejela oktet bratov Pirnati iz Jarš in Šentjernejčani.

Vsi zbori so v spomin na ta dogodek prejeli skulpturo kiparja samouka Rudija Stoparja.

A. ŽELEZNIK

V Sušici 1000 rib manj

Zaradi zastrupitve poginilo v Sušici okoli tisoç rib - Raziskave še potekajo

Pred dobrimi desetimi dnevi so prebivalci ob spodnjem toku Sušice zapazili na gladini potoka večje število poginulih rib. Ribiški čuvaji so takoj obvestili novomeško ribiško društvo. Med očišçevanjem potoka so iz Sušice potegnili okoli 1000 že razpadajoçih in smrdeçih rib. Skoda, ki sta jo zaradi za zdaj še nerazjasneno zastrupitve utrpela tako ribiška družina kot turizem, je velika. Ko bo krivec po konanih raziskavah v ljubljanskem zavodu za ribištvo znan, bo seveda moral plaçati odškodnino. Toda zgodbe s tem ne bo konec.

Zastrupitve rib v dolenjskih rekah in potokih so skoraj na dnevnem redu. Povzročitelji škode, če jih spoznajo in ugotovijo, morajo seveda plaçati odškodnino, vendar kaže, da vse to ne pomaga. Skodljive odplake se še vedno iztekajo v dolenjske vode in uničujejo ribji zarod. Kdo bi se razburjal zaradi rib ali odškodnine! Plaçajmo in delajmo dalje tako kot smo!

Po novi ustavi smo dolžni skrbeti tudi za zdravje in èisto okolje. To obveza je široka in se začenja pri tako »malenkostni« zadevi, kot je unièevanje ribjega bogastva naših vod.

To je samo del rib, ki so poginile v spodnjem toku Sušice. (Foto: M. Radenkoviç)

ANALITIČNA OCENA TAJNICE

Bistrim repiškim glavam se je posvetilo, da bi bilo dobro napraviti analitično oceno delovnih mest, kajti le tako bodo utišali tiste, ki stalno nergajo, da se jim pri osebnem dohodku dela krivica in da se nekateri kot troti rede na račun njihovih žuljev. Tako pa se bo točno vedelo, kdo kaj dela, za kaj odgovarja in koliko je njegovo delo vredno.

Najprej so dali izpolniti obrazec županovi tajnici, da bi potem list kot primerek potoval po pisarnih v roke ljudem, ki niso večji izpolnjevati podobnih listin, tajnica pa je bila odprte glave, saj je hodila na tri fakultete,

na četrti pa je imela fanta. Županova tajnica se je držala pri pisanju resneje kot na pogrebu bivšega župana, kar je povsem razumljivo, saj pokojnik res ni bil za nič drugega več kot za vestno delo.

In županova tajnica je s potnim celom napisala v rubriko: dnevna rutinska opravila, da vsakodnevno skrbi za odgovarjanje na pošto, da vodi skrb za županove sestanke, da sprejema goste, da vodi kartoteko, da kuha kavo in toçi vinjak; v preveliki želji, prikazati se ne utrudno delavko, je še zapisala, da skoçi cez cesto pogledat, kaj dela njen prvorojenec, ki ni v otroškem vrtcu, ker ga zaradi prenaba-

sanosti niso hoteli sprejeti, akoravno je vzgojiteljicam grozila s svojo in županovo avtoriteto.

Se bolj se je oznojila županova tajnica, ko je morala izpolnjevati rubriko: posebna, občasna opravila. Po krajšem gubanju možgan ji je roka kar sama drsela po belem papirju. In tam je stalo zapisano, da občasna dela družbo gostom iz večjega mesta v gostilni Pri treh kegljih, da gre včasih z županom na seminar v toplice. Da, pod občasnimi opravili je navedla tudi to, da se je morala učiti smučanja, ker župan to rad dela, toda samo pozimi, da tako priložnostno smukneta v kakšne

planine, kjer je dovolj snega in malo zvedavih pogledov.

Ko je prenehala pisati, si je oddahnila, obraz pa ji je izžareval zadovoljstvo, kajti ljudje bodo končno spoznali, da je prezasedena, in jo bodo spoštljivo gledali.

Župan je sedel za zeleno mizo, ko je položila predenj popisan list. Pokimal ji je in vrata za njo so se zaprla.

Ko je snažilka prevračala popoldne koske, je v enem izmed njih med drugo rešeno pošto našla tudi list s tajniçino pisavo. Na vrhu lista, v desnem kotu je bilo zapisano: Koza. Snažilka je prepoznala županovo pisavo.

TONI GASPERIÇ

ZDAJŠNJA ZNANSTVENA EKSPLOZIJA JE BIOLOŠKA ZDAJŠNJA ZNANSTVENA EKSPLOZIJA JE BIOLOŠKA

**MOZART
NA ZNAMKAH
KAJ JE NOVEGA**

13. VI. '74

14

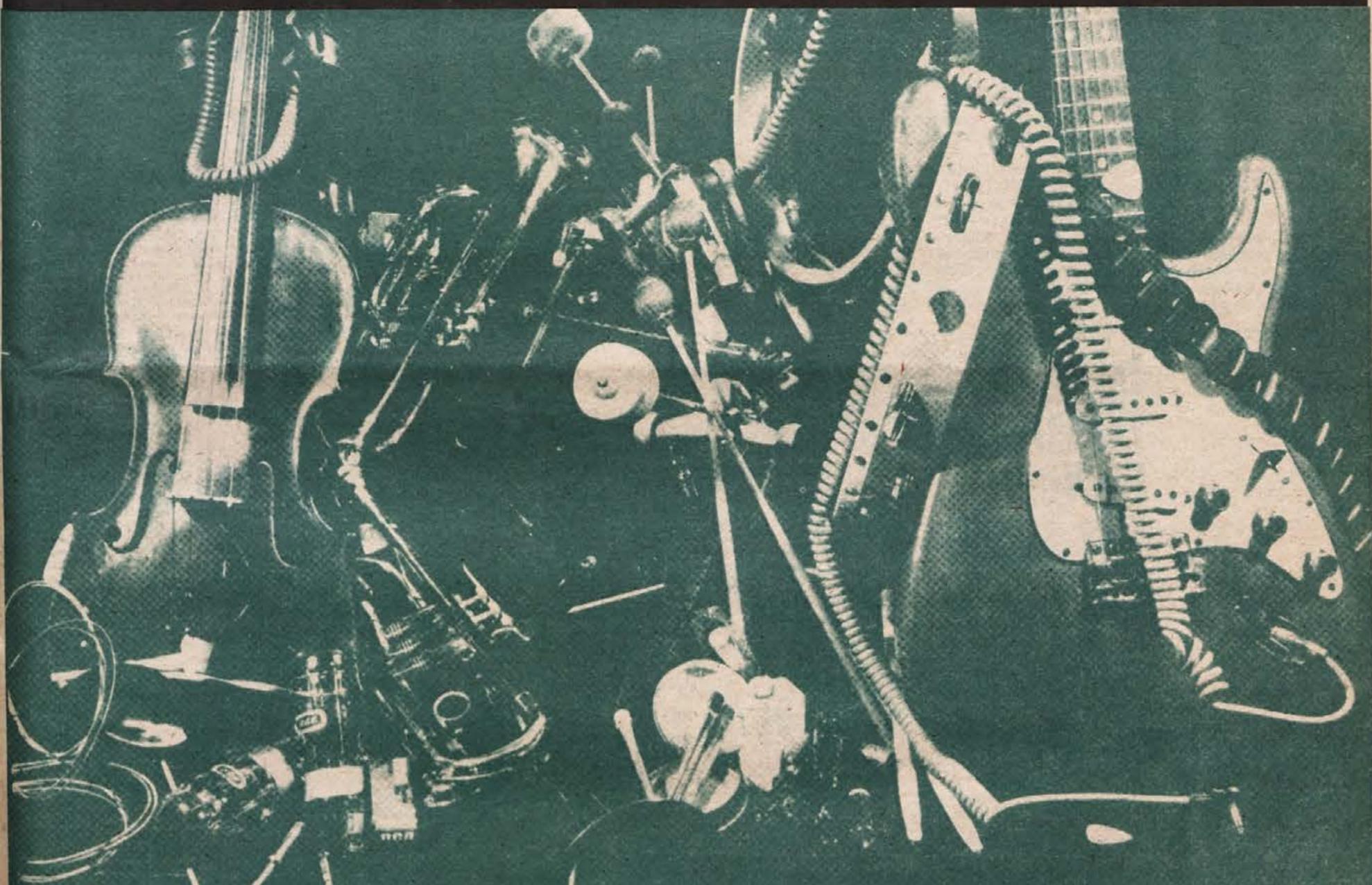
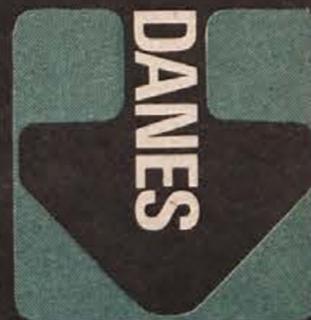
PRILOGA

Sovjetski akademik Ivan Artoboljevski, ki je sicer tudi podpredsednik svetovne federacije znanstvenih delavcev, trdi, da imamo v tem stoletju že tretjo znanstveno revolucijo: biološko. Prva znanstvena revolucija tega stoletja je bila po njegovem mnenju atomska (v dobrem pomenu te besede), drugo pa je pripisal osvajanju vesolja. Za biološko revolucijo naj bi sledila energetska.

V članku na 26. strani, ki nosi naslov **TRE-TJA ZNANSTVENA EKSPLOZIJA TEGA STOLETJA**, pišemo o nalogah, ki jih morajo razvozljati znanstveniki v biološki revoluciji. Akademik Artoboljevski meni, da je zdajšnja revolucija odvisna predvsem od tega, kako hitro bo človeštvu uspelo, da bo oskrbovalo stroje z umetnim intelektom. Če se bo to kmalu zgodilo, bo lahko 20. stoletje dobilo ime — stoletje robotov.

**GRADOVI IN
USODE
PLETERJE
TRDINOV
NOTESI**

RINGO, GEORGE, JOHN IN PAUL

DAHALINE?

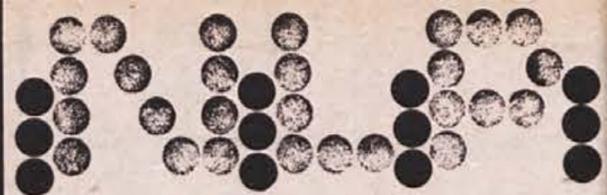
K imenom četverice liverpolskih fantov priimkov ni treba: Beatli so v svetu še danes znani vsaj tako kot odlični športniki, politiki ali znanstveniki, čeprav so se že pred nekaj leti razšli. Pred meseci pa se je začelo šušljati, da bodo spet zaigrali skupaj, avtorji in izvajalci množice skladb, ki so jih uvrščali na prva mesta najrazličnejših evropskih in ameriških top list, naj bi spet postali ansambel Beatles.

Govorice so postale glasnejše, ko sta začela v Santa Monici snemati skupaj John Lennon in Ringo Starr: to naj bi bil otipljiv dokaz, da skupina spet prihaja k sebi.

V reportaži na 27. strani pod naslovom **ALI BEATLI ALI BREZ BEATA** pišemo o tem, kakšne so možnosti, da bi ta najbolj znana in najbolj popularna skupina spet zaigrala skupaj, hkrati pa zapisujemo tudi številne izjave znanih oseb iz popevkarstva in poslovnega sveta zabavne glasbe o morebitnem ponovnem nastopu Beatlov.

S KOVANIMI SREBRNIKI NAKUP OLIMPIADE

S KOVANIMI SREBRNIKI NAKUP OLIMPIADE

Čudna bitja in še bolj čuden obroč

Navadno opisujejo bitja, ki prihajajo iz vesolja, kot majhna: primerjajo jih s pigmejci ali palčki, kot je bil to primer s „strašnimi bitji“, o katerih je poročal neki farmar iz Kansasa že leta 1897. Zgodilo pa se je tudi, da so vesoljska bitja opisovali kot velikane, od katerih se širi smrad in ki se oglašajo s šumečimi zvoki.

Sorazmerno majhni leteči krozniki, ki so pristajali na zemlji v 1947. letu, so dajali vtis, da so ali teledirigirani ali pa da jih upravljajo res majhna bitja. Prvo poročilo verodostojnih prič o teh majhnih bitjih je objavil časopis Steep Rock Echo, tovarniški časopis velikega rudnika premoega Steep Rock v kanadski provinci Ontario.

V časopisu so objavili, da sta priči višji rudniški uslužbenec in njegova žena, ki pa sta hotela ostati neimenošana, ker sta se bala, da bi se jima posmehovali.

Rudniški uslužbenec in njegova žena sta tistega dne odšla v majhen zaliv ob ozkem in globokem delu jezera, ki je obkroženo z visokimi in navdse strmimi stenami. Vhod v zaliv je širok komaj kaj več kot 90 metrov in zaradi ovinka je zaliv zvečine skrit. Popoldne 2. julija sta torej zakonca privezala svoj čoln v zalivu in ga spravila pod drevo, tako da je bil skrit. Potem sta pojedla nekaj sendvičev in popila čaj. Sedela sta in počivala — ko je nenadoma zrak vztrepetal. Bilo je, kot da bi nekje eksplodiral dinamit, vendar se eksplozija ni slišala. Tako misel sta zavrgla tudi zato, ker sta bila več kilometrov stran od ljudi.

Ker sta bila vznemirjena, se je mož povzpел na vrh koničaste stene, od koder je lahko videl naokrog, ne da bi ga mogel kod opaziti. O dogodku je rudniški upravi poročal naslednje: „Z vrha stene sem zagledal ogromen sijajen predmet, ki je plaval na vodi, kakih 500 metrov od vhoda v zaliv. Hitro sem se vrnil k ženi. Vprašala me je, kaj se je zgodilo. Poskušal sem jo pomiriti, potem pa sem ji povedal, kaj sem videl. Oba sva se še enkrat povzpela na steno in opazovala predmet, ki je še vedno plaval na vodi. Bil je take oblike, kot da bi bila spojena dva velika kroznika, ki sta se pokrivala. Ob robu so bila obrobjena okrogla okenca. Ker je bilo dno tega predmeta na vodi ali prav blizu nje, nisva mogla videti, kaj je spodaj. Zdelo se nama je, da so lopute na vrhu predmeta dvignjene in da se okrog njega počasi giblje deset čudnih bitij. Okoli tri metre nad tem predmetom se je v zraku počasi gibal v krogu nekakšen obroč.“

Ko je prišel točno nasproti naju, se je ustavil, prav tako so obstala tudi bitja. Kazalo je, kot da so se vsi osredotočili na vrh stene, kjer sva bila midva. Obrnil sem se in s pogledom iskal možnost, kje bi se najhitreje umaknila. Takrat sem opazil, kako se nekaj premika v grmovju. Na nasprotni strani zaliva je jelen prišel pit vodo v jezero. Bitja in obroč nad njimi so ga opazovali. Ko je krog ali obroč, kakor pač hočete, spet začel krožiti, se ni ustavil pri jellenu. Z ženo sva prešteda do dvajset in se sklonila. Stena naju je ščitila pred morebitnimi napadalnimi nameni obroča. Oba sva dobro videla, kako je obroč upravljalo neko bitje, ki je stalo na majhnem podstavku točno pod njim. Na glavi je imelo nekaj kot svetlo rdečo čepico ali čelado. Vsi drugi so imeli temno modre čepice. Vsi so bili enako veliki, približno meter do meter dvajset. Tudi oblečeni so bili enako: čez prsi so imeli nekaj, podobnega svetleči kovini, roke in noge pa jim je pokrival temnejši material. Iz skoraj polkilometrsk oddaljenosti nisva mogla razpoznati njihovih obrazov — če so jih sploh imeli!

Najbolj nenavadno se nama je zdelo, da so se premikali kot avtomati in da so morali najprej obrniti stopala, če so hoteli spremeniti smer gibanja. Vseskozi sva z ženo slišala zveneče brenčanje. Bilo je tako, kot da bi skozi eno cev srkali jezersko vodo, skozi drugo pa nekaj spuščali v jezero. Še enkrat sva se morala skriti za steno zaradi tistega obroča, ko pa sva spet pogledala, ni bilo na predmetu ničesar več in počasi se je začel dvigati z vodne gladine. Lebel je približno tri metre nad jezerom: površina vode, na kateri je prej plaval, je bila rdečkasto modra, z odtenki zlatega. Zdaj sva lahko ocenila, da je bil predmet na najširšem mestu debel okrog pet metrov, na robu pa približno štiri. Ko je predmet potkotal 45 stopinj spremenil smer in hitro izginil, je zaplaval močan veter. Ko sva njegov premer primerjala z dvema drevesoma na nasprotni obali zaliva, sva ugotovila, da je v premeru meril nekako 16 metrov.“

B. J. Eyton, glavni kemik rudarske družbe in hkrati urednik časopisa Echo, je zapisal, da so tudi druge priče videlo podoben ali morda celo isti predmet v tistem samotnem zalivu. Tudi te priče so videlo podobna bitja na plovilu, ki pa so pobegnili, ko so se jim približali. Urednik, ki je rudniškega uslužbenca in njegovo ženo dobro poznal, je bil prepričan, da sta zanesljivi priči.

Zanimivo je, da opisi čudnih bitij, oblečenih v svetleče sivo kovinske obleke, ki jih povezuje nekak obroč in ki se za naše pojme čudno nerodno premikajo, niso prišli samo iz jezera Steep Rock v kanadski provinci Ontario, pač pa v naslednjih letih še nekajkrat z raznih drugih koncev sveta. Vedno so ljudje poročali skoraj do besede tako kot zakonca, ki sta bila tisti dan na izletu v samotnem zalivu. Znanstveniki so si belili glave, kaj je z obročem: je radioaktiven, ali ima kakšno drugo rušilno moč in v kakšni povezavi s čudnimi bitji je? Zanimalo jih je tudi, zakaj so se bitja tako zanimala za jelena, medtem ko so se pred ljudmi umaknila, kakor hitro so jih zagledala. Odgovorov na vsa ta vprašanja žal še do danes nismo dobili . . .

Kot je znano, bodo naslednje olimpijske igre v kanadskem mestu Montrealu od 17. julija do 1. avgusta 1976. Kanada bo tako prvič organizator olimpijskih iger, po svetovni razstavi Expo 67 pa bo hkrati v manj kot desetih letih gostitelj drugega svetovno pomembnega dogodka.

Sreča je, da je 75 odstotkov objektov, potrebnih za igre, že zgrajenih. Tisto, kar še potrebujejo, že gradijo: olimpijski stadion za 70.000 gledalcev, bazen s tribunami za 9.000 ljudi in velodrom, ki bo sprejel 7.500 gledalcev. Prav tako dobro napreduje gradnja olimpijske vasi, kjer bodo stanovali športniki, pa komunikacijski in stanovanjski objekti za novinarje.

Organizacija olimpijskih iger ni majhna stvar. Potrebni so sposobni organizatorji, še bolj krvavo pa je potreben denar. Spomnimo se le, kako vrtoglavo naraščajo stroški organizacije: v Melbournu so dali za olimpijske

igre 20 milijonov mark — to je bilo 1956. leta. Rim je veljal 197 milijonov mark, Tokio 288, Mexico City 748 in Muenchen že 1.972 milijonov mark! Kaže, da bo Muenchnu ostal neslavni rekord, ker bo Montreal po sedanjih ocenah stal 310 milijonov dolarjev in se bo na tej lestvici uvrstil sicer pred Tokio, toda daleč za Muenchnom!

In kako kanijo Kanadčani dobiti ta denar? Nedvomno jim ne gre odrekati pametne zamisli. Če se jim bo posrečila, si bodo organizacijo tega shoda športnikov iz vsega sveta lahko privoščile tudi majhne države. Do olimpijskih iger bodo namreč v kanadski državni kovnici skovali sedem serij srebrnikov z nominalno vrednostjo po 5 in 10 dolarjev in računajo na zaslužek 250 milijonov dolarjev. Prva serija je že v prodaji; predstavlja geografsko temo in poudarja vlogo mesta — organizatorja. V vsaki seriji so po štirje

kovanci, kanadski ambasador v Jugoslaviji R. L. Rogers pa je konec maja poklonil prve štiri srebrnike tudi tovarišu Titu. 60 milijonov srebrnikov nameravajo skovati v sedmih serijah, srebrniki pa bodo skovani po standardih britanskega srebrnega denarja: 92,5 odstotka srebra in 7,5 odstotka bakrene legure.

Kanadčani kajpak niso bili prvi, ki so se odločili za prodajo spominskega denarja. V zadnjih dveh desetletjih so tako ukrepali ob olimpijskih igrah tudi Finci, Avstrijci, Japonci, Mehikanci in Nemci. Kanadčani se razlikujejo od njih po tem, da nameravajo kar 60 odstotkov denarja prodati v državi, ki bodo na olimpijskih igrah nastopile. Drugače povedano: šest desetih srebrnikov bo šlo v 130 držav na vseh petih kontinentih, ki bodo 1976 prišle v Montreal. Štiri desetine olimpijskih novcev naj bi kupili Kanadčani in turisti, ki bodo prišli na

olimpiado. Doselej je bilo drugače: Nemci so devet desetih spominskih kovancev prodali doma in komaj vsak deseti kovavec je šel na tuje.

Kanadčani, ki so v ta namen organizirali široko prodajno mrežo in imenovali celo direktorja za Evropo, Severno Ameriko in Pacifik, ker računajo, da bodo prav tam prodali največ srebrnikov, so prepričani o uspehu svoje poslovne odločitve. Spodbuja jih tudi dejstvo, da je na domačih tleh zanimanje za prvo serijo srebrnikov, ki je že v prodaji, večje od množice skovanega denarja!

Za zdaj so torej organizatorji optimisti in računajo, da bodo skovali olimpiado s srebrniki. In če se jim to ne bo posrečilo? Potem bodo pač plačali olimpijski vrvež kanadski davkoplačevalci, kot se je to zgodilo v Nemčiji, Mehiki, Japonski, Italiji, Avstraliji in povsod drugod . . .

TRETJA ZNANSTVENA EKSPLOZIJA TEGA STOLETJA

TRETJA ZNANSTVENA EKSPLOZIJA TEGA STOLETJA

Kaj je značilno za to znanstveno stoletje in kako se bo razvijala znanost? Na to zapleteno vprašanje je jedrnat odgovoril akademik Ivan Artoboljevski, strokovnjak na področju teorije strojev in mehanizmov, poslanec vrhovnega sovjeta ZSSR, heroj socialističnega dela, podpredsednik svetovne federacije znanstvenih delavcev: „Mislim, da smo v času tretje znanstvene eksplozije v tem stoletju — biološke. Ko jo bomo rešili, bo na vrsti naslednja — ta bo po mojem energetska!“

Kaj to pomeni? Sovjetski akademik je mislil, da je prva eksplozija znanosti v tem stoletju atomska, kajpak v dobrem pomenu te besede. Druga znanstvena eksplozija je po njegovem povezana z osvajanjem vesolja. Ciolkovski in Meščerski sta že v začetku stoletja objavila nekaj teoretskih izhodišč, ki so bila v povezavi s sodobno mehaniko koristno uporabljena. Osvajanje vesolja je spodbudilo hiter razvoj radioelektronike, računske tehnike in drugih

disciplin znanosti in tehnike.

Zdajšnja eksplozija znanosti je biološka. V osnovi številnih nalog našega življenja so družbeni procesi. Za naše razumevanje blaginje je temelj življenjski standard. Torej je najpomembnejša naloga dvigniti standard. Ob tem se zastavi druga naloga: kako olajšati človekovo delo? Tretja naloga: odkriti lastne ustvarjalne sposobnosti. Potrebni so torej stroji, ki bi bili sposobni reševati te naloge. Ne gre potemtakem zgolj za avtomatizacijo delovnih procesov tudi najtežjih del (metalurgija, rudarstvo in podobno), pač pa bo potrebno avtomatizirati človekovo miselno delo. Kibernetski stroji, ki delujejo po določeni logiki in lahko opravljajo ta ali oni proces, pomenijo prvi korak na tej poti.

Če bo človeštvu uspelo, da bo kmalu oskrbovalo stroje z umetnim intelektom, bo lahko 20. stoletje dobilo ime — stoletje robotov.

Znanost je tu še v povojih: zdaj delajo stroje, ki naj posne-

majo osnovne mehanske gibe. Stroji dobivajo „spomin“, znanstveniki pa si prizadevajo, da bi jim dali še čut za vid, za sluh, za dotik in za vonj. Poznamo že stroje, ki razlikujejo barvo, obliko in volumen predmeta. Ko bo vse to doseženo, bo končana prva stopnja. Potem bo potrebno strojem dati občutke, kakršnih človek sploh ne pozna: na primer občutek magnetnega in gravitacijskega polja, sposobnost za premagovanje ovir na drugih planetih. Sovjetski lunohodi so zametki teh zamisli.

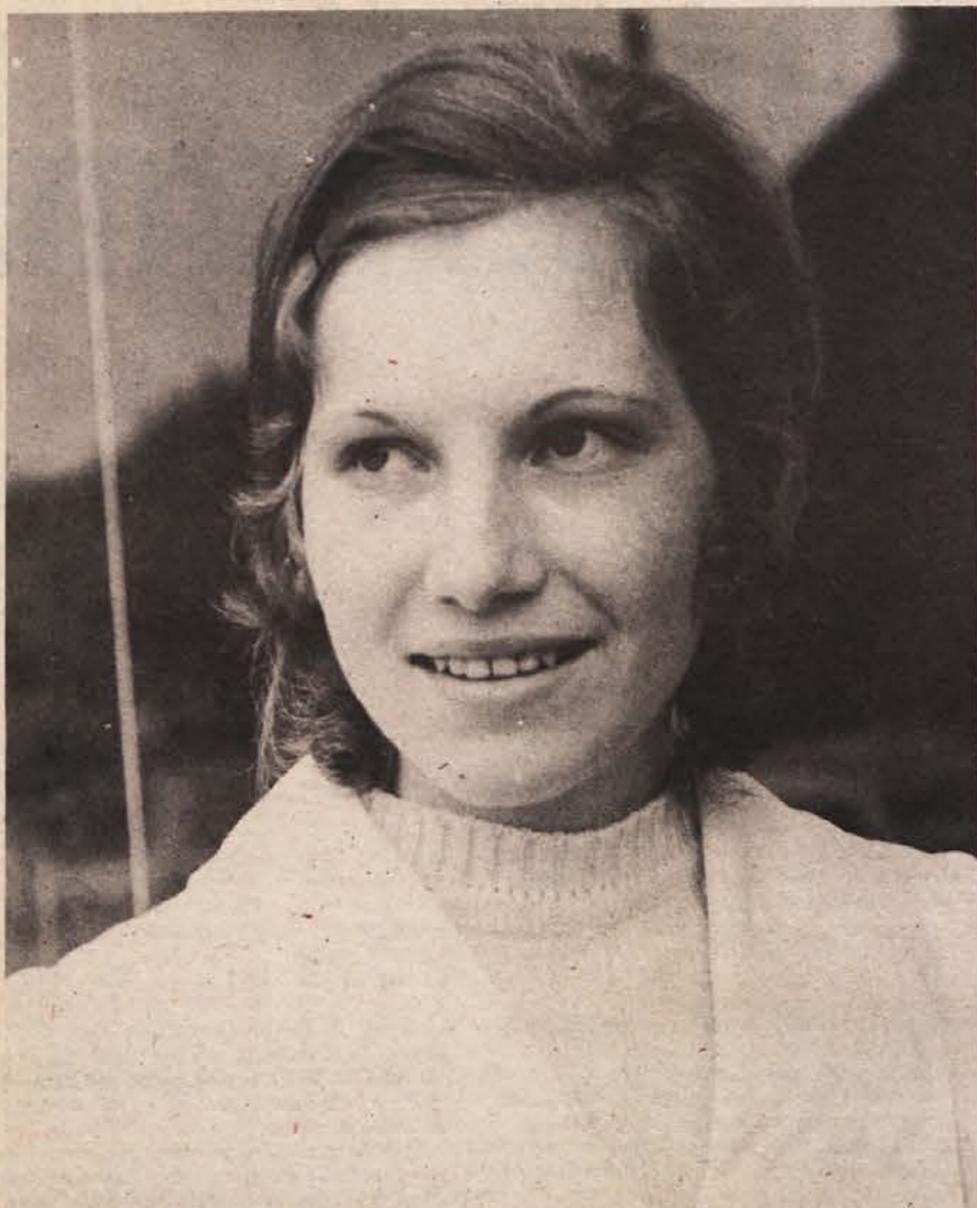
Kje bo človeštvo lahko najprej uporabilo robote, ki bodo „vse vedeli“? Bržkone pri podzemskih delih, v globini morij in pri zahtevnih tehnoloških operacijah.

Znanstvena misel je pač taka, da razmišlja naprej, ko še zdajšnjih problemov ni rešila. Medtem ko se bojujemo za uresničitev biološke eksplozije znanosti, razmišlja duh že naprej. Kaj bo v 21. stoletju? Kaže, da bodo znanstveniki najprej poskr-

beli za energetske eksplozije. Problemi, ki se na tem področju kopičijo v vsakdanjem življenju, bodo gotovo spodbudili k hitrejšim raziskavam.

Izkoriščanje energije sonca ali oceana, tehnika spreminjanja kemične energije neposredno v električno in številne druge metode, o katerih zdaj komaj razmišljamo, bodo sčasoma postale resničnost in vsakdanost. Bomo to doživeli že mi ali šele naši otroci?

Kdo ve . . . Toda spomnimo se: 20. stoletje je v tretji znanstveni eksploziji. Pred desetletji so komaj smeli razmišljati o atomski energiji in Julesa Verne so imeli za utopista! Vse to je zdaj resničnost . . . Nič nenavadnega bi ne bilo, če bi probleme biološke eksplozije rešili hitreje, kot pričakujemo, in če bi nam 20. stoletje prineslo še energetske znanstvene eksplozije! Ob krizi, ki jo doživlja svet v pomanjkanju energije, pač smemo pričakovati posebno intenzivne raziskave znanstvenikov prav na tem področju.

Prijazen nasmeh je za trgovca pol uspeha. Martina Judnič, prodajalka v semiški samopostrežni trgovini

ZAGORELE BREZ NEVSEČNOSTI

Menda ni ženske, ki si poleti ne želi lepe, zagorele polti, ki daje tudi zdrav in mladosten videz. Če se sončite pravilno, se vam bo ta želja lahko izpolnila, sicer pa vam zagorelost lahko prinese zlasti na obrazu kup nevšečnosti. Koža postane globoko nagubana, kaj rade pa se pojavijo tudi opekline na nosu in čelu. Prav gotovo s tem na lepoti ne boste pridobile.

Posebno previdni moramo biti spočetka, ko začnemo kožo izpostavljati soncu. Nujna sta zaščitna krema in pravilen urnik sončenja. Zdravo, zagorelo polt daje počasno sončenje in gibanje na soncu. Plavalaske z nežno poltjo morajo še posebej paziti, kajti pri njih pride še prej do opeklin.

Moč sončnih žarkov je tem večja, čim višje je sonce na poletnem nebu. Junija, julija in avgusta je priporočljivo sončenje med 7. in 11. uro dopoldne, septembra in oktobra pa od 8. do 12. ure.

Prvi dan na plaži morate po polurnem ležanju zbežati v senco, naslednji dan ste lahko četrto ure dlje na soncu, potem podaljšujete čas sončenja po 15 ali 30 minut,

odvisno od občutljivosti kože. Šele po tednu dni bivanja na morju ali v gorah lahko po več ur uživate ob neposredni toploti sončnih žarkov.

Mazanje s kremo je pri sončenju tako potrebno kot sol v prehrani. Ni dovolj, če se samo enkrat namažete s kremo in ves dan presedite na plaži. Seveda mazanje stane, ker so kreme drage, zato si lahko pomagata z nič manj učinkovitimi preparati, ki jih delajo v lekarnah.

Rado pa se zgodi, da ob koncu sezone ugotovljamo: veliko truda, denarja in časa nas je stala zagorela polt, ko pridemo domov, pa se nam koža v nekaj dneh obeli. Ne boste tako hudo ogoljufane za temno barvo, če boste že med bivanjem na morju nekajkrat stopile pod sladkovodni tuš in če se boste mazale s kremo še nekaj dni potem, ko ste dopust končali. Vsemu trudu do naravne zagorele polti pa se danes lahko izognete sila enostavno: prodajajo kremo, ki vam po nekajkratnih premazih daje zagorel videz, čeprav morja niti od daleč niste videle.

R. B.

ABC O KOPALKAH

Same ste najbrž že opazile, da na plažah vidimo včasih žensko, na račun katere nam nehote uide kritika iz ust: „Joj, kakšna je tale...“ Tista, ki je objekt opazovanja, je gotovo sama kriva, da vzbuja pozornost in neke vrste pomilovanja.

Še tako debela, še tako suha ali sicer telesno poškodovana ženska se lahko brez strahu in sramu pokaže kjerkoli na peščini, ob jezeru ali reki, če ima za svojo postavo pravilno kopalno obleko. Nikjer drugje ni potreben tolikšen čut in samokritika, kot ravno pri izbiri kopalnega kostima. Bolj ko vam kilogrami delajo težave, bolj se izogibajte svetlim in živim kopalnim, medtem ko na velike vzorce sploh ne smete pomisliti. Da ne govorimo o tem, da je ne glede na modo za tako telo nujna enodelna kopalna obleka.

Pretirano koščene morajo biti prav tako previdne, vendar imajo veliko več možnosti. Njim so namenjeni veliki vzorci, svetlejša in žive barve ter dvodelno krojene kopalke. Modne muhe, bikini hlačke in drzno krojene nedrčke pa naj nosijo samo mlajše ženske, ki jim glede postave ni kaj očitati.

Prav pri izbiri kopalnih oblek se zavedajmo, da so modne stvari samo za tiste, ki si glede na postavu in leta lahko dovolijo vse. Ni važno, če ima ženska z ogroženo linijo na sebi kopalke svetovno znane tovarne, za ka-

tere je odštela težke tisočake. Če niso za njeno postavo, je vrgla denar proč, kajti mnogo lepša bi bila videti morda v domačem izdelku, če je prave barve in ustreznega kroja.

Ko kupujemo kopalno obleko, imejmo torej pred očmi vse svoje telesne hibe. Skušajmo zakriti, kar ne želimo, da bi sicer opozarjalo nase. Kljub temu da je prava koža sila prijetno nastavljeni sončnim žarkom in da je ta navada še zdravju koristna, niti ne ogledujte dvodelnih kopalok, če se vam samo nabira na trebuhu. Ko sedete, se potem kar cela gora mesa povese čez rob kopalnih hlačk. To je neokusno, zato si ta užitek privoščite le kje na samotni, ne pa na kopalšču, kjer se tare ljudi.

Močno debele naj imajo čez kopalke tudi kopalni plašč, jopo iz frotirja ali samo dolgo krilo in šal iz lahkega navadnega poletnega blaga. Tako oblečenim ne bo nerodno preriniti se mimo stotin soncu izpostavljenih teles do svojega prostora ob vodi, kjer boste vrhnje oblačilo sneli. Neumno in vsem nepotrebno pa je ostajati v poletni vročini doma, če si želite vode, samo zato, ker nimate idealne postave. Malo je žensk z idealnimi postavami, pa vendar na plaži vidimo dosti lepših žensk. Zakaj? Napake znajo skriti.

RIA BAČER

V zelo odprti poletni obleki na sprehodu po mestu ne boste videti tako gole, če okrog vratu spretno zavežete rutico. Veliko možnosti se ponuja spretnim rokam, tri pa vam kažejo tudi posnetki na fotografijah. Tudi k zaprtemu puloverju sodi rutica, posebno za rojene še v predvojnem času, ker pomladi in skriva naguban vrat.

Če si belite glavo, kaj boste dale v kovček, bo treba na dopust, ne pozabite, da so v modni dobi dolga krila ali široke hlače iz potiskanega blaga. Naš prvi model je namenjen dopustnicam ob morju, drugi tistim, ki ljubijo oddih v naravi, tretji pa je uporaben pravzaprav za vse priložnosti.

za kuhinjo ali jedilnico

za kuhinjo ali jedilnico

DESIGN

Bi imeli lesene predmete v svojem stanovanju, na svoji mizi, za vsakdanjo rabo? Nič teže jih ni vzdrževati kot kovinske ali plastične, da so lepi, pa ni nobenega dvoma. In mnogo prijetnejši so za rabo in oko. Seveda boste vprašali, kje to dobimo.

Ti leseni predmeti na fotografiji so iz Danske, mi pa imamo precej domačih krožnikov raznih velikosti in deščic za rezanje prav tako. Moramo jih le kupiti toliko, da z njimi lahko pripravimo kompletan pogrnjek. Razine lesene predmete uporabljamo tudi na vrtu ali na izletu.

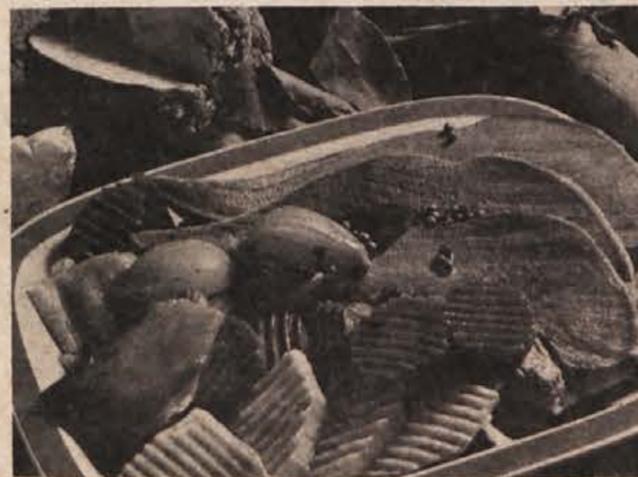
Arh. MARTA RAČEČIČ

PRIJETEN KOTIČEK

Na balkonu ali na vrtu lahko z majhnimi stroški uredite ličen in prijazen kotiček, kjer boste radi posedeli in z gosti popili kavico. Pleteno klop ali fotelj prekrijte s pregrinjalom, sešitim iz kvadratov raznobarnega platna in črtastega blaga. Naredite še tak prtljano mizo, pa je komplet končan.

MALO KALORIJ

Nikjer ni rečeno, da z malo kalorij pripravljen obrok ni okusen in vabljen. Pust zrezek, obložen s kuhano zelenjavo, je lahko glavna jed za kosilo, povrhu pa ponudimo še naribano sadje z jogurtom. Ob taki hrani se zagotovo ne boste redili.

PRED PORODOM

Prizadevanja, da bi ženam pri porodu pomagali, so že zelo stara. Medicina je v preteklosti iskala vedno nove poti in razne načine, da bi ženam olajšala porodne bolečine. Že približno pred sto leti so v ta namen začeli uporabljati narkozo, vendar so pozneje ugotovili, da ima lahko škodljiv vpliv, predvsem na otroka. Tudi hipnoza je že dolgo znana, pa tudi doslej ni prišla v splošno uporabo.

Komaj nekaj desetletij pa so stara prizadevanja, da bi žene rodile z naravnimi silami. Znani raziskovalec in porodničar Read je namreč spoznal, da žene preprostih ljudstev rodijo preprosto, hitro in skoraj brez bolečin. Ugotovil je, da so hude porodne bolečine le sad civilizacije, strahu pred porodom in napačnih informacij že od rane mladosti. Na podlagi tega se je v Ameriki in Angliji razvila metoda priprave na porod, ki jo imenujejo „naravni porod“.

Ta metoda žene nauči sproščanja med porodom, ki odstranjuje napetost in s tem lajša bolečino. Z gimnastičnimi in dihalnimi vajami pa žene pripravijo na zavestno sodelovanje pri porodu.

Skoraj po vsej Evropi in tudi pri nas v Sloveniji se je razširila podobna ruska metoda duševne in telesne priprave na porod. Na tečajih se bodoče mamice natanko seznanijo z vsemi dogajanjem med nosečnostjo in porodom. Naučijo se sodelovati med porodom in pravilno dihati, kar je zelo velikega pomena za mamico in novorojenčka. Prav tako imajo velik pomen gimnastične vaje, ki pripomorejo k večji elastičnosti telesa in k lažjemu premagovanju napora, kar vse zahteva porod. Razen tega na tečaju nosečnice izvedo še, kako morajo po porodu negovati sebe in otroka, seznanijo se s pomenom dojenja ter s sodobno in zdravo umetno prehrano otroka.

Taka priprava zagotavlja bodoči mamici mir in zaupanje glede na porod, prežene strah, omogoči pravilno sodelovanje med porodom, s čimer dosežemo, da se porod hitro in brez zapletov konča. Žal ugotavljamo, da še veliko žena pride v porodnišnico nepripravljenih. Posebno tiste žene, ki prvič rodijo, dostikrat zelo malo vedo o porodu. Njihovo znanje o tem je napačno in zato škodljivo. Zaradi najrazličnejših pretiranih govoric o strahotah poroda se žene tega trenutka bojijo, vendar je strah neupravičen, saj gre v bistvu le za strah pred neznanim.

Na porod se je treba pripraviti, da to ne bo le nujno zlo, ampak eden najlepših in najsrečnejših dogodkov v življenju žene – matere.

Medicinska sestra-babica
JOŽICA VERSTOVŠEK

MLADOST POTREBUJE ZASČITENOST

Tudi težnja po varnosti in zaščitenosti kleše v mladostnikovo življenjsko podobo črte, ki so zanjo zelo značilne. Ta pobuda je v človekovi naravi tako globinska, da nemalokrat premaga temeljne življenjske potrebe, kot sta glad ali utrujenost. Seveda gre na različnih razvojnih stopnjah za različne oblike teženj po varnosti.

Težnja po varnosti, ki je stalen sopotnik razvoja človeškega bitja vse od prvih dni, se dvigne v mladostništvu na novo kakovostno stopnjo. Če teži otrok predvsem za zunanjo varnostjo in zaščitenostjo, pa terja mladostnik od staršev in življenjskega okolja notranjo varnost in zaščitenost. In težnja po tej notranji varnosti je pri mladostniku tako močna, da lahko njeno pomanjkanje ali napačno uresničevanje povsem skrivenči mladostnikov osebni razvoj. Prvi in najbolj pomembni uresničevalec te mladostnikove težnje po varnosti je in more ter mora biti domača družina, ljubezen očeta in matere, bratov in sestra.

Mladostnik, ki tega viru svoje notranje varnosti nima in nikoli ne doživi, lahko postane kaj hitro plen viharjev in sebi in zunaj sebe. Kaže se povsem protislovno, a vendar je res, da otrok najbrž nikoli tako ne potrebuje varnosti in zaščitenosti, vznikajoče iz ljubezni in topline doma in razumevanja šole, kakor prav v času mladostništva, ko se na zunaj dela, da te zaščitenosti, in tega pristana sploh več ne potrebuje. Zaradi tega pa ravno izgubljamol toliko mladostnikov, ker starši in učitelji mislijo, da je razumna in topla ljubezen do mladostnika v tem času samo nepotrebna navlaka.

Res je, da zbuja mladostnikovo vedenje na videz nemalokrat prav nasproten vtis. Saj se vede mladostnik običajno, kakor da ga je sram ljubezni in zaskrbljenosti staršev in učiteljev zanj. A to je samo obramba. V resnici pa mladostnik stalno eksperimentira z ljubeznijo, s človeško prizadetostjo svojih staršev in vzgojiteljev. Mladostnika v tem ni mogoče prevarati. Starše in učitelje ima glede tega tako spregledane, da so pred njegovimi očmi in čustvi kakor na rentgenski plošči. In temu svojemu spoznanju ustrezno se vede. Če odkriva, da ga starši prepuščajo samemu sebi, naključnosti ali stihiji življenja, začne igrati na vsak korak vlogo njihove poosebljene vesti, ki neusmiljeno razkriva roditeljsko lažno prizadetost za njegov razvoj. V takem primeru postane do staršev in učiteljev grob, nesramen, grd, žaljiv, nesprejemljiv, samosvoji, odtujen, leden, zadirčen in očitajoč. To skalo vedenja svojega mladostnika dobro poznajo očetje in matere, ki jih je mladostnik spoznal za egoiste.

DR. FRANC PEDIČEK

Odcvelo cvetje na vrtnicah in drugih cvetlicah čimprej porežite, ker porabijo odcvelo cvetovico mnogo hrane za seme, kar rastline slabi. Z obrezovanjem odcvelih cvetov pospešujemo rast, pri vrtnicah pa še nastanek novega cvetja.

Pozlačene in srebrne okvire na slikah očistimo prahu s čopičem ali krtačo, nato jih zdrgnemo s prerezano čebulo. Na tako očiščene okvire tudi muhe ne bodo sedale.

tako bo bolje

DELA V TEM ČASU

vrt
vinograd
sakovnjak

VRT. Junija privabi okrasni vrt s svojimi največjimi čari. Cvetijo vrtnice. Ko so še v popju, jih poškropimo z 0,15-odstotno raztopino ortosana ali kakega sorodnega škropiva, da jih obvarujemo pred rjo in pepelasto plesni. Zdaj je čas obrezovanja živih mej, sajinja cvetlic dvojno. Zdjaj je čas obrezovanja živih mej, sajinja cvetlic dvojno. Zdjaj je čas obrezovanja živih mej, sajinja cvetlic dvojno. Zdjaj je čas obrezovanja živih mej, sajinja cvetlic dvojno.

VINOGRAD. Na vrsti so poletna opravila. Še pred cvenjenjem trto prvič povežemo, po potrebi pa potem to še večkrat ponovimo. Grozdja in listov ne smemo povezati skupaj; vezati v mokrem je trti škodljivo. Nerodne pogonke, ki poženejo na starem lesu, trebimo še pred cvenjenjem, pa tudi po njem. Priporočljivo je odstraniti tudi rosne korenine, ki silijo iz trsa nad cepljenim mestom. Obročkanja se vinogradnik poslužuje le tedaj, če hoče prej dozorelo grozdje ali če želi spodbuditi rodnost jalo-vega trsa. Ko začne trta spodaj rjaveti in rast vidno po-jeňuje, je priporočljivo trto vršičkati. S tem se zmanjša poraba vode, očesa, ki so ostala, pa se lepše razvijajo.

SADOVNJAK. Danes nekaj besed o varstvu jagodičevja. Ribez že pred cvenjenjem škropimo s karatanom proti plesni in s tiodanom zoper brstno pršico. Škropivu dodamo še dimekron, ekatin ali kak drug sistemski insekticid, da uničimo sesajoče žuželke. Kake tri tedne pred obiranjem poškropimo ribez proti listni pegavosti, plesni in rji, po trgatvi in čez dva tedna pa spet. Malinam sta nevarna malinova sušica in malinar. Zoper sušico je učinkovito večkratno škropljenje z bakrenimi pripravki ali ortocidom, malinarja pa zatre fosforni insekticid, kakršni je na primer zelo strupeni paration. Sivo plesen jagod zatira euparen ali benlat, po cvetenju in po obiranju jagod pa je koristno škropiti proti beli in rdeči listni pegavosti, za kar so uporabni bakreni in sintetični fungicidi.

Inž. M. LĚGAN

LEON ŠTUKELJ

SPOMINI OLIMPIJSKEGA PRVAKA

POTOVANJE NA FINSKO

Ker sva imela s sopotnico še precej časa do odhoda vlaka v Helsinke, sem na bližnji pošti oddal brzojavki v Helsinke in domov v Novo mesto. Uradnica je tudi sporočila za Novo mesto sprejela brez pripombe in takoj začela iskati kraj v seznamu. Pomagal sem ji tako, da sem jo opozoril na Ljubljano, in potem je kar hitro našla Novo mesto. Njena iznajdljivost me je presenetila: to je bilo prvo v vrsti presenečenj, ki so se potem kar vrstila. Že vstop v vagon v Turkuju je bil nekaj novega, nam neznanega, toda izredno praktičnega. Vstopili smo naravnost s perona, ne da bi bilo treba po stopnicah. Peron je bil namreč dvignjen do višine vrat vagonov. Pomislil sem na uboge stare in betežne ljudi pri nas, ki morajo še zdaj stopati po strmih stopnicah in s pomočjo sopotnikov. Naši vojni ujetniki iz Rusije so nam pripovedovali, da je vstop s perona na vlak tudi tam na

finski način. Z brzovlakom smo se odpeljali po širokem ruskem tiru, kurili pa so z lesom. Hitrost zato ni presegala 45 km na uro. Vagoni so bili prostorni in čisti, v kotu kupeja je bila steklenica s pitno vodo, pri oknu posoda za odpadke, na steni pa termometer.

Bili smo že nad 60. stopinjo severne zemljepisne širine, kar je za več kot 14 stopinj severneje od Ljubljane. Bili smo blizu vzporednika in kmalu po 14. uri se je že znočilo. Ta pojav sem v še hujski obliki doživljal v mestih Joensuu in Kuopio, ki ležita približno na 63. stopinji severne širine. Finska je bila v tem času več v mraku kot pa v svetlobi. Luči so prižigali kmalu po 14. uri, pošteno pa se je zdanilo okrog desetih. Ko je kasneje začelo še snežiti in je pritisnil mraz, se je pred menoj odkrila veličastna severna zima.

Po 6-urni vožnji smo prišli v Helsinke. Na postaji so me počakali funkcionarji zveze športov in telovadne sekcije ter me pristrčno pozdravili. Posloval sem se od ljubeznive sopotnice in se ji zahvalil za pomoč. Povabila me je, naj jo obiščem. Naj povem, da sem jo res obiskal na njenem domu v bogato opremljeni vili, polni umetniških slik. Še isti večer sem obiskal tudi opero; poslednjič sem bil gost sopotnice. Predvajali so neko finsko opero, ki me pa ni navdušila. Takrat je že naša Ljubljana lepo pela, preveč pa sta mi bili v ušesih berlinski predstavi. Povrh vsega je minilo komaj šest let, odkar sem med prvo svetovno vojno na Dunaju, kjer sem služil vojake, poslušal pevce takratne dvorne opere: Pisaverja, Slezaka, Lothe Lemann, Jeritzo in druge, pevce najvišjih kvalitete. Zaradi tega sem morda krivično ocenil ta edini večer, ki sem ga prebil v operni hiši v Helsinkih.

Predsednik telovadne sekcije v zvezi športov, ki me je sprejel na postaji v Helsinkih, je bil kapetan Kustaa Levaelahti. Ko se je njegova domovina po prvi vojni borila za neodvisnost, je izgubil roko, sicer pa je bil oficir „Varnostnega zbora“, prostovoljne armade, ki je bila vsak trenutek pripravljena braniti neodvisnost. Po pripovedovanju je ta armada štela okoli 100.000 mož, ki so vsak teden po nekaj ur preživali na vojaških vajah. Le del oficirjev in podoficirjev je bilo poklicnih vojakov. K njim sta sodila Levaelahti in poročnik Jyrjoe Nykaenen, vodnik finske vrste v Parizu. Oba sta bila oficirja za telesno vzgojo v tej armadi, hkrati pa funkcionarja v zvezi športov oziroma v telovadni sekciji. Armada je imela namreč v generalnem štabu oddelek za telesno vzgojo vojske, v kateri je bil tudi Levaelahti.

Finci so že takrat, ko so bili še ruska gubernija, skrbeli za telesno vzgojo naroda, po osvoboditvi pa je ta skrb postala naravnost vzorna. Diplomirane učitelje telesne vzgoje z univerze v Helsinkih so razmeščali po vsej Finski. Poklicni učitelji so bili jedro telesnovzgojne organizacije: vodili so športna društva, prirejali tečaje za teoretično izobrazbo amaterjev, pisali poljudne knjige o športu in praktično učili ter vadili športnike. Tako je postal šport na Finskem množičen; od tam so vstale zvezde, kakršne so bili tekači Kolehmainen, Tuulos, Nurmi, Stenroos, Ritola in drugi, po letu 1924 pa tudi telovadci Savolainen, Saarvala, Huhtanen, Uosikinen in drugi.

Leto 1924 je bilo krstno leto finske telovadbe v mednarodni areni. To leto so prvič nastopili na olimpijskih igrah, ker so hoteli s slavnimi uspehi drugih športnikov izenačiti tudi telovadce. Na ta korak so se pripravljali dlje časa, spiritus agens tega hotenja pa je bil prav kapetan Levaelahti. Začeli so se ozirati po dobrih zgledih in pred menoj so povabili v goste takrat najboljša nemška telovadca Rudolfa Kobsa in Martina Gebhardta, po olimpijskih igrah v Parizu pa še mene.

Tako sem lahko sam videl, kako globoko in široko je v tem narodu športna misel in kako šport cenijo. Pozdravne večere so navadno zdru-

žili s klubskim sestankom. Med večerjo ali ob hladnem prigrizku so razpravljali o različnih športnih dogodkih, o telesni vzgoji in o ukrepih za odpravo napak. Vmes so brali prozo, recitali in igrali na klavir.

Da so bili ti sestanki tako resni in kulturni, je imela nemalo zaslug popolna alkoholna prepoved v državi. Mogoče je bilo dobiti le 2-odstotno pivo, zato pa mleko v neomejenih količinah. Švedski so v tistih časih lahko na karte vsak teden dobili nekaj alkohola, Finci pa ga niso mogli legalno dobiti niti kapljice!

Ko sem pozneje razmišljal o teh društvenih večerih s kulturnimi vložki, sem se spraševal, kako bi bilo, če bi imeli Finci namesto mleka toliko vina, kolikor ga imamo pri nas. Finci namreč niso sovražniki alkohola, o tem sem se prepričal najprej v Viborgu, potem pa še v Helsinkih.

V Viborgu sta me brata Roine, člana tekmovalne vrste iz Pariza, sicer pa aktivna oficirja finske vojske, peljala v nočni bar. Mislim, da je bil bar v znani viborški trdnjavi. Bilo nas je več. Vsi smo si naročili čaj. Nedko iz družbe je potegnil iz žepa pločevinasto stekleničko čistega alkohola in jo ponudil tudi meni. Kajpak sem ponudbo odklonil, saj niti ruma ne bi hotel. Že nekaj let sem bil namreč popoln abstinent. Drugi so si pridno prilivali alkohol v čaj in se skrbno ozirali k vhodu v bar, kjer je križaril policaj in pazil, da se ne bi treznosti storila krivica. Tako so delali tudi pri drugih mizah in v baru je postalo glasneje. Nekateri so se začeli pri hoji zibati, nisem pa zvedel, kako je bilo s policajevim strogostjo. Njegove intervencije nisem opazil. Pozneje so mi povedali, da so alkohol pretihotapili iz bližnje Estonije.

V Helsinkih so me hoteli počastiti s pravim konjakom. Steklenico so odprli tako svečano, kot pri nas odpiramo šampanjec. Vrata sobe, kjer smo se zbrali, so prej zaklenili. Ko sem jim pravil, koliko vrst alkohola imamo pri nas, so jim kar žarelo oči. Dodam naj, da med nami ni bilo mladih, ampak sami odrasli, zvečine funkcionarji.

Omenim naj še, kako sem obiskal bife-restavracijo. Za moje pojme je bilo to nekaj posebnega, obisk te restavracije v Helsinkih pa so mi svetovali obiskovalci. Z bogato obložene mize sredi restavracije so si gostje lahko po mili volji vzeli, kar so hoteli. Razen mesnih narezkov je bila bogata izbira vseh vrst rib, v piramide zloženih kroglic surovega masla, različnih vrst kruha in polnih vrčev mleka. Nato so postregli s kosilom, po njem pa še s pecivom in belo kavo. Za ta kulinarčni užitek sem moral ob vstopu plačati 10 finskih mark, kar je bilo takrat 17,50 naših dinarjev.

Sicer pa me je popolna prepoved točenja alkohola, čeprav sem bil sam abstinent, vznejevoljila. Iz solidarnosti do navad svojega naroda sem se večkrat odločil raje za pivo kot za mleko. Zato sem pri kosilu pil pivo, mleko sem pa samo poskusil.

(nadaljevanje prihodnjic)

MOZART

Wolfgang Amadeus Mozart, rojen 1756, je v 35 letih svojega življenja naredil toliko, da še danes sodi med izredne ljudi. Že pri njegovem porodu so bile komplikacije. Najprej so vse do 1781. leta mislili, da se je rodil 17. januarja, in šele iz pisma Mozartovega očeta Leopolda izdajateljju Lotterju v Augsburgu je razvidno: „27. januarja zvečer ob osmih je moja žena srečno rodila dečka, toda s posteljico so bile težave. Žena je bila zelo slaba, zdaj pa je, hvale bogu, vse dobro!“

Naslednje jutro po porodu je bil Leopoldov sin krščen na ime Johanes Christostomus Wolfgangus Theophilus – ob zibelki so bile muze in geniji. Ob rojstvih te družine ni bilo sreče: pet bratov in sester slavnega Mozarta in štirje njegovi otroci so umrli v otroških letih.

Mladi Wolfgang je že s šestimi leti znal razen materinega jezika tekoče latinsko, francosko, angleško in italijansko, čeprav sinovi vicekapelmajstra Leopolda brčkone niso obiskovali šole. Wolfgang je že pred šestim letom komponiral in z briljantno tehniko igral na klavir.

Ze na prvi tureji, ko bi moral na Dunaju igrati cesarici Mariji Tereziji, so se začele težave: Wolfgang je bil hudo bolan. Zdravili so ga tako, kot so takrat znali. Po simptomih njegove bolezni vemo, da je šlo za bolezen veznega tkiva. Oče Leopold ga je zdravil z zdravilnimi rožami, slono-

vo kostjo in izvlečkom makovih glav. Zdravnika so izplačali 5. novembra 1862, 5 dni po začetku bolezni – s koncertom. V tistih časih so bila potovanja naporna. O tem govori tudi pismo Leopolda Mozarta salzburškemu lastniku hotela, v katerem ga prosi, naj v Wolfgangovi sobi zakurijo v peči. Pozor: bilo je v januarju! Že naslednjega leta je šel oče z otroki na novo turnejo. Igrali so po vsem svetu in poželi na koncertih v Aachnu, Bruslju, Parizu, Calaisu in Londonu velik uspeh.

Zanimiv je podatek, da je bil mladi Wolfgang brčkone prvi znani muzik, ki ga je testiral britanski znanstvenik Daines Barrington. Med drugim je Barrington zapisal, da je izreden mojster v tehniki, da s prsti fantastično obvlada klaviruro. Veliki Goethe je 14. februarja 1831 o Mozartu izjavil: „Kako naj bi bogovi delali čudeže in imeli priljubljenosti za to, če jih ne bi večasih uresničili v izrednih ljudeh, ki se jim lahko samo čudimo in sploh ne moremo razumeti, od kod prihajajo!“ Očividci so bili na Mozartovih klavirskih eksibicijah in so videli, da je bila klavirura prekrita s ptrom, roke pa zavite v tkanino, pa vendar je Wolfgang igral virtuosno in enako lepo.

Kako so muze obdarile Wolfganga Mozarta, lahko sklepamo tudi iz naslednjega podatka: na veliko sredo 1770 so v rimski Sikstinski kapeli izvajali Miserere Gregoria Allegra. Prepovedano je bilo pripisati to delo, in kdor bi to storil, naj bi

ga izključili iz cerkve. To delo, komponirano za večglasni zbor, katerega finale je bil v 9-glasni harmoniji, je bilo skrivnost več kot 100 let. Mladi Wolfgang je delo slišal samo enkrat, potem pa je po spominu napisal kompozicijo v pravih tonalitetah brez napake. Wolfganga niso izključili iz Cerkev, kot se je bala mati, pač pa ga je 8. junija istega leta papež odlikoval, tako da je Mozart lahko nosil plemiški naslov – vitez.

Narava se je okrutno pošalila s tem velikanom umetnosti. S komaj 150 cm veliko glavo, z brazgotinami po prebolelih črnih kozah, s tenkimi nogami, kratkoviden, z manjkajočim ušesnim mešičkom, zaradi česar je nosil dolge lase – je bil vse prej kot lepoteč. Kot je bilo nenavadno njegovo življenje, je bil nenavaden tudi njegov odhod s sveta. Po protokolu pravijo, je Mozart umrl 1791. leta, 5. decembra, okrog 50 minut po polnoči. Guldnerjev protokol, ki so ga sestavili 33 let po Mozartovi smrti, je potvoren. Šele pred leti so po rekonstrukciji dokumentov in podatkov, ki so bili na voljo, ugotovili, da ni umrl zaradi revmatizma. Tudi ni bilo prič, ki bi šle za pogrebom, menda zaradi hude nevihte. Meteorolog Zinzendorf, znani dlakocepec, pa je za dan pogreba napisal, da je bila megla in da je rosil dež.

Ostaja torej sum, da je umrl zaradi zastrupitve.

Po Daumerju naj bi prvo dozo strupa dobil poleti 1791 in že ta naj bi bila smrtna. Še bolj verjetno pa je, da je umrl zaradi kronične zastrupitve majhnih doz živega srebra. „Reclam“ je izdal libreto Čarobne piščali 1889. leta, v katerem prav tako piše o Mozartovi zastrupitvi; obtožen je bil Salieri. Zanimiv je podatek, da je za prvo izdajo Čarobne piščali na levi strani ovitka natisnjena Merkurjeva palica z njegovo srednjeveško alegorijo (ibis, kača, oven, lira). Tudi spominska znamka Avstrije iz 1956. leta, posvečena Mozartu, kaže isto prisposodbo. V starorimski mitologiji je Merkur bog zgovornosti, cest, trgovcev, goljufov in tatov ter božji sel, sin Jupitra in Maje, v drugem pomenu pa pomeni živo srebro. To naj bi bilo skrivno opozorilo za njegovo zastrupitev z živim srebrom. Glede na odkritje poganskih obredov in mitov ter njihovih skrivnosti, kar je izdal v Čarobni piščali, je bil Mozart brčkone od prostozidarske lože, katere skrivnosti je izdal, obsojen na smrt. Čarobna piščal je tako postala njegova usoda, zastrupili pa so ga s strupom, ki je odgovarjal njegovemu glasniku Merkurju. Puškin je napisal poemo o Mozartu in Salieriju, v kateri opisuje Mozartovo zastrupitev. V Beethovnovih zapisih najdemo podatek, da je Salieri na smrtni postelji priznal svoj zločin, ker so ga preganjale erinije, boginje maščevanja. Skrivnost pa ostaja nepojasnjena.

KAJ JE

FILM

sedmi naboj

Distribucijsko podjetje Vesna film je za letošnje sezono odkupilo tudi sovjetski film režiserja Alija Hamraeva „Sedmi naboj“. Film je napeta pripoved o borbah med rdečearmejci in ostanke razbojniških tolpa, ki so se borile proti revoluciji. Glavni junak filma, rdečearmec Maksimov, uspešno prevari razbojniško tolpo in pripravi končni obračun z njo. Film je izrazit primer sovjetskega avanturističnega filma, ki ostaja v mejah resničnosti, brez lažnega herojstva.

BURJEVESTNIK

Studio film iz Sarajeva, Viba film iz Ljubljane in Dunav film iz Beograda se pripravljajo na snemanje filma „Burjevestnik“, ki bo pripovedoval o predvojnem delavskem gibanju v Jugoslaviji.

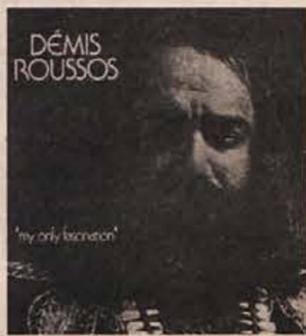
RUDARSKA ČETA

Po scenariju Baneta Božovića in Ratka Džurovića je režiser Predrag Golubović pričel snemanje filma „Rudarska četa“. Film bo posnet zvečina v rudni-

ku Zvečani, v njem pa bo nastopila vrsta znanih jugoslovanskih igralcev, Bata Živojinović, Boris Dvornik, Bert Sotlar, Olivera Katarina in drugi. To bo po dveletnem premoru spet nov film prištinskega filmskega podjetja „Kosovo film“.

PLOŠČE

Na jugoslovansko tržišče je prišla že druga velika plošča pevca Demisa Roussosa, kar že samo po sebi kaže na njegovo priljubljenost pri našem občinstvu. Na plošči „My Only Fascination“ je 12 skladb, značilnih za petje Demisa Roussosa, ki je zelo občuteno, obenem pa pri-

merno modernemu okusu, k čemer veliko prispevajo tudi odlični aranžmaji. Tudi za to ploščo je značilen grški melos.

Pevski trio tako imenovane „folk music“, Lutajuća srca, je gotovo eden najbolj znanih in priljubljenih tovrstnih ansambllov v Jugoslaviji. Nedavno je izdal pri RTB svojo veliko ploščo z dvanajstimi najbolj uspešnimi skladbami iz svojega programa. Večino priredb je napisal slovenski skladatelj zabavne glasbe Jure Robežnik. Naj naštejemo nekaj skladb s plošče: Starac i more, Rastanak, Seti se, Putnik, Tiše, srce.

Črnski pevec Otis Redding že dolgo več ali manj uspešno prepeva na koncertih in snema plošče. Pri nas ni toliko znan, kot bi sicer zaslužil, saj zna malo pevec tako uspešno povezati zabavno glasbo z jazzom. Zagrebško podjetje Suzy je izdalo veliko ploščo, na kateri je posnetih 11 skladb, med njimi več Reddingovih lastnih skladb, kot so: Thousand Miles Away, A Waste of Time, The Happy Song.

KNJIGE

Med izdajami izvornih slovenskih del je založba Obzorja v Mariboru pripravila tudi izbor kratke proze mladega slovenskega pisatelja Toneta Partljiča. Knjiga „Volk na madridskih ulicah“ obsega 12 proznih del, za katera je značilno moderno pisanje, ki je „nekakšen sprejemni reizen“, kot je zapisal kritik France Forstnerič. V središču pisateljevega zanimanja so ljudje.

SKREGAN S PAMETJO

Pri Državni založbi Slovenije je izšla drobna knjižica humoristk slovenskega pisatelja in pesnika Branka Šoemna pod na-

PREDSTAVUJAMO VAM

Slovenski narod je doživel svojevrstno usodo izseljenstva, usodo, ki nosi krali tragike v sebi. To je tudi tema trilogije „Domovina v srcu“, ki je izšla pri Državni založbi Slovenije v Ljubljani. V trilogijo so vključeni trije romani znanega slovenskega pisatelja Antona Ingoliča: „Kje ste Lamutovi“, „Lastovka čez ocean“ in „Nebo nad domačijo“.

NOVEGA

slovom „Skregan s pametjo“. Slovenska književnost ni preveč bogata s tovrstno literaturo, zato bodo ljubitelji humorja, ki je dostikrat jedek in oster, toliko raje posegli po tej knjižici.

Kreftovi spomini so pomemben prispevek k podobi naše preteklosti in delovanja Komunistične partije v Sloveniji.

V počastitev trboveljskih dogodkov, ko je slovenski delavski razred vstal proti prvim pojavom fašizma v Sloveniji, je založba Borec iz Ljubljane izdala knjigo Ivana Krefta „Teh petdeset let spomini“. To je prva knjiga spominov avtorja, v kateri opisuje svojo življenjsko pot, srečanja z različnimi osebnostmi in delo mladih izobražencev.

Lik egipčanske kraljice Kleopatre je zamikal že številne zgodovinarje in romanopisce. V skladovnici branja o nji zavzema posebno mesto knjiga Michaela Granta, čigar roman velja za eno najverodostojnejših leposlovnih del o Kleopatri. V središču dogajanja je ljubezen Kleopatre do Cezarja in Antonija, saj so ti odnosi vladajočih v marsičem vplivali na usodo takratnih ljudstev. Roman je izdala Državna založba Slovenije.

Pri Državni založbi Slovenije je v zbirki Biografije izšla knjiga znanega življenjepisca Ficharda Friedenthala „Mož na gmadi“. V nji podaja pisec podobo Evrope v 14. stoletju, ko so srednji vek razgibale verske vojne in so začele vdirati med ljudi nove, prosvetljene ideje. Glavni junak pripovedi je znani češki reformator Jan Hus, ki je s svojimi idejami sprožil celo gibanje med Čehi. Njegovo življenje se je tragično končalo: zgorel je na gmadi. Roman „Mož na gmadi“ se bere zelo tekoče in je poln napetosti.

pesem še živi

Letos jeseni bo poteklo pet let, odkar so se zbrali mladi pevci moškega pevskega društva „Dušan Jereb“ in začeli samostojno pot okteta. Sprva so va-

dili samo za lastno zabavo, kasneje pa, ko jih je petje v oktetu vse bolj privlačevalo, so tudi pravno ustanovili samostojno društvo Dolenjski okteti, ki goji

slovensko narodno in umetno zborovsko pesem; pesem, ki ima vse manj resničnih ljubiteljev, saj jo iz leta v leto izpodrivata zabavna narodna pesem in

poppekarstvo. Včasih je veljalo, da so trije Slovenci že zbor, danes pa bi težko še to trdili. Zato je zagrizeno delo in vztrajanje pri zborovskem petju osmih Dolenjcev toliko bolj pohvalno.

Dolenjski okteti vodi elektrotehnik Peter Cigler, ostali člani pa so: elektromonter Jože Vclbar, čevljar Jože Simc, elektrotehnik Milan Korče, gostilničar Andrej Jakše, avtomehanič Milan Šinkovec, inženir strojništva Drago Medic in varilec Miha Grošelj. Razen Ciglerja, ki je opravil dirigentski tečaj, nima nobeden od članov večje glasbene izobrazbe, družni in spodbuja jih predvsem veselje do petja. Zato ob začetnih težavah niso obupali. Vaditi so morali ob večerih, ko so bili prosti. Niso imeli ustreznih prostorov, saj so se shajali v Jakšetovi gostilni ob dnevih, ko je bila zaprta, ali pa v Medicevi kolarski delavnici, ko so v nji končali delo. Kasneje so dobili prostor za vaje v sedanji pisarni ZKPO, zdaj pa vadijo v prostorih glasbene šole. Tudi s finančnimi sredstvi so bile na začetku težave; note, obleke in druge potrebne stvari so si nabavili z lastnim denarjem. Toda ker so pokazali,

da niso muha enodnevnica, so prejeli nekaj dotacij, ki jim pomagajo pri reševanju denarnih zadev.

„Naša dejavnost je izrazito amaterska,“ pravi vodja okteta Peter Cigler, „in današnji čas je tej dejavnosti bolj naklonjen, kot je bilo to pred leti. Očitno je, da amaterska dejavnost ponovno oživlja, žal pa moram vseeno ugotoviti, da zborovska pesem še vedno nima tistega pomena, kot ga je imela včasih. Na vas, kjer sicer narodna pesem še živi, vse bolj prodira zabavna narodna pesem, ki ni vedno najboljša, v mestu pa se mladi bolj zanimajo za popevkarstvo, pop glasbo ali jazz. Menim, da je temu delno kriva splošna glasbena neizobraženost ljudi in premajhno spoštovanje do naše, slovenske pesmi. Danes težko še zasledimo, da bi matere učile svoje otroke peti narodne pesmi. Ne časa ni zato ne veselja. Konec koncev pa mlade matere ne znajo več same zapeti naših starih narodnih pesmi. Posledica tega je, da otroci pobirajo, kar pač slišijo na radiu. S tem se izgublja čut in smisel za narodno pesem.“

Vendar ljubiteljev vseeno ne zmanjka, kadar je treba prisluhniti zborovski pesmi. To dokazuje dejstvo, da ima Dolenjski okteti za seboj že 71 nastopov v raznih delovnih organizacijah, na proslavah in koncertih. Nastopila je tudi na srečanju okteto v Sentiemeju. S karlovskim okteto, s katerim se je pobratil, pa prireja občasne skupne koncerte.

In kaj jih tare? Predvsem je tu večno vprašanje denarja. Spopadajo se tudi s strokovno platjo samega petja, vendar jim gre na tem področju vse bolje, saj zagrizeno, volja in veselje ter stalne vaje veliko naredijo. Občasno pa nalete tudi na nerazumevanje. O izgubljenem času, energiji, ki jo v delo vlagajo, pa ne govorijo člani Dolenjskega okteta kot o težavi. To je pač nujnost v amaterski dejavnosti, ki prav zaradi tega predstavlja kulturno vrednoto, katere pomen ponovno odkrivamo.

„Upamo, da bo naša dejavnost pripomogla ohraniti slovensko narodno in umetno zborovsko pesem,“ pravijo okteto.

To pa ni malo!
M. MARKELJ

bila v Hermanovih časih pod stolpom tudi graščina.

Zakaj naj bi stolp opustili? Stolpe so gradili na visokih, težko dostopnih krajih, da so se lahko obranili napadalcev, ki jih takrat ni manjkalo: Mongolov, Turkov in drugih... Življenje v stolpih pa je bilo vse prej kot udobno. Ozki stolpi niso dajali dovolj prostora; stolpi niso imeli oken, ampak le line in še te niso bile zastekljene, ker je bilo to za tiste čase preveliko razkošje za povprečnega graščaka; v stolpih niso imeli peči, ampak so kurlili kar na ognjišču. Vhod v stolp so navadno predstavljale višje lestve, za katere je bilo potrebno dosti spretnosti. Zato ni čudno, da moški niso bili preveč radi doma, pač pa so se raje potikali na lovu, hodili na vojsko ali pijančevali pri sosedih, ženske pa tako niso imele dosti besede pri hiši. In ko so ženske prišle do besede, so začeli graditi pod stolpi graščine: za življenje bolj udobne stanovanjske hiše. Verjetno je sichersteinska graščina stala na današnjih samostanskih tleh, morda v jugovzhodnem obzidju (Pungrt). Grad je imel tudi pristanov, ki so jo imenovali Kravjek. V lasti spanheimskih ministerialov Sichersteinerjev se prvič omenja leta 1147.

Leta 1374 je trdnjavo in grajske razvaline kupil celjski grof Herman II. in leta 1407 ustanovil kartuzijski samostan Pleterje, medtem ko drugi viri navajajo za leto ustanovitve samostana leto 1403. Po dokumentih iz dunajskega državnega arhiva je Ema Umekova razbrala, da je Herman II. leta 1405 določil dohodke gospodstev Schmiernberg in Vuzenica za gradnjo samostana. Prvi menihi so prišli iz kartuzije Žiče okoli leta 1406. Zanimivo je, da je zidavo vodil Anglež D. Hartman, ki je prišel s prvimi redovniki iz Žič. Z ustanovno listino 1407 je dobil samostan gospodstvo Sicherstein – tu se grajska usoda izteče za vekomaj – desetino v Sevnici in Brešanici, tri kmetije in žitno desetino v Pleterjah, gozd in vinograd v bližini samostana ter 23 kmetij v bližje ležečih krajih. Avstrijska vojvoda Leopold in Ernest sta 1407 dala samostanu privilegije, ki so jih uživale druge kartuzije. Herman II. Celjski je samostanu 1414 podelil še gospodstvo Slinvica in Žapuže, Slepšek pri Mokronogu, Dvor pri Podbočju, 76 kmetij po Štajerskem in Kranjskem, vinograde, mline in desetino. Zemljiška posest kartuzije se je večala še z drugimi darovi krškega škofa in Celjanov. Kartuzija Pleterje je doživljala svoj razcvet v času Celjanov. Takrat je njena zemljiška posest imela tudi največji obseg. Del svoje posesti je kartuzija morala odstopiti za naselitev Uskokov. Z zamenjavami je samostan osredotočil svojo posest predvsem na pobočje Gorjancev in na Krško polje.

Naj razjasniva dvojen podatek za leto ustanovitve samostana. Leto 1407 pomeni leto, ko je bila podpisana ustanovna listina, letnica 1403 pa skoraj zanesljivo leto, ko so začeli graditi samostanske cerkev, ki je bila posvečena 1420. Samostanski red v začetku ni hlepel po obširnih posestvih, ker je to menihi motilo pri redovnem življenju, sčasoma pa so postali bolj lakomni in se niso branili darov.

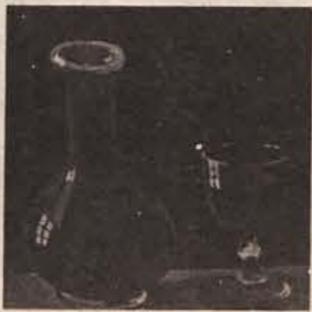
Četrta kartuzija v Sloveniji, Prestol presv. Trojice, Pleterje – pred njo so bile ustanovljene kartuzije v Žiči 1160. leta, v Jurklostru pri Laškem 1169. leta in v Bistri pri Vrhniki leta 1255 – je doživljala hude čase ob turških vpadih in reformacijskem gibanju. Ob enem izmed turških napadov, bilo je 1471., ko je divjim Turkom uspelo samostan zavzeti, so ga porušili, več menihov pa odpeljali v sužnost. Samostan so sicer obnovili, a nove nadloge so prišle nadenj ob koncu 16. stoletja, ko je močan val protestantizma tako prizadel kartuzijance, da so bili leta 1590 v samostanu s prvorjem vred le še štirje menihi. Zato je dal upravitelj kartuzije Franc Viljem a Casso samostansko posest v zakup protestantu Karlu Juriču za šest let.

Nič čudnega ni, da so v Pleterjah ob času protestantov ostali le še štirje menihi, saj je bil Sentjerne močno protestantsko središče, kjer je nekaj časa živel tudi Primož Trubar. Tako je samostan, ki je imel po obnovitvi močno obzidje s sedmimi stolpi in ga je obdajal jarek z vodo, leta 1595 izgubil svoje prve lastnike in po protestantskem Juriču prišel v last ljubljanskih jezuitov.

Ti so že ob svojem prihodu na Kranjsko postali pozorni na razpadajoči kartuzijski red in njegovo posest. Kljub dolgovom je bila namreč kartuzija Pleterje še vedno dovolj bogata, da je jezuite privlačila. Ko je cesar Maksimilijan II. prosil papeža za ustanovitev jezuitskega kolegija v Ljubljani, je prišel na Kranjsko papeški legat Hieronimus de Porcia, da bi stopil v stike z opolnomočencem generalnega kapitlja kartuzijancem Francem Quintano. (nadaljevanje prihodnjije)

IZ TRDINOVEGA NOTESA

ciganiada

Ciganiada. Ciganski pop Miha imel 13 otrok, 6 hčeri – vse pomožil, sin Vincenc mu je zaprt tri leta na gradu, ker je ukradl v Karlovcu na trgu konja. Hrvatje šli za njim in ga zasacili šele v Kačji riti. Oče pravi, ko pride iz ječe, bo za odškodbo in zasluge posvečen za popa in bo utemeljil potem tretjo cigansko družal na Dolenjskem. Konja da ni ukradel on ampak da je odnesel le konj njega. V veliko sredo omožil je Miha zadnjo hčer pod hrastom. Ljudje sploh govore, da se Cigani ženijo naj raje o postu. Veliko nedeljo prišla je ta nevesta lepo oblečena v Prečinsko cerkev, krilo imela je obšito z bršunom, okoli glave in vratu pa čista, nova volnena robca. Sicer se vidijo Cigani bolj poredkoma v cerkvi ko Ciganke. V Straži se je že pripetilo, da je prinesla Ciganka „žegen“ na blagoslov v cerkev. Pridši „na trate“ pred Jagrčovo posest, djala je košarno na

tla, poklicala otroke in veleta: „No deca zdaj pa le jejte, danes je žegnano, bo prineslo srečo...“ Za ukradene stvari dobe od Ciganov odgovor: „O, ne bojte se nič, ukral sem tako daleč, da gospodar ne bo prišel nikdar ponj.“ Cigani potrdijo, da so ukradli: „Je res, da smo ukradli. Ali zdaj je naše, ker ni prišel gospodar te reči nazaj tirjati.“

Kvartajo Cigani radi, beračijo pa dosti malo, za konček smodke prosijo največkrat brez razločka dedci in babe. Čikati, trdijo, morajo zato, da jih ne pikajo kače.

Tako Trdina o ciganskem življenju. Ste opazili nenavadno spakedranko – ciganiada? Da ne bo kdo mislil, da so jo izumili dandanašnji zastopniki lesarjev, tekstilcev, farmacevtov in drugih, ki imajo svoje lesariade, tekstiliade, farmacevtiade in druge podobne –iade, ki na-

vadno nimajo drugega oprijemljivega haska, kot da gre iz sindikalnega ali kakega drugega kupa denarja večina novcev za prazen nič...

Ciganov torej že v Trdinovih časih niso preveč radi gledali: že takrat so imeli slabo slavo, ki se je ohranila do današnjih dni. Mislim, da še danes pravijo, da je ukradeno njihovo, če gospodar ne pride hitro terjat svojega. Edina prednost je v tem, da je zdaj roka pravice hitrejša in daljša: če bi vsak Cigan, ki je v zaporu, postal pop, bi imeli veliko takih, kot je bil Mihov sin!

Zdaj Cigani manj kvartajo, pa več beračijo, za čik – za nekdanji konček smodke – pa prosijo prav tako vztrajno kot nekoč: dedci in babe, bi rekel Trdina, in tudi deca! Najbrž bo res držalo, da morajo ljudje kaditi zato, da jih ne piči kača. Skoraj ves svet kadi, kačjih pikov pa je neprimerno manj...

V letošnjem aprilu je veliki jazz glasbenik, komponist, aranžer, pianist in vodja orkestra Duke Ellington praznoval svoj 75. rojstni dan. Praznovanja se je udeležilo veliko znamenitih jazz glasbenikov in Dukovih prijateljev, manjkal je le Duke Ellington sam. Ni mogel priti, kajti bolezen ga je ponovno priklenila na bolniško posteljo, in medtem ko so se zdravniki prezbiterijanskega medicinskega centra ukvarjali z bolnim glasbenikom, so njegovi prijatelji izmenjevali pohvalne besede o Dukeju: čudovit glasbenik, največji talent, kar jih je dala zgodovina jazzu, mojster klavirja, večni človek... Član Ellingtonovega orkestra, tenorsaksofonist Paul Gonsalves je celo dejal: „Bil mi je kot oče. Oblikoval je moje življenjsko pot...“ Potem je prišel mesec maj, ko bi moral Duke Ellington s svojim orkestrom izvesti več koncertov na Bermudih. Dogovorjeno je bilo, da bosta z njim nastopila tudi slovita pevka Ella

Fitzgerald in Tony Bennett. Koncerte so seveda morali odpovedati. Toda to še ni bilo konec nesreč, ki so se nenadno zgrnile na Ellingtonovo skupino. Tenorsaksofonist Paul Gonsalves je med bivanjem v Londonu začel tožiti zaradi bolečin pri srcu in v torek, 14. maja, so ga našli v postelji mrtvega. Preminil je glasbenik, ki ga je Duke zelo cenil, ljubitelji jazzu pa so uživali v njegovih solističnih točkah, v katerih je znal preplesti nežnost z ognjem, mehko z žarom. Sam Ellington je zanj dejal, da je bil čudovit glasbenik in da je znal iz svojega instrumenta izvabiti vso širno paleto človekovih čustev, ki jih je oživljala njegova bogata domišljija. Verjetno ne bo nihče več mogel tako občuteno izvesti raznih Ellingtonovih skladb in priredb starih melodij iz zlate dobe jazzu.

To je bila v obdobju letošnje-ga leta že druga smrt v skupini Dukeja Ellingtona in ljubitelji

jazza so z zlo slutnjo gledali v prihodnje dni. V tretje gre rado! Kdo iz skupine je na vrsti?

Na vrsti je bil Duke Ellington sam. Bolehal je že od januarja letos, ko je moral prvič v bolnišnico. Njegov manager Cress Courtey je takrat izjavil, da to sploh ne bo vplivalo na delo orkestra in da gre le za dnevni pregled. Toda to je bil začetek konca. Duke Ellington si ni več opomogel. Nekaj dni po smrti Paula Gonsalvesa je umrl tudi veliki „knez“ jazzu.

Ogromna množica prijateljev in spoštovalcev je do zadnjega kotička napolnila newyorško katedralo St. John, kjer je potekalo slovo od Dukeja Ellingtona. Pred njegovo krsto je pela Ella Fitzgerald, v ulicah okoli katedrale so odmevali zvoki Ellingtonovih skladb; slavnostno, s solzami in petjem je množica pospremila Dukeja na njegovi zadnji poti do pokopališča Woodlawn, kjer so ga pokopali.